

Työpoliittinen aikakauskirja

Finnish Labour Review

Ministry of Economic Affairs and Employment

3/2017

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työpoliittinen aikakauskirja

Finnish labour review

3 / 2017
vsk. 60. vol

Työ- ja elinkeinoministeriö
Ministry of Economic Affairs and Employment
HELSINKI FINLAND

Juhlavuosi 2017

Hyvä lukija, Työpoliittinen aikakauskirja täyttää kuluvana vuonna 60 vuotta. Lehden historia alkoi vuonna 1957 kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriöstä. Julkaisevia ministeriöitä on ollut matkan varrella neljä ja lehti on ilmestynyt kolmella nimellä. Parhaat asiat kuitenkin pysyvät: alusta saakka ideana on ollut artikkelimuotoisten katsausten ja työvoimatilastojen yhdistelmä. Tällä linjalla olemme pysyneet. Juhlavuoden kunniaksi olemme laatineet 60-vuotislogon, joka esiintyy lehdessä koko vuoden ajan. Olemme myös uudistaneet lehden ulkoasun. Juhlavuosi tulee näkymään lehdessä muutoinkin. Lehti on hyväksytty mukaan Suomi 100 -ohjelmaan. Me juhlistamme 100-vuotiasta itsenäistä Suomea oman juhluvoittemme kautta.

Työteliästä juhluvoittoa!

Heikki Räisänen

päätoimittaja • Editor-In-Chief

PÄÄTOIMITTAJA • EDITOR-IN-CHIEF

Heikki Räisänen
puh./tel. 029 507 7118

TOIMITTAJA • EDITOR

Päivi Järviniemi
puh./tel. 029 504 9089

TOIMITUSSIHTEERI • EDITOR

Sirpa Kukkala
puh./tel. 029 506 3549
sähköposti: etunimi.sukunimi@tem.fi
e-mail: givenname.surname@tem.fi

**TOIMITUSNEUVOSTO • EDITING
COMMITTEE**

Tuija Oivo, puheenjohtaja
Johanna Alatalo
Martti Myllylä
Pekka Tiainen
Hanna Hämäläinen
Petra Tarjanne
Tiina Tikka, varapuheenjohtaja
Sami Teräväinen
Santtu Sundvall
Elise Ramstad
Heikki Räisänen, asiantuntija
Päivi Järviniemi, asiantuntija
Petri Syvänen, asiantuntija
Sirpa Kukkala, asiantuntija

TOIMITUKSEN OSOITE • ADDRESS

PL 32, 00023 VALTIONEUVOSTO

TILASTO-OSIO • STATISTICS

Petri Syvänen
puh./tel. 029 504 8050
Kaisa-Mari Kuusela
puh./tel. 029 504 8294
sähköposti/e-mail: etunimi.sukunimi@
tem.fi

JULKAISIJA • PUBLISHER

Työ- ja elinkeinoministeriö
Työpoliittinen aikakauskirja internetissä:
www.tem.fi/aikakauskirja

*Tähän julkaisuun sisältyvä aineisto on
tiedotusvälineiden vapaasti käytettävissä.
Lainattaessa on lähde kuitenkin mainit-
tava. Tekijän nimellä julkaistut artikkelit
edustavat kirjoittajien omia näkemyksiä,
jotka eivät välttämättä vastaa ministeriön
kantaa.*

**TILAUKSET JA
OSOITTEENMUUTOKSET**

TAK.tilaukset@lonnberg.fi

IRTONUMEROMYYNTI

<http://julkaisutilaukset.valtionneuvosto.fi>

Vuositilaus 46 euroa/vuosi
Irtonumero 23 euroa/kpl

Sisällys

Pääkirjoitus

Mennyt, olevaa ja tulevaa työelämästä	9
Päivi Järvinen	

Artikkeleita

Suomen työmarkkinasuhteiden jatkuvuudet ja murrokset	12
Tapio Bergholm	

Organisaation taloudellinen tilanne, oikeudenmukainen kohtelu ja henkilöstöjohtamisen tuloksellisuus työpaikoilla	24
Satu Ojala - Pasi Pyöriä - Katri-Maria Järvinen - Laura Peutere - Liudmila Lipiäinen - Tiina Saari	

Tuleeko sote-johtajan ihannetyöpäivästä totta?	34
Anu Järvensivu - Nina Talola - Anne Konu - Juhani Linna - Juho Hella - Katariina Tiitinen - Jaakko Hakulinen - Markku Turunen	

Työväkivallan kohteena lastensuojelun sosiaalityössä	47
Marjo Oinonen	

Uuden työn piirteet ja työn tekemisen ehdot yksityisellä liikuntapalvelualalla	57
Tuija Koivunen	

Katsauksia ja keskusteluja

Satavuotias Suomi ansaitsee työllisyyttä vahvistavia rakenneuudistuksia.....	65
Janne Makkula	

Hyviä ja huonoja töitä – töiden ryhmittelyjen puntarointia	69
Tuomo Alasoini	

Talent Boost - kansainväliset osajat yritysten kasvun ja kansainvälistymisen vauhdittamiseen	73
Tiina Hanhike	

UUTTA TYÖ- JA YRITTÄJYYSTUTKIMUKSEN ALALTA.....	77
NYTT INOM ARBETS- OCH ENTREPRENÖRSKAPSFORSKNING	78
ENGLISH SUMMARIES	79
RECENT EMPLOYMENT AND ENTREPRENEURSHIP STUDIES	82
KUVIDEN LUETTELO – LIST OF CHARTS	1*
TAULUKOIDEN LUETTELO – LIST OF TABLES	2*
KUVIOT – CHARTS	4*
TAULUKOT – TABLES	17*
TAULUKOIDEN SELITYKSIÄ – EXPLANATORY NOTES	58-63*

Mennyttä, olevaa ja tulevaa työelämästä

Päivi Järviniemi¹

Tänä vuonna muistellaan menneitä, koska Suomi ja Työpoliittinen Aikakauskirja täyttävät pyöreitä vuosia. Aikakauskirjan edellisen työelämäteemanumeron julkaisemisestakin on kulunut jo yli kolme vuotta. Työelämään vaikuttavat megatrendit ovat vuoteen 2014 verrattuna entiset: talouden globalisaatio, teknologiset innovaatiot, ilmaston muutos ja väestörakenteen muutokset. Myös työelämän kehittämisen haasteissa ja tavoitteissa voi nähdä pysyvyyttä. Työvoimavarojen riittävyydestä tulee huolehtia työuria pidentämällä sekä korkeampaa tuottavuutta tavoitella innovatiivisuuden ja hyvän työelämän laadun avulla. Yhteiskunnan moniarvoisuus ja yhdenvertaisuus takaavat riittävän väestö- ja osaamispohjan myös tulevaisuudessa. Minkään alojen lahjakkuusreservejä ei ole liikaa hukattavaksi.

Oikeaan osunut ennustaminen, ennakointi ja muiden edellä kulkeminen koituu kansakunnan ja kansalaisten pelastukseksi. Onneksi työelämän tulevaisuuden ennustajat eivät ole, kuten

meteorologit jotka ovat kuluneena kesänä joutuneet pyytämään anteeksi yleisöltään. Vai onko tulevan työelämän analysointi juuri helpompaa?

Tietoa päätöksenteon tueksi on tuotettu runsaasti ja sen hyödyntämisen keinot puhuttavat entiseen tapaan. Tutkijoiden roolia ja heihin kohdistuvia odotuksia tässä asiassa ei voi väheksyä. Tapa, jolla tutkimustuloksia – niin ennusteita, kuin menneen ja olevan analyysijakin – tuodaan esiin julkisuudessa ja päätöksentekijöille on ratkaisevaa tiedon hyödyntämisen kannalta. Tulosten raportoinnin on oltava kielellisesti ymmärrettävää, sujuvaa ja ytimekästä. Esiintymistaito ja tilannetaju ovat myös tutkijoille välttämättömiä. Edelleen on kysyttävä, pitäisikö olemassa olevaa tietoa koota ja esittää myös uudella tavalla? Vastaus on, että pitäisi. Lisäksi päätöksenteossa huomioon otettavan tiedon tulisi olla monipuolistaa ja eri tutkimusaloja edustavaa. Siten myös päätökset voivat olla kestäväällä pohjalla.

¹ Päivi Järviniemi, VTL, työmarkkinaneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Työpoliittisen Aikakauskirjan numerossa 3/2017 poliittisen historian ja työmarkkinasuhteiden tutkija Tapio Bergholm SAK:sta analysoi Suomen työmarkkinasuhteiden jatkuvuuksia ja murroksia toisen maailmansodan jälkeisestä ajasta lähtien. Hän toteaa hinta- ja palkkasäänöstelyn sitoneen valtiovallan pysyvästi mukaan palkka- ja työehtosopimuskiistoihin aina näihin aikoihin saakka. Laaja artikkeli käsittelee Suomen tulopoliitikan syntyä ja ”pitkiä jäähyväisiä”.

Muut artikkelit ovat Tampereen yliopiston tutkijoiden ja tutkijaryhmien laatimia. Satu Ojala, Pasi Pyöriä, Katri-Maria Järvinen, Laura Peutere, Liudmila Lipiäinen ja Tiina Saari käsittelevät organisaation taloudellista tilannetta, oikeudenmukaista kohtelua ja henkilöstöjohtamisen tuloksellisuutta työpaikoilla. He hyödynsivät työelämän sosiologisessa tutkimuksessa paljon käytettyjä Tilastokeskuksen työolotutkimusaineistoja vuodesta 1997 lähtien. Samalla aihetta työstetään eri tieteenalojen tutkimuskirjallisuuden avulla. Tuloksena on analyysi keskeisistä työelämän laadun tekijöistä ja niiden vaikutuksista johtamisen tuloksellisuuteen taloudellisten suhdanteiden erilaisissa olosuhteissa. Sen mukaan yrityksissä ja muissa työorganisaatioissa julki tuotu arvio heikkenevistä talousnäkymistä on yhteydessä huononevaan työtyytyväisyyteen, työhön sitoutumiseen ja työkykyyn. Pohdinnassa esitetään joukko kysymyksiä ja kehittämisehdotuksia niin työpolitiikasta ja toimenpiteistä päättävälle, kuin myös työorganisaatioiden johdolle.

Täysin eri tyyppistä otsikointia, aineistoa ja menetelmää edustaa Anu Järvensivun, Nina Talolan, Anne Konun, Juhani Linnan, Juho Hellan, Katariina Tiitisen, Jaakko Hakulisen ja Markku Turusen artikkeli sote-johtajan ihannetyöpäivästä. Näkökulmana on positiivinen työelämän tutkimus. Kirjoittajien mukaan työtä tekevien unelmat eivät ole aiemmin juuri nousseet työelämän kehittämistä ja muutosodotuksia suuntaaviksi tekijöiksi. Työnteon puitteita, työajan rytmitystä, sosiaalisia suhteita ja työn

sisältöjä lähestytään digitaalisen pelillisen johtamisen arviointi- ja kehittämissovelluksen tuottaman aineiston avulla. Koska käytetty tutkimusmenetelmä on verrattain uusi, sen rajoitteita tarkastellaan avoimesti. Samalla sen todetaan täydentävän tulevaisuusorientoitunutta työelämän tutkimusta. Laajempaa johtopäätöksenä on, että tulevaisuudessa työnteon tapojen muutos vaikuttaa esimerkiksi asumiseen, kaupunkirakenteeseen, elämäntapaan ja liikenteeseen.

Kaksi seuraavaa artikkelia edustavat kriittisempää työelämän tutkimusta. Niistä Marjo Oinosen opinnäytteeseen perustuva artikkeli käsittelee julkisen sektorin sosiaali- ja terveysalan yhden ammattiryhmän eli lastensuojelutyötä tekevien työväkivaltakokemuksia. Niitä on tällä joukolla yleisesti asiakkaiden taholta. Artikkelissa tarkastellaan vainoksi edenneen työväkivallan vaikutuksia työntekijöiden arkielämään ja heidän henkilökohtaisia selviytymisstrategioitaan. Suosituksina ehdotetaan työväkivaltaa ennaltaehkäisevien toimintatapojen systemaattista kehittämistä ja reaktiivista moniammatillista riskienarviointia. Tuija Koivunen on puolestaan tutkinut yksityisen liikuntapalvelualan työntekijöiden, ryhmäliikunnan ohjaajien ja joogaohjaajien uuden työn piirteitä ja työnteon ehtoja. ”Uudella työllä” viitataan toistaiseksi voimassa olevissa palkkatyösuhteissa tehtävästä, kokoaikaisesta päivätyöstä poikkeaviin työvoiman käyttötapoihin ja työnteon muotoihin. Tällaiselle työlle on ominaista joustavuus niin työnteon ajan ja paikan kuin myös sisällön ja ansioidenkin suhteen. Puhutaan työn haurastumisesta, jolloin ilmiö liittyy myös prekarisaatiokeskusteluun. Yksityisellä liikuntapalvelualalla ei ole työehtosopimusta. Artikkelin kirjoittaja suositteleekin alan ohjaajina työskenteleville itsensä työllistäjän asemaa, joka parantaisi työn autonomiaa ja takaisi paremmat ansiot.

Katsauksia julkaistaan tässä numerossa kolme. Suomen Yrittäjien Janne Makkulan mukaan satavuotias Suomi ansaitsee työllisyyttä vahvistavia rakenneuudistuksia. Hänen kirjoit-

tamassaan katsauksessa esitetään Saksassa tehdyt työmarkkinareformit mallina, jota voisi soveltaa osin myös Suomessa kilpailukyvyn nostamiseksi sekä rakennetyöttömyyden ja kestävyysvajeen alentamiseksi. Viimeaikaisen talouskasvun ei nähdä hyödyttäneen kaikkia aloja ja yrityksiä samalla tavalla. Tämän vuoksi suositellaan yrityskohtaista työn teon ehdoista sopimista.

Tuomo Alasoini Tekesistä arvioi katsauksessaan työ- ja elinkeinoministeriössä tehdyn, vuoden 2016 työolobarometrin liitteenä julkaistua analyysia. Sitä verrataan EU:n aiemmassa työolotutkimuksessa tehtyyn samantyyppiseen analyysiin. Katsauksen mukaan tilastollista töiden ja työpaikkojen ryhmittelyä hyviin ja huonoihin voi pitää onnistuneena jatkoanalyysi ja työelämän kehittämisen suuntaamisen apuvälineenä. Julkisuudessa esitettyinä tällaiset analyysit auttavat kiinnittämään huomiota työelämän kysymyksiin. Työelämän todellisuutta yksinkertaistavina ne eivät kuitenkaan sovellu sinällään

edistämään konkreettisia työorganisaatioihin tai toimialoihin kohdistuvia kehittämistoimia.

Työ- ja elinkeinoministeriön Talent Boost -ohjelmasta (2017-2019) kertoo katsauksessaan Tiina Hanhike. Ohjelman tavoitteena on edistää monin käytännöllisin toimin ulkomaa-laisten osaajien integroitumista Suomen työmarkkinoille. Sen nähdään osaltaan edistävän myös talouskasvua. Katsauksen mukaan osaaminen houkuttelee kansainvälisiä investointeja, joiden mukana liikkuu kansainvälistä työvoimaa perheineen. Myös ”aivovuodon” tyrehdyttäminen sekä ulkomaalais-taustaisten että kantaväestöön kuuluvien osaajien osalta on tärkeää kansantaloudelle.

Työpoliittisen Aikakauskirjan 60-vuotista historiaa juhlistavaan, vuoden 2017 viimeiseen numeroon voi tarjota sisältöä **6.11.2017** mennessä.

Suomen työmarkkinasuhteiden jatkuvuudet ja murrokset

Tapio Bergholm ¹

Kansainvälisestä näkökulmasta on poikkeuksellista Suomen valtiovallan vahva osallistuminen palkanmuodostukseen. Suomen hallitus oli keskeinen toimija, kun palkkapäätös 19.6.1945 uudisti sekä palkkaperusteet että sopimusjärjestelmän. Hinta- ja palkkasäännöstely sitoi valtiovallan pysyvästi mukaan palkka- ja työehtosopimuskiistoihin. Palkkasäännöstely syntyi hallituksen ja työmarkkinajärjestöjen vuorovaikutuksessa, joten kyse ei ollut sanelusta. Näin syntyi suomalainen tapa toimia, jossa työmarkkinakiistat olivat myös hallituksen ja poliittisten puolueiden asiailistoilla. Tässä suhteessa Kokoomuksen vuoden 2007 vaalikampanjan palkankorotuslupaus julkisen sektorin koulutetuille naisille ja pääministeri Juha Sipilän hallituksen pyrkimykset vuosina 2015-2016 kumpusivat suomalaisen toimintatavan perinteestä.

*Tässä artikkelissa tarkastellaan edunvalvon-
taprosessien jatkuvuutta ja muutosta Suomessa.
Ydinkysymyksiä ovat: Miten palkkapolitiittiset kiis-*

tat ovat kytkeytyneet sosiaalipoliittisiin ratkaisuihin? Miten maataloustuottajat, työnantajajärjestöt, ammatilliset keskusjärjestöt ja valtiovalta ovat yhdessä vaikuttaneet yhteiskuntapoliittiseen kehitykseen?

Työmarkkinasuhteet toisen maailmansodan jälkeen

Sodanjälkeen tulonjakopolitiikka tapahtui Suomessa nelikannassa, jossa valtiovalta, työnantajakeskusjärjestöt, maataloustuottajien järjestöt ja ammattiyhdistysliike koettivat vaihtelevalla menestyksellä löytää hinta- ja palkkasäännöstelyratkaisuja, joissa oma ja yleinen etu yhdistyisivät kohtuullisesti. Hinta- ja palkkasäännöstelyn oloissa vallitsi toimijoiden ajattelua usein nollasummapelin näkökulma, jolloin yhden eturyhmän saavutukset olivat vain toisten tappioita.

¹ Tapio Bergholm, VTT, FT, YTT, dosentti, erikoistutkija, SAK

Dynaamisempi talouskasvua vahvistavan yhteistyön ja kompromissien ajattelutapa alkoi vahvistua 1960-luvulla, kun vuosien 1942-1955 hinta- ja palkkasäännöstelyn päättymisestä oli kulunut muutamia vuosia. Yhteistyö työnantajakeskusjärjestöjen ja ammattiyhdistysliikkeen välillä johti siirtymään, jossa valtiovallan, työnantajien ja ammattiyhdistysliikkeen kolmikanta vahvistui, vaikka vanhan nelikannan perintönä maataloustuottajien ote tulonjakopolitiikassa säilyi vahvana. Työmarkkinajärjestöt olivat aloitteellisia lapsilisäjärjestelmän synnyssä (1947-1948), työttömyysvakuutuksen uudistuksessa (1960) ja työeläkejärjestelmä muotoilussa (1961). Työmarkkinakeskusjärjestöjen aloitteellisuus suomalaisen sosiaaliturvan luomisessa johti siihen, että työmarkkinajärjestöt saivat vahvan myötämäärämis-oikeuden niin lapsilisä-, sairausvakuutus-, työttömyysturva- kuin työeläkejärjestelmiin. Tämä on vaikuttanut olennaisesti suomalaisen ansiosidonnaisen sosiaaliturvan kehitykseen (Eläkevalta Suomessa 2011; Hannikainen & Vauhkonen 2012; Kangas 2006 ja 2007). Esimerkiksi vuoden 1974 tulopoliittisessa sopimuksessa (Lindblom-sopimus) lapsilisiin tehtiin suuret inflaatiokorotukset ja työeläkkeiden työssäolovuosien mukaan laskettava vuosittainen eläkekertymä nostettiin 1 prosentista 1,5 prosenttiin. (Bergholm 2012, 283-292 ja 333-357.)

Syntyneistä rakenteista Suomen työmarkkinasuhteiden kannalta olennaisia ovat erityisesti palkka- ja hintasäännöstely, lapsilisäjärjestelmän synty, työttömyysvakuutus, työeläkejärjestelmä ja tulopoliittiset kokonaisratkaisut. Monet näistä loivat pysyviä rakenteita ja rakensivat enemmän tai vähemmän kestäviä toimintatapoja. Suomeen muotoutui valtiovalan ja työmarkkinajärjestöjen vuorovaikutus, joka uusiintuvana toimintatapana muodostui suomalaisen yhteiskunnan rakenteeksi.

Kansainvälisessä vertailussa Suomen kolmikantaisen työmarkkinasuhteiden erityispiirteinä olivat pitkään valtiovallan pysyvä kiinnos-

tus, sitkeä puuttuminen ja vahva vaikutusvalta tulonjako- ja erityisesti palkkapolitiikkaan sekä työmarkkinajärjestöjen asteittain vahvistuva suunnittelu-, ohjaus- ja jopa hallintavalta ansiosidonnaisessa sosiaaliturvassa. Tässä kaksoisidoksessa valtiovalta on ollut työehtojen sopimisessa työmarkkinajärjestöjen tontilla ja työmarkkinajärjestöt valtiollisen sosiaalipolitiikan muotoilussa mukana. Se on Suomessa kytenyt valtiovallan ja työmarkkinajärjestöt poikkeuksellisen jatkuvaan ja läheiseen keskinäiseen vuorovaikutukseen. Suomen työmarkkinoiden tapahtumahistoria, yhteiskunnallisten toimintatapojen muotoutuminen ja institutionaalinen kehitys olivat valmistaneet keskeiset yhteiskunnalliset toimijat vuonna 1968 alkaneeseen tulopoliitiikkaan, jossa yhtä aikaa neuvotellaan palkoista, talouspolitiikasta ja sosiaalisesta palkasta. (Bergholm 2015, 34-35.)

Suomen Työnantajain Keskusliiton (STK) ja Elinkeinoelämän Keskusliiton (EK) tekemät uudelleen arviot 1980-, 1990-, 2000- ja 2010-luvuilla ovat asteittain rapauttaneet kolmikantaisen sopimisen edellytyksiä (Bergholm 2011a). Paradoksaalisesti, EK:n tulopoliitiikasta vuosina 2005-2007 tapahtuneen julkisen irtisanoutumisen jälkeen on Suomessa tehty työehtosopimukset vuosina 2011, 2013 ja 2016 maamme kattavimpien keskitettyjen tulopoliittisten kokonaisratkaisujen puitteissa.

Työmarkkinasuhteet tutkimuskohteena

Kansainvälisen työmarkkinasuhteiden yksi keskeisin kysymys on, miksi eri maiden työmarkkinajärjestelmien välillä on olennaisia eroja. Työlainsäädäntö, työehtosopimusjärjestelmä, valtiovallan suhtautuminen työtaisteluihin ja ammattiyhdistystoimintaan, työmarkkinajärjestöjen voima ja vaikutusvalta sekä ammattiyhdistysliikkeen rakenne vaihtelevat maasta toiseen. Nämä institutionaaliset erot valtioiden välillä ovat paljolti säilyneet, vaikka kauppa, tuotanto ja rahoitus ovat kansainvälistyneet. (Hyman 1994 ja 2001.)

Yhteiskuntatieteilijöitä askarruttaa, kuinka polkuriippuvuus ja rakenteita muuttavat tapahtumat kytkeytyvät toisiinsa (Griffin 1993; Mahoney 2000; Piersson 2004; Sewell 2005). Kerran muodostuneet työmarkkinaratkaisut ja syntyneet käytännöt ovat pitkään ohjanneet myös tulevaa kehitystä (Crouch 1996; Flanders 1975, 277–294; Hyman 2001; Nycander 2002, 11–16). Tämä on koskenut työehtosopimusjärjestelmän muotoja, työntekijäin ja työnantajain järjestövoimaa sekä ammattiliittojen ja työnantajaliittojen järjestörakenteita.

Työmarkkinasuhteet, kansalliset työmarkkinajärjestelmät ja korporativismi ovat olleet pitkään kansainvälisen ja kotimaisen tutkimuksen kohteena. Lakot, luokkaristiriidat, luokkaristiriitojen sovittelu ja työrauhajärjestelmät ovat olleet yhteiskuntapolitiikan ja sosiologian tutkijoita kiinnostavia aiheita. Suomessa tämän tutkimuksen uranuurtaja oli kansantaloustieteilijä Carl Erik Knoellinger (1959), joka julkaisi tulkinsa Suomen epävakasta työmarkkinasuhteista pian yleislakon jälkeen.

Yhteiskuntatieteellinen kiinnostus Suomen työmarkkinasuhteisiin lisääntyi ensimmäisten vuosien 1968 ja 1969 tulopoliittisten ratkaisujen jälkeen. Tarkastelun kohteeksi nousi työmarkkinajärjestöjen kasvanut talouspoliittinen ja sosiaalipoliittinen valta. Esimerkiksi turkulaiset valtiotieteilijät Dan Anckar, Voitto Helander ja Heikki Paloheimo tarkastelivat työmarkkinajärjestöjen osallistumista työpolitiikan, sosiaalipoliitiikan ja talouspolitiikan muotoiluun korporativismina. (Toivonen 1972; Urmas 1975; Myllymäki 1979; Paloheimo 1981; Helander–Anckar 1983.)

Korporativismin kritiikki kytkeytyi Suomessa 1970-luvulla myös marxilais-leniniläisiin valtiomonopolistisen kapitalismin analyyseihin. Nämä tulkinnot korostivat sitä, kuinka tulopoliittiset ratkaisut kahlitsivat voimistuneen ammattiyhdistysliikkeen radikaalin ja jopa vallankumouksellisen potentiaalin (Lilja 1977; Suomalainen kapitalismi 1979). Myöhemmin korporativismin tarkastelut ovat sisältäneet monenlaista kritiikkiä siitä, että työmarkkinajärjestöt osallistuvat

ja puuttuvat liian syvällisesti parlamentaarisiiin prosesseihin (esim. Kyntäjä 1993; Eläkevalta Suomessa 2011).

Pohjoismainen tutkimus on korostanut työmarkkinaosapuolien eriäviä ja yhteneviä intressejä, joka on luonut kaksikantaisia konflikteja, kompromisseja ja yhteistyötä. Valtiovallalla on tarve turvata talouskasvu ja yhteiskuntarauha. Tämä kaksikantaista tai kolmikantaista konfliktien säätelyä, intressien yhdistämistä ja kompromissien tekoa on tarkasteltu osapuoliyhteistyönä (*partssamarbete*), kansainvälisen työjärjestön ILO:n edistämänä kolmikantana, sosiaalisena kumppanuutena ja luokkarajat ylittävänä yhteistyönä. (Johansson & Magnusson 1998; Nycander 2002; Swensson 2002; *Policy Concertation* 2002; Due & Madsen 2012.)

Yleinen poliittinen vaihto, neuvottelupohjainen yhteiskuntapolitiikka ja sopimustyhteiskunta ovat näkökulmia, jotka koettavat irtautua korporativismiteorioita vaivanneesta valtataistelu- ja nollasummapelinäkökulmista. Valtiovalta ja keskeiset työmarkkinajärjestöt eivät olleet yhteiskuntapolitiikan areenalla vallasta kamppailevia vastapuolia, jossa toisen tahon vaikutusvallan kasvu olisi merkinnyt toisen vallan automaattista vähentymistä. Poliittinen vaihto luo kuvaa vaihtokaupasta, jossa molemmat osapuolet pyrkivät yhteistyöllä saavuttamaan omat päämääränsä. (Pizzorno 1978; Crouch 1996; *Policy Concertation* 2002; Compston 2003.)

Brittiläinen työmarkkinasuhteiden tutkija Keith Sisson (1987) kiinnitti jo 1980-luvulla huomiota työnantajajärjestöjen vaikutukseen työmarkkinakäytäntöjen muotoutumisessa. Työnantajajärjestöjen strategista merkitystä palkkapolitiittisten ja sosiaalipoliittisten päätösten synnyssä on voimakkaasti korostanut tällä vuosituhanella Peter A. Swensson (2002). Hänen mukaansa Ruotsin työmarkkinoiden toimintatapojen muotoutumisessa luokkarajat ylittäneet liittoutumat (Cross-class alliances) olivat ratkaisevia. Jussi Vauhkonen (2004 ja 2008) on esittänyt samanlaista tulkintoja Suomen kehityksestä.

Työmarkkinajärjestöjen toiminnan ytimessä on edunvalvonta (Crouch 1982; Pietiäinen 1995; Bergholm 1997a, 2005a, 2007 ja 2012). Etujärjestöjen toimintaa on tarkasteltu usein ensisijaisesti puoluepoliittisen kamppailun kenttänä (Ketola 2007, Keränen 2010; Korkea-aho 2009). Olen tutkimuksissani korostanut enemmän työmarkkinalogiikkaa tai tapahtumaketjujen arvaamattomia lopputuloksia, jolloin avautuu monimutkaisempi kuva ristiriitojen täyttämästä vuorovaikutuksesta eri toimijoiden välillä (Bergholm 1997a, 1997b, 2000, 2005a, 2007, 2011b, 2012 ja 2015; Bergholm-Bieler 2013.)

Suomen yhteiskuntapolitiikan yleinen kehitys oli vuosina 1944–1956 ristiriitojen ja kompromissien vuorottelua. Ristiriitoja loi ja kompromisseihin vei se, että hinnat ja palkat kytkeytyivät noina vuosina hyvin läheisesti yhteen. Omien jäsentensä reaalitulojen kasvua puolustivat palkansaajien ja työnantajien keskusjärjestöt: Henkisen Työn Keskusliitto (HTK), Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliitto (SAK), STK ja Liiketyönantajain Keskusliitto (LTK) (Mansner 1984; Pietiäinen 1995; Bergholm 2005a).

Toisen maailman sodan jälkeen myös maataloustuottajien järjestäytyminen lisääntyi. Tulonjakokamppailuun osallistui myös Maataloustuottajain Keskusliitto (MTK), joka kasvoi 1950-luvulla jäsenmäärältään Suomen suurimmaksi etujärjestöksi. Suomen tulonjakokamppailu oli vuosina 1944–1956 nelikanertainen kenttä, jossa valtiovallan, työnantajajärjestöjen, työntekijä- ja toimihenkilöjärjestöjen ohella myös maataloustuottajien MTK ja sen pienempi ruotsikielinen sisarjärjestö Svenska Landsbruksproducenternas Centralförbund vaikuttivat olennaisesti tulonjakoon. (Kananen 1986; Sauli 1987; Bergholm 2005a.)

Brittiläinen yhteiskuntatieteilijä Colin Crouch on tutkinut Euroopan maiden työmarkkinasuhteita. Suomi nousee Crouchin tutkimuksessa yhdeksi niistä mielenkiintoisista tapauksista, joiden työmarkkinajärjestelmissä traditio ja muutos kytkeytyvät dynaamisesti yhteen. Hänen mukaansa läntisen Manner-Euroopan

ja anglosaksisten maiden olennainen ero on se, että anglosaksissa maissa valtiovalta ei antanut yhteiskunnallista tilaa työmarkkinajärjestöille, jotta työmarkkinajärjestöjen ja valtiovalan yleinen poliittinen vaihto (*General Political Exchange*) olisi voinut kehittyä. Hän tuo esiin sen, että valtiot ottaessaan työmarkkinajärjestöt mukaan talous-, elinkeino- tai sosiaalipolitiikan muotoiluun samalla esitti niille vastavuoroisesti vastuita ja velvollisuuksia. Kuitenkin Crouchin käsitys yhteiskunnallisen tilan antamisesta etujärjestöille on osittain ongelmallinen, koska Suomessa valtiovalta ajoittain rajasi palkkaky-symyksissä järjestöjen liikkumatilaa hyvin suoriin tavoin. (Crouch 1996.)

Valtio velvoittaa tekemään työehtosopimuksia

Markku Mansner STK:n historiassa ja Marjaana Valkonen SAK:n historiassa ovat korostaneet Tammikuun kihlausta 1940 ja STK:n ja SAK:n solmimaa ensimmäistä yleissopimusta työmarkkinasuhteiden käännekohtana (Mansner 1981 ja 1984; Valkonen 1987). Ne ovat olennaisia työelämän suhteita muovanneita tapahtumia, mutta niiden korostaminen jättää katveeseen Suomen työehtosopimusjärjestelmän ja suomalaisen työmarkkinasuhteiden kaksoissidosluonteen synnyn kannalta olennaisen valtiollisen päätöksen synnyn.

Valtiovallan ja työmarkkinakeskusjärjestöjen yhteistyö oli Suomessa toisen maailmansodan aikana työvoima- ja palkkahallinnossa läheistä. Työmarkkinajärjestöjen edustajat osallistuivat hinta- ja palkkaneuvostossa ja sen palkkajaostossa uuden palkkasäännöstelyn valmisteluun kiistellen. Paasikiven hallitus joutui kesäkuussa 1945 äänestämään ratkaisemaan tulevan palkkasäännöstelyn puitteet. Kiistaa oli palkkaerojen suuruudesta yleensä ja miesten ja naisten välisestä palkkaerosta erityisesti. SAK:n ja vasemiston ajama niukempien palkkaerojen linja voitti valtioneuvostossa. Hallitus antoi Suomen yhteiskuntakehityksen kannalta 19.6.1945 poikkeuksellisen merkittävän päätöksen, joka mää-

ritteli palkkaperusteet sukupuolen, paikkakunnan, ammattitaidon, työn raskauden ja muidenkin seikkojen perusteella.

Valtioneuvoston 19.6.1945 tekemä palkkapäättös raivasi tien valtakunnallisille työehtosopimuksille. Päätös kytki valtiovallan ja työmarkkinajärjestöt pitkään ja läheiseen yhteistyöhön palkkasäännöstelyn puitteissa. Suomessa valtiolta oli luomassa työehtosopimusjärjestelmää ja otti pysyvän julkisen ja hallinnollisen puheoikeuden palkanmuodostukseen, joka muualla pohjoismaissa oli korostetummin työmarkkinajärjestöjen keskinäisissä neuvotteluissa ratkaistava voimasuhde- ja kiistakysymys. (Bergholm 2005a ja 2005b.)

STK esittää lapsilisää

Perheen mieselättäjälle suunnattu lapsilisä oli STK:n kehittämä ajatus, jolla se pyrki suuntaamaan elintarvikkeiden hintojen kohoamisesta johtuneen palkkapaineen purkamiskustannukset vain lapsiperheiden elättäjille suunnatulla palkanlisällä. Lapsilisä olikin osa syksyn 1947 palkkaratkaisua. Työnantajat ja maanviljelijät saivat nostaa tuotteidensa ja palvelujensa hintoja, kun lapsilisä nosti palkkakuluja. Hallinnollisen sekaannuksen ja monopolivisen komiteatyön jälkeen lapsilisästä tuli kaikkien lapsien äideille maksettu tulonsiirto. Työnantajien saamien hinnankorotusten vuoksi Suomeen tuli Ruotsista poiketen palkkaperustaisiin työnantajamaksuihin perustuva rahoitusmalli lapsilisäjärjestelmälle. (Mansner 1984; Bergholm 2003 ja 2005c.)

Työmarkkinasuhteiden kannalta Suomen lapsilisäjärjestelmän synty oli sekavuudesta huolimatta olennainen avaus, koska työnantajakeskusjärjestö STK teki aloitteen Suomen sosiaalipolitiikan kytkemisestä palkkapolitiikkaan. Kytkös muodostui palkkaan sidottujen työnantajamaksujen vuoksi pysyväksi. SAK puolusti lapsilisää, kun esiin tuli suunnitelmia sen alentamisesta tai poistamisesta ensimmäiseltä lapselta, koska kyse oli palkkaratkaisun osana saadusta edusta. Hinta- ja palkkasäännöstelyn

aikana palkankorotukset olivat toisinaan kytetty elinkustannusindeksiin nousuun. Lapsilisä tulkittiin Ruotsin tapaan, mutta vain osittain, positiiviseksi veroksi, joka laski elinkustannuksia ja elinkustannusindeksiä. Valtiovalta saattoi ”ostaa” indeksipisteitä korottamalla lapsilisää. (Bergholm 2005a.)

Hinta- ja palkkasäännöstelyn loppu

Yleislakko vuonna 1956 oli palkka- ja hintasäännöstelyn vuosina 1945–1955 vähitellen syventyneiden ongelmien tulos. Säännöstelyn päättymisen kytkeytyi nelinkantaisen tulonjakopolitiikan kehitykseen, jännitteisiin ja ristiriitoihin. Valtiovalta koetti eri tavoin ohjata ja hillitä palkkakehitystä säännöstelyvuosina. Suomen hallitus osallistui erilaisilla päätöksillään jatkuvasti välillisesti ja välittömästi palkkakehitykseen vuosina 1945–1955. Palkkasäännöstelyn sisältö oli vaihteleva ja pysyvästi kiistanalainen.

Palkkasäännöstelyn säännökset muuttuivat yksityiskohdiltaan ja periaatteiltaan. Esimerkiksi K.-A. Fagerholmin sosialidemokraattinen vähemmistöhallitus (1948–1950) päätti vuonna 1950 luopua palkkasäännöstelystä. Tämä purki palkkojen indeksisidonnaisuuden, joka oli taannut hintojen nousua vastaavat palkankorotukset automaattisesti. Hallitus uskoi indeksiehdon purkamisen hillitsevän palkkojen nousua laskusuhdanteessa.

Säännöstelyn nollasummapelilogiikka johti ristiriitojen asteittaiseen kärjistymiseen. Vuoden 1955 kova kuivuus vauhditti vastakainasettelua, mikä johti yleislakkoon ja maataloustuottajain luovutuslakkoon. SAK ei saanut palkkojen indeksisidonnaisuutta takaisin, mutta MTK onnistui kytkemään maataloustulon ja siten maataloustuotteiden hinnat ansiotasoiindeksiin. (Mansner 1984; Sauli 1987; Bergholm 2005a ja 2006.)

Suomen mallin synty

Suomen työmarkkinajärjestöjen välinen kompromissi ja niiden vaikutusvallan kasvu sosiaali- ja talouspolitiikassa on yleensä ajoitettu joko työelä-

kelakien hyväksymiseen vuonna 1961 tai ensimmäisiin tulopoliittisiin ratkaisuihin 1968–1969. Tulkintani mukaan vuosiloma- (1960), työttömyysturva- (1960) ja työeläkelakien (1961) synty sekä ensimmäisen säännöstelyolojen jälkeen syntynyt keskitetty työehtosopimusratkaisu (1960) vuosiksi 1961–1962 muodostivat prosessin, jossa STK:n ja SAK:n keskinäiset suhteet muovautuivat aivan uudella tavalla luottamukselliseen vuorovaikutukseen perustuviksi. Näin vahvistui Suomen työmarkkinasuhteiden kaksoissidoksen se piirre, jossa työmarkkinajärjestöillä oli vahva vaikutusvalta palkkasidonnaisten sosiaalipoliittisten ratkaisujen synnyssä.

Suomen sisäpolitiikka oli riitaista ja sekavaa vuosina 1957–1959. Hallitusten lyhytikäisyys johtui osaltaan SDP:n ja SAK:n hitaasti mutta varmasti edenneestä hajaannuksesta.

Heinäkuun 1958 vaaleissa eduskunta sai vasemmistoenemmistön. Useat poliittisen historian tutkijat ovat aiemmin tulkinneet, ettei vasemmistoenemmistöllä ollut käytännön merkitystä. He ovat korostaneet eduskunnan voimasuhteiden vaikutuksen niukkuutta sillä, että SDP:n hajaannus sekä kansandemokratien ja sosialidemokratien vastakkainasettelu estivät työväenpuolueiden hallitusyhteistyön. Valtapoliittisesti eduskunnan vasemmistoenemmistö olikin heikko, sillä kaikissa tuon eduskunnan aikana toimineissa Suomen hallituksissa oli selvä porvarillinen enemmistö. (Suomi 1992, 132–133; Hokkanen 2002, 419.)

Parlamentaariset voimasuhteet vaikuttivat ratkaisevasti sosiaalipoliittisen lainsäädännön uudistuksiin vuosina 1959–1961. Tätä ovat korostaneet useat tutkijat (Anttila 2005, 97; Kalela 1989, 168; Smolander 2000, 136–149; Uljas 2005 ja 2012). Itse asiassa äärimmäisen poikkeuksellinen parlamentaarinen tilanne – eduskunnan koko vasemmistoenemmistö oli oppositiossa vuosina 1959–1962 – vauhditti sosiaalisia uudistuksia. Hallitusvaltaan päässyt maalaisliitto joutui taipumaan vasemmistoenemmistöisen eduskunnan vaatimukseen. Näin aukesi tie suurille uudistuksille, joista vuosilomalain uudistus oli ensimmäi-

nen. Se syntyi työnantajakeskusjärjestöjen päättäväisestä vastustuksesta huolimatta.

STK oppi läksynsä ja seuraavat suuret sosiaalipoliittiset ratkaisut syntyivät hyvässä yhteistyössä SAK:n kanssa. Näin työttömyysturvan uudistus ja työeläkejärjestelmän synty tapahtuivat työmarkkinakeskusjärjestöjen yhteistyötä ja luottamusta vahvistaen. Hyvän yhteistyön sinettinä oli vuosien 1961–1962 maltillinen palkkaratkaisu, josta STK ja SAK sopivat. Ruotsissa työmarkkinakompromissi oli syntynyt 1938, kun ammattiyhdistysliike ja työnantajajärjestöt olivat tulleet liian voimakkaiksi jatkaakseen kamppailua. Suomessa uusi yhteisymmärrys syntyi yhteisestä voimattomuudesta. STK oli heikko vasemmistoenemmistöisen eduskunnan vuoksi. SAK oli taas järjestöllisen hajaannuksen vuoksi menettänyt järjestö- ja työmarkkinavoimaansa.

Työeläkeratkaisua suomalaisen korporativismin synnyssä on korostettu useissa tutkimuksissa (Hellsten 1993; Mattila 2000 ja 2005; Kangas 2006 ja 2007). En näe sitä strategisena käännekohtana vaan suomalaisen korporativismin laadullisen muutoksen ja sosiaalipoliittikan rakenteita olennaisesti muuttaneen tapahtumaketjun *jälkipään* lenkinä (Bergholm 2007 ja 2009; Katso myös Jouko Siipi 1967, 196; Niemelä 1988, 111–112; Uljas 2005 ja 2012).

Vuosiloma-, työttömyysturva- ja eläkeratkaisut tapahtuivat ennen kuin Pekka Kuusen kansallista ja kansainvälistä kuuluisuutta saavuttaneet suuntaviivat suomalaisen sosiaalipoliittikan tulevaisuudesta julkaistiin (Kuusi 1961 ja 1964). Onkin ilmeistä, että on aiheettomasti liioiteltu Pekka Kuusen merkitystä suomalaisen yhteiskuntapolitiikan arkkitehtina ja samalla perusteettomasti vähätelty työmarkkinajärjestöjen osuutta suomalaisen sosiaalipoliittikan suurissa ratkaisuissa vuosina 1960–1961. (Siipi 1967; Tuomioja 1996; Bergholm 2007; Bergholm & Saari 2009.)

Tulopoliittikan tulo

Kansainvälinen keskustelu toi 1960-luvun alussa Suomeen ajatuksen vakauttamisen mallista, jossa työmarkkinajärjestöt ja valtiovalta

yhteistyöllä katkaisivat inflaatiokierteen. Siinä talous-, sosiaali- ja työpolitiikan ratkaisut sekä palkat ja työehdot yhdistettiin samaan pakettiin. Tätä vakauttamisen mallia kutsuttiin tulopolitiikaksi. Vuonna 1964 talousneuvoston mietintö hahmotteli tulopolitiikkaa, jossa Suomen kaikki nelikantaiseen yhteistyöhön osallistuneet eli ammattiliitot, työnantajajärjestöt, maataloustuottajat ja valtiovalta, sitoutuivat edistämään kansantalouden tasaista ja suotuisaa kehitystä.

Suomalaisen tulopolitiikan lähtökohtana oli, että kaikki saisivat osan koko kansantalouden tuottavuuden noususta. Kuva tulopolitiikan sisällöstä tarkentui talousneuvoston tammi-kuussa 1967 hallitukselle tekemässä selvityksessä. Tulopolitiikka nähtiin parhaaksi keinoksi rauhoittaa työmarkkinat ja hidastaa inflaatiota. Talousneuvosto arvioi, että tulopolitiikka voisi siirtää kansantalouden kehityksen aiempaa tasaisemmalle kasvu-uralle. SAK ei ollut aluksi tulopolitiikasta innostunut. Talouspoliittinen asiantuntija Nils Nilsson suhtautui epäillen tulopolitiikkaan, joka oli suunnitelma hillitä työvoimapulan aiheuttamaa palkkainflaatiota. Suomessa ei ollut työvoimapula, vaan työttömyyttä ja maastamuuttoa.

Suomen markan devalvoimien jälkeen hallitus käynnisti vuonna 1967 neuvottelut talouden vakauttamisesta työmarkkinajärjestöjen, Suomen Pankin ja maataloustuottajien kesken. Hallitus irrotti joulukuussa 1967 valtakunnansovittelija Keijo Liinamaan tulopolitiittiseksi virkamieheksi. Hallitusta neuvotteluissa edusti ensin valtionvarainministerinä ollut ja sitten pääministeriksi siirtynyt Mauno Koivisto. (Urmäs 1975; Myllymäki 1979; Mansner 1990; Pietiäinen 1995; Mattila 1992, 2000 ja 2005; Bergholm 2007 ja 2012.)

Suomen työmarkkinajärjestelmä oli moninapainen. Keskustelut etenivät rinnakkain valtiovalan johtamina ja SAK - STK akselilla. STK:n toimitusjohtaja Päiviö Hetemäki sekä SAK:n puheenjohtajat Niilo Hämäläinen ja Arvo Hautala yhdessä hahmottivat tulevan ratkaisun sisältöä. Toimihenkilö- ja virkamiesjär-

jestöjen keskusliitto (TVK), akateemisten Akava, LTK ja MTK olivat myös sopimusta tekemässä. Monipolviset neuvottelut johtivat laajan tulopolitiittisen kokonaisratkaisun syntyyn maaliskuussa 1968. Liinamaa I -sopimus kytki vuoden 1969 sopimuskaudella palkat, hinnat, korot, työtömyysturvan, eläkeratkaisut, maataloustuet ja monet muut asiat tiiviiksi paketiksi.

Tulopolitiikka tasoitti palkkaeroja ja paransi ammattiyhdistystoiminnan edellytyksiä. Tasasuuruiset tunti- ja kuukausipalkkojen korotukset suosivat pienipalkkaisia. Solidaarinen pennilinja oli vallitseva myös seuraavissa tulopolitiittisissa ratkaisuissa. Ensin STK ja sitten myös muut työnantajakeskusjärjestöt sitoutuivat pidättämään ammattiliittojen jäsenten palkasta ammattiliitoille menevät jäsenmaksut. Valtiovalta antoi sivustatukea ammattiliitoille ja työnantajajärjestöille, kun lainsäädäntöä muutettiin niin, että työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut oikeuttivat vähennykseen verotuksessa. Luottamusmiesten työsuhteturva ja toimintamahdollisuudet paranivat. Näin ammattiyhdistysliike kiinnittyi läheisemmin työpaikoille, kun liittojen jäsenmäärät nousivat ja luottamusmiesten asema vahvistui.

Tulopolitiittiset kokonaisratkaisut vakiinnuttivat maataloustuottajille jo vuosina 1956 ja 1958 maataloustulolailla säädetyn oikeuden samanlaiseen ansiokehitykseen kuin palkansaajilla. Kuntien työehdot yhdenmukaistuivat, kun vuonna 1970 perustettu Kunnallinen sopimusvaltuuskunta neuvotteli ja sopi kuntien puolesta työmarkkinaratkaisut. Valtion virkamiehet saivat jo vuonna 1943 saamansa neuvottelu-oikeuden lisäksi myös sopimus- ja lakko-oikeudet. Valtion työntekijöiden ammattiliittojen sopimuskumppaniksi perustettiin Valtion työmarkkinalaitos. Neljäntenä palkansaajakeskusjärjestönä STTK pääsi 1970-luvun lopulla neuvotteluosapuoleksi tulopolitiittisiin neuvotteluihin, vaikka aiemmin mukana olleet työmarkkinakeskusjärjestöt olivat lähes yksimielisesti sitä vastustaneet. (Mansner 1990 ja 2005; Pietiäinen 1995 ja 2009; Mattila 2000 ja 2005.)

Tulopolitiikan pitkät jäähyväiset

Tulopolitiikan loppu tapahtui Suomessa hitaasti ja vähitellen. Naapurimaahan Ruotsiin verrattuna tulopolitiikka jatkui Suomessa yli kaksi vuosikymmentä pidempään. Siksi on syytä pohdita, miksi muutos tapahtui näin verkkaisesti, vaikka STK:ssa tulopolitiikan arvostelu alkoi jo 1980-luvulla. (Mansner 2005; Bergholm 2011a.)

Työnantajien sitoutumista tulopolitiikkaan on selitetty yhteiskuntarauhan ostamisella, kun vallankumouksen ja Neuvostoliiton pelko olivat suuria 1960-luvun lopulla ja 1970-luvun alussa. Toinen näkökulma on se, että Suomen työnantajajärjestöjen pienet pääomat ja niukka käskyvalta suhteessa jäsenyrityksiin estivät vahvan työnantajasolidarisuuden synnyn. Ruotsin työmarkkinoiden vetäessä 1970-luvun alussa Suomeen syntyi niin paikallisten työtaisteluiden kuin liittolakkojen osalta perinne, jossa lakolla uhkaaminen tai työtaisteluun ryhtyminen useimmiten kannatti. (Mansner 1990; Bergholm 2012 ja 2017.)

Työnantajanäkökulmasta tulopolitiikan tärkein tavoite oli palkkakustannusten hillintä. Tulokset olivat heikot 1970-luvulla ja ajoittain 1980-luvulla. Yksityisen sektorin työnantajat olivat tästä paljolti itse vastuussa, sillä paikallisesti neuvotellut palkkaliikumukset muodostivat teollisuudessa 20–40 prosenttia toteutuneista palkankorotuksista vuosina 1969–1977 (Tulopoliittiset ratkaisut vuodesta 1968). Raju rakennemuutos, Ruotsin korkea työvoiman kysyntä, Suomen ajoittainen työvoimapula sekä alakohtainen ja ammattikohtainen palkkakehityksen epätahtisuus vauhdittivat palkkavaatimuksia. Korkeasta hinta- ja palkkainflaatiosta, devalvaatioista ja työmarkkinaepävakauksesta huolimatta yritysten voitot, palkansaajien reaaliensiot, työllisyys ja talous kehittyivät 1970- ja 1980-luvuilla keskimäärin ripeästi, mutta hyvin epävakaasti.

Palkkapoliittinen jännite siirtyi 1980-luvulla yhä enemmän kotimarkkinoiden palvelualojen ja vientiteollisuuden väliseksi. Julkisen sektorin koulutettujen ammattiliitot ajoivat vuo-

sina 1983–1986 menestyksellisesti työtaisteluin tasokorotuksia jäsentensä palkkoihin. Näin työnantajakeskusjärjestöjen ja ammattiyhdistysliikkeen sisäiset ja niiden väliset jännitteet kasvoivat. Selkeimmin tämä näkyi ns. toimihenkilö-tupossa, jonka STK ja LTK tekivät Akavan ja Toimihenkilöjärjestö TVK:n, Akavan ja STTK:n kanssa vuonna 1986. Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestön (SAK) painostustoimet johtivat siihen, että STK taipui uuteen keskitettyyn ratkaisuun SAK:n kanssa. LTK ei enää toista keskitettyä ratkaisua suostunut samana vuonna tekemään, mutta sen aloilla työehtosopimukset SAK:n jäsenliittojen kanssa syntyivät STK-SAK sopimuksen pohjalta. (Pietiäinen 1995; Bergholm 2000; Mattila 2005; Mansner 2005.)

STK linjasi työehtosopimuspolitiikkaa vuonna 1982 ja sosiaalipolitiikkaa vuonna 1984 niin, että se tulkittiin ammattiyhdistysliikkeessä selvänä käänteenä. Nämä linjaukset eivät muuttuneet käytännöksi vielä 1980-luvun noususuhdanteessa, mutta loivat aatteellisen pohjan niille linjauksille, jotka STK teki vuonna 1991 laman oloissa. (Kahri 2001, 309–322; Mansner 2005, 117–123, 406–412, 448–452)

Työnantajaleiri oli ryhmittynyt kolmeen keskusjärjestöön vuonna 1990, mikä osaltaan esti yhtenäisen toiminnan STK:n työmarkkinapoliittisten tavoitteiden toteuttamiseksi. Työnantajapuoli kokosi rivinsä kahdella järjestöfuusiolla. Teollisuus ja Työnantajat (TT) aloitti toimintansa vuoden 1993 alussa. Olennaisempi oli tämän lyhytikäiseksi jääneen organisaation ja Palvelutyönantajien yhdistyminen vuoden 2005 alussa Elinkeinoelämän keskusliitoksi (EK).

Uuden keskusjärjestön hegemonia oli alusta alkaen Teknologiateollisuus ry:llä. Sen työmarkkinayksikön johtaja Risto Alanko oli pitkään ajanut yrityskohtaista työehtojen määrittelyä. Tämä tuli nyt EK:n linjaksi. EK oli valmis pysyvästi irtautumaan tulopolitiikasta, kun Teknologiateollisuus ry:n puheenjohtaja Antti Herlin siirtyi EK:n varapuheenjohtajasta järjestön puheenjohtajaksi vuodenvaihteessa 2006–2007.

Kolmikantainen tulopoliittinen sopiminen oli eräiden tulkintojen mukaan avain Suomen nopeaan talouskasvuun raskaan 1990-luvun laman jälkeen. Kolmikantainen yhteistyö näytti toimivalta niin osapuolien kuin ulkomaisten tarkkailijoiden näkökulmasta. Suuret yhteiskunnalliset päätökset, joissa teollisuus ja työnantajat tarvitsivat ammattiyhdistysliikkeen sivustatukea, pitkittivät tulopoliittika kautta. EU- (1994), EMU- (1997), ydinvoima- (2002) ja eläkeratkaisuissa (2005 ja 2014) työmarkkinajärjestöt osoittivat yhteisvoimansa ja vaikutusvaltansa. Näin polku-riippuvuutta korostava institutionaalinen historiallinen sosiologia näytti saavan tukea ”Suomen tapauksesta” aina vuoteen 2007 saakka.

TT:n ja EK:n julkaisuissa toistuvasti korostettiin, ettei sopimuksen muoto ollut itsetarkoitusta, vaan tärkeintä oli sisältö, johon haluttiin lisätä joustavuutta, yritysکوhtaistausta ja suurempaa palkkahajontaa. Keskitetyn ja valtakunnallisen työehtosopimustoiminnan muotojen ja sisällön kritiikki jatkui, vaikka yritysten liikevaihdot ja voitot kääntyivät jo 1990-luvun lopun tulosopimusten aikana vahvalle kasvu-uralle. Yksityisen sektorin työnantajien keskuudessa STK:n vuosien 1982 ja 1991 linjaukset muodostivat aatteellisen pohjavireen.

Työnantajapuolen sitkeä sisäinen mielipiteenmuokkaus johti lopulta uusiin johtopäätöksiin. Sopimuksen muoto olikin ydinkysymys, vaikka yritykset menestyivät erinomaisesti mallististen tuloratkaisujen ja edullisen valuuttakurssikehityksen ansiosta. Tulopoliittika jäähyväiset pitkittyivät, kun valtiovalta osti työnantajilta vuonna 2004 varallisuusveron poistolla tulopoliittikalle lisää aikaa. Strateginen siirtymä Suomen työmarkkinasuhteissa näytti tapahtuvan keväällä 2007, kun EK ja sen jäsenliitot päättivät lopettaa tulopoliittika. Suomen työnantajajärjestöjen linja oli muuttunut pragmaattisesta ideologiseksi. (Bergholm 2011a.)

Tarina ei kuitenkaan päättynyt tähän. Keskitettyä työmarkkinaratkaisuja, joissa EK on ollut mukana, on tehty kolme kertaa kiellon päälle: Raamiratkaisu 2011, Työllisyys- ja kasvus-

opimus 2013 ja Kilpailukyky sopimus 2016. Nämä kattavat ja palkkaliikumukset hyvin kurissa pitäneet sopimukset eivät ole muuttaneet EK:n pitkän aikavälin strategiaa. EK muutti syksyllä 2015 sääntöjään niin, ettei järjestöllä ollut enää valtuuksia neuvotella työehdoista. Tulopoliittika ajan varsinaisena päätepisteenä tullaan ehkä pitämään helmikuuta 2017, jolloin EK irtisanoi pääosan keskusjärjestösopimuksistaan.

Kirjallisuus:

Anttila, A.-H. (2005) Loma tehtaan varjossa. Teollisuustyöväestön loma- ja vapaa-ajan moraalisaatelu Suomessa 1930- ja 1960-luvuilla. Bibliotheca historica 93. SKS. Helsinki.

Berger, S. & Compston, H. (toim.) (2002) Policy Concertation and Social Partnership in Western Europe. Lessons for the 21st Century. Berghahn Books. New York.

Bergholm, T. (1997) Ammattiliiton nousu ja tuho. Kuljetusalan ammattiyhdistystoiminta ja työmarkkinasuhteiden murros 1944-1949. Bibliotheca historica 19 ja Työpoliittinen tutkimus 166. Suomen Historiallinen Seura ja Työministeriö 1997. Helsinki. (Bergholm 1997a)

Bergholm, T. (2015) Kaksoissidoksen synty. Suomen työmarkkinasuhteiden toimintatavan muutoutuminen 1944-1969. Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura. Helsinki.

Bergholm, T. (2012) Kohti tasa-arvoa. Tulopoliittika aika I. Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö 1969-1977. Otava. Helsinki.

Bergholm, T. (1988) Kovaa peliä kuljetusalalla. Kuljetusalan ammattiyhdistystoiminta vuoteen 1924. Joensuu. Bergholm, T. (2000) Kovaa peliä kuljetusalalla. Kuljetusalan ammattiyhdistystoiminta vuosina 1960-1990. Otava. Helsinki.

Bergholm, T. (2009) The Making of the Finnish Model: the qualitative change in Finnish corporatism in early 1960s. Scandinavian Journal of History Vol. 34, No 1/2009. 29-48.

Bergholm, T. (2017) Ovatko työtaistelut vakava yhteiskunnallinen ongelma? Teoksessa Pyörä, P. (toim.) Työelämän myytit ja todellisuus. Gaudeamus. Tallinna. 184-196.

Bergholm, T. (2005) Palkkapoliitiikka ja lapsilisät 1947–1956. Työväentutkimus. 26–29. (Bergholm 2005c)

Bergholm, T. (2005) Sopimussyhteiskunnan synty I. Työehtosopimuksien läpimurrosta yleislakkoon. SAK 1944–1956. Otava. Helsinki. (Bergholm 2005a)

Bergholm, T. (2007) Sopimussyhteiskunnan synty II. Hajaannuksesta tulopoliitiikkaan. SAK 1956–1969. Otava. Helsinki.

Bergholm, T. (2005) Suomen säädeltyjen työmarkkinasuhteiden synty: palkkapäättös 19.6.1945. Yhteiskuntapolitiikka 70 (2005:1): 3–14. (Bergholm 2005b)

Bergholm, T. (2011) Tulopoliitiikan pitkät jäähyväiset. Teoksessa Niemelä, M. ja Saari, J. (toim.) Poliitiikan polut ja hyvinvointivaltion muutos. Kelan tutkimusosasto. Helsinki. 46–68. (Bergholm 2011a)

Bergholm, T. (2003) Työmarkkinajärjestöt ja Suomen lapsilisäjärjestelmän synty. Yhteiskuntapolitiikka 68 (2003:1). 63–76.

Bergholm, T. (2011) Työmarkkinanäkökulma vuoden 1971 metallilakkoon. Työväentutkimus 2011. 15–23. (Bergholm 2011b)

Bergholm, Tapio (2014) SAK ja työsuojelu-uudistukset 1970-luvulla. Teoksessa Hannikainen, M. (toim.) Työväestö ja hyvinvointi. Väki voimakas 27. Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura Helsinki. 177–209. (Bergholm 2014a)

Bergholm, T. (2006) Tulonjaon murros ja vuoden 1956 yleislakko, Teoksessa Ahvenisto, I. ja Mäki, K. (toim.) Kansalaisvaikuttaminen ajassa. Väki voimakas 19. Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura. Helsinki. 183–223.

Bergholm, T. (2014) Tuotantokomiteoista yhteistoimintaan. Työväentutkimus. 28–33. (Bergholm 2014b)

Bergholm, T. and Bieler, A. (2013) Globalization and the erosion of the Nordic model: A Swedish – Finnish comparison. European Journal of Industrial Relations Vol. 19. January. 55–70.

Bergholm, T. ja Saari, J. (2009) Ideat, agendat ja kehykset – Pekka Kuusen 60 – luvun sosiaalipoliitiikan merkitys suomalaiselle sosiaalipoliitiikalle. Teoksessa Kananen, J. ja Saari, J. (toim.) Ajatuksen voima. Sophi. Minerva Kustannus. Helsinki. 31–62.

Compston, H. (2003) Beyond corporatism. A configurational theory of policy. European Journal of Political Research. Volume 42 Issue 6. 787–809.

Crouch, C. (1982) Trade Unions. The Logic of Collective Action. Fontana Press. Glasgow.

Crouch, C. (1996) Industrial Relations and European State Traditions. Clarendon Press. Oxford.

Due, J. & Madsen, J. S. (2012) Når trepartssamarbejde skaber reformer. Historien om trepartssamarbejde i Danmark i lyset af 25-året for Fælleserklæringen af 1987, Publikation udgivet af FAOS og PensionDanmark, juni 2012 i forbindelse med konference 08-06-2012. http://faos.ku.dk/pdf/boger-og-rapporter/2012/N_r_trepartssamarbejde_skaber_reformer.pdf/

Helander, V. & Anckar, D. (1983) Consultation and Political Culture. Societas Scientiarum Fennica, Commentationes Societatis Scientiarum 19 1983. Helsinki.

Hellsten, K. (1993) Vaivaihoidosta hyvinvointivaltion kriisiin. Hyvinvointivaltiokehitys ja sosiaaliturvajärjestelmien muotoutuminen Suomessa. Sosiaalipoliitiikan laitos. Helsinki.

Hokkanen, K. (2002) Kekkonen maalaisliitto 1950–1962. Maalaisliitto-Keskustan historia 4, Otava. Helsinki 2002.

Hyman, R. (1994) Industrial Relations in Western Europe: An Era of Ambiguity? Industrial Relations, Vol. 33. January 1994:1. 1–24.

Hyman, R. (2001) Understanding European Trade Unionism. Between Market, Class & Society. Sage. Gateshead.

Johansson, A. L. & Magnusson, L. (1998) LO andra halvseklet. Fackföreningsrörelsen och samhället. Atlas. Uddevalla.

Johanson, J.-E. & Lassila, J. & Niemelä, H. (toim.). (2011) Eläkevalta Suomessa. ETLA B:250. Taloustieto. Helsinki.

Kahri, T. (2001) Viheltääkö pilli? Työmarkkinamiehen muistelmat. Otava. Helsinki.

Kalela, J. (1989) Työttömyys 1900-luvun suomalaisessa yhteiskuntapolitiikassa. Valtion painatuskeskus. Helsinki.

Kananen, I. (1986) MTK ja Suomen maatalouspolitiikka. Elintarvikepulasta omavaraisuuteen 1917-1949. Kirjayhtymä. Rauma.

Kangas, O. (2007) Finland: Labor Markets against Politics. Teoksessa Immergut, E. M., Anderson, K. M. and Schulze, I. (toim.) *The Handbook of West European Pension Politics*. Oxford University Press. Oxford.

Kangas, O. (2006) Poliitiikka ja sosiaaliturva Suomessa, Teoksessa Paavonen, T. & Kangas, O. *Eduskunta hyvinvointivaltion rakentajana*. Edita. Helsinki.

Keränen, S. (2010) Ehdollinen demokratia. Urho Kekkonen ja työmarkkinapolitiikka. Turun yliopisto. Kokemäki.

Ketola, E. (2007) Suomen Metallityöväen Liitto 1961-1983. Otava. Helsinki.

Knoellinger, C. E. (1959) Järjestösuhteet Suomen työmarkkinoilla. WSOY. Helsinki.

Korkeaoja, J. (2009) Punainen metalli. Kommunistit ja kansandemokraatit Suomen Metallityöväen Liitossa 1899-1983, Metalliin vasemmisto. Helsinki.

Kosonen, P. (1979) Suomalainen kapitalismi. Tutkimus yhteiskunnallisesta kehityksestä ja sen ristiriidoista sodanjälkeisessä Suomessa. Love Kirjat. Helsinki.

Kuusi, P. (1961) 60-luvun sosiaalipoliitiikka. WSOY. Helsinki.

Kuusi, P. (1964) Social Policy for the Sixties. A Plan for Finland. Social Policy Association. Helsinki.

Kyntäjä, T. (1993) Tulopoliitiikka Suomessa. Talouspoliittinen diskurssi ja institootit 1960-luvulta 1990-luvun kynnykselle. Gaudeamus. Helsinki.

Lilja, K. (1977) Työntekijöiden osallistuminen hallintoon teollisuusyrityksissä. Tutkimus työnantajapuolen toiminnan kehityksestä. Helsingin kaupunkorkeakoulun julkaisuja B-22. Helsinki.

Mahoney, J. (2000) Path Dependence in Historical Sociology. *Theory and Society* 29.

Mansner, M (1981) Suomalaista yhteiskuntaa rakentamassa. Suomen Työnantajain Keskusliitto 1907-1940. STK. Helsinki.

Mansner, M (1984) Suomalaista yhteiskuntaa rakentamassa. Suomen Työnantajain Keskusliitto 1940-1956. STK. Helsinki.

Mansner, M. (1990) Suomalaista yhteiskuntaa rakentamassa. Suomen Työnantajain Keskusliitto 1956-1982. STK. Helsinki.

Mansner, M. (2005) Suomalaista yhteiskuntaa rakentamassa. Suomen Työnantajain Keskusliitto 1980-1992. STK. Helsinki.

Mattila, A. (2000) Kunnat työmarkkinapolitiikassa. Kunnallinen työmarkkinalaitos 1970-2000. Kunnallinen työmarkkinalaitos. Porvoo.

Mattila, A. (1992) Työriitojen sovittelun historia. Työpoliittinen tutkimus 27. Työministeriö. Helsinki.

Mattila, A. (2005) Valtio työnantajana. Valtion työmarkkinalaitos 1955-2005. Valtionvarainministeriö. Helsinki.

Myllymäki, A. (1979) Etujärjestöt, tulopoliitiikka ja ylimmät valtioelimet. Julkisoikeudellinen tutkimus etujärjestöjen solmimien vakauttamis- ja tulopoliittisten sopimusten vaikutuksesta eduskunnan, tasavallan presidentin ja valtioneuvoston toimintaan ja asemaan vuosina 1968-1975. Finn publishers. Tampere.

Niemelä, H. (1988) Suomen kokonaiseläkejärjestelmän muotoutuminen. Kansaneläkelaitoksen julkaisuja. Helsinki 1988.

Nycander, S. (2002) Makten över arbetsmarknaden. Ett perspektiv på Sveriges 1900-tal. SNS Förlag. Stockholm.

Paloheimo, H. (1981) Poliitiikka, talous ja yhteiskunnan muutos. Teorioita ja tutkielmia valtion ja taloudellisen yhteiskunnan välisestä determinaatiosuhteista kapitalistisessa yhteiskuntamuodostumassa. Turun yliopiston julkaisuja. Sarja C osa 32. Turku.

Pietiäinen, J.-P. (1995) Herraklubista edunvalvojaksi. Liiketyönantajain Keskusliitto 1945-1995. Otava. Helsinki.

Pietiäinen, J.-P. (2009) Varjosta vaikutajaksi. Palvelutyönantajat ry. 1995-2004. Otava. Helsinki.

Pizzorno, A. (1978) Political Exchange and Collective Identity in Industrial Conflict. Teoksessa eds. Crouch, C. & Pizzorno, A. (toim.) *The Resurgence of Class Conflict in Western Europe since 1968. Volume Two - Comparative Analysis*. MacMillan. London.

Sauli, L. (1987) MTK ja Suomen maatalouspolitiikka. Maatalousyhteiskunnasta teollisuusvaltioksi 1950-1980, Kirjayhtymä. Rauma.

Sewell, W. H. Jr. (2005) Logics of History. Social Theory and Social Transformation. Chicago University Press. Chicago.

Siipi, J. (1967) Ryysyrannasta hyvinvointivaltioon. Sosiaalinen kehitys itsenäisessä Suomessa. Tammi. Helsinki.

Sisson, K. (1987) The Management of Collective Bargaining. An International Comparison. Basil Blackwell. Oxford.

Smolander, J. (2000) Suomalainen oikeisto ja "kansankoti". Kansallisen kokoomuksen suhtautuminen pohjoismaiseen hyvinvointimalliin jälleenrakennuskaudelta konsensusajan alkuun. Bibliotheca historica 63. SKS. Helsinki.

Suomi, J. (1992) Kriisien aika. Urho Kekkonen 1956–1962. Otava. Helsinki.

Toivonen, T. (1972) Lakot ja yhteiskunnan muutos. Tutkimus suomalaisen yhteiskunnan lakoista vuosina 1919–1969. Turun yliopiston sosiologian laitos B:13. Turku.

Tulopoliittiset ratkaisut vuodesta 1968 (1978) Suomen Työnantajain Keskusliitto. Moniste. Helsinki.

Tuomioja, E. (1996) Pekka Kuusi. Alkoholipoliittikko, sosiaalipoliittikko, ihmiskuntapoliittikko, Tammi. Helsinki.

Uljas, P. (2012) Hyvinvointivaltion läpimurto. Pienviljelyhegemonian rapautumisen, kansalaisliikeshäviön ja poliittisen murroksen keskinäiset suhteet suomalaisessa yhteiskunnassa 1950-luvun loppuvuosina. Into. Helsinki.

Uljas, P. (2005) Taistelu sosiaaliturvasta. Ammattiyhdistysväen toiminta sosiaaliturvan puolesta 1957–1963. Like. Helsinki.

Urmas, H. (1975) Työrauhajärjestelmä yhteiskunnan osajärjestelmänä. Tarkasteltuna SAK-laisen ammattiyhdistysliikkeen hajaannuksen aikana, Acta Academiae Oeconomicae Helsingiensis Series A:12. Helsinki.

Valkonen, M. (1987) Yhdessä elämä turvalliseksi. Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliitto 1930–1947. Helsinki.

Vauhkonen, J. (2004) Työnantajaperiaatteita vahtimassa. Työnantajat ja eläkepolitiikka Suomessa työväenvakuutuksesta työeläkelakeihin. Poliittisen historian pro gradu. Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan kirjasto.

Vauhkonen, J. (2008) Työnantajat ja sosiaalipoliittikka – tapaus työeläke. Teoksessa Hannikainen, M. ja Lohikoski, P. (toim.) Työväki lähtee – mihin suuntaan tutkimus?. Väki voimakas no. 21. Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura. Helsinki. 134–141.

Organisaation taloudellinen tilanne, oikeudenmukainen kohtelu ja henkilöstöjohtamisen tuloksellisuus työpaikoilla

Satu Ojala¹ – Pasi Pyöriä² – Katri-Maria Järvinen³ – Laura Peutere⁴ – Liudmila Lipiäinen⁵ – Tiina Saari⁶

Talouskriisit toistuvat aika ajoin ennalta arvaamatta, kestoiltaan hallitsemattomina ja työmarkkinoiden kannalta ongelmallisin seurauksin. Modernin länsimaisen yhteiskunnan ja etenkin pohjoismaisen kontekstin keskeisimpiä työmarkkinoita ja työntekijöitä myös kriisioloissa kannattelevia tekijöitä ovat työmarkkinaosapuolia ja poliittista johtoa neuvottelupöytiin tuova sääntelyjärjestelmä, korkea työn laatu sekä työntekijöiden turvaaminen sosiaalisista riskeiltä, kuten työttömyydeltä. Yhdessä nämä mekanismit ovat etenkin viimeisimmän, vuoden 2008 lopulla Suomeen rantautuneen talouskriisin aikana turvanneet kotimarkkinoita ja kulutusta pahimman yli. Vuonna 2017 taloudessa näkyikin jo valonpil-

kahduksia kuten alentuvaa työttömyyttä. Tämän artikkelin tarkastelussa on korkea työn laatu ja sen yhteys siihen, miten palkkatyötä voi kannatella talouden kriisioloissa. Työn laatu on ollut kuluneina vuosina erinäisten debattien kohteena. Onko hyvään työhön ja työelämään pyrkiminen kansallinen kuluerä ja työntekijöiden turvaa koskevilta osiltaan työmarkkinoita kangistava tekijä vai onko se sittenkin tuottavuuslisä?

Johdanto⁷

Työelämän ja johtamisen tutkimuksessa on eritelty erilaisin lähestymistavoin työhyvinvoinnin ja johtamisen kaltaisten seikkojen tuottavuusvaikutuksia sekä epäyhtenäisin tuloksien. Voinee

¹ Satu Ojala, YTT, tutkijatohtori, Tampereen yliopisto

² Pasi Pyöriä, YTT, yliopistonlehtori, Tampereen yliopisto

³ Katri-Maria Järvinen, YTM, yliopisto-opettaja, Tampereen yliopisto

⁴ Laura Peutere, YTM, tutkija, Tampereen yliopisto

⁵ Liudmila Lipiäinen, FM, tilastotieteilijä, Tampereen yliopisto

⁶ Tiina Saari, YTT, tutkijatohtori, Tampereen yliopisto

⁷ Työsuojelurahasto on rahoittanut tutkimushanketta ”Talouskriisit, työhyvinvointi ja työurat (2015–2017)”. Tekijät esittävät kiitoksensa rahoittajalle.

tulkita, että eri näkökulmat työhyvinvointiin ovat osoittaneet, että työntekijätasolla hyvän johtamisen, työtä ja perhettä tukevan organisaatiokulttuurin, kohtuullisten työn vaatimusten ja hyvän työn hallinnan sekä työntekijälähtöisten joustojen kaltaiset tekijät näkyvät kiistatta myönteisinä seurauksina työntekijöiden työn ja muun elämän tasapainon, paremman terveyden, vähempien sairauspoissaolojen ja tulevan työkyvyn kannalta (Pyöriä toim. 2012; Vanhala toim. 2013).

Korkea työväestön hyvinvointi on suomalaisen työmarkkinajärjestelmän vahvuus. Työhyvinvointipanos näkyy yhtäältä koko väestön hyvinvointina ja hyvänä elämänä. Toisaalta on päivänselvää, että niin vahva koulutusjärjestelmä kuin korkea työn laatuakin ovat myös globalisaation ja digitalisaation etenemisen kontekstissa pohjoismaisen yhteiskunnan tulevaisuuden, samoin kuin taloudellisen toimeliaisuuden ja uusien innovaatioiden kannalta olennaisia kilpailuvaltteja (esim. Mustosmäki 2017).

Jonkin verran ristiriitaisempia havaintoja on syntynyt tutkimuksissa, joissa arvioidaan, näkyykö työhyvinvointi suoraan lyhyen aikavälin työn tuloksellisuusindikaattoreissa tai taloudellisissa seikoissa, kuten työn tuottavuudessa ja liikevaihdossa (esim. Mäki-Fränti 2009). Erot johtunevat erilaisista aineistoista, monista mitaustavoista sekä tutkimustiedon vähäisyydestä verrattuna työhyvinvointitutkimukseen.

Henkilöstöjohtamisen tuloksellisuus

Arvioimme tässä artikkelissa työelämän laatua valituilta osin, eri talousolosuhteissa sekä näiden yhteyttä henkilöstöjohtamisen tuloksellisuuteen. Sinikka Vanhalan tutkimusryhmä on esittänyt, että tuloksellisuuden laajennettu määritelmä kattaa yhtäältä organisatorisen tuloksellisuuden, kuten asiakaspalvelun laadun, tuottavuuden ja tuotannon laadun sekä toisaalta henkilöstöjohtamisen tuloksellisuuden (Vanhala toim. 2013, 3–4). Henkilöstöjohtamisen tuloksellisuusindikaattoreina Vanhalan tutkimusryhmä on käsitellyt henkilöstön sitoutumista organisaatioon, samoin kuin pysyvyyttä tai pysyvyyssai-

komusta, vähäisiä poissaoloja, tyytyväisyyttä ja vähäisiä eläkeaikomuksia.

Vanhalan määritelmää soveltaen erittelemme seuraavassa viittä henkilöstöjohtamisen tuloksellisuuden tekijää Tilastokeskuksen vuosina 1997, 2003, 2008 ja 2013 keräämillä työoloaineistoilla: (1) palkansaaajien tyytyväisyyttä; (2) sitä, ettei työntekijällä ole työpaikan vaihtoaikkeitä eli työhön sitoutumista; (3) hyväksi koettua työkykyä; (4) poissaoloja työstä oman sairauden takia; sekä (5) sitä, aikooko työntekijä jatkaa työssään vähintään 65 vuoden ikään saakka (tämä kysymys on osoitettu vain vähintään 50-vuotiaille palkansaaajille). Erittelemme, miten työpaikan taloudellinen tilanne sekä kaksi keskeistä työhyvinvointitekijää eli työn vaatimusten ja hallinnan tasapaino sekä oikeudenmukainen kohtelu ovat yhteydessä näillä indikaattoreilla mitattuun johtamisen tuloksellisuuteen. Tietoja näiden mitareiden yleisyydestä sekä kehityksestä yli ajan voi lukea tarkemmin Tilastokeskuksen *Työolojen muutokset 1977–2013-raportista* (Sutela & Lehto 2014).

Oikeudenmukainen kohtelu, työn vaatimukset ja hallinta, sekä organisaation talousolosuhteet

Työelämän laatu ja työhyvinvointi ovat käsitteinä laajoja ja niitä on sekä määritelty että mitattu monin eri lähestymistavoin (esim. Mustosmäki 2017; Jokinen 2017; Alasoini 2016; Ojala ym. 2015; Green & Mostafa 2012). Syvennymme työolojen keskeisiin piirteisiin valikoidusti kolmen osa-alueen kautta: organisaation taloudellisen tilanteen, työn vaatimusten ja hallinnan (Karasek-malli) sekä oikeudenmukaisen kohtelun näkökulmista.

Ensinnä, tutkimme taloustilanteen yhteyttä koettuihin tuloksellisen johtamisen indikaattoreihin. Yhtäältä tiedämme, millainen makrotalouden tilanne kunkin työoloaineiston keräyspisteen aikana vallitsee. Työoloaineiston aikapisteet kuvaavat 1990-luvun lamasta elpymisen aikaa vuonna 1997 sekä kahta vakaaman talouden hetkeä vuosina 2003 ja 2008.

Vuoden 2008 työoloaineisto on kerätty keväällä ennen kuin merkkejä Suomeenkin ulottuvasta romahduksesta vielä työpaikoilla ehti esiintyä. Vuoden 2013 aineisto taas edustaa pitkittyneen talouskriisin aikaa. Näiden rinnalla tarkastelemme kunkin työorganisaation taloustilannetta niissä työskentelevien palkansaaajien silmin. *Mittari koskee työntekijän arviota siitä, onko organisaation taloustilanne vakaa vai epävarma.* Tavanomaisesti on tutkittu vastaajien arviota oman työn epävarmuudesta. Tässä valitsemme tarkasteltavaksi nimenomaan työpaikan tilanteen (vastaajan henkilökohtainen tilanne vakioidaan).

Toiseksi, käytämme hyväksi havaittua Robert Karasekin ja Töres Theorellin (1990) Job Demand–Control eli JDC-mallia (ks. myös Fransson ym. 2012; Kinnunen ym. toim. 2008). Karasek-mallin osioista on paljon empiiristä tutkimusta (ks. esim. Häusser ym. 2010). Mallissa työpaine (job strain) viittaa tilanteeseen, jossa korkeat työn vaatimukset yhdistyvät vähäiseen työn hallintaan. Tämä on terveystieteellisessä tutkimuksessa yksi keskeisimmin tutkittuja ja tunnettuja työhyvinvointi- ja terveysseurauksia välittäviä tekijöitä (Fransson ym. 2012) ja sen tiedetään olevan yhteydessä moniin kielteisiin hyvinvointi- ja terveysseurauksiin. Vastaavasti hyvät työn hallinnan edellytykset vahvistavat myönteistä hyvinvointia ja terveyttä.

Työn vaatimusten ja hallinnan malliin kuuluu varsin vakiintunut mittaristo. Siinä työn vaatimuksia mitataan työn intensiteetillä ja ristiriitaisilla odotuksilla, jotka kohdistuvat työntekijään. Hallintaa taas tutkitaan autonomialla (voiko vaikuttaa työtehtäviin, työmenetelmiin jne.) sekä sillä, miten paljon työntekijä voi soveltaa omia taitojaan ja ideoitaan työssä (discretion) (esim. Fransson ym. 2012). Työoloaineistolla emme pääse aivan täsmällisesti vakiintuneeseen Demand–Control–Questionnaire (DCQ) mittaristoon. Sovelluksessamme käytämme seuraavia työolotutkimusten yli ajan ulottuvia muuttujia:

- Työn vaatimukset: kuinka paljon kiire ja kireät aikataulut haittaavat työtä (melko paljon tai erittäin paljon), työn sisältämät tiukat aikataulut, sekä tunne siitä, ettei ehdi tehdä töitä niin huolellisesti ja hyvin kuin haluaisi.
- Työn hallinta: vaikutusmahdollisuudet työtehtäviin, työjärjestykseen, työtahtiin, työmenetelmiin, työn jakamiseen ja työtovereihin, työn yksitoikkoisuus/vaihtelevuus, onko mukana suunnittelemassa työtä sekä voiko soveltaa työssä omia ideoita.

Edellä luetellut muuttujat on kysytty 4–5-portaisina joko likert-tyyppisinä samaa/eri mieltä -asteikkoina tai asteikolla ei koskaan – aina. Muuttujat on yhdistetty siten, että työn vaatimuksesta on poimittu kiirettä ilmentävät vastausvaihtoehdot; hallintaa kuvaavat muuttujat on käännetty myönteisen suuntaisiksi, standardoitu ja summattu keskiarvojensa ympärille. Vaatimusten ja hallinnan eri muuttujien summat on jaettu puolesta välistä kahteen, ja näin muodostetuista dummy-muuttujista on koostettu nelikenttä: vähäiset vaatimukset – vähäinen hallinta, vs. korkeat vaatimukset – vähäinen hallinta, vs. vähäiset vaatimukset – korkea hallinta, vs. korkeat vaatimukset – korkea hallinta. Vastaajat asettuvat vuosittain jokseenkin neljänneksittäin tähän nelikenttään (ks. Peutere ym. 2017a).

Kolmanneksi, niin työn vaatimusten ja hallinnan mallin kuin johtamiskäytäntöjenkin tutkimuksessa on viime aikoina korostettu sosiaalisia tekijöitä. Suuri osa organisaatioiden tuloksesta syntyy henkilöstön osaamisesta, motivaatiosta ja sitoutumisesta (von Bonsdorff ym. 2010b; Chew & Chan 2008; Vanhala & von Bonsdorff 2012). Tämä on erityisen tärkeää tietotyössä, johon kuuluu suunnittelua, ideointia ja ongelmanratkaisua (Ojala & Hautaniemi 2012; Pyöriä toim. 2012). Tietotyötä tehdään useimmiten tiimeissä ja projekteissa, joissa vertaistuen ja oikeudenmukaisen kohtelun ja johtamisen merkitys korostuu (Otonkorpi-Lehtoranta ym. 2017; Saari & Pyöriä

2015). Kun johtamisen ja tuloksellisuuden välistä yhteyttä on tutkittu, yhdeksi välittäväksi tekijäksi on havaittu se, millaiseksi lähiesimiesten johtamiskäytännöt koetaan (Harney & Jordan 2008; Kauhanen 2012).

Hyödynnämme johtamisen sekä työyhteisön sosiaalista tukea käsitteleviä mittareita, jotka ovat työoloaineistoissa käytettävissä 1990-luvulta alkaen. Niistä rakennamme mittariston, jota on eri versioina sovellettu varsinkin terveystieteissä. Kyseessä on kohtelun ja johtamisen oikeudenmukaisuutta tavoitteleva ("relational justice") mittaristo, jolla on esimerkiksi havaittu, että epäoikeudenmukaiset toimintatavat kytkeytyvät lisääntyviin sairauspoissaoloihin (Head ym. 2007; Tenhiälä ym. 2013). Sovelluksessamme käytämme seuraavia työolotutkimusten muuttujia:

- kertooko esimies asioista avoimesti
- välitetäänkö työpaikalla tietoja avoimesti
- tukeeko ja rohkaiseeko esimies
- saako tukea ja rohkaisua silloin kun työ tuntuu hankalalta
- esiintyykö työyksikössä kilpailuhenkeä, esimiesten ja alaisten, työntekijöiden tai henkilöstöryhmien välisiä ristiriitoja
- saako työstä kiitosta työtovereilta tai asiakkailta

Yhdistelmämittari on muodostettu standardoimalla näiden osa-alueiden mittarit sekä summaamalla ne sen jälkeen niiden keskiarvon ympärille. Kaikki arvot on käännetty tarvittaessa niin päin, että suurempi arvo tarkoittaa myönteisempää arviota tilanteesta. Näin muodostettu johtamisen ja työyhteisön sosiaalisten suhteiden oikeudenmukaisuutta tarkasteleva yhdistelmämittari on tämän jälkeen jaettu kolmeen tasasuureen osuuteen palkansaajista (heikko kokemus kohtelun oikeudenmukaisuudesta, vs. keskimääräinen,

vs. vahva; ks. tarkemmin Peutere ym. 2017 a ja b). Mittariston nimeäminen suomeksi ei ole yksiselitteistä. Käytämme tässä termiä *oikeudenmukaisen kohtelu*.

Tutkimusaineisto ja menetelmä

Hyödynnämme Tilastokeskuksen työoloaineistoja vuosilta 1997, 2003, 2008 ja 2013. Työoloaineistot ovat Tilastokeskuksen toteuttamia edustavia otoksia koko palkansaajakunnasta. Aineisto edustaa 15–64-vuotiaita Suomessa asuvia palkansaajia, joiden säännöllinen viikkotyöaika on vähintään 10 tuntia. Jokaista tutkimusta varten on tehty 3 000–5 000 käyntihaastattelua. Vuosina 1997–2013 vastausprosentti on vaihdellut 68:n ja 79:n välillä. Tutkimukset sisältävät kattavan joukon suomalaisten työolojen eri puolia kartoittavia kysymyksiä. (Sutela & Lehto 2014.)

Menetelmänä on logistinen regressio. Sitä varten tuloksellisen henkilöstöjohtamisen tuloksellisuusindikaattorimme on muokattu kaksiluokkaiseksi vastemuuttujiksi siten, että "ennustamme", milloin ne vahvistuvat tai heikentyvät, kun tutkitaan palkansaajien ryhmiä oikeudenmukaisen kohtelun, työn vaatimusten ja hallinnan sekä eri talousolojen organisaatioihin kuuluvilla vastaajilla. Vastemuuttujina ovat korkein tyytyväisyys (0=melko tyytyväinen, vaikea sanoa, melko tai erittäin tyytymätön, 1=erittäin tyytyväinen)⁸, sitoutuminen työhön (0=aikoo vaihtaa samalle tai eri alalle, 1=ei vaihtoaikkeitä), palkansaajakeskiarvoa parempi työkyky (pistemääräasteikolla 0–10 0=0–8, 1=9–10), se ettei ole ollut poissa työstä oman sairauden vuoksi edeltävän 12 kuukauden kuluessa (0=on ollut, 1=ei ole), sekä arvio omasta eläkeiästä vähintään 65 vuotta (0=arvio alempi, 1= 65 v. tai yli). Näistä sairauspoissaoloja sekä eläkeikää koskevat mittarit ulottuvat työoloaikasarjalla vertailukelpoisina mittareina vuoteen 2003 ja muiden osalta aloitamme tarkastelun vuodesta 1997.

⁸ Tyytyväisyysmittarissa vertailuryhmäksi on valittu pelkästään erittäin tyytyväiset, koska niin suuri osa vastaajista on vähintään melko tyytyväisiä (Sutela & Lehto 2014, 209–210). Yksittäisellä kysymyksellä ja yleisellä tasolla mitatun tyytyväisyyden mittarit tunnetusti luokittelevat suuren osan vastaajista työhönsä tyytyväisiksi (esim. Oshagbemi 1999).

Logistisen regression menetelmä edellyttää selittäviltä muuttujilta erikseen valittavia vertailuryhmiä (ref.). Kun vetosuhde (Odds Ratio, OR) osoittaa referenssiryhmän saamaa arvoa (1) suurempaa arvoa, ja ero on tilastollisesti merkitsevä ($p \leq 0.05^*$, $p \leq 0.01^{**}$, $p \leq 0.001^{***}$), on selitettävän osaryhmän tilanne tutkittavan vastemuuttujan osalta vertailuryhmää parempi. Vastaavasti alle yhden vetosuhteet tarkoittavat heikompaa tilannetta. Esitämme vetosuhteille myös luottamusvälin (95 %).

Kontrollimuuttujina malleissa käytämme työpaikan henkilöstön määrää (1–9, 10–29, 30–99, 100–500, 500+) sekä sen muutosta (ennallaan, vähentynyt, kasvanut), sitä kokeeko vastaaja omaan työhönsä kohdistuvaa irtisanomisen, työttömyyden tai lomautuksen uhkaa (jokin tai useampi näistä, vs. ei yhtäkään uhkaa), toimialaa (julkinen hallinto ja maanpuolustus; maa-, riista-, metsä- ja kalatalous, kaivostoiminta; teollisuus; sähkö, kaasu ja vesi sekä rakentaminen; tukku- ja vähittäiskauppa, korjaus; majoitus ja ravitsemus; kuljetus, varastointi, tietoliikenne; rahoitus, kiinteistö- ja liike-elämän palvelut; koulutus ja tutkimus; terveys- ja sosiaalipalvelut; muut palvelut, taide ja järjestöt), vastaajan ikää (15–29-v., 30–39-v., 40–49-v., 50–65-v.), sukupuolta sekä koulutustasoa (perus-, keski- vs. korkea-asteen tutkinto). Analyysi on toteutettu eri vuosien työolokeruiden yhdistetylle aineistolle ja myös vuosi on huomioitu mallissa yhtenä selittävänä tekijänä. Samoin olemme sisällyttäneet malliin interaktiotarkastelut oikeudenmukaisen kohtelun ja vuoden välillä sekä oikeudenmukaisuuden ja työntekijöiden arvioiman organisaation taloustilanteen välillä.

Tulokset

Taulukossa 1 esitämme viiden eri henkilöstöjohtamisen tuloksellisuutta ilmentävän mittarin kytkökset oikeudenmukaiseen kohteluun, työn vaatimuksiin ja hallintaan, työntekijöiden arvioimaan organisaation taloustilanteeseen sekä aineistojen ajankohtaan eli kulloiseenkin taloustilanteeseen.

Mitä oikeudenmukaisemmin työntekijä tulee kohdelluksi, sitä vahvemmin vastaukset kertovat korkeasta työtyytyväisyydestä, työhön sitoutumisesta ja hyvästä työkyvystä samoin, kuin kuluneen 12 kuukauden aikaisista vähäisemmistä sairauspoissaoloista. Löydämme samalla odotusten mukaan työn vaatimusten ja hallinnan mallia koskien, että työtilanne, jossa korkeat vaatimukset (kiire) ja vähäinen työn hallinta yhdistyvät, ennustaa myös henkilöstöjohtamisen heikkenevää tuloksellisuutta. Alhaisen vaativuuden ja korkean hallinnan yhdistelmä (vertailuryhmänä) tuottaa vastavasti myönteisimmät tulokset. Näiden väliin sijoittuvat tilanteet, joissa niin hallinta kuin vaatimuksetkin arvioidaan molemmat joko korkeiksi tai mataliksi. Tästä pienen poikkeuksen muodostaa alhaisen hallinnan ja vaatimusten tilanne, joka ei ennusta sairauspoissaolojen lisääntymistä vaan päinvastoin niiden lievää vähentymistä.

Kun oikeudenmukaisen kohtelun sekä työn vaatimusten ja hallinnan mallin yhteydet työtyytyväisyyteen, työpaikkaan sitoutumiseen, työkykyyn ja sairauspoissaoloihin näyttävät hyvin suoraviivaisilta, muodostavat eläkeikäaikomukset poikkeuksen. Niihin tässä soveltamillamme mittareilla ei ole samankaltaista selkeää yhteyttä, joskin tulee huomata aineiston raja- ja vanhempiin, vähintään 50-vuotiaisiin työntekijöihin ja tätä seuraten se, ettei vetosuhteita ja tilastollisia merkitsevyyksiä voi yksi yhteen verrata eri indikaattoreita koskevien tulosten kesken. Löydämme ainoastaan korkeiden vaatimusten kanssa kamppailevilla työntekijöillä yhteyden alhaisempaan eläkeikätoiveeseen; ehkä on merkittävää, että kovemman työpaineen ryhmässä edes autonominen työnkuva ei auta korottamaan eläkeikäsuunnitelmia. Aiemmissa tutkimuksissa on havaittu, että etenkin työtyytyväisyydellä tai sen puutteella on selkeä yhteys eläkeikäomuksiin: tyytymättömyys työhön ennustaa varhaista eläköitymistä (von Bonsdorff ym. 2010a; Böckerman & Ilmakunnas 2016).

Taulukko 1. Tuloksellisen johtamisen viisi indikaattoria ja niiden kytkeytyminen oikeudenmukaiseen kohteluun, työn vaatimuksiin ja hallintaan sekä organisaation taloustilanteeseen. Yhdistettyjen työoloaineistojen (1997, 2003, 2008 ja 2013) analyysi logistisella regressiolla.

	On työohonsä erittäin tyytyväinen		Ei halua vaihtaa työpaikkaa		Työkyky on hyvä (arvio 9-10)		Ei ole ollut poissa oman sairauden takia		Arvio eläkelästä vähintään 65 vuotta							
	OR Sig.	95% C.I.	OR Sig.	95% C.I.	OR Sig.	95% C.I.	OR Sig.	95% C.I.	OR Sig.	95% C.I.						
Oikeuden- mukainen kohtelu	***	1,85	3,09	1,34	1,93	***	1,421***	1,16	1,74	ns						
	2,391***	4,544***	3,57	5,79	2,398***	1,99	2,88	1,283*	1,03	0,808ns	0,56	1,16				
								1,689***	1,37	2,08	1,024ns	0,72	1,45			
Työn vaatimukset ja hallinta	***							***		*						
vähäiset vaatimukset - korkea hallinta (ref.)	0,498***	0,45	0,55	0,713***	0,65	0,78	0,742***	0,68	0,82	1,139*	1,03	1,26	0,929ns	0,79	1,10	
vähäiset vaatimukset - vähäinen hallinta	0,28***	0,25	0,32	0,521***	0,47	0,58	0,465***	0,42	0,51	0,85**	0,76	0,95	0,818*	0,68	0,98	
korkeat vaatimukset - vähäinen hallinta	0,692***	0,63	0,76	0,717***	0,65	0,79	0,621***	0,57	0,68	0,896*	0,81	0,99	0,84*	0,71	1,00	
Organisation taloustilanne	***	0,55	0,79	0,861*	0,75	0,98	***	0,814**	0,71	0,93	ns	1,025ns	0,88	1,20	*	
	0,656***	0,67***	0,54	0,83	0,803**	0,69	0,94	0,748***	0,64	0,88	1,07ns	0,90	1,28	0,973ns	0,76	1,25
					***			*			***			0,699*	0,52	0,95
Vuosi	***													***		
	1,236ns	0,97	1,58	0,999ns	0,84	1,19	1,283**	1,08	1,53	-						
	1,533***	1,23	1,91	1,287***	1,11	1,50	1,147ns	0,98	1,34	1,265**	1,08	1,49	0,653**	0,50	0,86	
Vuosi X oikeudenmukainen kohtelu	0,815ns	0,64	1,04	0,933ns	0,80	1,09	1,141ns	0,98	1,34	0,936ns	0,79	1,10	0,538***	0,41	0,71	*
	ns			ns			ns	ns		ns			ns			
	ns			ns			ns	*		*			ns			
Oikeudenmukainen kohtelu X organisation taloustilanne																
Vakio	0,351***	18,90 %		1,434**	11,80 %		2,274***	14,30 %	0,479***	6,30 %	0,913ns	3,60 %				
N	16,268			16,258			16,264		13,299		5,632					

Kun sitten tarkastelemme taloussuhdanteiden (aineistovuosien) ja työntekijöiden arvioiman organisaation taloustilanteen yhteyttä henkilöstöjohtamisen tuloksellisuusindikaattoreihin, sairauspoissaolot ja eläkeikäaikaet eivät ole samalla tavalla yhteydessä malleissa huomioimiimme työolotekijöihin: ainoastaan epävakaa arvioitu työpaikan taloustilanne alentaa arviota iästä, jossa suunnitellaan jäätävän eläkkeelle. Kuitenkin selkeät yhteydet löytyvät työtyytyväisyyteen, työkykyyn ja työhön sitoutumiseen. Mitä enemmän oman organisaation taloustilanne arvioidaan muuksi kuin täysin vakaaksi, sen vaikeampaa organisaation on pitää yllä työntekijöidensä korkeaa työtyytyväisyyttä ja sitoutumista. Kehno talous näkyy huolestuttavalla tavalla myös heikompina arvoina omasta työkyvystä.

Makrotaloustilanne eli tässä kyselyn ajankohta on yhteydessä johtamisen tuloksellisuusindikaattoreihin vaihtelevin tavoin. Kun vertailuryhmänä on heikkoa taloussuhdannetta kuvaava vuosi 2013, näyttäytyy vertailuvuosista vakaimman, vuoden 2003 tilanne tuottaneen myönteisimmät arviot työtyytyväisyydestä, työhön sitoutumisesta sekä vähäisemmistä sairauspoissaoloista. Vuoden 1997 palkansaajat ovat – lamasta elpyvällä ajan hetkellä – arvioineet työkykynsä parhaaksi. Varovaisesti voisi tulkita, että makrotalouden hyvä tilanne tukee ja välittyy jonkin verran henkilöstöjohtamisen myönteisiksi tuloksiksi, etenkin työhön sitoutumiseksi ja työtyytyväisyydeksi, mutta muut seikat (huono kohtelu, työkuormitus tai organisaation taloutteen kohdistuva välitön uhka) ovat tärkeämpiä silloin kun puhutaan kielteisistä seurauksista. Arvio omasta eläkeiästä ei ole ajallisen muutoksen näkökulmasta tässä samalla tavalla arvioitavissa, koska palkansaajien eläkeikäaikaet ovat kauttaaltaan kohonneet tarkastelujaksolla eläke-etuja koskevien politiikkamuutosten vuoksi (Sutela & Lehto 2014, 219–220).

Interaktioista ensimmäinen, ajallisen muutoksen ja oikeudenmukaisen kohtelun yhteisen vaikutuksen tarkastelu ei tuottanut tilas-

tollisesti merkitseviä löydöksiä. Voinee varovasti päätellä, että makrotalouden tilanne ei muunna sitä, miten työntekijöiden kohtelu välittyy tulokselliseen henkilöstöjohtamiseen. Koettua oikeudenmukaisuutta ja organisaation taloustilannetta vastaajan arvion näkökulmasta koskeva yhdysvaikutus sen sijaan osoitti lievää eriyttävää yhteyttä sairauspoissaolojen sekä eläkeikää koskevien aikomusten suhteen. Yhdysvaikutukset ovat monitulkintaisia ja kertovat siitä, että eläkeaikeet samoin kuin sairauspoissaoloille jääminen ovat osittain subjektiivisesti tulkittavia ja niihin vaikuttaa monisyyinen pohdinta oman työn ja terveyden tilasta. Työntekijät näyttävät punnitsevan asemaansa epävarmoissa talousoloissa siten, että mikäli työpaikan taloutta pidetään epävarmana, työntekijä ei etenkään heikon kohtelun oloissa jää oman sairautensa vuoksi pois työstä. Eläkkeelle jäämisikää arvioidessaan työntekijät puolestaan reagoivat siten, että heikko oikeudenmukaisuus yhdistyy nopeampaan eläkkeellesiirtymisaikomukseen etenkin työpaikan epävarman talouden oloissa mutta verrattuna vahvimman, ei niinkään keskimääräisen oikeudenmukaisuuden ryhmään.

Pohdinta

Olemme arvioineet artikkelissamme, miten suomalaispalkansaajien työn vaatimusten ja hallinnan tasapaino, oikeudenmukainen kohtelu sekä työpaikan taloudellinen tilanne yhdistyvät henkilöstöjohtamisen tuloksellisuuden indikaattoreihin eli korkeaan työtyytyväisyyteen ja -kykyyn, työhön sitoutumiseen, vähäisiin poissaoloihin sekä korkeaan eläkeikäaikomukseen työntekijöiden arvioimina. Näkökulmamme korostaa työelämän laadun tärkeyttä keskeisenä hyvinvoinnin ja samalla kilpailukykyimme osatekijänä (Green & Mostafa 2012; Mustosmäki 2017).

Tulostemme mukaan autonomisella työku-
valla, työpaineen hallinnalla ja oikeuden-
mukaisella kohtelulla työpaikalla voi merkit-
tävasti vaikuttaa henkilöstöjohtamisen tulok-

sellisuuteen, ennen kaikkea työntekijöiden työtyytyväisyyteen, työhön sitoutumiseen, vähäisempiin sairauspoissaoloihin sekä myös työkykyyn. Mahdollisuudet vaikuttaa työntekijöiden halukkuuteen jatkaa työssä ainakin 65-vuotiaiksi eivät ole yhtä selkeät, mutta työurien pidentämishalukkuutta voidaan vahvistaa huolehtimalla etenkin kohtuullisista työn vaatimuksista.

Näiden ohella kontribuutiomme koskee työn epävarmuutta, jota on toki tutkittu paljon (esim. Pyöriä toim. 2017). On havaittu sen ennustavan kielteisiä seurauksia niin työn tekemisen kuin työn ja muun elämän yhteensovittamiseen kohdistuvan lisääntyvän stressin osalta (esim. Nolan ym. 2000). Aiemman tutkimuksen havainnot koskevat pääsääntöisesti sitä epävarmuutta, jonka työntekijät arvioivat kohdistuvan heidän omaan työhönsä (esimerkiksi työttömyyden uhkaa). Tässä valitsimme tutkittavaksi hieman eri tulokulman, nimittäin työntekijöiden arvion organisaation taloustilanteesta (ei omasta työstään). Löysimme heikkenevän talousarvion kielteisen yhteyden työtyytyväisyyteen, työhön sitoutumiseen ja työkykyyn. Työpaikan taloustilanteen välittymistä jopa työntekijöiden arvioon omasta työkyvystä voi pitää huolestuttavana tuloksena. Voisivatko organisaatiot toimia toisin – sen eteen, etteivät taloushuolet kulkeutuisi työntekijöiden murheiksi ja työkykyrasitteiksi?

Olisiko esimerkiksi johdon ja yhteistoimintaorganisaatioiden syytä miettiä, miten paljon organisaation talouden suhdanteisia muutoksia on tarpeen valuttaa alaspäin työntekijöiden tietoon ainakaan sillä tavalla, että tuotettaisiin yleistä huolta ja epävarmuuden ilmapiiriä? Avoimuudesta ei pidä tinkiä, päinvastoin, mutta mikäli taloustilanteesta vallitsee yleistä epävarmuutta, se aiheuttaa tyypillisesti kielteisiä tuntemuksia ja voi pitkään jatkuessaan kuormittaa paitsi työntekijöitä myös organisaation tulosta. Olisiko vaihtelevissa taloustilanteissa mahdollista pyrkiä mahdollisen pragmaattiseen viestintään: mitä vaihtelut tarkoittavat, ja mitä

ne eivät tarkoita, niin työpaikkojen jatkoon kuin työn käytäntöjenkin osalta? Etenkin jos henkilöstömäärään kohdistuvaa painetta ei ole tai sellaista pyritään muin tukitoimin välttämään, tulisi tämä viesti muistaa kertoa. Henkilöstön asemasta mahdollisissa yrityksen tai organisaation taloudellisissa vaikeuksissa voi myös pyrkiä erilaisin tukitoimin huolehtimaan, ja sopia heidän kanssaan siitä, voisiko vaikkapa henkilöstövähennyksien sijaan hakea ratkaisuja kaikkia koskevasta työajan lyhentämisestä tai vastavasta ylimenokauden järjestelystä.

Jättämällä pois pessimistiset, työntekijöille tiedoksi kulkeutuvat tilannearviot suhdannevaihteluissa voitaisiin mahdollisissa tulevissa talousnotkahduksissa vahvistaa palkansaajien henkilöstöjohtamisen tuloksellisuutta eli parantaa heidän työhön sitoutumistaan ja työtyytyväisyyttään ja jopa heidän arviotaan omasta työkyvystään.

Ekonomistisessa tutkimuksessa työpaikkatason hyvinvointia heikentävää epävarmuutta samoin kuin luovaan tuhoon kuuluvaa työpaikkojen tuhoutumista on pidetty pienempänä pahana makrotaloudelle kuin luovan tuhon myönteistä tuottavuuskasvuvaikutusta ja nopeutuvaa reaalitylokehitystä. Vaikutus hyvinvointiin voi koko kansantalouden kannalta olla myönteinen, varsinkin jos epävarmuudesta aiheutuvia haittoja korjataan riittävällä työttömyysturvalla. (Maliranta 2017.)

Peräänkuuluttaisimme kuitenkin sosiaalisia innovaatioita siitä, miten huolehtia niistä työpaikkansa menettävistä, jotka eivät löydä uutta jalansijaa työmarkkinoilla. Toimipaikan lakauttamisen seurauksena työpaikkansa menettäneistä irtisanotuista kymmenesosa ajautuu saman tien työmarkkinoiden ulkopuolelle ja toinen vajaa kymmenesosa piakkoin heikkenevälle työurapolulle (Jolkkonen ym. 2017). Myös esimerkiksi työehdoiltaan heikoimpiin määrääkatyösopimuksiin jumiin jääneillä kohoaa työkyvyttömyyseläkkeen riski (Ojala ym. 2017). Vaikka työmarkkinoilla on paljon myönteistä integroivaa kapasiteettia (Jolkkonen ym. 2017),

osa joutuu luovassa tuhossa työmarkkinoiden ulkopuolelle. Onko vallitseva toimeentuloturva- ja palvelujärjestelmä riittävä tämän osuuden pienentämiseen? Voisimmeko luoda työpaikkojen, sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä työvoimaviranomaisten yhteistyönä sellaista uudenlaista tuen järjestelmää ja siltaa, joka yhtäältä vahvistaisi työorganisaatioiden reaktiokykyä uudistuviin markkinatilanteisiin ja toisaalta parantaisi työttömäksi jäävien työ- ja toimintakykyä ja uudelleenkoulutusta? Työttömän kannalta tämä voisi tarkoittaa esimerkiksi sitä, ettei työterveyshuollon asiakkuus katkeaisi työttömyyteen.

Kirjallisuus:

Alasoini, T. (2016) Hallituksen työelämäreformi ja hyvä työelämän laatu. *Talous & Yhteiskunta* 44(1): 18–22.

von Bonsdorff, M.E., Huuhtanen, P., Tuomi, K. & Seitsamo, J. (2010a) Predictors of Employees' Early Retirement Intentions: An 11-year Longitudinal Study. *Occupational Medicine* 60(2): 94–100.

von Bonsdorff, M. E., Vanhala, S., Seitsamo, J., Janhonen, M. & Husman, P. (2010b) Employee Well-being, Early Retirement Intentions, and Company Performance. *Journal of Occupational and Environmental Medicine* 52(12): 1255–1261.

Böckerman, P. & Ilmakunnas, P. (2016) Työolojen ja johtamisen yhteys eläköitymisaikaisiin ja toteutuneeseen eläkkeelle jäämiseen. Teoksessa Noora Järnefelt (toim.): *Työolot ja työurat – tutkimuksia työurien vakaudesta ja eläkkeelle siirtymisestä*. Helsinki: Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 08/2016, 149–173.

Chew, J. & Chan, C.C.A. (2008) Human Resource Practices, Organizational Commitment and Intention to Stay. *International Journal of Manpower* 29(6): 503–522.

Fransson, E. I., Nyberg, S.T., Heikkilä, K., Alfredsson, L., Bacquer De, D., Batty, G. D., Bonenfant, S., Casini, A., Clays, E., Goldberg, M., Kittel, F., Koskenvuo, M., Knutsson, A., Leineweber, C., Magnusson Hanson, L.L. Nordin, M., Singh-Manoux, A., Suominen, S., Vahtera, J., Westerholm, P., Westerglund, H., Zins, M., Theorell, T. & Kivimäki, M. (2012)

Comparison of Alternative Versions of the Job Demand-Control Scales in 17 European Cohort Studies: The IPD-Work Consortium. *BMC Public Health*. <https://bmcpublichealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/1471-2458-12-62> (viitattu 27.6.2017).

Green, F. & Mostafa, T. (2012) Trends in Job Quality in Europe. Luxembourg: Eurofound & Publications Office of the European Union.

Harney, B. & Jordan, C. (2008) Unlocking the Black Box: Line Managers and HRM-Performance in a Call Centre Context. *International Journal of Productivity and Performance Management* 57(4): 275–296.

Head, J., Kivimäki, M., Siegrist, J., Ferrie, J. E., Vahtera, J., Shipley, Martin J. & Marmot, M. G. (2007) Effort-Reward Imbalance and Relational Injustice at Work Predict Sickness Absence: The Whitehall II Study. *Journal of Psychosomatic Research* 63(4): 433–440.

Häusser, J. A., Mojzisch, A., Niesel, M. & Schulz-Hardt, S. (2010) Ten Years On: A review of Recent Research on the Job Demand-Control(-Support) Model and Psychological Well-being. *Work & Stress* 24(1): 1–35.

Jokinen, E. (2017) Näkökulmia arviointitutkimukseen. Henkilöstö kuntaudistuksessa. Tampereen yliopisto: Acta Electronica Universitatis Tampensis 1788.

Jolkonen, A., Koistinen, P., Kurvinen, A., Lipiäinen, L., Nummi, T. & Virtanen, P. (2017) Labour market attachment following major workforce downsizings: a comparison of displaced and retained workers. *Work, Employment & Society*, online first. DOI 10.1177/0950017017706305

Karasek, R. A. Jr., Theorell, T. (1990) *Healthy Work. Stress, Productivity, and the Reconstruction of Working Life*. New York: Basic Books.

Kauhanen, M. (2012) The Impact of the Near Superior's Management on Worker Wellbeing, Retirement Intentions, and Establishment Productivity. Helsinki: Labour Institute for Economic Research, Working Papers 279.

Kinnunen, U., Feldt, T., Mauno, S. (toim.) (2008) *Työ leipälajina. Työhyvinvoinnin psykologiset perusteet*. 2. painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Maliranta, M. (2017) Johtamisen laatu, talouden uudistuminen ja tuottavuus: arvioita Suomen tilasta. Työpoliittinen Aikakauskirja 60(2): 33–49.

Mustosmäki, A. (2017) How Bright Are the Nordic Lights? Job Quality Trends in Nordic Countries in a Comparative perspective. University of Jyväskylä: Jyväskylän Studies in Education, Psychology and Social Research 586.

Mäki-Fränti, P. (2009) Henkilöstön työkyky ja toimipaikkojen tuottavuus. Helsinki: Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen työpapereita 118.

Nolan, J. P., Wichert, I. C. & Burchell Brendan J. (2000). Job Insecurity, Psychological Well-being and Family Life. Teoksessa E. Heery & J. Salmon (toim.): The Insecure Workforce. London: Routledge, 181–209.

Ojala, S., Hautaniemi, A. (2012) Tietotyöntekijän paremmat työmarkkinat? Yhteiskuntapolitiikka 77(5): 479–493.

Ojala, S., Nätti, J. & Lipiäinen, L. (2017) Types of Temporary Employment: An 8-Year Follow-Up of Labour Market Attachment. Social Indicators Research, online first. DOI 10.1007/s11205-017-1648-7

Ojala, S., Nätti, J., Kauhanen, M. (2015) Työn laatu ja myöhempi työura osa- ja määräaikaaisessa työssä. Työsuojelurahaston tutkimushanke 2013–2014. Loppuraportti. Tampereen yliopisto: Työelämän tutkimuskeskuksen työraportteja 90/2015.

Oshagbemi, T. (1999) Overall job satisfaction: how good are single versus multiple-item measures? Journal of Managerial Psychology 14 (5), 388–403.

Otonkorpi-Lehtoranta, K., Leinonen, M. & Heiskanen, T. (2017) Sitoutuminen ja tiedon jakaminen tietointensiivisissä yrityksissä. Tampereen yliopisto: Työelämän tutkimuskeskuksen työraportteja 93/2016.

Peutere, L., Lipiäinen, L., Ojala, S., Järvinen, K-M., Pyöriä, P., Saari, T. & Jokinen, E. (2017a) Talouskriisit, työhyvinvointi ja työurat. Työsuojelurahaston tutkimushanke 2015–2017. Loppuraportti. Tampereen yliopisto: Työelämän tutkimuskeskuksen työraportteja 94/2017.

Peutere, L., Lipiäinen, L., Ojala, S., Järvinen, K-M. & Pyöriä, P. (2017b) Relational Justice, Economic Fluctuations and Long-term Sickness Absence: A Multi-cohort Study. Artikkelikäsikirjoitus.

Pyöriä, P. (toim.) (2012) Työhyvinvointi ja organisaation menestys. Helsinki: Gaudeamus.

Pyöriä, P. (toim.) (2017) Työelämän myytit ja todellisuus. Helsinki: Gaudeamus.

Saari, T. & Pyöriä, P. (2015) Causes and Preconditions for Organisational Commitment in Knowledge Work – A Comparison of Two Expert Organizations. International Journal of Work Innovation 1(3): 271–286.

Sutela, H. & Lehto, A-M. (2014) Työolojen muutokset 1977–2013. Helsinki: Tilastokeskus.

Tenhiälä, A., Linna, A., von Bonsdorff, M., Pentti, J., Vahtera, J., Kivimäki, M. & Elovainio, M. (2013) Organizational Justice, Sickness Absence and Employee Age. Journal of Managerial Psychology 28(7/8): 805–825.

Vanhala, S. & von Bonsdorff, M. (2012) Henkilöstöjohtamisen hyvät käytännöt. Teoksessa P. Pyöriä (toim.): Työhyvinvointi ja organisaation menestys. Helsinki: Gaudeamus, 119–136.

Vanhala, S. (toim.) (2013) Hyöty – Hyvinvointia ja tuloksellisuutta hyvällä henkilöstöjohtamisella. Helsinki: Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulun julkaisuja, Kauppa ja talous 5/2013.

Tuleeko sote-johtajan ihannetyöpäivästä totta?

Anu Järvensivu¹ - Nina Talola² - Anne Konu³ - Juhani Linna⁴ - Juho Hella⁵ - Katariina Tiitinen⁶ - Jaakko Hakulinen⁷ - Markku Turunen⁸

Artikkelissa tarkastellaan sosiaali- ja terveysalan johtajien ihannetyöpäivän piirteitä, kuten työn-teen puitteita, työajan rytmitystä, sosiaalisia suhteita ja työn sisältöjä. Aineistona käytetään digitaalisen pelillisen johtamisen arviointi- ja kehittämissovelluksen tuottamaa dataa sen yhden osion osalta. Kyseinen ”Ihannetyöpäivä-osio” sisältää 26 tehtävää. Peliä on tämän artikkelin kirjoitushetkellä pelannut 424 pelaajaa ja pelaajamäärä kasvaa kaiken aikaa. Pelaajien hahmotteleman ihannetyöpäivän piirteitä verrataan artikkelissa myös suomalaisen työn tulevaisuudesta tehtyihin ennakkointeihin.

Työhön liittyvistä ongelmista ihannetyöhön⁹

Sosiaali- ja terveysalalla toimiva digitaalisen johtamispelin pelaaja luonnehti ihannetyöpäiväänsä seuraavasti:

”Enimmäkseen omaa rauhaa potilastyön parissa. Lisäksi tietojen päivitystä lukien tai koulutuksin sekä kollegoiden tapaamista päivittäin.” (pelaajan kommentti johtamispelissä)

Ihannetyöstä ei työelämäntutkimuksessa tai julkisuudessa paljoa keskustella. Päinvastoin, ongelmakeskeisestä työelämäpuheesta on ollut tapana syyttää milloin työelämän tutkijoita,

¹ Anu Järvensivu, FT, dosentti, Tampereen yliopisto

² Nina Talola, FM, tutkija, Tampereen yliopisto

³ Anne Konu, FT, dosentti, yliopistonlehtori, Tampereen yliopisto

⁴ Juhani Linna, FM, tutkija, Tampereen yliopisto

⁵ Juho Hella, FM, tutkija, Tampereen yliopisto

⁶ Katariina Tiitinen, FM, tutkija, Tampereen yliopisto

⁷ Jaakko Hakulinen, FT, tutkija, Tampereen yliopisto

⁸ Markku Turunen, FT, professori, Tampereen yliopisto

⁹ Artikkelit on kirjoitettu osana Tekes-rahoitteista Magellan-projektia.

milloin mediaa. Viimeisin vahva puheenvuoro aiheesta esitettiin keväällä 2017 ilmestyneessä kirjassa ”Työelämän myytit ja todellisuus” (Pyöriä toim. 2017). Kirja oli viritetty median lietsomaksi katsottua negatiivista työelämäpuhetta vastaan kirjoitetuksi työelämän totuuden paljastamiseksi. Kirjan takakansitekstiä mukailen: ”Työelämän huonontuminen ja epävarmuuden kasvu hallitsevat nykypäivän keskustelua työstä. Ovatko epätyypilliset työsuhteet yleistyneet? Elämmekö 24/7-yhteiskunnassa, jossa työn ja perheen yhteensovittaminen on yhä vaikeampaa, ellei jopa mahdotonta?”

Kirjan toimittaja Pasi Pyöriä toteaa kirjan johdannossa, että toisin kuin työelämää koskeva uutisointi monesti antaa ymmärtää, palkansaajien työolot eivät ole pelkkää kurjuutta, jatkuvaa muutosta ja epävarmuuden sietämistä. Hänen mukaansa finanssikriisistä huolimatta työelämän laatu on säilynyt vakaana. Pyöriä myös erittelee syitä, miksi kielteisen työelämäkuvan ylläpitäminen sopii hyvin niin median kuin ammatti- ja työnantajajärjestöjenkin intresseihin. Kirjassa työelämän mainettaan parempi todellisuus paljastetaan lähinnä tilastoja tutkimalla ja tässä mielessä historian suuntaan katsoen. (Pyöriä 2017.)

Kielteistä työelämäkuvaa kritisoivasta keskustelusta jää tyypillisesti kuitenkin puuttumaan yksi keskeinen tekijä, nimittäin työtä tekevien kertomisen tapa: ongelmat tuodaan esiin ilon aiheita helpommin. Ihmiset on vaikea saada kertomaan työstään onnentarinoita, vaikka sellaisia kerrottavaksi epäilemättä riittäisikin (Järvensivu 2014). Teimme taannoisen tutkimusryhmämme kanssa parhaamme viritäksemme suurelle yleisölle monin kanavin levitettyä kirjoituspyyntöä tuottamaan kuvauksia onnistumisen kokemuksista, mutta tulos jäi tässä mielessä laihaksi. Saatuja kirjoituspyyntövastauksia, eli ihmisten työelämäntarinoita, leimasi vahvasti työelämän ongelmien kuvaus. Aivan liian suuri osa kirjoituksista oli suoranaisia kärsimystarinoita (mt.), mikäli totuudeksi työelämästä ajatellaan esimerkiksi työolobarometrien (esim. Mähönen 2017) vuodesta toiseen tuottama kohtuullisen positiivinen kuva.

Onkin todennäköistä, että siinä kuin median tai työmarkkinaosapuolten edustajilla, myös muilla ihmisillä on taipumus tuoda esiin ennen työelämän ongelmia ja kehittämistarpeita kuin työhön liittyviä myönteisiä kokemuksia tai suoranaisia unelmia. Osin tämä epäilemättä johtuu halusta kehittää omaa työtä ja yleisemmin työelämää yhä paremmaksi, mikä on vuosikymmenet ollut yksi suomalaisen yhteiskunnan keskeisistä tavoitteista. On sinänsä ymmärrettävää, että työelämän ongelmia halutaan korjata ja välttää.

Ongelmista lähtevän orientaation varjopuoleksi voisi ajatella sen, että työhön tai ammattiin liittyvistä ihanteista, ideaaleista tai unelmista ei tahdo löytyä tietoa eikä tutkimusta, kuten unelma-ammateista gradun tehnyt Kriikkukin joutui työelämäntutkimuksellisen katsauksen tehtyään toteamaan (Kriikku 2015). Työntekijäideaaleja ja ideaalityöntekijöitä toki on tutkittu ja ideaalien historiallisia muutoksiakin analysoitu (mm. Väänänen & Turtiainen 2014). Näissä analyyseissä näkökulmana on kuitenkin ollut työntekijöille ja työntekijyydelle eri suunnista asettuvat odotukset eivätkä niinkään työntekijöiden odotukset työltä.

Ihannetyön pohdintojen jäätyä marginaaliin työtä tekevien unelmat eivät myöskään ole nousseet työelämän kehittämistä ja muutosodotuksia suuntaaviksi tekijöiksi. Vastausta vaille jää kysymys, olisiko yhteiskuntamme ja työelämämmen osana erilainen, jos kehittämistä ja muutosta olisivat nykyistä vahvemmin ohjanneet työtä tekevien ihanteet.

Peiliin katsomisen kohta tutkijoilla ja päätöksentekijöillä saattaakin löytyä siitä, että standardeja hyvälle työelämälle laaditaan vuosikymmenestä toiseen asiantuntijavoimin tai moniportaisten edunvalvontaorganisaatioiden välityksellä kysymättä suoraan työtä tekeviltä, millaisen työn ja työelämän he haluaisivat, ja osallistamatta heitä haluamansa kaltaisen tulevaisuuden työelämän rakentamiseen - etenkin

yhteiskunnan tasolla. Digitalisaatio tekee kuitenkin yhä helpommaksi sellaiset toimet, joilla työtä tekevät pääsevät itse määrittelemään hyvän työn kriteerejä, kertomaan työelämäihanteistaan ja unelmistaan tai rakentamaan unelmiensa työelämää. Kyse onkin enää lähinnä resurssien kohdentamisesta tutkimus- ja kehittämismenetelmiin liittyvään kehittämistoimintaan sekä laajemman hyväksynnän ja tahtotilan luomisesta ihmisten suoralle digitaalisvälitteille osallistumiselle ja osallisuuden kokemuksen rakentamiselle myös työelämän ja sen idealien osalta.

Sytä työhön liittyvien ihanteiden tutkimuksen ja muun myönteisten työelämäasioiden huomioon ottaen nuukuuteen voisi siis etsiä tutkimuksellista lähestymistavoistakin, vaikka oma osuutensa vinoumassa lienee niin medially kuin työelämäntutkimuksen tieteellisten keskustelujen tai tutkijoiden perinteisten orientaatioiden ja keskustelujen ongelmakeskeisyydelläkin. Uudenlaisia menetelmiä ja lähestymistapoja olisi luontevaa kehittää niin kansalaisten osallisuuden vahvistamiseksi kuin työn tulevaisuuden ymmärtämiseksikin.

Ihanteiden tutkiminen on erityisen tärkeää juuri nyt, koska digitalisaatio mahdollistaa hiljalleen yhä moninaisempia työnteon tapoja, muuttaa tehtäviä ja aiheuttaa vanhojen ammattien katoamista ja uusien syntyä (esim. Oksanen 2017). On todennäköistä, että ihmiset alkavat toteuttaa unelmiaan, jos ja kun niiden toteuttaminen helpottuu. Näin ollen ihanteet tulevat ohjaamaan tulevaisuuden työelämän kehitystä yhtenä muutosvoimana siinä kuin teknologiset, taloudelliset, ekologiset tai muut sosiaaliset ja inhimillisen tason voimatkin.

Tässä artikkelissa tuomme esiin yhden vaihtoehdon työhön liittyvien ihanteiden ja unelmien tutkimiseen. Kyse on digitaalisesta hyötypelistä, jota voisi luonnehtia myös pelillistetyksi digitaalisiksi tutkimusinstrumentiksi. Tutkimuskohteenamme ovat sosiaali- ja terveysalan johtajien ihannetyöpäivän piirteet. Teema oli yhtenä kiinnostuksen kohteena kehitettäessä

digitaalinen pelillistetty tiedonkeruun tapa ja väline, joka valmistui 2016 Tekesin, Tampereen ja Turun yliopistojen sekä Työterveyslaitoksen rahoittaman hankkeen lopputuotteena (JoPe johtamispeli 2016). Tällä hetkellä juuri sote-alan johtajien työhön liittyvien ihanteiden tunteminen on ajankohtaista meneillään olevan mitattavan sote-uudistuksen johdosta, joten tämän ryhmän ottaminen tutkimuksen ensimmäiseksi kohteeksi oli luontevaa.

Sosiaali- ja terveysalan johtamisen arviointi- ja kehittämisspeli kerryttää monenlaisen tutkimukseen ja kehittämistyöhön soveltuvaa dataa. Peliä on tähän mennessä ehtinyt pelata 424 johtajaa joko pelin kehitystyöhön osallistuneilla työpaikoilla tai alan johtamiskoulutuksissa.

Kuva 1. JoPe johtamispeli kokoaa digiajan mahdollisuuksia hyödyntäen tietoa työelämästä.

Johtamispeli koostuu useista osioista. Yksi näistä minipeleistä käsittelee ihannetyöpäivää. Siinä pelaaja saa ”tuunata työpäivän” mieleisekseen. Osiossa on leikkilisiä piirteitä, joilla pyritään tukemaan eletystä arjesta irtaantumista, haaveiluun heittäytymistä ja rohkeaa unelmien kuvaamista. Itse tehtävistä suurin osa on kuitenkin luonteeltaan varsin tavanomaisia monivalintakysymyksiä. Tässä artikkelissa käytämme ihannetyöpäivää käsittelevän minipelin tuottamaa aineistoa, joka koostuu pelaajien vastauksista 26 tehtävään.

Ihannetyöpäivän tutkiminen pelillistetyin tutkimusvälineen avulla

Pelillistämisen (gamification) käsite on melko uusi. Se on syntynyt ja vakiintunut kymmenen vuoden kuluessa. Pelillistäminen voidaan määritellä pelillisten elementtien käyttämiseksi ei-pelillisissä konteksteissa. (Deterding ym. 2011.) Pelillistämisen ajatus kumpuaa pyrkimyksestä integroida erityisesti digitaalisiin palveluihin piirteitä ja elementtejä, jotka tekisivät niistä yhtä houkuttavia ja motivoivia kuin pelit ovat ja saisivat aikaan vastaavia kokemuksia ja käyttäytymistä kuin pelit onnistuvat saamaan. Useissa tapauksissa tavoitellaan käyttäytymisen muutosta, kuten terveellisempien elämäntapojen omaksumista. Olennaisena pelillistämässä voidaan pitää systeemistä lähestymistapaa, pelin piirteiden, pelimekaniikkojen ja -dynamiikkojen hyödyntämistä, sekä toisaalta kokemuksellisuutta, eli syntyvää pelillisyyden kokemusta. (Warmelink 2011; Huotari & Hamari 2012; Ängeslevä 2014; Hamari ym. 2014.)

Jotta pelin houkuttavuus voidaan siirtää toisenlaiseen kontekstiin, on tiedettävä, mistä se syntyy. Tutkijat ovatkin yrittäneet tavoittaa niitä tekijöitä, jotka tekevät pelistä pelin, eli saavat aikaan innostusta ja toistuvaa pelaamista. Pelin ytimen löytäminen on kuitenkin osoittautunut vaikeaksi, mikä tekee myös pelillistämisen perusidean hyödyntämisestä haastavaa. Toisinaan peliä peilataan myös sen lähikäsitteisiin, esimerkiksi leikkiin. Peli ja leikki ovat eri asioita, mutta muodoltaan vapaat tai avoimet pelit voidaan ajatella enemmän leikillisiksi ja mielikuvitusta sallivia piirteitä sisältäviksi kuin säännöiltään ja struktuuriltaan tiukat pelit. (Deterding ym. 2011.) Niin ikään pelien erottaminen urheilusta tai simulaatioista on neuvottelunvaraista. Peli voidaan myös ymmärtää joko koherentiksi kokonaisuudeksi tai vain pelillisiksi piirteitä sisältäväksi tuotteeksi tai palveluksi. (Stenros 2014.)

Tyypillisiä pelillistämässä käytettyjä motivaation lisääjiä ovat pisteet, tulostaulukot, merkit, tasot, tarinat, teemat, maalit, palaute, palkinnot, edistyminen ja haasteet. Tavanomaisia

tutkimuksista löytyviä pelillistämisen sovelluskohteita taas ovat esimerkiksi koulutus tai oppiminen, joukkoistaminen sekä organisaatioiden sisäiset järjestelmät. (Hamari ym. 2014.) Työelämäntutkimuksessa emme ole juurikaan törmänneet pelillistettyihin metodeihin. Suomessa tällaisen kehitystyöhön on lisäksemme osallistunut lähinnä dosentti Marko Kesti Lapin yliopistosta.

Tässä tutkimuksessa käytetty digitaalinen johtamisen kehittämis- ja arviointipeli sisältää useita erilaisia osia, minipelejä. Artikkelimme perustuu näistä yhteen. Kyseisessä minipelissä johtajat saavat tuunata mieleisensä työpäivän. Pelin alussa pelaaja valitsee haluamansa sukupuolen (vaihtoehdot nainen ja mies) ja vaatepuksen. Näiden tehtävien tarkoitus on tukea sanallista tehtäväksi antoa, eli johdatella pelaajaa irtaantumaan omasta työn arjestaan ja esittämään ihannetyöpäivää koskevia haaveitaan.

Seuraavien tehtävien aikana pelaaja valitsee esimerkiksi ihannetyöpäivänä käyttämänsä kulkuvälineet, kodin ja työpaikan välisen ihanteellisen etäisyyden, työmatkan varrelle osuvia maisemia ja rakennuksia, monenlaisia työpäivän sisältöön ja ajalliseen rytmitykseen liittyviä seikkoja, työsuhdemallinsa, työtilansa sekä työskentelyseuransa.

Ihannetyöpäivää käsittelevää minipeliä voidaan luonnehtia pelillistetyksi digitaalseksi tutkimusvälineeksi. Ajatuksena on, että se on vastaajalle motivoivampi ja houkuttelevampi kuin esimerkiksi kyselyt tai haastattelut. Niin ikään oletamme pelillisen muodon rohkaisevan vastaajaa tuomaan esiin työhön liittyviä ihanteita, haaveita ja unelmia tavanomaisen arjen tai ongelmien kuvaamisen sijasta. Digitaalinen muoto mahdollistaa joustavan vastaamisen tavan. Pelaamisen voi keskeyttää ja peliin palata myöhemmin. Peli soveltuu myös mobiililaitteella pelattavaksi. Se on selainpohjainen eikä näin ollen edellytä sovelluksen lataamista.

Ihannetyöpäiväosio muodostaa kokonaisuuden, jonka pelaamisen jälkeen pelaaja saa luonnehdinnan itsestään. Luonnehdinta pohjaa

pelaajan tekemiin valintoihin, mutta siinä on mukana samankaltaista leikillisyyttä, jota löytyy monista nykyisin tavanomaisista sosiaalisessa mediassa leviävistä testeistä. Vastaajista noin kolme neljäsosaa piti kuitenkin saamaansa luonnehdintaa osuvana ja itseään kuvaavana. Pelillisistä elementeistä ja piirteistä ihannetyöpäiväosiossa on hyödynnetty nopeaa palautetta, visuaalisuutta, leikillisyyttä, mielikuvituksellisuutta ja tarinallisuutta.

Aineisto ja sen analyysi

Ihannetyöpäivää käsittelevän minipelin tuotama aineisto on osa JoPe – johtamispelin (JoPe johtamispeli 2016) tuottamaa aineistoa. Aineiston yhtenä erityisenä piirteenä voidaan pitää sitä, että se karttuu jatkuvasti. Aineisto on myös monitasoista koostuen niin kutsutusta primääritiedosta, jolla tarkoitetaan pelaajien pelissä tekemiä valintoja, sekä sekundaarisesta tiedosta, joka puolestaan on pelijärjestelmän lokien kautta kertyvää tietoa. Pelaajien itseltään antamat taustatiedot, pelin lokitiedot sekä pelattujen minipelien tiedot tallentuvat tietokantaan, josta aineisto voidaan ladata analysoitavaksi.

Jokaista tehtävää tai kysymystä kohden on useampi muuttuja. Ensijainen muuttuja kertoo pelaajan pelissä tekemän valinnan, kun taas

toissijaiset muuttujat sisältävät muun muassa pelaajan kysymyskohtaiset päätöksentekoaajat, kysymyksen katselukerrat, pelaamisajan päivämäärät ja kellonajat sekä kuinka mones pelikerta on kyseessä. Tässä artikkelissa käytetty aineisto sisältää myös vastaajien kirjoittamaa avovastaustyyppistä tekstiä. Pelin ylläpitokäyttöliittymästä on aineiston lisäksi ladattavissa eri käyttäjäryhmät. Aineistoa on alkanut kertyä vuoden 2015 syyskuusta alkaen. Peliä on pelannut heinäkuun 2017 loppuun mennessä 424 henkilöä yhdeksästä eri organisaatiosta sekä johtamiskoulutuksista. Ihannetyöpäiväänsä on tästä joukosta tuunnannut 359 henkilöä eli noin 85 prosenttia kaikista pelaajista.

Ihannetyöpäivä-minipelistä kertyneen aineiston avulla on tässä tarkasteltu ihannetyöpäivään kuuluvia piirteitä yleisellä tasolla sekä sukupuolen suhteen. Analyysina on käytetty χ^2 – riippumattomuustestiä sekä tarvittaessa Fisherin tarkkaa testiä. Tilastollisesti merkitsevinä eroina pidetään $p < 0.05$ arvoja.

Kokonaisuudessaan johtamispelin yhtenä ideana on antaa mahdollisuus organisaatioille verrata pelaajien vastauksia niin yksilö- kuin organisaatiotasollakin. Käytännössä organisaation johtajalla / pääkäyttäjällä on mahdollisuus tarkastella pelistä muodostunutta dataa muodossa ”oma organisaatio vs. muut pelaajat”. Myös

Kuva 2. Työpöydän ääreen asettautuneista johtajista 85 % kävi tuunaamassa ihannetyöpäiväänsä valintaikkunasta.

yksittäisellä pelaajalla on mahdollisuus verrata omia vastauksiaan muiden pelaajien vastauksiin.

Pelin kautta kertyvä tieto on osoittautunut jatkokäytön suhteen notkeaksi verrattuna perinteiseen kyselytutkimus-aineiston käsittelyyn. Huomattava etu on aineiston jatkuva karttuminen. Päivittynyt aineisto on kätevä ladata ja analysoida uudestaan. Pelillä kerättävän aineiston haasteena on ollut lähinnä mielekkään tiedon keruu ja uudenlaisten hyödyntämismahdollisuuksien keksiminen moninaisesta datamassasta. Etenkin lokitietojen järkevää koontia on pohdittu pelin sisällöntuottajien ja biostatistikkojen kesken huolellisesti ja sitä on myös terävöitetty matkan varrella. Tässä artikkelissa aineistona käytetään vain tehtävävastauksia, mikä on varsin lähellä perinteisen kyselyaineiston analyysitapaa.

Toisaalta myös esimerkiksi kuvien ja animaation käyttö sanallisten kysymysvaihtoehtojen paikalla sisältää omat haasteensa. Voidaanko esimerkiksi olettaa ihmisten mieltävän hymiöt samaa tarkoittaviksi, kun hymiöiden käyttö ylipäätään saattaa olla vierasta pelaajille? Tässä artikkelissa käytetyssä aineistossa suurin osa tehtävistä oli sanallisessa muodossa. Hymiöitä käytettiin ihannetyöpäivään liitettyjen tunteiden kuvaamisessa.

Kertyvän aineiston monitasoisuus on rikkaus, jota tullaan hyödyntämään enemmän jatkossa. Samoin muita datan ja sen jatkuvan kerryttämi-

sen avaamia mahdollisuuksia tullaan pohtimaan edelleen. Toistaiseksi pelaajat ovat tuunanneet ihannetyöpäiväänsä vain kerran. Millainen mahtaisi samojen johtajien näkemys ihannetyöpäivästä olla viiden vuoden kuluttua?

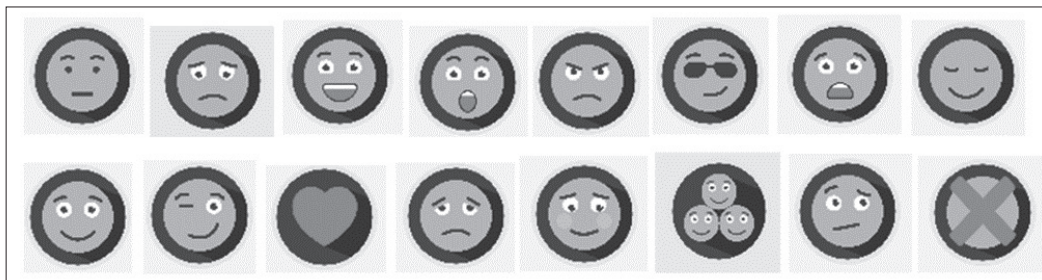
Ihanteelliset työn teon puitteet

”Seisomatyöpisteet ehdottomat, innovatiivinen tila, jossa oma rauha mutta muita henkilöitä lähellä.” (avovastaus)

Pelin tuottamien visuaalisuuteen pohjaavien valintojen mukaan useampi johtaja pukeutuu ihannetyöpäivänään mieluummin hieman rennommin esimerkiksi farkkuihin, neuleeseen ja tennareihin kuin pukuun tai jakkupukuun. Vastausten perusteella monet naisjohtajat kiehtaisivat mielellään hiukset poninhännälle. Sukupuolen osalta vain alle 10 prosenttia valitsi toisin kuin miten oli ilmoittanut sukupuolekseen peliin kirjautuessaan. Vaihtoehdot rajoituivat tässä vaiheessa vain mieheen tai naiseen, mutta vaihtoehtoja on tarkoitus laajentaa jatkossa.

Myös työympäristössä arvostetaan oman rauhan ohella rentoutta ja esteettisyyttä. Yli 60 % vastaajista piti ihanteellisena työskentelyympäristönä omaa huonetta omalla työpaikalla. Kolmannes valitsi ihanneympäristöksi kesäisen puutarhan. Vajaa viidennes nosti ihanteellisten työskentelypaikkojen joukkoon oman kotinsa ja suunnilleen sama määrä yhteisöllisen työti-

Kuva 3. Tunnetko työpäivän aikana ”en juuri mitään”, ”surullisuutta”, ”iloisuutta”, ”yllättyneisyyttä”, ”vihaa”, ”ylpeyttä”, ”pelkoa”, ”tyytyväisyyttä”, ”onnellisuutta”, ”innostusta”, ”intohimoa”, ”masennusta”, ”häpeää”, ”yhteenkuuluvuutta”, ”hämmennystä”, ”en koe tunteita” vai kenties jotain muuta?

lan. Naiset suosivat työskentelypaikkana kotia miehiä useammin. Nykyisin etenkin asiantuntijatyötä tekeville tavanomaiset työskentelytilat, kuten hotelli, kirjasto, asiakkaan tai yhteistyökumppanin tilat, kahvila ja avokonttori jäivät työtilasuosikkilistassa hännille. Kahden hengen huonetta piti hyvänä ratkaisuna vain hieman edellisiä vaihtoehtoja useampi. Yhä lisääntyvät monitilatoimistot eivät siis välttämättä ole niitä työn teon paikkoja, joita sote-johtajat suosisivat voidessaan valita.

Työolobarometrin (Mähönen 2017) mukaan erityisesti ylemmillä toimihenkilöillä on nykyisin melko hyvät mahdollisuudet vaikuttaa työn teon paikkoihin ja tiloihin. Niin ikään etätöyt ovat tässä joukossa yleisiä. Tässä mielessä työn teon paikkoihin liittyvät unelmat toteutuvat jo melko hyvin. Myös hyvin ihannetyöpaikkojen listalla menestyneet yhteisölliset työtilat vaikuttaisivat olevan lisääntymässä. Ne kielivät osaltaan muutoksista työn teon tavoissa sekä työyhteisöllisyyden logiikoissa. (Ks. Houni & Ansio 2015.)

Työsuhdemalli on yksi keskeinen työntekoa puitteistava tekijä. Viime aikoina on käyty paljon keskustelua siitä, ovatko perinteiset palkkatyösuhteet kenties vähenemässä ja esimerkiksi pienyrittäjyys ja itsensätyöllistäjyys kasvussa (Pärnänen & Sutela 2014; Pyöriä toim. 2017). Erityisesti sosiaali- ja terveysalalla on sote-uudistusten vuoksi ajankohtaista pohtia tämän ohella kysymystä siitä, onko työnantaja ihanne tapauksessa julkiselta vai yksityiseltä sektorilta.

Selvä enemmistö sote-alan johtajista nosti ihannetyösuhdemalleihin työskentelyn palkkatyösuhteessa julkisella sektorilla. Naisista tämän työsuhdemallin valitsi jopa 77 %, kun miehistä sille antoi äänensä 63 %. Miehistä reilu kolmannes (34 %) valitsi suosikkilistalleen itsensätyöllistäjyyden, eli yksinyrittäjän, ammatinharjoittajan tai free lancerin aseman, kun naisista tätä mallia suosi vain 18 %. Reilun viidenneksen ihannetyösuhdemalleihin lukeutui myös palkkatyö pk-sektorin yrityksessä, mutta suuressa kansainvälisessä yrityksessä halusi työskennellä

vain reilu 10 % vastaajista. Lähes yhtä moni suosi työnantajana järjestöä.

Vastaajista 30 prosenttia valitsi useamman työsuhdemallin yhdistelmän, eli ns. monityösuhteisuuden (Järvensivu 2014). Kahden työsuhdemallin yhdistelmistä suosituimmat vaihtoehdot olivat julkisen sektorin palkkatyö täydennettynä joko itsensätyöllistäjyydellä tai palkkatyöllä pk-sektorin yrityksessä. Kolmen työsuhdemallin kombinaatiossa tavanomaisin valinta oli julkisen sektorin palkkatyö, itsensätyöllistäjyys ja palkkatyö pk-yrityksessä. Monityösuhteisuuden osalta tilastot eivät tällä hetkellä mahdollista kovin tarkkaa vertailua siihen, miten hyvin tämä työnteon ihanne jo toteutuu. Jonkinlaisia suhteutuksia voi kuitenkin tehdä (Taskinen 2017). Ylipäänsä sivutyöt ovat lisääntyneet selvästi viimeisimmän vuosikymmenen aikana, mutta niiden määrä vaikuttaisi vielä vähäiseltä (n. 6 prosenttia työllisistä) verrattuna pelissä useampia työsuhdemalleja valinneiden lähes kolmanneksen osuuteen (mt.).

Työn rytmitys ja liikkuminen ihannetyöpäivänä

”Päivää määritteli se, että itse saa tehdä, mitä tekee missäkin välissä ja itsellä on hallinta siitä, mihin se vaikuttaa.” (avovastaus)

Työpaikan ihanne-etäisyys kotia oli 69 prosentilla maksimissaan viisi kilometriä, 40 prosentin mielestä kolme kilometriäkin riitti hyvin. Toisaalta 40 prosenttia priorisoi myös 5-10 kilometrin matkaa. Alle kilometrin tai yli kymmenen kilometrin työmatkoja halusivat vain harvat. Ihanne-etäisyydet ovat siis selvästi lyhyempiä kuin ne työmatkat, joiden taittamiseen yhteiskunnan tasolla katsotaan ihmisten olevan velvollisia.

Lyhyet etäisyydet sopivat yhteen sen kanssa, että selvästi suosituimmat tavat taittaa työmatka ihannetyöpäivänä olivat kävely ja pyöräily. Kolmanneksi suosituin valinta oli oma auto. Sen sijaan junat, bussit ja lentokoneet jäivät selkeästi edellä mainituista saaden kannatusta vain hyvin harvoilta johtajilta.

Jalan tai pyörällä taittamallaan lyhyellä työmatkalla moni halusi nähdä luontoa. Yli 60 prosenttia vastaajista ohittaisi ihannetyömatkallaan järven ja suunnilleen sama määrä metsän. Yli puolet halusi myös ruokakaupan olevan matkan varrella ja lähes puolet päiväkodin tai koulun. Sen sijaan suuret ihmismäärät, liikekeskukset tai metroasemat eivät olleet yhtä haluttuja työmatkan varrelle.

Hyvin linjassa edellisen kanssa on se, että selvästi suurin osa vastaajista piti ihanteellisena ympäristönä työpaikalleen kaupungin ja luonnon tasapainoista kokonaisuutta. Urbaani miljöö houkutti vain joka viidettä ja maaseutu tätäkin harvempaa. Naisista urbaania miljöötä ihanoi vain 16 prosenttia, kun miesten keskuudessa sen kannatus nousi 26 prosenttiin. Urbanisaatiotrendille pelaajat eivät siis erityisesti antaneet tukeaan.

Työpäivän aikana suurin osa vastaajista halusi pysyä yhdellä paikkakunnalla, lähiseudulla tai jopa paikoillaan. Suomen rajojen ylittäminen kuului alle 5 prosentin unelmiin. Vastausten perusteella ihannetyöpäivän aikana tapahtuva matkustaminen siis vaikuttaa varsin maltilliselta ja painottuu kävelyyn tai pyöräilyyn. Kun mahdollisuudet valita työnteon paikka muun muassa digitalisaation vuoksi kai-

ken aikaa lisääntyvät, voisi tulosten perusteella varovaisesti ennakoida, että suuretkin muutokset arkipäiväisessä asumisessa ja liikenteessä ovat lähitulevaisuudessa mahdollisia. Tämä tietysti sillä ehdolla, että ensinnäkin tähänastisten pelaajien vastaukset ovat yleisempiä ihanteita suomalaisten keskuudessa. Toiseksi muutokset edellyttävät toteutuakseen sitä, että yleiset asenteet ja käytännöt mahdollistavat ihanteiksi nostetut työ- ja elinympäristöratkaisut.

Työmatkaliikunnan ohella myös liikkuminen tai suoranainen liikunta tai urheilu kuuluivat monen ihannetyöpäivään Työn oheen liikuntaa ja urheilua halusi rytmittää hieman useampi mies kuin nainen. Asteikolla 0-10 (ei yhtään tärkeä – erittäin tärkeä) miesten mediaani oli 8 ja naisten 7. Sen sijaan hyötyliikunta tai työpäivän aikainen seisominen kiehtoivat enemmän naisia (mediaani 8) kuin miehiä (mediaani 7).

Työpäivän ajallista rytmitystä koskevat kysymykset osoittautuivat hieman muita hankalammiksi vastattaviksi, kenties johtuen tavasta, jolla tehtävä oli peliin rakennettu. Alla olevissa kuvissa on esitetty kysymisen tapa.

Ihanteellisen työpäivän alun noin puolet merkitsi viimeistään kello kahdeksaan. Suunnilleen yhtä moni halusi kuitenkin aloittaa aamukahdeksan ja kymmenen välillä. Kolmen neljäsosan

Kuva 4. Ihannetyöpäivän työajan rytmityskysymys osoittautui haasteelliseksi niin pelaajille kuin analyysiä tehneille tutkijoille.

Minkälainen olisi ihannetyöpäiväsi työaika? Voit halutessasi rytmittää taukoja haluamallasi tavalla sekä määrittää vapaasti, montako tuntia työskentelet päivän aikana

Työaika:

-

Tauot:

1. tauko, kesto (min):

2. tauko, kesto (min):

ihannetyöpäivä päättyisi kello 15.30–17. Reilu kymmenen prosenttia haluaisi lopettaa aiemmin ja sama määrä myöhemmin.

Pelaajat saivat lisätä ihannetyöpäiväänsä myös taukoja. Eniten taukoja ryhmiteltiin siten, että työpäivässä oli kaksi lyhyempää taukoa ja yksi pidempi tauko. Toiseksi tullut vaihtoehto ei jäänyt paljoakaan tästä perinteisestä työaikamallista, vaan jopa kolmannes kaikista vastaajista porhaltaisi työpäivänsä läpi yhden pysähdyksen taktiikalla. Näistä 86 prosenttia pitäisi ihannetyöpäivänään yhden tauon, joka olisi kestoltaan 20–60 minuuttia. Tässä mallissa naisten tauon keskiarvo oli 34 minuuttia ja miesten 41. Muissa tauotustavoissa taukoaikaa tuli päivään jonkin verran enemmän.

Vaikka ihanteellisissa työajoissa näkyi tyypillisen toimistoajan piirteitä, myös yksilöllinen vaihtelu preferensseissä tuli selvästi näkyviin, mikä puhuu työntekijälähtöisen työajan joustavuuden puolesta. Työn rytmittämismahdollisuudet ovat jo nyt monilla suomalaisilla kohtuullisen hyvät, sillä joustavat työajat ja etätyö ovat lisääntyneet vuosien saatossa selvästi (Mähönen 2017).

Ihanteelliset sosiaaliset suhteet

”Haluaisin työskennellä täysin omassa rauhassani omien ajatusten kanssa miellyttävässä ympäristössä, jossa katse lepää (esim. hieno luontomaisema työhuoneen ikkunasta nähtynä), koira seurana. Esimiehen ym. henkilöt, yhteistyökumppanit tapaisin vain silloin, kun tarvitsen työni etenemistä varten kommentteja.” (avovastaus)

Edellä esitimme kuvan, jossa näkyivät vastaajien valittavina olevat ihannetyöpäivänä koettuja tunteita vastaavat hymiöt. Hymiöiden käytöstä johtuen peli sisältää tulkinnanvaraisuutta siinä, mitä tunnetta mikäkin kasvoniilme hymiössä edustaa. Hymiöistä tulkittuna iloisuus ja innostus saavuttivat suurimman suosion ihannetyöpäivän tunnetiloina. Esimerkiksi tyytyväisyys hävisi näille selvästi, vaikka sitä on perinteisesti pidetty työtyytyväisyyden käsitteen merkityk-

sessä keskeisenä työhyvinvoinnin mittarina. Miesten ja naisten suosikitunteet poikkesivat hieman toisistaan. Naisille tyypillisempiä valintoja olivat iloisuus, onnellisuus, yhteenkuuluvuus ja tyytyväisyys, kun taas miehistä lähes puolet tavoittelivat ylpeyden tunnetta naisten osuuden jäädessä tämän osalta alle kolmannekseen.

Työpäivän aikana lähes 90 prosenttia pelaajista halusi kohdata työkaverin tai jonkun muun ennalta tutun ihmisen. Työkaverit olivat erityisesti naisvastaajien mieleen. Uusi ihmiskontaktikin mahtui noin kolmen neljäsosan ihannetyöpäivän sisään. Ehkä hieman yllättäen oman alaisensa halusi kohdata huomattavasti harvempi, eli vain noin puolet vastaajista, esimiehensä hieman tätä useampi. Miehistä lähes viidennes kohtasi ihannetyöpäivänään robotin, kun taas naisista vain 4 prosenttia unelmoi robotin kohtaamisesta. Sen sijaan koira kuului joka viiden naisen ihannetyöpäivään.

On selvää, että vaikka työyhteisöllisyys onkin muutoksessa, sosiaaliset suhteet ovat myös jatkossa tärkeässä roolissa työnteossa. Yhteistyö robotin tai keinoälyn kanssa lisääntyy niin ikään kaiken aikaa (Oksanen 2017). Vastaajien keskuudessa havaittu sukupuolten välinen ero halukkuudessa kohdata robotti ihannetyöpäivän aikana on ikävä muistutus työelämän segregaatista ja antaa viitettä siihen suuntaan, ettei tämä sukupuolen mukainen eriytyminen edelleenkään ole katoamassa.

Sosiaalisten suhteiden tärkeästä merkityksestä huolimatta eräänlaisena työskentelyihanteena perinteisesti pidetty tiimityö ei saavuttanut vastaajien keskuudessa suurta suosiota, sillä vain muutama prosentti suosi noin viiden hengen pysyvjäsenistä työryhmää ja sama määrä vaihtuvjäsenistä ryhmää. Lähes puolet halusi mieluiten työskennellä itsenäisesti, mutta toisten keskellä tai välittömässä läheisyydessä. Toiseksi mieluiten olisi työskenneltä yksin omassa rauhassa, mikä sopii hyvin yhteen sen kanssa, että omaa työhuonetta pidettiin useimmiten ihanteellisimpana tilaratkaisuna.

Sosiaalisten suhteiden ja työyhteisöllisyyden

osalta sote-johtajien unelmat näyttäisivät osuvan kutakuinkin yksin havaittujen muutostulokujen kanssa. Moninaisuus ja jopa henkilökohdalliset työyhteisöjen kudelmat sekä niin löyhempien kuin läheisempienkin yhteistyösuhteiden kombinaatiot lienevät leimallisia tulevaisuuden työelämälle (Jakonen & Järvensivu 2015).

”Se olisi eri ammattialojen kanssa yhteistyön tekemistä, ei yksin puurtamista. Välillä saisi hengähtää, ja potilaille sekä toimistotöille olisi varattu riittävästi aikaa, jotta kiire ei laskisi hoidon laatua.” (avovastaus)

Ihanteelliset työn sisällöt

”Ihannetyöpäivän jälkeen on olo, että teki jotain tärkeää, mitä varten on kouluttautunut ja nähnyt vaivaa. Ihannetyöpäivän jälkeen on olo, että jaksaa vielä olla sosiaalinen ja ystävällinen omalle perheelle ja muille ihmisille.” (avovastaus)

Vastaajien ihannetyöpäivän työn sisällöissä painottui oman ammatin ytimeen keskittyminen. Noin 70 prosenttia keskittyisi ihannetyöpäivänään oman ammattinsa ydintehtäviin ja yli puolet lukisi ammattikirjallisuutta tai alan lehtiä. Uusien palvelujen tai tuotteiden kehittäminen kiinnosti noin 40 prosenttia vastaajista. Esimiestyöhön liittyvät tehtävät ja kehityskeskustelujen toteutus kuuluivat kolmanneksen ihannetyöpäivään.

Ihannetehtävälistan häntäpästä taas löytyivät reklamaatioiden ja kilpailutusten hoitaminen, henkilöstön ristiriitojen selvittely ja työpaikan tietojärjestelmiin raportointi. Tosin kilpailutukset kiinnostivat miehiä enemmän kuin naisia. Samoin merkittävien strategisten linjausten tekeminen lukeutui 30 prosentilla miesvastaajista ihannetyötehtäviin, kun taas naisista vain 20 prosenttia valitsi strategiset linjaukset ihannetehtäviinsä.

Palaverit osoittautuivat mainettaan paremmiksi, sillä lähes 80 prosenttia vastaajista osallistuisi ihannetyöpäivänään kasvokkain palaveriin. Erityisen mielekkäiksi koettiin oman tiimin tai yksikön asioita, henkilöstöltä tulleita kehittämisohjeita tai uusia kehitteillä olevia

palveluja tai tuotteita tai meneillään olevia projekteja koskevat palaverit. Ennen muuta naiset nostivat henkilöstöltä tulleita kehittämisohjeita käsittelevät palaverit ihannetyöpäivänsä osiksi. Säästötavoitteita, talousraportointia tai organisaatiouudistusta koskevat palaverit eivät montaakaan kiehtoneet.

Sosiaalisen median, sähköisten työtilojen ja pikaviestimien käyttö työssä on lisääntynyt viime vuosina voimakkaasti (Mähönen 2017). Video- tai virtuaalipalaverit kuuluisivatkin jo kolmanneksen ihannetyöpäivään ja lähes puolet työskentelisi unelmapäivänä yhteisillä digitaalisilla alustoilla. Yhtä moni osallistuisi mielellään myös koulutukseen, joskin naisista selvästi miehiä useampi.

Työtehtävien osalta aineisto viittaa ammatillisen osaamisen keskeisyyteen ja oman alan työn ydintehtävien tärkeyteen merkitykseen tekijälleen. Oman ammatin ytimeen sijoittuviin tehtäviin keskittymisen merkitystä on viime vuosina tuotu esiin monissa suomalaisissakin tutkimuksissa. Niissä on myös kartoitettu uusia mahdollisuuksia raivata tilaa tärkeiksi koetuille ammatillisille tehtäville ja merkitykselliselle työlle tilanteissa, joissa tila on käynyt ahtaaksi. (Mm. Räsänen & Trux 2012; Henttonen & Lapointe 2015.)

Työolobarometrin (Mähönen 2017) mukaan suomalaiset palkansaajat keskimäärin pystyvät käyttämään työssään ammatillista osaamistaan melko usein, mutta aikaa uuden ideointiin on vähäisesti. Mahdollisuudet oppimiseen ja ammattitaidon kehittämiseen on todettu suomalaisessa työelämässä niin ikään kansainvälisesti verratenkin hyväksi (mt.). Mahdollisuuksien keskittyä ammatillisiin tehtäviin ja tähän liittyvän vapauden on kuitenkin epäilty kavenneen erityisesti korkean osaamisen ammattiteissa ja professioissa (esim. Julkunen 2008), joihin sosiaali- ja terveysalan johtajat epäilemättä lukeutuvat. Ihannetehtävien joukosta pelissä kauas pudonneet raportoinnit, reklamaatiot ja ristiriitojen selvittely ovat osuvia esimerkkejä niistä tehtävistä, jotka ovat vienneet tilaa merkitykselliseksi

koettuun työhön panostamiselta.

Lupaako tulevaisuus ihannetyöpäiviä?

Vertaamme lopuksi sote-johtajien pelissä tuotamaa ihannetyöpäivän kuvaa visioon suomalaisen työn tulevaisuudesta. VTT:n Mikko Dufva kollegoineen kirjoitti keväällä 2017 tulevaisuusselonteon ensimmäisen osan (Oksanen 2017) taustaksi koosteen tehdyistä työn tulevaisuuden ennakkoinneista. Kyseinen yhteenvedo yhdessä tulevaisuusselonteon ensimmäisen osan kanssa tarjoaa luontevat vertailukohteet työn ihanteille.

Dufvan ym. (2017) yhteenvedo sisältää kuusi muutostulkua, joista erityisesti neljä ensimmäistä liittyy tässä tutkimuksessa käsiteltyihin teemoihin. Tulevaisuusselonteon ensimmäiseen osaan taas muutostulkuihin on koosteesta edelleen jalostettu seuraavat:

1. Työn sisällön, käytäntöjen ja organisointitapojen muutokset
2. Työnantaja-työntekijä-suhteen muutos
3. Toimeentulon muutos
4. Osaamisen muutos
5. Työn yhteiskunnallisen merkityksen muutos

Dufvan ym. (2017) koosteessa todetaan, että työn sisällön näkökulmasta työn automaatio mahdollistaa keskittymisen viheliäisten ongelmien ratkaisuun yhteistyössä muiden ihmisten kanssa koneita hyödyntäen. Työn sisällön ennakoidaan määräytyvän tulevaisuudessa enemmän verkostomaisen vuorovaikutuksen kautta. (Mt., 13.) Näiltä osin ihannetyöpäivän aineisto ei näyttäisi muodostavan erityisiä ristiriitoja, kenties lukuun ottamatta vastaajien vahvaa tarvetta keskittyä työn ammatilliseen ytimeen, mutta tulkinta ei ole tältä osin yksiselitteinen. Korostamisen voi ajatella myös haluksi keskittyä merkitykselliseen työhön ja merkityksellisyyden korostuminen on nähty yhdeksi vahvaksi tulevaisuuden trendiksi (Mt.). Vaikka moniosaaminen, nopeat tehtävien ja ammattienkin vaihdokset sekä näihin liittyvät metataidot ovat tule-

vaisuusennakkoinneissa työn peruselementtejä, myös syvää osaamista ja paneutumista tarvitaan (Oksanen 2017).

Vastaajat halusivat tulevaisuuden ennakkoinneja myötäillen tehdä työtä yhdessä niin vanhojen kuin uusienkin tuttavuuksien kanssa ja erityisesti miesjohtajilla näyttäisi olevan myös kiinnostusta yhteistyöhön robotin kanssa. Tulevaisuusselonteossa todetaan tulevaisuuden olevan kone- ja ihmistyön yhä syvemmassä ja saumattomammassa yhteistoiminnassa (Mt., 18), joten myös naisten saattaisi olla hyvä tarttua trendiin tiukemmin. Kiinnostavaa on, että vaikka pelaajat halusivat sosiaalista vuorovaikutusta, perinteinen tiimityö ei vastaajajoukossa muodostunut unelmaksi. Tiimityö saattaa olla jo väistymässä uudenlaisen verkostomaisen ja vain lyhytaikaisesti eläviin organisaatioihin kiinnittyvän työnteon tavan tieltä (Mt.).

Dufva ym. (2017) nimeävät toisena muutostulkun aikaan, paikkaan ja työnantajaan sidotusta työstä kohti monimuotoista, itseohjautuvaa ja monitilaista työtä. Työ ei enää hahmotu työajan tai työnteon paikkojen ja työnantajien kautta, vaan hyödyllisempää on tarkastella työn verkostoja sekä toimintaa ja aikaansaamista. Myös tämänkaltaisiin muutostulkuihin sote-johtajien unelmat tarjoavat useampia kiinnekohtia, joskaan eivät täysin yksiselitteisesti. Vastaajat nostivat ihanteellisiin työn teon paikkoihin niin puutarhan kuin yhteisölliset työtilatkin. Toisaalta kuitenkin suuri osa johtajista rytmitti unelmatyöpäivänsä varsin perinteisesti. Perinteisten työaikojen painottuminen toivelistalla on havaittu myös tilastokeskuksen tutkimuksessa (Taskinen 2017).

Kolmanneksi koosteraportissa korostetaan jatkuvaa työssä tapahtuvaa oppimista (Mt.). Tämän osalta johtajien unelmat näyttäisivät olevan samassa linjassa, joskin pelivastauksista ilmenee vain lähinnä halu kouluttautua ja oppia, ei niinkään se, millaisiin asioihin oppiminen suuntautuisi. Tulevaisuudessa tärkeiksi oppimisen sisällöiksi on mainittu erityisesti metataidot vahvaa ammatillista substanssiosaamistaan

unohtamatta (Oksanen 2017).

Neljänneksi Dufvan ym. (2017) raportissa ennakoidaan toimeentulon koostuvan tulevaisuudessa useista puroista. Vastaavasti tulevaisuuslonteossa ennakoidaan työnantaja-työntekijä –suhteen muutosta (Oksanen 2017). Johtajien unelmissa tämä trendi näkyi ainakin jonkinasteisena monityösuhteisuuden ihannointina. Monityösuhteisuusunelma siinsi erityisesti miesten mielessä. Toisaalta ei pidä unohtaa sitä, että unelmissa eniten painottui julkisen sektorin palkkatyö, jota voidaan pitää varsin perinteisenä työsuhteen puitteena sote-alalla.

Vaikka karkealla tasolla sote-johtajien unelmien työpäivät näyttäisivät toteutuessaan muuntavan työtä yleisesti ennakoidun suuntaisesti, on huomionarvoista, että muutoksen keskeinen piirre on moninaisuus. Sote-johtajien vastauksissakin näkyi hajontaa moniin suuntiin. Työn tulevaisuus sisältäneekin hyvin monenlaisia ja keskenään erilaisia työnteon tapoja ja malleja. Näin ollen myöskään käytännön tasolla paikallisten organisaatioiden muutossuunnat eivät välttämättä aina kohtaa yksilöiden unelmia, eli yhteen sovitettavaa riittää.

Joka tapauksessa digitalisaatiokehitys todennäköisesti lisää yksittäisten ihmisten mahdollisuuksia toteuttaa työhön liittyviä ihanteitaan ja unelmiaan, mikä saattaa aiheuttaa sen, että ihanteiden ja unelmien merkitys muutosten suuntaajina kasvaa. Mikäli muiden työtä tekevien työpäiväihanteet vastaavat kutakuinkin sote-johtajien ihanteita, saattaa käydä niin, että työnteon tapojen muutos vaikuttaa esimerkiksi asumiseen, kaupunkirakenteeseen, elämäntapaan ja liikenteeseen. Yksi aineiston valossakin kiinnostavaksi nouseva kysymys on, jatkuuko urbanisaatio vai valitsevatko ihmiset väljempiä asuinseutuja, kun työmatka ei enää digivälitteisessä työssä ole ratkaiseva tekijä.

Tutkimuksellamme on selkeitä rajoituksia, kuten sen kohdentuminen yhden alan johtajien ihannetyöpäivään sekä aiemmin mainitut uuden pelillisen tutkimusvälineen aiheuttamat

tulkinnanvaraisuudet. Laajemman kuvan saamiseksi olisi luonnollisesti hyvä selvittää muidenkin kuin sote-johtajien työhön liittyviä ihanteita. Niin ikään pelillisen tutkimusinstrumentin mahdollisia vinoumia ja rajoitteita olisi hyvä tutkia. On vaikea arvioida kaikkia niitä tekijöitä, jotka ovat vaikuttaneet johtajien pelissä tekemiin valintoihin. Rajoitteet ja ns. lastentaudit huomioidenkin vaikuttaa kuitenkin siltä, että digitaalinen pelillinen tutkimustyökalu voisi täydentää muita tulevaisuuteen luotaavia tutkimusmenetelmiä ja saattaisi soveltua hyvin ihanteiden ja unelmien tutkimiseen.

Lähteet:

Deterding, S., Dixon, D., Khaled, R. & Nacke, L. (2011) From Game Design Elements to Gamefulness: Defining "Gamification". MindTrek 11, September 28-30, 2011. Tampere, Finland.

Dufva, M., Halonen, M., Kari, M., Koivisto, T., Koivisto, R. & Myllyoja, J. (2017) Kohti jaettua ymmärrystä työn tulevaisuudesta. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 33/2017. http://tietokayttoon.fi/documents/10616/3866814/33_kohti-jaettua-ymmarrysta-tyon-tulevaisuudesta.pdf/61a65884-3d8e-46ae-adce-dba-625067df5?version=1.0

Hamari, J., Koivisto, J. & Sarsa, H. (2014) Does Gamification Work? – A Literature Review of Empirical Studies on Gamification. Hawaii Conference on System Science.

Henttonen, E. Lapointe, K. (2015) Työelämän toisinajattelijat. Tallinna: Gaudeamus.

Houni, P. & Ansio, H. (2015) Duunia kimpassa. Yhteisölliset työtilat Helsingissä. Helsingin kaupunki. Tietokeskus. https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/15_08_26_tutkimuksia_4_hou-ni%26ansio.pdf

Huotari, K. & Hamari, J. (2012) Defining Gamification – A Service Marketing Perspective. MindTrek 2012, October 3-5. Tampere, Finland.

Jakonen, M. & Järvensivu, A. (2015)

Yhteisöllisyys ja verkostot uudessa työelämässä. Teoksessa Houni, P. & Ansio, H. Duunia kimpassa. Yhteisölliset työtilat Helsingissä. Helsingin kaupunki. Tietokeskus, 22-40.

JoPe johtamispeli. Pelillinen johtamisen arviointi- ja kehittämistyökalu. (2016)

http://www.uta.fi/hes/tutkimus/jope/JoPe_kirja_2016.pdf

Julkunen, R. (2008) Uuden työn paradoksit. Keskusteluja 2000-luvun työprosess(e)ista. Jyväskylä: Vastapaino.

Järvensivu, A. (2014) Tarinoita suomalaisesta työelämästä. Tampere: Työterveyslaitos.

Kriikku, K. (2015) Unelma-ammattiin liitetty merkitykset Olivia-lehden Oikeassa ammatissa -juttusarjassa. Sosiologian pro gradu -tutkielma, yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö, Tampereen yliopisto.

Mähönen, E. (2017) Työolobarometri. Ennakkotiedot, syksy 2016. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 10/2017.

Oksanen, K. (2017) Jaettu ymmärrys työn murroksesta. Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon 1. osa. Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 13a/2017.

Pyöriä, P. (2017) Johdanto: Työelämän kielteinen julkisuuskuva ja sen tutkimus. Teoksessa Pyöriä, P. (toim.) Työelämän myytit ja todellisuus. Tallinna: Gaudeamus.

Pyöriä, P. (2017, toim.) Työelämän myytit ja todellisuus. Tallinna: Gaudeamus.

Pärnänen, A. & Sutela, H. (2014) Itsensätyöllistäjät Suomessa 2013. Helsinki: Tilastokeskus.

Räsänen, K. & Trux, M-L. (2012) Työkirja. Ammattilaisen paluu. Helsinki: Kansanvalistusseura.

Warmelink, H. (2011) Towards a Playful Organizational Culture. Proceedings of DiGRA 2011 Conference: Think Design Play, 1-16.

Stenros, J. (2014) The Game Definition Game: A Review of the Meanings of "Game". Critical Evaluation of Game Studies seminar. University of Tampere, 28.-29.4.2014.

Taskinen, P. (2017) Sivutyöt ovat

yleistyneet. Tieto & Trendit. Tietokeskus. http://tietotrendit.stat.fi/mag/article/212/#_ga=2.67932568.849562014.1503907054-636737663.1490616075

http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79257/TEM-rap_10_2017_verkkojulkaisu.pdf?sequence=1

Väänänen, A. & Turtiainen, J. (2014, toim.) Suomalainen työntekijä 1945-2013. Tallinna: Vastapaino.

Työväkivallan kohteena lastensuojelun sosiaalityössä

Marjo Oinonen¹

Artikkeli perustuu lisensiaatintutkimukseen ”Työnsä vuoksi vainotut”, jossa analysoidaan seitsemän kunnallisen lastensuojelun sosiaalityöntekijän kokemuksia vainotuksi tulemisesta työssään. Tutkimus käsittelee sitä, miten vaino vaikuttaa työntekijöihin, arkeen ja elämään ja min-käläisiä selviytymisstrategioita he ovat käyttäneet selvittääkseen vainon kokemuksista. Kunnallinen lastensuojelu on vaativaa työtä, johon liittyy vahva oikeus puuttua yksityisyyden ja perheen suojaan sekä erilaiset vuorovaikutustilanteet asiakkaiden kanssa. Työväkivallan tai sen uhka ovat hyvin todennäköistä lastensuojelun työssä. Vaino on äärimmäinen työväkivallan muoto ja se voi kohdistua työntekijään asiakkaalta tai henkilöltä, jonka vainoaja on rekrytoinut tehtävään. Vainoamiskokemukset vaikuttavat ammattilaisiin syvästi.

Johdanto

Sosiaaliala on toimintakenttänä ja käsitteenä laaja. Se on työväkivallan riskiala (Rantaeskola ym. 2015). Sosiaalityöntekijöiden kokemaa työväkivaltaa on tutkittu enenevässä määrin niin kansallisella tasolla kuin kansainvälisesti. Työväkivallan tiedetään olevan vakava ongelma sosiaalityössä yleensä. Sitä ei kuitenkaan useinkaan tunnusteta oikeaksi väkivallaksi, vaan sen mielletään kuuluvan työhön (mm. Brockmann 2002; Newhill & Wexler 1997; Spencer & Munch 2003; Virkki 2007).

Kansainvälisissä tutkimuksissa Pohjois-Amerikassa ja Iso-Britanniassa, mutta myös Suomessa on selvitetty pääsääntöisesti asiakkaiden työntekijöihin kohdistamaa väkivaltaa sen yleisyyden ja muotojen esiintyvyyden näkökulmasta ja vaikutuksista sosiaalityöntekijään.

¹ Marjo Oinonen, YTL, psykoterapeutti, sairaanhoitaja, sijaishuollon palvelupäällikkö, Perhekuntoutuskeskus Lauste ry

Tutkimuksissa on selvitetty, minkä tyyppiset asiakkaat yleisimmin turvautuvat väkivaltaan ja minkälaisissa tilanteissa sitä yleisimmin esiintyy. (Mm. Jayaratne ym. 2004; Jayaratne ym. 1996; Littlechild 2005; Macdonald & Sirotich 2001.)

Tuoreimpana Suomesta on työterveyslaitoksen sosiaalialan ammattijärjestö Talentialle tekemä selvitys vuodelta 2016 ammattijärjestön jäsenten kokemasta työväkivallasta ja sen uhkasta. Sen mukaan työssä koettu väkivalta tai sen uhka ovat yleistä sosiaalialan korkeakoulutetuilla. Joka viides oli kokenut niitä jossakin muodossa. Fyysistä väkivaltaa oli kokenut joka kuudes. Uhreista joka neljäs sai väkivallan uhkasta stressioireita, ja joka viides pelkäsi väkivaltaa tai sen uhkaa. Väkivaltakokemukset aiheuttivat psyykkistä oireilua: ahdistusta, uni-häiriöitä ja pelkoa. Siitä seurasi myös työpoissaoloja tai äärimmillään halu vaihtaa työpaikkaa. (Vartia-Väänänen & Pahkin 2016.)

Lastensuojelu on osa sosiaalialaa ja sosiaalityötä. Myös lastensuojelun työntekijät kokevat väkivaltaa ja aggressiivisuutta, jonka tiedetään vaikuttavan kielteisesti työntekijöiden turvallisuuteen ja hyvinvointiin (Littlechild ym. 2016; Littlechild 2005). Vainoaminen on äärimmäinen työväkivallan muoto.

Vainoamisen ilmeneminen lastensuojelussa

Vainoaminen on kriminalisoitu Yhdysvalloissa, Kanadassa, Australiassa, Iso-Britanniassa ja Uudessa Seelannissa jo 1990-luvulla ja osassa Aasiaa (Pathe 2002; Meloy 2006; Häkkänen 2008). Euroopan maista Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Saksassa ja Itävallassa vainoaminen oli kriminalisoitu ennen Suomea (Oikeusvertailevaa aineistoa). Suomessa se kriminalisoitiin vasta vuonna 2014. Lakimuutoksen taustalla oli Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehty Euroopan neuvoston yleissopimus (CETS No. 210), ns. Istanbulin sopimus.

Vainoamisesta on tehty verrattain paljon kansainvälistä tutkimusta ja Suomessakin kasvavassa määrin (mm. Björklund 2010; Häkkänen 2008; Nikupeteri 2016; Nikupeteri & Laitinen 2015). Kansainvälisesti vainoamista on tarkasteltu sosiaali- ja terveysalalla lähinnä koskien terveydenhuollon henkilökuntaa: psykologeja, terapeutteja ja lääkäreitä (mm. Gadit ym. 2014; Gentile ym. 2002; Kivisto ym. 2015; Mastronardi ym. 2012; McEwan ym. 2007; Purcell ym. 2005). Kanadassa tehdyssä tutkimuksessa oli mukana 171 sosiaalityöntekijää. Näistä 16 prosenttia ilmoitti kokeneensa vainoa jossain vaiheessa uraansa (MacDonald & Sirotich 2005).

Vainoamiseen liittyy kansainvälisessä tutkimuksessa paljon erilaisia käsitteitä ja määritelmiä ja sitä määritellään lainsäädännöstä eriävällä tavalla. Usein kansainvälisissä tutkimuksissa vainosta käytetään käsitettä *stalking*. Muun muassa Patricia Tjaden ja Nancy Thonnes (1998) määrittelevät vainoamisen toistuvaksi häiritseväksi tai uhkaavaksi käytökseksi. Vainoteot voivat ilmetä seuraamisena, epätoivottavina yhteydenottoina tai ilkeinä. Ne saavat uhrissa aikaan pelkoa. Niihin voi liittyä vakavan vahingoittamisen mahdollisuus hyökkäyksenä ja jopa uhrin kuolemaan johtavana. Vainoamisen jatkuessa yli kahden viikon ajan, se muuttuu tavallisesti luonteeltaan tunkeilevammaksi, uhkaavammaksi ja herättää kielteisiä psykososiaalisia vaikutuksia uhrissa. (Purcell ym. 2005; Wooster ym. 2013.) Kaiken kaikkiaan vainotekojen ja pyrkimysten tarkoituksellisuus, merkittävän uhan luominen ja pelon aiheuttaminen uhrille ovat vainossa keskeistä (Nikupeteri 2016). Tutkimuksessani vainoamisella tarkoitin rikoslain mukaista toiseen henkilöön kohdistuvaa tahallista, toistuvaa pakonomaista uhkaavaa käyttäytymistä, joka saa henkilön pelkäämään oman turvallisuutensa vaarantumista (Rikoslaki 9.12.1889/39).

Lastensuojelun työn erityinen luonne altistaa työntekijän vainoamiselle. Julkisen vallan edustajana siihen liittyy toisaalta vahva oikeutus, legitimizeetti ja toisaalta velvollisuus puuttua

perheen autonomiaan ja yksityisyyden suojaan (Hurtig 2003), laaja harkinnankäyttö, vuorovaikutussuhteet ja toisinaan asiakasperheiden vanhemmilla ilmenevät vakavat mielenterveyden pulmat. Lastensuojelussa väkivalta on läsnä työkuultuurissa eikä sitä ei voi välttää. Se liittyy osaksi työtä puututtaessa perhe- ja lähisuhdeväkivaltaan, lasten pahoinpitelyyn tai seksuaaliseen hyväksikäyttöön (Littlechild 2005), työskenneltäessä vastustavien, uhkaavien, aggressiivisesti ja väkivaltaisesti käyttäytyvien vanhempien (Littlechild ym. 2016) tai lasten ja nuorten kanssa tai autettaessa eron jälkeisen vainoamisen uhreja (Nikupeteri 2016). Vaino saattaa lastensuojelun sosiaalityöntekijälle olla suoraa seurausta työstä tai toisinaan se voi verkostoitua asiakasuhritta tätä auttavalle sosiaalityöntekijälle.

Tutkimuksen lähtökohdat ja toteuttaminen

Tutkin työssään vainotuksi tulleiden kunnallisten lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden kokemuksia kirjoitettujen kertomusten kautta. Halusin tutkimuksellani tuoda esiin sosiaalityössä vaietun ilmiön ja antaa sosiaalityöntekijöille mahdollisuuden tuoda kokemuksensa ja vainoamisesta seuranneet merkitykset arjessa esiin. Vainoamiskokemukset edustavat sensitiivisiä ja usein traumaattisia muistoja. Aihe on yhteiskunnallisesti merkittävä ja tärkeä ja sen tutkimisella voidaan pyrkiä vaikuttamaan työolosuhteisiin. (Oinonen 2016.)

Aineistonhankintaa tein lukuisilla eri tavoilla: Julkaisin aiheesta kirjoituspyynnön sosiaalisessa mediassa syksyllä 2014. Koska tavoittelin kuntien lastensuojelun sosiaalityöntekijöitä, laitoin 21 eri kuntaan kirjaamoon tai johtavalle viranhaltijalle pyynnön levittää kirjoituskutsuani. Tavoittelin osallistujia tutkimukseeni siis perinteisen ja sosiaalisen median välityksellä sekä osallistamalla kollegoitani rekrytoimaan tutkimukseeni henkilöitä. Myös ammattijärjestön lehti julkaisi aiheesta kirjoituspyynnön. Tutkimuspyyntöäni levitettiin

sähköpostilla erikoissosiaalityöntekijän koulutuksen opiskelijoille ja sosiaalityön tohtorikoulutettaville. Koska aineiston saaminen oli hyvin haastavaa, julkaisin vielä uudelleen ilmoitukseni sosiaalisessa mediassa syksyllä 2015 ja rekrytoin kollegoitani välittämään tietoa tutkimuksesta henkilöille, joilla he arvelivat olevan vainoamisen kokemuksia. Alkuvuodesta 2016 lähestyin vielä kahta eri valtamedian edustajaa aiheesta kirjoittamalla artikkelilla. (Oinonen 2016.)

Aineistoksi sain seitsemän naispuolisen kunnallisen lastensuojelun sosiaalityöntekijän kirjoittamaa kertomusta. He olivat olleet 36-45-vuotiaita ollessaan vainoamisen kohteena. Kolme oli ollut lastensuojelutyössä puolesta vuodesta kolmeen vuotta ja neljä 10-20 vuotta vainoamisen alkaessa. Vainoamista oli kestänyt kuuden henkilön tilanteessa puolesta vuodesta yli kolmeen vuoteen. Yhdessä tapauksessa vainoamisprosessi oli kestänyt vuosia eikä se ollut vielä tutkimusta tehdessäni päättynyt. Yhtä lastensuojelun työntekijää oli vainonnut kaksi eri naispuolista asiakasta 15 vuoden välein. Kertomuksissa esiintyvistä vainoajista kaksi oli miehiä ja viisi naisia, yhdessä tapauksessa sukupuolta ei mainittu. Kertomuksessa hänestä kirjoitettiin ammatinimikkeellä. Jos vainoamiseen liittyi kolmas osapuoli, hän oli yleensä parisuhteessa vainoajan kanssa tai perheen parissa työskentelevä ammattilainen. Seitsemästä tarinasta tekstiaineistoa kertyi yhteensä 25 sivua. Aineistossa oli sekä teemoittain että kronologisesti eteneviä tarinoita.

Aineiston analyysi perustui narratiivisuuteen ollen aineistolähtöistä. Keräsin kirjoituksesta ilmaisuja vainon vaikutuksista, kategorisoin ja nimesin ne seuraavasti: psyykkiset ja emotionaaliset muutokset. Sen jälkeen kategorisoin konkreettiset muutokset, joita olivat fyysiset, toiminnalliset, aika ja taloudelliset muutokset. Lisäksi kategorisoin henkilön identiteettiin liittyvät ja kehittymiseen liittyvät muutokset. Tämän jälkeen Folkmanin ym. (1986) selviytymiskeinoluokittelua hyväksi-

käyttäen analysoin henkilöiden käyttämiä selvitymisstrategioita. (Oinonen 2016.)

Vainon ilmeneminen työntekijän arjessa

Lastensuojelun sosiaalityöntekijät kuvasivat vainoa monimuotoisena ilmiönä. Se oli alkanut työtehtävien hoitamisesta ollen sidottu työntekijän työhön tai ammattiasemaan. Työväkivalta oli tässä tapauksessa työpaikan ulkoa tuleva uhka, jonka tekijänä on asiakas tai viranomainen (Chappell & Di Martino 2006). Vaino oli saanut kertomuksen mukaan alkunsa työntekijän tekemästä päätöksestä, toimimisesta vastoin asiakkaan tahtoa lapsen edun ja intressien ja vanhemman intressien ollessa ristiriidassa ja yhdessä tapauksessa asiakassuhteen päättymisestä. Työntekijöiden tarinoista tuli esiin mahdollisuus vaikuttaa vainon alkamiseen tai sen loppumiseen. Vainoteot olivat alkaneet vuosien jälkeen henkilön palattua vanhaan toimeensa tai ne olivat jatkuneet, vaikka henkilö oli siirtynyt uuteen tehtävään. (Oinonen 2016.)

Tilanteissa vainoaja pyrki toiminnallaan koston, saamaan hyvitystä kokemastaan vääryydestä tai väärinkohtelusta tai saamaan työntekijän toimimaan haluamallaan tavalla (ks. Häkkänen 2008). Vainoaja pyrki heikentämään työntekijän valtuutusta toimia tekemällä epäsuoria uhkauksia työntekijää kohtaan ja yrittäen pelotella tätä (ks. Littlechild 2005). Vainoamista kuvattiin tarinoissa järjestelmällisenä toimintana joko yhden tai useamman henkilön toimesta. Vainoaja käytti kolmatta osapuolta omiin motiiveihinsa (ks. Waddington ym. 2005). Tämä oli vainoajan kumppani ja toisinaan vainoamistoimiin liittyi toinen perheen kanssa työskentelevä ammattilainen (Oinonen 2016).

Vainoaminen vaikutti kertomusten mukaan sosiaalityöntekijän toimintakykyyn ja mielen terveyteen. Se aiheutti stressiä, masennusta, ahdistuneisuutta ja vainoharhaisuutta sekä jatkuva valppaana ja varuillaan oloa. Vaino oli työntekijälle traumatisoivaa (ks. Horwitz 1998) ja erittäin haavoittavaa. Jatkuva arjessa läsnä-

oleva pelko rajoittaa vainoamisen uhrin ja lähipiirin toimijuutta ja kaventaa elämää. (Oinonen 2016.)

Vainoamisen kohteeksi joutuminen synnytti laajan kirjon erilaisia tunteita, kuten pelkoa, ahdistusta, epävarmuutta, raivoa, katkeruutta. Tunteita ilmeni niin työntekijöillä kuin toissijaisilla uhreilla eli perheenjäsenillä, joihin kohdistui uhkaa. (ks. Waddington ym. 2005.) Vaino muutti perheenjäsenien välisiä suhteita ja heidän identiteetissään tapahtui muutoksia: puolisoista ja lapsesta saattoi tulla vainon uhrin suojelija. Vaino tunkeutui työntekijän työpaikalta hänen yksityisiin paikkoihinsa, kotiin, lasten päivähoitoon ja kouluun. (Oinonen 2016.)

Vainoteot kasvoivat yksittäisistä yhteydenotoista äärimmäisen monimuotoisiin, ennakoimattomiin ja toistuviin tekoihin. Työntekijöitä solvattiin, mustamaalattiin ja heille esitettiin suullisia uhkauksia kasvokkain sekä kolmansille osapuolille. Työntekijä saattoi saada satoja puheluita työ- ja kotipuhelimeen, joissa ei puhuttu mitään tai joissa uhkailtiin suoraan, satoja sähköpostiuhkauksia ja viestejä, postikortteja, kirjeitä. Yhdessä kertomuksessa sosiaalista mediaa oli hyödynnetty vainoamisessa ja työntekijälle oli perustettu netissä viharyhmä. Työntekijää myös seurattiin kotiin tai häntä lähestyttiin kaupungilla ja nolattiin julkisesti. Useammassa tarinassa myös kerrottiin työntekijän perhesiteitä selvitetyn. Äärimmillään työntekijää uhkailtiin kuolemalla tai lasten viemisellä. (Oinonen 2016; ks. Nikupeteri & Laitinen 2013; Reyns & Englebrech 2012.)

Äärimmäisen raskaaksi sosiaalityöntekijät kokivat omien lastensa mahdollisen vahingoittumisen, heille vainosta kertomisen ja toisaalta tietoisuuden siitä, ettei voi välttämättä suojella näitä. Työntekijä pystyi kertomaan perheelleen, läheisilleen ja verkostoilleen epämääräiseksi jäävästä uhasta, sillä sen todellista luonnetta ei voinut realistisesti ja yksityiskohtaisesti kuvata asiakkaan yksityisyyden suojan vuoksi. Uhkaa jää muille tällöin epämääräiseksi ja antaa mahdollisuuden luoda pahimpia skenaarioita siitä, mitä

ehkä voi tapahtua tai toisaalta mitätöidä kaiken, mitä mahdollisesti oikeasti voisi tapahtua. Merkitykselliseksi tarinoissa tulee se, että oman koetun turvallisuusuhan sijaan pyritään suojaamaan läheisiä ja estämään heidän vahingoittumisensa. Ajatus läheisten vahingoittumisesta aiheuttaa pelkoa ja saa työntekijät pois tolaltaan. (Oinonen 2016.) Vainon uhrille todennä-

köisyyden maailmasta muodostuu kokemusten kautta ”entä jos” –maailma, jossa erilaiset viiheet vakuuttavat, että väkivallan on mahdollista toteutua (ks. Littlechild 2005; Ronkainen 2006).

Taulukossa 1 on kuvattu vainon seurauksia lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden yksityiseen arkielämään

Taulukko 1 Vainon seuraukset lastensuojelun sosiaalityöntekijöille

Psyykkiset ja emotionaaliset muutokset	Konkreettiset muutokset: Fyysiset, toiminnalliset, aika ja taloudelliset	Muutokset identiteetissä	Muutokset tiedostamisessa ja oppiminen tilanteesta
- ahdistus, - epävarmuus, - voimattomuus, - katkeruus, - kokemus epäoikeudenmukaisuudesta, - traumaperäinen stressireaktio, - pelko omasta ja perheen puolesta, - oma ja läheisten jatkuva varuillaan olo - vainoharhaisuus, - tunne seuratuksi tulemisesta, - masennus	- ruokahaluttomuus, - väkivallan uhan vaikutus arjen rutiineihin, mm. ovien lukitusten varmistaminen, lapsen kuljettaminen, - lasten kasvuympäristön aikuisten tiedottaminen ja ohjeistukset toimimiseen, - epämiellyttävät tilanteet julkisilla paikoilla, - aikaresurssien kuluminen tilanteen selvittelyyn, - taloudelliset menetykset	- työntekijästä uhriksi, - puoliso kumppanista suojelijaksi, - erkaantuminen puolisoista, - lapsesta vanhemman suojelijaksi	- usko siihen, ettei vainoa voi tapahtua uudestaan, - tietoisuus siitä, etteivät kaikki vanhemmat toimi näin, - joutuessaan uudelleen tilanteeseen osaa toimia ja ottaa yhteyttä työsuojeluun ja työterveyteen, - korostunut turvallisuuden ajattelemisen itsensä ja läheisten kannalta, - ymmärrys ainaisesta vainon uhasta lastensuojelun työssä, - ymmärrys ilmiön mielivaltaisuudesta ja ihmisen pahuuden mahdollisuudesta

Sosiaalityöntekijöiden selviytymiskeinot

Vainoamiseen liittyvistä yksilöllisistä selviytymisstrategioista on tehty erilaisia tutkimuksia (mm. Amar & Alexy 2010; Spitzberg 2002; Spitzberg & Cupach 2007). Niistä ilmenee uhrien pyrkimys selvittää tilanteessaan mahdollisimman pitkälle ilman ulkopuolista apua. Uhrit suojaavat itseään ja läheisiään erilaisilla selviytymisstrategioilla arjessa. (Nikupeteri 2016.) Vastaava näkyi myös sosiaalityöntekijöiden tarinoissa. Myös ammattilaiset joutuvat turvautumaan yksilöllisiin selviytymisstrategioihin selvittääkseen vainosta.

Folkmanin ym. (1986) selviytymiskeinoluokittelu kiinnittää huomion yksilön pyrkimykseen ja toiminnan motivaatioon. Suunnitelmallinen ongelmanratkaisu (planful problem solving) kuvaa ongelmaan kohdistuneita toimenpiteitä, joiden avulla tilannetta pyritään muuttamaan sisältäen käytännön toimenpiteet, ongelmanratkaisuun liittyvän suunnittelun ja tilanteen analysoinnin. Sosiaalityöntekijät tekivät riskinarviointia tilanteissaan, eivätkä jääneet kertomuksissa toimettomiksi. He pyrkivät ratkaisemaan tilanteen ja hakivat ulkopuolista apua työnohjauksesta, terveydenhuollosta, työterveydenhuollosta ja terapiasta. Sosiaalityöntekijät pyrkivät myös vastuuttamaan työnantajaansa toimimaan tilanteessa kertomalla asiasta esimiehelleen, tekemällä vaaditun ilmoituksen uhasta ja olemalla yhteydessä työsuojeluun. (Oinonen 2016.)

Konkreettinen suunnitelmallinen toiminta itsensä ja perheen suojaamiseksi näkyi siten, että uhkasta annettiin tieto läheisille, naapureille, päiväkodeille ja lasten kouluille. Näitä ohjeistettiin heti olemaan yhteydessä, jos vieraita aikuisia ilmaantuu paikkoihin tai jos lapsi ei saavu sovitusti. Kumppani toimi puhelimesta viestien sensuroijana. Lisäksi työntekijä otti yhteyttä esimieheen ja poliisiin. Ulkoista turvallisuutta vahvistettiin laittamalla turvaketju oveen ja tekemällä varmistamisrutiinit, kuten ovien lukitseminen. Turvallisuutta saattoi

lisätä myös perheen koira. Tilannetta hallittiin seuraamalla, mitä verkossa kirjoitetaan itsestä ja kirjaamalla saadut tekstiviestit tarkalleen. (Oinonen 2016.)

Yhteenotto (confrontive coping) liittyy aggressiivisiin pyrkimyksiin muuttaa tilannetta taistelemalla sen puolesta, minkä kokee oikeaksi tai saattamalla toinen henkilö havaitsemaan vastuullisuutensa (Folkman ym. 1986). Työntekijä saattoi kokea suuttumusta siitä, että hän oli toiminut työssään oikein ja vaino oli seurausta siitä. Sosiaalityöntekijät pyrkivät saattamaan vainoajan vastuuseen poliisiin avulla, hakemalla lähestymiskieltoa ja saattamaan tämän rikosoikeudelliseen vastuuseen. Työntekijät ottivat myös suuria riskejä tai tarttuivat mahdollisuuteen, joissa he pyrkivät irrottautumaan vainosta hakeutumalla uuteen työhön. Yhdessä tarinassa työntekijä kirjoitti vainon siirtyneen työpaikan vaihdostilanteesta uuteen työpaikkaan. (Oinonen 2016.)

Sisäistä turvaa työntekijät vahvistivat keskustelemalla vainon kokemuksistaan kumppanin, kollegan tai ystävän kanssa. Ammatillinen tuki kollegalta tai yhteisön ulkopuolelta kuvattiin erityisen tärkeäksi. Sosiaalityöntekijöiden puolisoissa oli kahdensuuntaisia kohtaamisia: Puoliso, jonka tukeen saattoi luottaa ja joka toimi turvana ja puoliso, joka ei ymmärtänyt tilannetta. Tällöin kumppanit erkaantuivat toisistaan. Läheisten piiri rakentuu tarinoissa merkitykselliseksi tueksi, toimijaksi ja suojaksi, työntekijän suojaverkostoksi. (Oinonen 2016.) Sosiaalisen tuen etsintä sisältää niin tiedollisen, materiaalsen kuin emotionaalisenkin tuen hakemisen toisilta ihmisiltä (Folkman ym. 1986). Tiedollisen ja materiaalsen tuen hakeminen ei tullut esiin tarinoissa.

Itsekontrolli (self controlling) on pyrkimystä säädellä omia tunteita ja toimia. Siinä pyritään pitämään omat tunteet piilossa toisilta ja olemaan näyttämättä niitä. (mt. 1986.) Kahdessa tarinassa pelkoa pyrittiin hallitsemaan siten, ettei sitä näytetty vainoajalle. Yhdessä tarinassa työntekijä ei kertonut myös-

kään puolisolleen tai lapsilleen, kuinka pahasti asiat oikeasti olivat. (Oinonen 2016.)

Positiivinen uudelleenarvointi (positive reappraisal) ymmärretään pyrkimyksinä nähdä tilanteessa positiivista merkitystä, joka kohdistuu esimerkiksi persoonalliseen kasvuun ja kehittymiseen ihmisenä (Folkman ym. 1986). Tarinoissa tuli esiin toivo ja positiivinen suuntautuminen tulevaisuuteen. Toisaalta taas vainosta saatettiin syyllistää itseä ja omaa toimintaa. Tarinoissa näkyi ymmärrys siitä, että vastaavanlainen tilanne saattaisi laukaista toistamiseen traumatisoitumisen. Positiivinen uudelleenarvointi kohdistui persoonalliseen kasvuun, ja se näkyi vainoamiskokemuksesta oppimisena. (Oinonen 2016.)

Yhdessä tarinassa asiakkaan vainotekojä ja käyttäytymistä ymmärrettiin ja se sai uuden merkityksen, jolloin teoista tuli hyväksyttävää. Vainoamistekojen nähtiin aiheutuneen asiakkaan pettymyksestä työtekijän vaihtumiseen vaikeassa tilanteessa. (Oinonen 2016.) Folkmanin ym. (1986) mukaan tämä voidaan nähdä etäännyttämisenä (distancing). Siinä on pyrkimyksiä nähdä asia valoisalta puolelta ja kieltäytyä näkemästä sen todellista luonnetta tai vakavuutta.

Lopuksi

Artikkelissani toin esiin tutkimukseni tuloksia kunnallisen lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden kokemuksista vainotuksi tulemisesta työssään. Aihetta ei ole tutkittu juuri lainkaan kansainvälisesti tai kansallisesti, vaan tutkimukset ovat keskittyneet sosiaali- ja terveysalalla terveysalan ammattilaisiin. Tutkimustulokset lisäävät tietoa vainoilmiöstä ammattilaisiin kohdistuen. Artikkelissani keskityin tuomaan esiin vainon vaikutusta työtekijän arkeen.

Vaino on erittäin haavoittavaa ammattilaiselle. Ilmiö tulee tunnistaa yhteiskunnallisena kysymyksenä eikä yksityisenä valintana (Nikupeteri 2016). Se ylittää julkisen ja yksityisyyden rajan ja siirtyy instituution rajan yli työpaikalta kotiin arkea varjostamaan. Vaino verkostoituu vainon kohteeksi joutuneiden työtekijöiden perheen-

jäsenille, joista tulee vainon toissijaisia uhreja. (mm. Spitzberg & Cupach 2007; Nikupeteri & Laitinen 2015). Verkoston jäsenet saattavat sijaistraumatisoitua ja heille voi kehittyä masennusta ja stressioireita (Spitzberg & Cupach 2007). Vaino muuttaa rooleja ja identiteettiä: auttajasta tulee uhri ja lapsesta suojelija. Vaino kehittyy monimuotoisena ja prosessinomaisena ilmiönä, eikä sen alkamista tai päättymistä pysty ennustamaan. Vainoteoilla voidaan terrorisoida työntekijän työtä ja arjen elämää ja äärimmillään työntekijä joutuu pelkäämään vahingoittumista ja kokee jopa pelkoa kuolemasta. Läheisten luoma suojaverkosto on merkityksellinen tuki vainon uhrille. Keskeistä selviytymisen kannalta on kuitenkin vainon loppuminen. (Oinonen 2016.)

Ammattilaisiin kohdistuvan vainon näkyminen sosiaalisessa mediassa on kyseisen vainon erityinen piirre. Sosiaalista mediaa käytetään perättömien valheiden levittämiseen sosiaalisessa toimintaympäristössä. (Oinonen 2016.)

Työntekijät käyttivät henkilökohtaisia selviytymisstrategioita: yhteenottoa, suunnitelmallista ongelmanratkaisua, itsekontrollointia, etäännyttämistä ja positiivista uudelleenarviointia (Oinonen 2016). Vainoamisen uhreille suositellaan usein elämäntavan muutoksia ja turvasuunnitelmia. Niihin sisältyy ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden vahvistaminen, vainoamistekojen tarkka dokumentointi ja tarkkaavaisuus jokapäiväisessä elämässä. Vastaavat ovat välttämättömiä myös vainon kohteeksi joutuneelle ammattilaiselle. Muutokset ja turvasuunnitelmat eivät saa kuitenkaan vahvistaa vainotun eristäytymistä (ks. Pathe 2002).

Vainottuna oleminen estää sosiaalityöntekijän mahdollisuuden tavalliseen elämään (ks. Nikupeteri & Laitinen 2013). Ammattiasema ja työtehtävässä toiminen voivat vaikuttaa työntekijän toimintakykyyn, psyykkiseen terveyteen, läheisiin, turvallisuuteen ja hyvinvointiin vahvasti heikentäen niitä ja estää normaalin elämän. Vainoamisella on lähtemättömiä ja kehämaisiiä vaikutuksia työn, henkilökohtaisen ja perhe-elämän välillä (ks. Littlechild 2016). Työ

muovaa työntekijän elämää ja ammatissa koettu vainoaminen vaikuttaa suoraan henkilökohtaiseen elämään ja perhesuhteisiin. Ammattilaisten kokonaisvaltainen tukeminen edellyttää myös läheisten ja tämän verkoston tilanteen kartoittamista. Työntekijöitä ei saa jättää omien selviytymiskeinojensa varaan, vaan työnantajalla tulee olla kokonaisvastuu työntekijän tukemisesta. Vainoamistilanteissa auttamisjärjestelmän tulee keskittyä koko työntekijän verkoston hoitamiseen pelkän työntekijän tukemisen sijaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa työsuojelu- ja työhyvinvointipolitiikan kehittämisestä. Työturvallisuuteen pyritään vaikuttamaan Suomessa lainsäädännöllä ja väkivallan uhkaa pyritään ehkäisemään ennalta (Työturvallisuuslaki 738/2002, 27§), mutta ennaltaehkäisyssä on parannettavaa samoin kuin työväkivaltailmiöön suhtautumisessa sosiaalialalla. Työväkivallan esiintyvyys on kiistan ongelma. Se siis näyttäytyy varsin yleisenä, mutta julkisuudessa vaiettuna ilmiönä sosiaalityön kentällä.

Tällä hetkellä Suomessa ei ole vainon kohteeksi joutuneille ammatilaisille ja heidän läheisilleen suunnattuja erityisiä sosiaali- ja terveydenhuollon hoito- tai auttamisjärjestelmiä. Kun ilmiö aletaan nähdä uudella tavoin ja sen vakavuus ja vahingollisuus ymmärretään laajemmin, siihen aletaan puuttua ammatillisin, oikeudellisin ja yhteiskunnallisin keinoin (Nikupeteri 2016). Vainon tunnistamista työntekijöihin kohdistuen ja riskienarviointia lastensuojelun uhkaavista asiakkaista tulee kehittää valtakunnan tasolla systemaattiseksi. (Oinonen 2016.)

Työssä ilmenevän vainoilmiön ennaltaehkäisevien toimintatapojen ja riskienarvioinnin kehittämisen lisäksi tulee kehittää ja ottaa käyttöön reaktiivinen moniammatillinen riskienarvointi. Siinä työntekijän tukena pitää olla poliisi, sosiaali- ja terveydenhuollon ja oikeusalan ammatilaisia sekä työnantajan edustaja. Tämän tulee käynnistyä heti, kun uhka alkaa. Työntekijällä tulee olla kaikki tuki ja apu käytettävissään joutuessaan vainotuksi.

Lähteet:

Amar, A. F. & Alexy, E. M. (2010) Coping with Stalking. *Issues in Mental Health Nursing* 31 (1), 8–14.

Björklund, K. (2010) Stalking and violence victimization among Finnish university students. *University of Helsinki Institute of Behavioural Sciences Studies* 65: 2010.

Brockmann, M. (2002) New perspectives on violence in social care. *Journal of Social Work* 2(1), 29–44.

Folkman, S., Lazarus, R. S., Dunkel-Schetter, C., DeLongis, A. & Gruen R. J. (1986) Dynamics of a Stressful Encounter: Cognitive Appraisal, Coping, and Encounter Outcomes. *Journal of Personality and Social Psychology*. Vol. 50, No. 5, 992–1003.

Gadit, A. M., Mugford, G., Callanan, T. & Aslanov, R. (2014) Reported Experiences of Stalking Behavior from Patients towards Psychiatrists from the Atlantic Provinces of Canada. *British Journal of Medicine & Medical Research* 4(22): 3990–4003.

Gentile, S. R., Asamen, J. K., Harmell P. H. & Weathers, Robert (2002) The Stalking of Psychologists by Their Clients. *Professional Psychology: Research and Practice*. Vol. 33, No. 5, 490–494.

Horwitz, M. J. (2006) Work-related trauma impacts in child protection social workers. *Journal of Social Service research*, 32(3), 1–18.

Hurtig, J. (2003) Lasta suojelemassa – etnografia lapsen paikan rakentumisesta lastensuojelun perhetyön käytännöissä. Akateeminen väitöskirja. Lapin yliopisto, yhteiskuntatieteiden tiedekunta.

Häkkänen, H. (2008) Vainoaminen. *Lääketieteellinen Aikakauskirja Duodecim* 124(7), 751–756.

Jayarathne, S., Croxton, T. A. & Mattison D. (2004) A National Survey of Violence in the Practice of Social Work. *Families in Society*: 85, 4.

Jayarathne, S., Vinokur-Kaplan, D., Nagda, B. A. & Chess, W. A. (1996) A National Study on Violence and Harassment of Social Workers by Clients. *Journal of Applied Social Sciences* 20(1): 1–14.

Kivisto, A. J., Berman, A., Watson, M., Gruber, D., & Paul, H. (2015) North American Psychologists' Experiences of Stalking, Threatening, and Harassing Behavior: A Survey of ABPP Diplomates. *Professional Psychology: Research and Practice* 46(4), 277-286.

Littlechild, B. (2005) The nature and impacts of violence against child-protection social workers: Providing effective support. *British Journal of Social Work* 35, 387-401.

Littlechild, B., Hunt, S., Goddard, C., Cooper, J., Raynes, B. & Wild, J. (2016) The Effects of Violence and Aggression From Parents on Child Protection Workers' Personal, Family, and Professional Lives. *Sage Open*.

MacDonald, G. & Sirotych, F. (2005) Violence in the social work workplace. *International Social Work* 48(6), 772-781.

Mastronardi, M. V., Pomilla, A., Ricci, S. & D'Argenio, A. (2012) Stalking of Psychiatrists: Psychopathological Characteristics and Gender Differences in an Italian Sample. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology* 57(5), 526-543.

McEwan, T., Mullen, P. E. & Purcell, R. (2007) Identifying risk Factors in Stalking: A review of current research. *International Journal of Law and Psychiatry* 30, 1-9.

Meloy, J. R. (2006) The scientific pursuit of stalking. San Diego: Specialized Training Services.

Newhill, C E., & Wexler, S. (1997) Client violence toward children and youth services social workers. *Children and Youth Services Review* 19, 195-212.

Nikupeteri, A. (2016) Vainottuna. Eron jälkeisen vainon tunnistaminen ja uhrien kohtaaminen. Akateeminen väitöskirja. *Acta Universitatis Lapponiensis* 336.

Nikupeteri, A. & Laitinen, M. (2015) Children's Everyday Lives Shadowed by Stalking: Postseparation Stalking Narratives of Finnish Children and Women. *Violence and Victims*, 30 (5), 830-845.

Nikupeteri, A. & Laitinen, M. (2013) Vaino naisiin kohdistuvana eron jälkeisenä väkivaltana. *Kvinnoforskning*. 2/2013: 30-43.

Oikeusvertailevaa aineistoa.

https://www.eduskunta.fi/FI/tietoaeduskunnasta/kirjasto/aineistot/kotimainen_oikeus/LATI/Sivut/vainoamista-koskeva-saannos-rikoslakiin.aspx, luettu 15.2.2016)

Oinonen, M. (2016) Työnsä vuoksi vainotut. Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden kokemuksia vainotuksi tulemisesta ja siitä selviämisestä. *Lisensiaatintutkimus*. Tampereen yliopisto.

Pathe, M. (2002) Surviving Stalking. West Nyack, NY, USA: Cambridge University Press.

Purcell, R., Powell, M. B. & Mullen, P. E. (2005) Clients Who Stalk Psychologists: Prevalence, Methods, and Motives. *Professional Psychology: Research and Practice* 36(5), 537-543.

Rantaeskola, S., Hyyti, J., Kauppila, J. & Koskelainen, M. (2015) Haastavat asiakastilanteet -väkivaltatyössä. Helsinki: Talentum.

Reyns, B. W. & Englebrecht, C. M. (2012) The Fear Factor: Exploring Predictors of Fear Among Stalking Victims Throughout the Stalking Encounter. *Crime & Delinquency* 59(5), 788-808.

Ronkainen, S. (2006) Haavoittunut kansakunta ja väkivallan toimijuus. Teoksessa Lohiniva-Kerkelä, M. Väkivaltaseuraukset ja haavoittuvuus. Terttu Utraisen juhla kirjja. Helsinki: Talentum.

Rikoslaki 19.12.1889/39.

Spencer, P. C. & Munch, S. (2003) Client violence toward social workers: The role of management in community mental health programs. *Social Work* 48, 532-544.

Spitzberg, B. H. (2002) The Tactical Topography of Stalking Victimization and management. *Trauma, Violence & Abuse* 3 (4), 261-288.

Spitzberg, B. H. & Cubach, W. R. (2007) The state of the art of stalking: taking stock of the emerging literature. *Aggression and Violent Behavior* 12, 64-86.

Tjaden, P. & Thoennes, N. (1998) Stalking in America: Findings from the national violence against women survey. Washington, DC: Department of justice, National Institute Justice.

Työturvallisuuslaki 23.8.2002/738.

Vartia-Väänänen, M. & Pahkin, K. (2016)

Työväkivalta ja sen uhka –selvitys. Talen-
tia.

Virkki, T. (2007) Gender, Care, and the
Normalization of Violence: Similarities
between Occupational Violence and Inti-
mate Partner Violence in Finland. NORA
– Nordic Journal of Feminist and Gender
Research 15(4), 202-232.

Waddington, P.A.J., Badger, D. & Bull, R.

(2005) Appraising the inclusive definition
of workplace 'violence'. British Journal
Criminology 45, 141-164.

Wooster, L., Farnham, F. & James, D.

(2013) The prevalence of stalking, harass-
ment and aggressive/intrusive behaviors
towards general practioners. The journal
of Forensic Psychiatry & Psychology 24
(4), 514-531.

Uuden työn piirteet ja työn tekemisen ehdot yksityisellä liikuntapalvelualalla

Tuija Koivunen¹

Artikkelissa tarkastellaan yksityisen liikuntapalvelualan työntekijöiden – käytännössä ryhmäliskunnan ohjaajien ja joogaohjaajien – kokemuksia työstään niin kutsutun uuden työn keskustelujen valossa. Uuden työn piirteitä ovat työn subjektivoituminen, tietoisuminen, affektisoituminen ja prekarisoituminen. Työ kiinnittyy entistä enemmän ja tiukemmin tekijänsä persoonaan, ulkonäköön ja tunteisiin sekä niiden esittämiseen. Samaan aikaan työ pirstoutuu osa-aikaisuudeksi, päättyy ja muuttuu tekijänsä henkilökohtaisiksi projekteiksi niin, ettei rajaa työn ja ei-työn välille ole aina mahdollista vetää. Lisäksi uusi työ on joustavaa ja liikkuvaa sekä paikaltaan että sisällöltään.

Johdanto

Uusi työ on henkilökohtaista ja yksilöllistä samalla, kun erilaiset kollektiiviset suojat, joita valtio ja ammattiyhdistysliike ovat tarjonneet, ovat edelleen olemassa mutta osin purettuina (Suoranta & Anttila 2010). Esimerkiksi yksityisen liikuntapalvelualan työehtoja ei ole säännelty työehtosopimuksella, mutta alalle on tehty suositus minimipalkoiksi. Monet alalla työskentelevät ohjaajat tekevät työtään heikoin ehdoin, toisinaan jopa ilman työ sopimusta ja joidenkin työlainsäädännön periaatteiden vastaisesti. Artikkelisi sijoittuu uuden työn tekemisen muotojen mukanaan tuomaan kehukseen, jossa työelämä muuttuu monin eri tavoin yhä

¹ Tuija Koivunen, YTT, tutkijatohtori, Tampereen yliopisto

epävarmemmaksi. Tätä haurastumista ja yhteiskunnallisten asemien menettämistä kutsutaan myös työn prekarisoitumiseksi (Jakonen 2014; Jokinen 2013; Silvasti ym. 2014; Åkerblad 2014).

Vaikka uusi työ osoittaa edellä esitettyjä haurastumisen merkkejä (esim. Jokinen 2013; Silvasti ym. 2014; Åkerblad 2014), tämä kehitysuunta ei juurikaan näy laajoissa tilastoaineistoissa, eikä siten esimerkiksi työolotutkimukseen perustuvissa analyyseissä. Onkin esitetty epäily, että työelämän epävarmuutta ja prekariin palkkatyön yleisyyttä liioitellaan (Pyöriä & Ojala 2016). Samaan aikaan toisenlaisiin aineistoihin pohjautuvissa analyyseissä on todettu, että työ koostuu erilaisten ansaintamuotojen, projektien ja pätkien yhdistämisestä (Koivunen ja Ojala 2015; Jokinen 2013). Parhaiten tämä käy ilmi niiden freelancereiden kohdalla, jotka työskentelevät sekä yrittäjämäisesti että palkkatyössä, ja kokoavat toimeentulonsa monista eri lähteistä (Koivunen 2016). Silti sekä työlainsäädäntö että työelämän tutkimus erottelevat edelleen työntekijät ja yrittäjät toisistaan erillisiksi ryhmiksi tunnistamatta tätä työvoiman käyttötapojen ja työnteon muotojen muutosta.

Lähestyn uutta työtä ja sen haurastumista erityisesti suomalaisten työelämän tutkimuksen keskustelujen pohjalta. En ota kantaa siihen, onko haurastuminen lisääntynyt, vähentynyt tai pysynyt ennallaan suomalaisessa työelämässä. Sen sijaan kysyn, millaisia haurastuvan työn piirteitä yksityisen liikuntapalvelualan ohjaajien työ sisältää. Aiheesta on tehty vain vähän empiiristä tutkimusta, joka keskittyy tiettyyn ammattiin tai ammattialaan, vaikka teoreettista keskustelua uudesta työstä ja työn haurastumisesta on käyty jo useita vuosia (esim. Jakonen 2014; Julkunen 2008). Tutkimuksessa ei ole myöskään juuri taruttu yksityisen liikuntapalvelualan työntekijöiden työehtoihin (kuitenkin Karppinen 2011; Koivunen & Ojala 2015; Koivunen 2016), vaikka

asia nousi esiin julkisuudessa joitakin vuosia sitten (esim. *Helsingin Sanomat* 25.2.2014; *Taloussanomat* 29.6.2014).

Liikunta- ja hyvinvointipalveluja tarjoavan liiketoiminnan määrä on lisääntynyt huomattavasti, ja alasta on tullut merkittävä naisten työllistäjä myös Suomessa (Karppinen 2011). Suuri osa kaikista yksityisten liikuntapalvelujen työntekijöistä ja ryhmäliikunnan ohjaajista on naisia (Parviainen 2011), kun taas liikunnan ohjaajiksi kouluttautuneet miehet hakeutuvat usein erilaisiin valmennustehtäviin. Kuitenkaan tarkkaa tietoa ryhmäliikunnan ohjaajien määrästä ja sukupuolijakaumasta ei ole saatavilla. Ohjaajat ovat usein nuoria, eikä vanhempia useinkaan ohjaajina näe, koska he siirtyvät muihin, fyysisesti kevyempiin tehtäviin. Myös joogaohjaajien tarkkaa määrää on vaikea arvioida. Joogan harjoittaminen on Suomessa nykyisin erityisen suosittua, arvioiden mukaan väkilukuun suhteutettuna suosittumpaa kuin missään muussa maassa (Puustinen 2014; Puustinen ym. 2013; YLE 23.10.2008). On arvioitu, että noin 70 prosenttia joogan harrastajista Suomessa on naisia (Ketola 2009; Ojala & Koivunen 2013). Liikuntamuodon suuresta suosiosta johtuen maassa on paljon myös joogaohjaajia, joista suuri osa on naisia (Koivunen & Ojala 2015).

Aineistot ja menetelmä

Tarkastelen yksityisellä liikuntapalvelualalla työskentelevien ohjaajien työtä moniaineistollisesti. Useiden erilaisten aineistojen rinnakkainen käyttö mahdollistaa sellaistenkin asioiden tutkimisen, joista ei välttämättä haluta puhua avoimesti tutkimushaastattelussa. Työ yksityisellä liikuntapalvelualalla on tällainen aihe. Meneillään olevassa liikuntapalvelualan yrityksiin kohdistuvassa tutkimushankkeessamme² päästiin haastattelemaan työntekijöitä vain niissä yrityksissä, jotka kohtelevat työntekijöi-

² Tutkimushanke "Uuden työn sukupuolistavat käytännöt ja sopimisen muodot" 2016–2018, rahoittaja Työsuojelurahasto.

tään erityisen hyvin, ja joissa työntekijät ovat tyytyväisiä niin työhönsä kuin työnantajaansaankin. Kuitenkin sekä kokemuseräisesti että kirjallisuudesta löytyy esimerkkejä myös toisenlaisista yrityksistä. Eräässä oikeustapauksessa käsiteltiin liikuntapalvelualan yritysten entisten työntekijöiden sunnuntaityökorvausten maksamista, työsuhteiden perusteetonta päättämistä sekä irtisanomisajan palkkoja. On todettu, että siinä kyse tyypillisistä alalla esiintyvistä ongelmista (Karppinen 2011, 24–30).

Empiirisenä aineistona hyödynnän tutkimushankeessamme tuotettuja liikunnanohjaajien (kuusi naista) ja liikunta-alan yrittäjien (kolme naista ja yksi mies) haastatteluja. Lisäksi aineisto koostuu erilaisista joogaa koskevista suomalaisista mediateksteistä ja 15 joogaopettajan vapaa-muotoisesta haastattelusta. Näitä aineistoja täydennän autoetnografisesti tuotetulla aineistolla, koska olen myös itse sivutoiminen joogaohjaaja. Hyödynnän omia kokemuksiani ja tietämistäni joogan harjoittamisesta, opettamisesta ja ylipäättään joogaan liittyvien ilmiöiden tutkimisesta. Aineistot täydentävät toisiaan ja niitä analysoidessa on mahdollista rakentaa riittävän selkeä kuva yksityisen liikuntapalvelualan työstä kaikkein piirteineen.

Aineiston analyysissä olen käyttänyt teoria-ohjaavaan sisällönanalyysiin pohjautuva menetelmää (Krippendorff 2004; Saari 2014; Tuomi & Sarajärvi 2009), jossa olen keskittynyt uuden työn ja työn haurastumisen kannalta keskeisiin teemoihin ja kysymyksiin. Teoriaohjaavassa sisällönanalyysissä teoria suuntaa analyysiä, mutta lopullinen analyysi tehdään tutkimusaineiston, aiheen käsitteellistysten ja aiemman tutkimustiedon pohjalta (Saari 2014, 54; Tuomi & Sarajärvi 2009, 96–97). Olen analyysissä keskittynyt erityisesti ohjaajien työn haurastumisen piirteisiin eli siihen, millä perusteella heidän työtään voi kutsua prekaariksi työksi. Olen lukenut litteroituja haastatteluja sekä lehtiartikkeleista saatua aineistoa, ja teemoitellut ne tutkimuskysymyksen kannalta keskeisten teemojen avulla. Lisäksi olen täydentänyt aineistoja omilla koke-

muksillani joogaohjaajana. Haastatteluaineistoa esittäessäni haastateltavat eivät ole tunnistettavissa. Myös kaikkien liikuntapalvelualan yritysten tiedot on artikkelissa muutettu tai häivytetty tunnistamisen välttämiseksi.

Palkattua ja palkatonta työtä

Yksityisen liikuntapalvelualan työntekijöiden toimeentulo koostuu tyypillisesti sekä palkkatyön että yrittäjyyden eri muotojen yhdistelmästä. Tämä ei kuitenkaan aina ole ohjaajien oma valinta. Alalla toimii työnantajia, jotka eivät palkkaa ohjaajia työsuhteeseen vaan haluavat toimia laskuttavien ohjaajien eli alihankkijoiden kanssa. Näin heille ei koidu työnantajan lakisääteistä vastuuta ja velvollisuuksia. Esimerkiksi Helsingissä sijaitsevat joogasalit Sfinks ja Pihasali ovat päätyneet siihen, että ne eivät palkkaa ketään vaan tarjoavat töitä freelancer-joogaopettajille, joilla on oma toiminimi. Pihasalin omistaja Hanna Roax toteaa *Ananda*-lehden (3/2013) haastattelussa, että näin vastuu ja kulut jakautuvat puoliksi joogasaliyrittäjän ja joogaopettajan kesken ja joogasalin pyörittäminen on mahdollista. ”Pyrimme pitämään yritysrakenteen kevyenä, jolloin lakisääteiset maksut ja stressi ei kaadu niskaan”, Roax jatkaa (*Ananda* 3/2013, 33). Myös osa tutkimukseemme haastatelluista joogasaliyrittäjistä sanoo suoraan, etteivät he halua olla kenenkään työnantajia. He toivovat, että kaikki joogaopettajat työskentelisivät omalla toiminimellä.

Toisaalta yksityisellä liikuntapalvelualalla on myös työnantajia, jotka eivät tee ohjaajien kanssa alihankintasopimuksia lainkaan, vaan palkkaavat kaikki ohjaajansa työsuhteeseen. ”Siinä he pystyy sanelemaan tiettyjä asioita enemmän, ja he pystyy tiettyjä asioita käskemään ja edellyttämään työntekijöiltä”, kuten eräs haastattelemani ryhmäliikunnan ohjaaja totesi.

Yksi esimerkki edellä mainituista ”niskaan kaatuvista” lakisääteisistä maksuista on sunnuntaitunneista maksettava korvaus. Työaikalaki (1996/605) määrittää, että ”säännöllisenä työaikana tehdystä sunnuntaityöstä on maksettava

100 prosentilla korotettu palkka”. Sekä aineiston että aiemman tutkimuksen (Karppinen 2011) mukaan liikuntapalvelualan yrittäjät jättävät korotetun palkan maksamatta ja maksavat vain normaalin tuntipalkan. Tätä perustellaan sillä, ettei yrittäjä tunne työlainsäädäntöä. Yrittäjä saattaa myös päätyä ratkaisuun, jossa hän teettää sunnuntaitunnit niillä ohjaajilla, jotka työskentelevät freelancereina ja laskuttavat yritystä. Heitä työlainsäädäntö ei koske.

Taloussanomien (29.6.2014) haastattelemat joogaopettajat näkevät työssään monia ongelmia: palkkaus riippuu tuntien osallistujamäärästä, sunnuntaisää ei makseta, ja joogaopettajilla on velvollisuus sairaustapauksissa etsiä itselleen sijainen. ”[Työ]sopimusten epärealisuus ei koske pelkästään joogaopettajia, vaan liikunnanohjaajia ja hyvinvointialaa yleensä. Ylipäätään rahasta puhuminen ja tienaaminen tuntuvat olevan kiellettyjä hyvinvointialalla, ja ihmisten oletetaan elävän pyhällä hengellä”, toteaa *Taloussanomien* haastattelema joogaopettaja.

Monien ohjaajien palkka ei yllä Erityisalojen Toimihenkilöliitto ERTO:n ja Erityistoimihenkilöt ET:n yksityisellä sektorilla toimiville liikunta-alan yrityksille antaman vähimmäispalkkasuosituksen (ERTO 2016) tasolle. Alalla ei ole työehtosopimusta, eikä siten siinä määriteltyä vähimmäispalkkaa. Kyseessä on vain suositus, eikä minimipalkkaa ole, koska alalla ei ole työehtosopimusta. Lisäksi pienten yritysten palkanlaskijana voi toimia joko yrittäjä itse tai hänen perheenjäsenensä, jolla ei ole tehtävään tarvittavaa ammattitaitoa, vaan palkat lasketaan ja maksetaan usein virheellisesti. Tällöin työntekijä voi myös joutua odottamaan palkkaansa, mikä saattaa entuudestaan hankaloittaa pienellä palkalla elämistä.

Jotkut liikunta-alan työnantajat eivät maksa niistä tunteista, jotka peruuntuvat koska asiakkaita on liian vähän tai maksavat ohjaajille palkkaa tunnin asiakasmäärän perusteella. Lisäksi jotkut edellyttävät sekä laskuttavilta että työsuhteisilta ohjaajilta, että he etsivät itselleen sijai-

sen, jos he sairastuvat tai eivät muusta syystä pääse itse ohjaamaan tuntia. Sijaisen etsiminen on erityisen vaikeaa, jos kyseessä on jokin erikoistunti, joiden ohjaajia Suomessa on vain vähän. Jos sijaista ei löydy, tunti joudutaan perumaan. Jotkut yritykset eivät maksa palkkaa sairastuneelle ohjaajalle:

Yks [yritys], mille mä teen nytte tällä hetkellä, niin heil on esimerkiksi semmoset säännöt, et jos laskuttava on kipeenä, niin mejän pitää ite hankkia sijaiset siinä tilanteessa. Niin kyl mä viime syksynäki kiukulla kerran, mul ei tullu enää yhtään ääntä lainkaan, mut sit mä vaan menin sinne ja sanoin, että mä tiesin et tätä tuntia ei tee sitte ketään. (...) Mä sanoin suoraan, että te ootte sanonu, et teil ei oo ketään ketä tätä tuntia ohjaaja te ette hommaa sijaista, mun pitää ohjata. Ni nyt mä tuln tänne, mutta mä en tuu puhumaan tolla tunnilla mitään, koska mä en voi puhua. No sitte ne totta kai oli tosi pahoillaan ja kaikkee. Mutta et periaatteessahan se on heijän sääntö.

Voidaan kysyä, mikä on se kiinnipitävä voima, joka saa naiset ohjaamaan liikuntaa huonoilla palkalla ja työehdoilla. *Ananda*-lehteen (3/2013, 34) haastatellun joogaopettaja Satu Tuomelan mukaan joogaopettajien sitoutuminen joogastudioon on ymmärrettävää silloin, kun studio pitää opettajista huolta ja antaa heille tarpeeksi työtä kunnon palkalla. ”Mutta jos studio voi maksaa freelancer-opettajalle vain 28 euroa tunnista ja tarjota hänelle vain muutamia opetustunteja viikossa eikä tuntien suunnittelua ja joogamattojen pesua lasketa työksi, niin sehän on aivan hirveää”, toteaa Tuomela (*Ananda* 3/2013, 34). Vähimmäispalkkasuositus pääkaupunkiseudulla joogaohjaajille on 37,70 euroa ja muualla Suomessa 34,30 euroa tunnista (ERTO 2016).

Yksi ohjaajia kiinnipitävä seikka on se, että monet yksityisen liikuntapalvelualan työntekijöistä ohjaavat liikuntatunteja ja etenkin joogatunteja opiskelun tai oman päivätyönsä ohessa, muutaman tunnin viikossa. Päivätyö takaa heille säännölliset ja riittävät tulot, jolloin ohjaamisesta saatu palkka ei ole heidän toimeentulonsa kannalta keskeinen. Ohjaaminen on heille

kenties enemmän harrastus kuin palkkatyötä, eivätkä he siksi ole tarkkoja omista oikeuksistaan yksityisten liikuntapalvelualan yritysten työntekijöinä. Mutta ohjaajina työskentelee myös niitä, joille ohjaaminen on ainoa työ ja tulonlähde. Heille on suuri merkitys sillä, paljonko he saavat palkkaa kustakin ohjatusta tunnista. Monet heistä hakeutuvat ohjaamaan tunteja myös vapaan sivistystyön parissa, jossa noudatetaan joko yksityistä opetusalaan koskevaa työehtosopimusta tai kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimusta, ja jossa palkat ovat yksityistä liikuntapalvelualaa korkeammat.

Ohjaajien työssä sekoittuvat palkallinen ja palkaton työ esimerkiksi silloin, kun työnantaja ei maksa ohjaajilleen tuntien suunnittelusta ja markkinoinnista (Karppinen 2011; Koivunen 2016). Lisäksi työnantaja voi edellyttää, että ohjaajat työskentelevät vastaanotossa tai siivoavat palkatta (Koivunen & Ojala 2015). Yksi haastattelemani joogaopettaja kertoi, että hän tekee kahdeksan tuntia viikossa palkatonta työtä joogakoulun vastaanotossa. Tämän lisäksi joogakoulujen vastaanotoissa ja siivoojina saattaa työskennellä muutaman tunnin viikossa nuoria, jotka eivät saa työstään vastikkeeksi palkkaa, vaan mahdollisuuden osallistua joogatunneille.

Työn ajat ja paikat

Ohjaajien työn keskeinen piirre on sen painottuminen iltoihin ja viikonloppuihin, eli päivätyötä tekevien asiakkaiden vapaa-aikaan. Monien ohjaajien työhön sisältyy myös liikkumista paikasta toiseen, eri työnantajien liikuntatilojen välillä, mikä rajoittaa ohjaajien varsinaista työaika. Tuntiperustaisessa työssä liikkuminen tapahtuu ohjaajien omalla ajalla ja ilman korvausta:

Tunnit jatkuu yleensä yheksään, joka päivä paitsi perjantaina mä pääsin yheksältä tai vartin yli yheksään. Mut sit jos mä oon (kaupungin nimi) töissä, niin sieltä lähtee juna vasta puol ykstoista. Nyt kun ne on aina myöhäs, ni mä oon vasta puol yks himassa. Et sen neljän tunnin työpäivän eteen mä matkustan toiset neljä [tuntia].

Koska ohjaajien työ on jatkuvaa liikkumista liikuntapaikasta toiseen, ei heille useinkaan synny työyhteisöä, jonka kesken voisi jakaa asioita ja kenties myös neuvotella yhdessä työnantajan kanssa. Ohjaajat kohtaavat korkeintaan satunnaisesti, kun he käyvät eri liikuntapaikoissa pitämässä omat tuntinsa ja jatkavat sitten seuraavaan paikkaan. Käytännössä he eivät välttämättä edes tunne toisiaan. Tämä tekee ohjaajien työstä tietyllä tavalla yksinäistä, vaikka he työskentelevätkin tiiviisti asiakkaiden parissa.

Sekä työn painottuminen iltoihin ja viikonloppuihin sekä liikkumiseen käytettävä aika rajoittavat osaltaan sitä, kuinka paljon ohjaajat voivat ottaa tunteja aikatauluunsa. Käytännössä kahdeksan tunnin työpäivä on liikkuville ohjaajille mahdottomuus. Samalla mahdotonta on palkkatulojen kasvattaminen työtunteja lisäämällä, sillä ohjaaja ei välttämättä ehdi uusiin paikkoihin eikä asiakkaita riitä liian varhaisille tai myöhäisille tunneille. Nämä ajalliset ja tilalliset reunaehdot vaikuttavat ohjaajien usein jo lähtökohtaisesti mataliin palkkoihin.

Yksi työpaikkatason keino ohjaajien työehtojen parantamiseksi on organisoida heidän työnsä uudelleen niin, että ohjaajat voivat myös siivota ja työskennellä asiakaspalvelussa palkkaa vastaan. Tästä on esimerkkejä Suomeen rantautuneissa liikuntapalvelualan ketjuissa, joissa työntekijät palkataan työskentelemään useassa ketjun toimipisteessä niin, että he eivät liiku päivän aikana toimipisteiden välillä, mutta työskentelevät eri päivinä eri toimipisteissä. He tekevät myös siivous- ja asiakaspalvelutyötä ohjaamisen lisäksi, mikä mahdollistaa kokoaikaisen työn kuukausipalkalla. Jos liikuntapalvelualan yrityksille ei ole taloudellisesti mahdollista maksaa tällaisesta työstä palkkaa, voi kysyä, onko niiden toiminta ylipäätään kannattavaa. Kannattava yritystoiminta ei voi perustua ilmaisen työn teettämiseen.

Työehdoista sopimisen muodot

Koska yksityisellä liikuntapalvelualalla ei ole työehtosopimusta, työsuhteen ehtoja määrittävät ainoastaan lainsäädäntö sekä työnanta-

jan ja työntekijän välinen työ sopimus. Jos siis ohjaajien työn tekemisen ehtoja halutaan muuttaa, pitää muutokset tehdä jompaankumpaan näistä. Työlainsäädännöllä säädellään heikoman osapuolen, tässä tapauksessa työntekijän suojaamistarpeesta, eikä siinä voida juurikaan ottaa huomioon tiettyjen alojen tai ammattien erityistarpeita.

Maaliskuussa 2017 Suomen eduskunta hylkäsi nollatuntisopimuksia koskevan kansalaisaloitteen, jossa vaadittiin kieltämään lainsäädännön keinoin työnantajan aloitteesta tehtävä osa-aikatyö, jonka säännöllinen työaika on alle 18 tuntia viikossa. Mikäli kansalaisaloite olisi edennyt, olisi se koskettanut myös yksityisen liikuntapalvelualan ohjaajien työsuhteita. Usein ohjaajilla on vain yhden tai muutaman viikkotyötunnin sopimus eri työnantajien kanssa, ja työnantaja kullakin ohjaajalla voi olla kymmenkunta. Kansalaisaloite tuskin olisi läpi mennessään parantanut ohjaajien työoloja ja työnteon ehtoja, jotka muodostavat monitahoisen kokonaisuuden. Ohjaajien työnteon ehdot eivät parane sillä, että heidän työsuhteensa muoto kielletään.

Monet ohjaajat ovat tehneet työnantajansa kanssa suullisen tai kirjallisen, mahdollisimman yksinkertaisen työ sopimuksen. Aineistossa on merkkejä siitä, ettei työ sopimusta oteta erityisen vakavasti, vaan ikään kuin riittää, että työntekijä ”saa” ohjata ja yrittäjä löytää joogatai ryhmäliikuntatunnille pätevän ohjaajan. Alalla työskentely ymmärretään usein harrastustoimintaan tai vapaaehtoistyöhön verrattavaksi toiminnaksi (Koivunen & Ojala 2015). Sama ilmiö, eli odotus työntekijöiden tekemästä näkymättömästä ja palkattomasta vapaaehtoistyöstä on havaittu myös kolmannen sektorin eli yhdistysten ja seurojen tarjoamassa palkkatyössä (Selander ym. 2012). Vaikuttaa myös siltä, että yksityisellä liikuntapalvelualalla sekä yrittäjiltä että ohjaajilta puuttuu perustason tietoa työ sopimusten laadinnasta. Aineiston perusteella alalla myös muutetaan toistaiseksi voimassa olevia työ sopimuksia määräaikaaisiksi

palvelutuotannon joustavuuden turvaamiseksi.

Ohjaajien työn tekemisen ehdot eivät muutu, jos mikään taho, eivät edes ohjaajat itse, ole kiinnostuneet niitä parantamaan. Ohjaajien työn tekemisen ehtoja on mahdollista muuttaa myös neuvottelemalla alalle työehtosopimus, mikä edellyttäisi paitsi työntekijöiden järjestäytymistä, myös neuvotteluhallukkuutta niin työntekijöiden kuin työnantajienkin puolelta. Yksityisellä liikuntapalvelualalla toimii monenlaisia yrityksiä suurista kansainvälisistä ketjuista pieniin, yhden tai kahden yrittäjän yhteisiin yrityksiin. Ohjaajien työehtoja polkevia yrittäjiä ei tämän tutkimuksen keinoin ole mahdollista tavoittaa. Siten haastatellut liikuntapalvelualan yrittäjät ovat niitä, joihin työntekijät ovat tyytyväisiä ja jotka toimivat työntekijän näkökulmasta oikeudenmukaisella tavalla. Yrittäjät kokevat työehtosopimuksen yrittäjyyden sääntelyksi, jota he eivät halua lisää alalle, vaikka ovatkin tietoisia joidenkin yritysten harjoittamasta työnantajapolitiikasta:

Mä nään työehtosopimukset sillai, että jos joku yritys niitä rikkoo, ni se että onks sitä vai eiks sitä oo, niin sitä rikotaan siltiki. Kyllä lähtee tollaset asiat mun mielestä siitä työnantajasta, että mitenkä se haluaa mennä. Joko se on reilu tai sitte se koko aja koittaa mennä sieltä, että jos jotain ei tarvii maksaa ni sitte sitä ei makseta. Kyllä mä uskon, että ehkä se voi jotain hillitä, että jos sellanen on, jollakin alalla, niin että sen alle ei ainakaan mennä. Mutta kuitenkin sitten on yleissitova, niin mä uskon, että ne ketkä niitä työehtoja polkee, ni ne polkee niitä joka tapauksessa. (...) Et ei se työehtosopimus tee työnantajaa todella hyväks työnantajaks, että kyllä se lähtee yrittäjästä, työnantajasta ittestään, että mitenkä sitä henkilöstöänsä kohtelee.

Aineistokatkelmassa liikuntapalvelualan yrittäjä ottaa kantaa sen puolesta, että työntekijöiden reilu kohtelu on yrittäjästä itsestään kiinni, eikä sitä voi sääntelyllä muuttaa. Samalla vaikuttaa siltä, ettei yksittäisillä yrittäjillä ole halukkuutta työehtosopimuksen neuvottelemiseen. Työehtosopimuksen sopijaosapuolena

voisi työntantajapuolella olla yksittäinen yritys, kun taas työntekijää edustaa aina rekisteröity yhdistys (Karppinen 2011, 11). Näyttää siltä, että tähän ei ole ollut toistaiseksi tarvittavaa halukkuutta.

Yhteenvedo

Yksityisen liikuntapalvelualan ohjaajien työhön sisältyy monia haurastuvaksi määriteltävän työn piirteitä. Niistä keskeisin on ohjaajien palkka, jota ei määritellä työehtosopimuksella. Alalla on annettu suositukset vähimmäispalkasta, mutta niiden noudattaminen on yrittäjille vapaaehtoista. Useimpien ohjaajien palkka tai laskutettava työtulo perustuu työtunteihin, joiden määrää he eivät useinkaan voi lisätä. Työtunnit sijoituvat ajankohtiin, jolloin asiakkaiden on mahdollista osallistua liikuntatunneille, ja näiden ajankohtien määrä on hyvin rajallinen. Lisäksi ohjaajien työtunteja rajoittaa matkustamiseen varattava aika, kun he siirtyvät liikuntapaikasta toiseen, välillä pitkienkin välimatkojen päähän. Näin ollen ohjaajien työhön liittyviä haurastuvan työn piirteitä ovat myös

työn osa-aikaisuus ja liikkuminen eri toimipaikkojen välillä. Lisäksi ohjaajien odotetaan tekevän myös ilmaista työtä.

Uuden työn keskeisiin piirteisiin kuuluu työntekijöiden kollektiivisten suojien purkautuminen (Julkunen 2008; Suoranta & Anttila 2010). Suojia voidaan purkaa tietoisesti esimerkiksi muuttamalla työlaeinsäädäntöä ja työehtosopimuksia tai laiminlyömällä niiden noudattamista. Tämä johtuu siitä, että niitä ei tunneta, tai muista syistä. (Koivunen ja Ojala 2015.) Yksityisellä liikuntapalvelualalla työskentelevät ohjaajat kuuluvat siihen kasvavaan vähemmistöön suomalaisista työntekijöistä, jotka työskentelevät ilman työehtosopimusta (Iltalehti 10.1.2016). Toisin sanoen työehtosopimuksen tarjoamaa kollektiivista suojaa ei tällä alalla ole koskaan rakennettu, eikä sitä siltä osin voida myöskään purkaa. Sen sijaan ohjaajien on vakavasti mietittävä, onko työntekijyyttä parempi vaihtoehto yrittäjyys. Freelancer-ohjaajilla voi

olla paremmat neuvotteluasemat omasta asemastaan kuin työntekijöillä.

Nuoret, jotka hakeutuvat yksityiselle liikuntapalvelualalle tai jotka rekrytoidaan alan tehtäviin oman harrastuksensa myötä, eivät useinkaan tiedä riittävästi työn tekemisen ehdoista. He hankkivat itselleen kokemusta ja kenties myös alan koulutuksen miettimättä, millaisen alun se tarjoaa heidän työuralleen. Ohjaajan tehtävissä ei välttämättä työskennellä pitkään, ja harvoin jos koskaan eläkeikään asti. Samalla työstään innostuneista ja työssään viihtyvistä ohjaajista nauttii suuri joukko liikunnan harrastajia.

Lähteet:

ERTO (2016) Vähimmäispalkkasuositus yksityisille liikunta-aloille 2016. <https://www.erto.fi/tietoa-ertosta/tiedostopanki?dir=7-palkkasuositukset-ja-tyoehtosuositukset> (viitattu 22.6.2017).

Jakonen, M. (2014) Uusi työ ja prekariisaatio. Työn muutoksen vaikutukset suomalaisen hyvinvointivaltioon ja poliittiseen järjestäytymiseen. *Tiede & Edistys*, 39:4, 287–320.

Jokinen, E. (2013) Prekaari sukupuoli. *Naistutkimus*, 26:1, 5–18.

Julkunen, R. (2008) Uuden työn paradoksit. Keskusteluja 2000-luvun työprosess(e)ista. Tampere: Vastapaino.

Karppinen, P. (2011) Yksityisen liikuntapalvelualan villit työehdot – paikalliset pelisäännöt vai työehtosopimus? Liiketalouden opinnäytetyö. Turku: Turun ammattikorkeakoulu. http://www.the-seus.fi/bitstream/handle/10024/38796/Karppinen_Pia.pdf?sequence=1 (haettu 20.6.2017).

Ketola, K. (2009) Can the Modes Theory of Religiosity Account for Mystical Traditions? An Empirical Study of Practitioners of Yoga and Meditation. *Journal of Cognition and Culture*, 9:1–2, 79–113.

Koivunen, T. (2016) Täyttä päivää työttömänä. Sukupuoli uudessa työssä. *Aikuiskasvatus*, 36:4, 270–278.

Koivunen, T. & Ojala, H. (2015) Joogaopettajat. Sukupuolistunutta työtä talouden laitamilla. Sukupuolentutkimus, 28:2, 5-18.

Krippendorff, K. (2004) Content Analysis. An Introduction to Its Methodology. 3rd edition. Los Angeles: Sage.

Ojala, H. & Koivunen, T. (2013) Joogan sukupuoli. Ananda, 4, 43-45.

Parviainen, J. (2011) Työn uusi ruumiillisuus. Liikunnanohjaajien keho työvälteenä ja performatiivisuuden pakko palvelutyössä. Työelämän tutkimus, 9:3, 207-223.

Puustinen, L. (2014) Tehtävä joogalle. Uusliberaalin yhteiskunnan kauniit ja notkeat. Teoksessa Lehtonen, M., Valaskivi, K. ja Kuusela, H. (toim.) Tehtävä kulttuurille. Talouden ja kulttuurin muuttuvat suhteet. Tampere: Vastapaino, 302-325.

Puustinen, L., Rautaniemi, M. & Halonen, L. (2013) Enemmän kuin liikuntaa. Jooga kaupallisessa mediakulttuurissa. Media & viestintä, 36:2, 22-39.

Pyöriä, P. & Ojala, S. (2016) Prekaarin palkkatyön yleisyys: liioitellaanko työelämän epävarmuutta? Sosiologia, 53:1, 45-63.

Saari, T. (2014) Psykologiset sopimukset ja organisaatioon sitoutuminen tietotyössä. Acta Universitatis Tamperensis. Tampere: Tampere University Press.

Selander, K., Ruuskanen, P. & Anttila, T. (2012) Työn ja perheen ristiriidat kolmannen sektorin palkkatyössä. Työelämän tutkimus, 10:3, 209-227.

Silvasti, T., Lempiäinen, K. & Kankainen, T. (2014) Eriarvoisuuden uudet paikat. Teoksessa Lempiäinen, K. ja Silvasti, T. (toim.) Eriarvoisuuden rakenteet. Haurastuvat työmarkkinat Suomessa. Tampere: Vastapaino.

Suoranta, A. & Anttila, A.-H. (toim.) (2010) Yksin sovittu. Osapuolet, luottamus ja työmarkkinalogiikka. Tampere: Vastapaino.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2009) Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 5. uudistettu laitos. Helsinki: Tammi.

Työaikalaki (1996/605) Saatavilla www.finlex.fi (viitattu 27.6.2017).

Åkerblad, L. (2014) Epävarmuuden tuolla puolen. Muuttuvat työmarkkinat ja prekaari toimijuus. Dissertations in Social Sciences and Business Studies 73. Joensuu: Itä-Suomen yliopisto.

Media-aineisto:

Ananda (3/2013) Joogan ja rahan vaikea parisuhde, 32-34.

Helsingin Sanomat 25.2.2014. Kuntosaleilla on villit työehdot - "kukaan ei uskalla valittaa". <http://www.hs.fi/kotimaa/art-2000002712415.html> (viitattu 19.6.2017)

Iltaalehti 10.1.2016. Yhä useampi työskentelee ilman työehtosopimusta. http://www.iltalehti.fi/uutiset/2016011020935841_uu.shtml (viitattu 29.6.2017)

Taloussanomat 29.6.2014. Joogasta tuli ammatti - eletävä "pyhällä hengellä". <http://www.taloussanomat.fi/tyo-ja-elama/2014/06/29/joogasta-tuli-ammatti-elettava-pyhalla-hengella/20148338/139> (viitattu 19.6.2017)

YLE 23.10.2008. Suomalaiset ovat kovia joogaamaan. <http://yle.fi/vintti/yle.fi/olotila.yle.fi/mina/hyvinvointi/suomalaiset-ovat-kovia-joogaamaan.html> (viitattu 27.6.2017)

Satavuotias Suomi ansaitsee työllisyyttä vahvistavia rakenneuudistuksia

Janne Makkula¹

Kasvu käynnistynyt, rakenteellisen työttömyyden taso kolkuttelee jo ovea

Suomen pahin ongelma on alhainen työllisyysaste, joka pitäisi saada nostettua lähemmäksi 80 prosenttia. Se ei onnistu ilman työmarkkinareformeja. Niitä ei näytä kuitenkaan olevan tulossa tämän hallituksen aikana. Katseet on käännetty tulevaan vaalikauteen.

Heinäkuun 2017 kausitasoitettu työttömyysaste oli 8,6 prosenttia eli noin 233 000 yksilöä. Konsensusestimaatti rakenteelliseksi työttömyysasteeksi on 7,5 prosenttia eli noin 205 000 yksilöä. Näiden kahden suureen väliin jää vain noin 28 000 yksilöä. Ilman rakenteellisia työmarkkinoiden uudistuksia työttömyysastetta ei siten kyetä enää olennaisesti alentamaan.

Hallituksen tavoittelemaan 72 prosentin

työllisyysasteeseen ei myöskään päästä ilman rakenteiden uudistamista. Tavoite edellyttäisi 2 567 000 työllistä. Heinäkuun työllisyysaste oli 69,3 prosenttia eli noin 2 464 000 yksilöä. Tavoitteen ja vallitsevan työllisyysasteen väliin jää 103 000 yksilöä. Samaan aikaan monella alalla on vaikea saada työvoimaa. Tämä on todellisuutta myös korkean työttömyyden alueilla.

Olisi siten välttämätöntä saada tavalla tai toisella työmarkkinareformit liikkeelle.

Mallia Saksasta?

Mitään työmarkkinajärjestelmää ei voi suoraan kopioida maasta toiseen. Hyviä elementtejä kannattaa kuitenkin selvittää ja edistää. Jossain vaiheessa on pakko siirtyä sanoista tekoihin. Saksassa² tehtiin juuri näin 2000-luvun alussa.

¹ Janne Makkula, varatuomari, työmarkkinajohtaja, Suomen Yrittäjät

² Saksan järjestelmän kuvaus perustuu Ruotsin elinkeinoelämän julkaisuun ”Så vann Tyskland EM-guldet i jobbskapande – Lärdomar för Sverige?” https://www.svensktnaringsliv.se/migration_catalog/Rapporter_och_opinionsmaterial/Rapporter/sa_vann_tysklandpdf_650883.html/BINARY/Sa_vann_Tyskland.pdf

On kiistatonta, että Saksa on onnistunut siinä, mitä Suomi tavoittelee: korkeaa työllisyyssastetta ja alhaista työttömyyttä. Pitkäaikaistyöttömät muodostivat Saksassa yli puolet työttömistä yli 12 kuukauden jakson ajan 2000-luvun alussa. Pitkäaikaistyöttömyys on laskenut sen jälkeen ja se puolittui vuosina 2005–2011. Pitkäaikaistyöttömien kasvanut kysyntä ja osittainen työttömyyskorvaus niille, jotka ottavat vastaan matalampipalkkaisen työn, ovat yhdessä kasvattaneet työn vastaanoton kannustimia merkittävästi.

Nuorten 15–24 –vuotiaiden työttömien työnhakijoiden määrä Saksan työ- ja elinkeinotoimistoissa putosi 660 000 hakijasta noin 280 000 hakijaan vuosina 2005–2013. Kehittynyt oppisopimusjärjestelmä yhdessä matalien alkupalkkojen kanssa mahdollistaa joustavan työmarkkinolle siirtymisen.

Työmarkkinoiden positiivinen kehitys Saksassa liittyy Peter Hartzin elokuussa 2002 laatimaan uudistusohjelmaan, jonka käynnisti sosiaalidemokraattien liittokansleri Gerhard Schröder. Kanslerin Agenda 2010 -ohjelmaa on sittemmin muutettu ja kehitetty edelleen. Uudistuksilla pyrittiin vahvistamaan elinkeinöelämän kilpailukykyä, taistelemaan vaikeaa rakennetyöttömyyttä vastaan ja alentamaan kestävätyöttömyyttä tahoja lähestyviä sosiaalimenoja.

Saksan työllisyysaste on 75 prosenttia ja työttömyysaste 4 prosenttia.

Mitä rakenteelliset uudistukset voisivat olla?

Työsuhdeturvaa koskeva lainsäädäntö koskee Saksassa työntekijöitä kaikissa yli 10 työntekijän yrityksissä. Merkittävä muutos tapahtui 1.1.2004 kun yrityskoon raja nostettiin viidestä työntekijästä kymmeneen. Muutos on madaltanut yritysten riskiä etenkin niiden kasvuvaiheessa.

Suomessa on esitetty vastaavaa uudistusta. Suomen Yrittäjät on pitänyt asiaa esillä jo pitkään ja katsonut, että henkilöön liittyvän irtisanomisperusteen sääntelyä tulisi muuttaa niin, että sopimuksen päättämiseen riittäisi asiallinen

syy tai vaihtoehtoisesti hyväksyttävä peruste. Nykyisin edellytetään asiallista ja painavaa syytä. Liian tiukaksi asetettu yksilöperuste vaikuttaa haitallisesti varsinkin pienimpien yritysten palkkaushalukkuuteen. Epäonnistuneen rekrytoinnin seuraukset ovat luonnollisesti yritykselle sitä vahingollisemmat mitä pienemmästä yrityksestä on kysymys.

Myös poliittisella kentällä mielenkiinto on herännyt. Elokuussa 2017 SDP:n varapuheenjohtaja, kansanedustaja Ville Skinnari esitti irtisanomisen helpottamista pienissä yrityksissä. Hän totesi, että mikäli työsopimuksen päättäminen henkilöperusteella olisi mahdollista nykyistä helpommin, erityisesti pienten yritysten halukkuus palkata uutta työvoimaa lisääntyisi.

Verrattuna Saksaan, Suomen lainsäädäntöön esitetty muutos olisi varsin maltillinen, mutta sillä kuitenkin saavutettaisiin selkeitä positiivisia työllisyysvaikutuksia.

Keskeinen työmarkkinoiden rakenneuudistus Saksassa on ollut paikallisen sopimisen määrätietoinen lisääminen. Työehtosopimusten niin sanotuilla avaamislauskekeilla on annettu mahdollisuuksia poiketa yritystasolla työehtosopimusten määräyksistä. Kehitys on mahdollistanut työnantajille paremman joustavuuden ja reagoitavuuden, kun taas työntekijöille lisää vaikutusvaltaa ja ennakoitavuutta. Avaamislauskekeiden kehityksellä oli keskeinen rooli Saksan kestävyyydessä finanssikriisin aikana. Yksi esimerkki tästä on ollut joustavat työaikajärjestelyt.

Suomessa paikallisesta sopimisesta on erityisesti kuluvalle vaalikaudella käyty vilkasta keskustelua ja myös lainsäädäntöä on yritetty kehittää siinä kuitenkaan onnistumatta. Paikallisen sopimisen edistämistä lainsäädännön keinoin on vastustettu erityisesti sen vuoksi, ettei se ole eurooppalaisen käytännön mukaista. On vaadittu ”evoluutiota” eli paikallisen sopimisen mahdollisuuksien lisäämistä työehtosopimusten kautta ja vastustettu ”revoluutiota” eli lainsäädäntöreittiä.

On totta, että Euroopan maissa valtuutus sopia paikallisesti tulee pääasiassa työehtosopimusjärjestelmästä. Tämä on luontevaa: lailla ei tarvitse säätää yritysten mahdollisuudesta poiketa työehtosopimuksesta tilanteessa, jossa työehtosopimukset eivät sido työnantajaliittoon järjestäytymättömiä yrityksiä. Muualla ei tunneta Suomen kaltaista työehtosopimusten yleissitovuutta, jolloin liittoon kuulumattomille yrityksille ei tarvitse lainsäädännöllä antaa mahdollisuutta poiketa työehtosopimuksista, koska sopimukset eivät niitä sido. Suomessahan liittoon kuulumattomat yritykset joutuvat noudattamaan työehtosopimuksia yleissitovuuden perusteella.

Suomen noin 90 000 työnantajayrityksestä 20 000 kuuluu työnantajaliittoon. Tästä syystä Suomessa käytännössä tarvitaan lainsäädäntömuutoksia, jos paikallista sopimista halutaan edistää. Tavoite on kirjattu pääministeri Sipilän hallitusohjelmaan.

Saksan järjestelmä ei tietenkään ole täydellinen ja se sisältää useita kiistanalaisia kohtia. Yksi merkittävimmistä ovat niin sanotut minityöt. Kyseessä on järjestely, jossa työntekijä saa ansaita alle 450 euroa kuussa osin verovapaasti. Työnantaja on vapautettu tavanomaisista työnantajamaksuista, mutta maksaa kevennetyn maksun. Minijobs-työntekijöiden määrä on noin 7 miljoonaa ja se on kasvanut noin 2 miljoonalla verrattuna 2000-luvun alkuun. Noin kolmannes minijobbareista tekee minityötä sivutyönään. Nimenomaan sivutyöpaikat ovat lisääntyneet uudistuksen voimaantultua. Minijobs-työsuhdemuodon kasvu liittyy ensisijaisesti sen suosioon lisätulona muiden tulojen tai matalapalkkatyön ohella.

Yhtäältä minityöjärjestelmää on pidetty merkittävänä uudistuksena, joka on parantanut erityisesti naisten työllisyyttä. Järjestelmän on katsottu aktivoivan työnhakijoita ja lisäävän siten osallistumista työmarkkinoille. Kriitikot ovat huomauttaneet, että minityötä tekevät jäävät pysyvästi tällaiseen työsuhdemuotoon eivätkä siirry tavanomaisempiin työsuhteisiin, jossa

työaika olisi korkeampi. Tähän vaikuttaa muun muassa verotus.

Saksassa kuitenkin joka kolmas osa-aikatyöntekijä pääsee normaaliin työsuhteeseen. Vanhemmat työntekijät ovat päässeet takaisin työmarkkinoille juuri minityöpaikan kautta. Noin 50 prosenttia minijobbareista pysyy minityöpaikassaan.

Joka tapauksessa on selvää, että työttömyyden vaihtoehtona työpaikan, vaikkakin matalapalkkaisen, löytämisellä on myönteisiä vaikutuksia ihmisen terveyteen, onnellisuuteen ja hyvinvointiin. Tämä olisi hyvä muistaa myös Suomen työmarkkinapoliittisessa keskustelussa.

Reformien työllisyysvaikutuksista

Suomen Yrittäjät kysyi pienten ja keskisuurten yritysten näkemystä henkilökohtaisesta irtisanomisesta ja paikallisesta sopimisesta. Tutkimuksen toteutti TNS Kantar ja tutkimukseen vastasi 1030 yritystä. Aineisto vastaa henkilöluokan ja toimialan perusteella hyvin perusjoukkoa ja siten tulokset voidaan yleistää edustamaan pieniä ja keskisuuria yrityksiä.

Yrityksiltä kysyttiin ” Kuinka monta uutta työntekijää palkkaisit, jos henkilöperusteista irtisanomista helpotettaisiin?”. Yrityksistä 37 prosenttia olisi valmis palkkaamaan uusia työntekijöitä, jos henkilöperusteista irtisanomista helpotetaan. Yhden henkilön yrityksistä 18 prosenttia olisi valmis harkitsemaan lisätyövoimaa, jos sille olisi tarvetta. Yrityskoon kasvaessa halu yhden tai useamman palkkaamiseen lisääntyy. Jo ennestään työnantajayrityksinä toimivat yritykset ovat potentiaalisimpia työvoiman lisääjiä. Yrityskoon kasvaessa yli 10 henkilöön halukkuus enemmän kuin yhden henkilön lisärekrytointiin kasvaa, ehdolla että yrityksellä on tarvetta lisäresursseihin. Tulokset ovat samansuuntaiset sekä teollisuuden, kaupan, rakentamisen ja palveluiden toimialoilla.

Yrityksiltä kysyttiin myös ” Kuinka monta uutta työntekijää palkkaisit, jos voisit sopia työehdoista työpaikoilla – myös työehtosopimuksista poiketen?”. Tarvittaessa 42 prosenttia olisi

valmis palkkaamaan uusia työntekijöitä, jos työehdoista voisi sopia työpaikoilla myös työehtosopimuksista poiketen. Paikallinen sopiminen näyttäisi olevan tärkeää työnantajayrityksille ja eritoten yli 10 henkilöä työllistäville yrityksille.

Arvioitaessa näiden vastausten työllisyysvaikutuksia suhteessa perusuraan tulee ottaa huomioon yritysten tosiasiallinen työllistämistarve. Pk-yritysbarometrien perusteella noin neljänneksellä (24 prosenttia) yrityksistä on tosiasiallinen tarve työllistää. Niistä yrityksistä, joilla on tarve työllistää, 10 prosenttia ilmoittaa irtisanomiseen liittyvien seikkojen ja 30 prosenttia työehtosopimukseen liittyvien seikkojen olevan työllistämisen keskeisiä esteitä.

Nämä seikat huomioon ottaen voidaan arvioida, että henkilöperusteisen irtisanomisen helpottaminen lisäisi työllisyyttä noin 10 000 henkilöllä seuraavien muutaman vuoden ajanjaksolla. Tarkasteltaessa mahdollisuutta sopia työehdoista työpaikoilla – myös työehtosopimuksista poiketen – lisäisi työllisyyttä lyhyellä aikavälillä arviolta noin 30 000 henkilöllä. Paikallisen sopimisen myönteiset kokonaisvaikutukset näkyvät kansantaloudessa vasta pidemmän ajan kuluessa lisääntyvänä työn kysyntänä ja aktiviteetin nousuna. Pitkällä aikavälillä paikallisen sopimisen arvioidaan lisäävän työllisyyttä noin 65 000 henkilöllä.

Lopuksi

Talous on selvästi kääntynyt, mikä on erinomainen asia. Kasvu on laaja-alaista ja koskee kaikkia toimialoja, vaikkakin kasvu on tarttunut eri tavalla eri toimialoihin ja yrityksiin toimialojen sisällä. Tässä on perussyä myös sille, miksi tarvitaan nykyistä selvästi enemmän yritysکوhtaisuutta työehtojen määrittelyyn.

Pienten ja keskisuurten yritysten näkymät ovat tuoreimman pk-yritysbarometrin mukaan kasvusta huolimatta vaatimattomat. Kasvuhakuisten yritysten osuus on kääntynyt laskuun, mikä on vakava signaali. Suomessa on 62 000 pientä ja keskisuurta yritystä, jotka vievät tavaroita tai palveluja tai harjoittavat muu-

ten liiketoimintaa ulkomailla. Määrä on onneksi ollut nousussa.

Suomen työmarkkinarakenteet eivät ole kenneet elämään ajassa. Perusrakenteet pohjautuvat vuosikymmenten taakse. Vaikka lähes kaikki työlait on kirjoitettu uudelleen 1990- ja 2000-luvuilla, ne heijastelevat edelleen lähes 50 vuoden takaista yhteiskuntaa. Näyttää siltä, että työlainsäädännön ja erityisesti työmarkkinarakenteiden uudistaminen on erittäin vaikeaa. Tästä tuorein esimerkki on työaikalain kokonaisuuuustusta koskeva mietintö, joka jäi täysin erimieliseksi siitä huolimatta, että merkittäviä rakenteellisia uudistuksia ehdotukseen ei edes sisälly.

Kasvu, johon Suomi on keskeisiä kilpailijamaita myöhemmin päässyt mukaan, on suhdanneluonteista eikä se ole seurausta Suomessa tehdyistä rakenneuudistuksista. Ne ovat edelleen tekemättä. Maailmantalous on arvaamaton eikä Suomessa voida siihen vaikuttaa. Työmarkkinoiden rakenteisiin sen sijaan voidaan vaikuttaa omin päätöksin.

Satavuotias Suomi ansaitsee työllisyyttä vahvistavia reformeja. Niiden toteuttaminen edellyttää poliittista rohkeutta. Palkintona on parempi työllisyys ja matalampi työttömyys. Toivottavasti rohkeutta jossain vaiheessa löytyy.

Hyviä ja huonoja töitä – töiden ryhmittelyjen puntarointia

Tuomo Alasoini¹

Vuoden 2016 työolobarometrin (TOB) aineistosta tehdyn analyysin mukaan 23 prosenttia suomalaisista palkansaajista työskentelee superduuneissa. Ongelmatyöpaikkojen osuus on saman analyysin mukaan 13 prosenttia. Vaativia mutta laadukkaita töitä tekee 23 prosenttia, raskaita perusduuneja 20 prosenttia ja kevyitä mutta sosiaalisesti epätydyttäviä töitä 21 prosenttia palkansaajista. (Mähönen 2017, 115-120.)

Mallina TOB-analyysille on ollut Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön vuoden 2015 työolotutkimuksesta (EWCS) tehty vastaavainen analyysi. Myös siinä EU28-maiden palkansaajien ja itsensä työllistäjien työt jaettiin viiteen ryhmään. Näitä olivat korkealentoiset työt (high flying jobs, 22 %), sujuvat työt (smooth running jobs, 25 %), aktiiviset manuaaliset työt (active manual jobs, 22 %), paineistetut työt

(under pressure jobs, 13 %) ja huonolaatuiset työt (poor quality jobs, 19 %). (Eurofound 2016, 128-135.)

Tämänkaltaiset tilastollisilla monimuuttujamenetelmillä muodostetut ryhmittelyt voivat parhaimmillaan auttaa seulomaan suuresta vastaaja- ja muuttujamassasta pelkistettyjä säännönmukaisuuksia, joita voidaan hyödyntää erilaisten jatkoanalyysien tai kehittämistoimien suuntaamisessa. Niiden avulla luodaan myös mielikuvia, jotka voivat saada julkisuutta ja jäädä elämään. Ryhmittelyt eivät ole kuitenkaan mitään ”rakettitiedettä”, vaan ne voivat olla hyvinkin herkkiä aineiston rajoitteille ja monille laatijansa tekemille valinnoille. Ryhmittelyjen käyttökelpoisuutta voidaan arvioida ennen kaikkea niiden menetelmällisen luotettavuuden ja yhteiskunnallisen käyttökelpoisuuden perusteella. Pohdin seuraavassa vapaamuotoisesti

¹ Tuomo Alasoini, TkT, VTT, sosiologian dosentti, johtava asiantuntija, Tekes

molempia ryhmittelyjä ja niiden keskinäistä suhdetta ennen kaikkea käyttökelpoisuuden näkökulmasta.

Millä ulottuvuuksilla töitä ryhmitellään?

TOB-analyysissa työt on ryhmitelty kuuden ja EWCS-analyysissa seitsemän ulottuvuuden perusteella. Edellisessä analyysissa on neljä ulottuvuutta, joille voi katsoa löytyvän sisällöllinen vastine myös jälkimmäisestä. Nämä ovat vaikutusmahdollisuudet (EWCS: skills & discretion), työn fyysinen raskaus (EWCS: physical environment), työn henkinen kuormittavuus (EWCS: work intensity) ja yhteisöllisyys (EWCS: social environment). Näistä ensimmäinen on TOB-analyysissa tosin kapeammin määritetty, sillä osaamiseen ja oppimiseen liittyvät muuttujat eivät lataudu riittävän voimakkaasti vaikutusmahdollisuudet-faktorille. Palkkaukseen ja urakehitykseen liittyvät kysymykset eivät myöskään lataudu TOB-analyysissa omiksi faktoreikseen kuten EWCS-analyysissa. Kolmas TOB-analyysissa puuttumaan jäävä ulottuvuus EWCS-analyysiin verrattuna on työajan laatu, jota koskevia kysymyksiä ei TOB-analyysissa ole mukanaan. TOB-analyysissa nousee esiin kaksi faktoria, jotka taas jäävät EWCS-analyysissa puuttumaan. Nämä ovat avoin ja tasapuolinen kohtelu sekä alttius häiriökäyttäytymiselle.

Millaisia ryhmiä löytyy?

Tarkastelen seuraavassa, millaisia ryhmiä analyysissa löytyy ja miten ne suhteutuvat toisiinsa.

Superduunit (TOB) ja *korkealentoiset työt* (EWCS) muistuttavat pitkälti toisiaan. Ainoa selvä ero on, että superduuneissa henkinen kuormittavuus on vähäistä, kun taas korkealentoisissa töissä se on keskivertoa suurempaa. Puhuminen superduuneista puolustaa paikkaansa siitä näkökulmasta, että kyse on töistä, jotka ovat keskimääräistä parempia kaikilla kuudella ulottuvuudella. Toisaalta ”vaativat mutta

laadukkaat työt” sijoittuvat näiden edelle kolmella kuudesta ulottuvuudesta, mistä näkökulmasta superduunit-käsite taas tuntuu yliampuvalta. Suurin ero näiden kahden ryhmän välillä on, että ”vaativat mutta laadukkaat työt” ovat henkisesti hyvin kuormittavia toisin kuin superduunit.

Myöskään EWCS-analyysin korkealentoiset työt eivät yksiselitteisesti edusta laadultaan yliverstaista ryhmää muihin ryhmiin nähden. Itse asiassa EWCS-analyysissa erotetut *sujuvat työt* saavat parempia arvoja monilla työterveyttä ja -hyvinvointia kuvaavilla mittareilla. Nämä ovat töitä, joissa naisilla on selvä yliedustus miehiin nähden, joista monet ovat osa-aikaisia ja joita tehdään usein pienissä organisaatioissa. Ammatteja, joissa sujuvilla töillä on selvä yliedustus, ovat erilaiset toimisto-, palvelu- ja myyntitehtävät. Ansiotaso on tällaisissa tehtävissä toisaalta keskivertoa matalampi samoin kuin töihin sisältyvä vaikuttamisen mahdollisuus.

Ei ole yllättävää, että niin superduuneissa kuin korkealentoisissa töissä olevien koulutus-taso on keskimäärin korkea ja monet heistä työskentelevät isoissa organisaatioissa. Selvimmin yliedustettuja ryhmiä ovat johtajat ja huippuasiantuntijat. Korkealentoisissa töissä näiden ryhmien yliedustus on superduuneja vielä voimakkaampaa. Yllättävää ei myöskään ole, että nuorten osuus näissä ryhmissä on pieni. Miehillä on lievä yliedustus naisiin nähden niin superduuneissa kuin korkealentoisissa töissä.

TOB-analyysin *raskaat perusduunit* vastaavat melko hyvin EWCS-analyysin *aktiivisia manuaalisia töitä*. Töille on ominaista suuri fyysinen raskaus. Jonkinlainen ero tulee siinä, että edellisille on ominaista keskivertoa hieman vähäisempi henkinen kuormittavuus, kun taas jälkimmäisten henkinenkin kuormittavuus on keskivertoa suurempaa.

Suomessa raskaat perusduunit jakautuvat puoliksi miesten ja naisten kesken, mutta EWCS-analyysin aktiiviset manuaaliset työt ovat voittopuolisesti miesten töitä. Raskaan perusduunin tekijä on TOB-analyysissa usein nuori,

matalasti koulutettu ja töissä teollisuudessa tai kuntasektorilla. EWCS-analyysin aktiiviset manuaaliset työt ovat taas vielä korostuneemmin teollisia töitä.

Kolmas vastinpari koskee TOB-analyysin *ongelmatyöpaikkoja* ja EWCS-analyysin *huonolaatuisia töitä*. TOB-analyysissa näiden selvin heikkous on kuitenkin työn fyysinen raskaus ja EWCS-analyysissa vähäiset osaamisvaatimukset ja vaikuttamismahdollisuudet. Jälkimmäiset ovat keskiarvoa huonompia kaikille ulottuvuuksilla, edellisissä henkinen kuormittavuus on kuitenkin keskiarvoa vähäisempää. Huonolaatuisuus näyttäisi kasautuvan EWCS-analyysin huonolaatuisissa töissä TOB-analyysin ongelmatyöpaikkoja vieläkin kokonaisvaltaisemmin.

EWCS-analyysin huonolaatuiset työt kasautuvat perusasteen koulutuksen varassa oleville ja nuorille. Suomalaiset ongelmatyöpaikat jakautuvat iän mukaan tasaisemmin. Naisilla on lievä yliedustus miehiin nähden niin ongelmatyöpaikoissa kuin huonolaatuisissa töissä.

TOB-analyysin kahta muuta ryhmää ei vastaa kovin hyvin mikään EWCS-analyysin viidestä ryhmästä. *Vaativat mutta laadukkaat työt*, eli ryhmä joka poikkeaa superduuneista ainoastaan työn poikkeuksellisen suuren henkisen kuormittavuuden johdosta, jää profiililtaan vaikeasti hahmotettavaksi. Erikoista ryhmälle on mm. se, että niin alimman (perusaste) kuin korkeimman (tutkijakoulutus) koulutuksen saaneista tasan yhtä suuri osuus lukeutuu tähän ryhmään.

TOB-analyysin ryhmässä *kevyet mutta sosiaalisesti epätyytyttävät työt* on edelliseen verrattuna suhteellisesti selvästi enemmän korkeasti koulutettuja ja julkisella sektorilla työskenteleviä. Karrikatyyrinen kuva tyypillisestä tähän ryhmään kuuluvasta voisi olla kasvottomassa byrokraattisessa organisaatiossa työskentelevä ammattilainen, jonka työ sellaisenaan ei ole fyysisesti eikä henkisesti erityisen kuormittavaa mutta jonka työorganisaatio on sosiaalisesti epäkelpo.

EWCS-analyysista löytyy vielä ryhmä *paineistettut työt*. Ominaista ryhmälle on kaikkein

heikoimmaksi koettu sosiaalinen työympäristö ja suurimmaksi koettu työn voimaperäisyys. Ryhmässä on keskimäärin varsin korkeasti koulutettuja henkilöitä, joista monet työskentelevät tyypillisissä julkisen sektorin toiminnoissa kuten terveydenhuollossa, koulutuksessa ja julkisessa hallinnossa. Ryhmä eroaa TOB-analyysin ryhmästä ”kevyet mutta sosiaalisesti epätyytyttävät työt” siinä, etteivät jälkimmäisen ryhmään kuuluvat koe työtään samalla lailla fyysisesti tai henkisesti kuormittavaksi.

Mitä ryhmittelyistä jää käteen?

Kummassakaan raportissa ei erityisen tarkkaan perustella, missä tarkoituksessa analyysit on tehty. Ryhmittelyt osoittavat joka tapauksessa selvästi sen, että työelämän laatu on moniulotteinen ilmiö. Julkinen keskustelu ”hyvistä” ja ”huonoista töistä” tai ”työtehtävien polarisoinnista” ei tavoita kovin hyvin työelämän laadun tosiasiallista moniulotteisuutta. Esimerkiksi superduunit (TOB) tai korkealentoiset työt (EWCS) eivät ole kiistattomasti laadultaan parhaita kaikilla ulottuvuuksilla. Korkealentoiset työt jäävät jälkeen sujuvista töistä monissa työterveyttä ja -hyvinvointia kuvaavissa kysymyksissä. TOB-analyysissa eri ryhmiä ei sen sijaan ole vertailtu vastaavalla tavalla.

Työelämän laadun moniulotteisuuden ohella ryhmittelyt nostavat esiin monia kysymyksiä, jotka parhaimmillaan voivat osoittaa työelämän kipukohtia ja ohjata jatkoanalyysia ja kehittämistoimia. Selvimmät tästä näkökulmasta esiin nousevat ryhmät ovat luonnollisesti TOB-analyysin ongelmatyöpaikat ja EWCS-analyysin huonolaatuiset työt, joihin molempiin ”työelämän huono-osaisuus” pitkälti kasautuu. Sellaisia töitä, jotka EWCS-analyysissa ryhmitellään huonolaatuiseksi, on Suomessa kuitenkin onneksi vähän. Osuus on vuoden 2015 eurooppalaisen työolotutkimuksen mukaan vain viisi prosenttia, mikä on EU-28 maiden pienin luku. Ominaista Suomelle on eurooppalaisessa vertailussa myös korkealentoisten töiden ja paineistettujen töiden suuri osuus sekä vastaavasti sujuvien töiden

vähäisyys. Kaiken kaikkiaan töiden profiloituminen on Suomessa eurooppalaisen työolotutkimuksen aineistosta tehdyn analyysin perusteella hyvin samanlainen kuin Ruotsissa ja Tanskassa (Eurofound 2016, 131).

Tällaisten analyysien hyödyntämistä kehittämistoimien suuntaamisessa vaikeuttaa toisaalta se, että löydettyt kipukohdat eivät selvästi kiinnity työorganisaatiotasolle. Työelämän kehittäminen on viime kädessä konkreettista toimintaa, jota tehdään tietyissä työorganisaatioissa tai tietyillä aloilla, ei niinkään kohdistuen tietynlaisen työprofiilin omaaviin yksittäisiin työntekijöihin eri organisaatioissa tai aloilla. Tästä näkökulmasta senkaltaiset ryhmittelyt, jotka tehdään työorganisaatioita eikä niinkään työntekijöitä ryhmittelemällä (esim. Alasoini ym. 2014; Eurofound 2015), muodostavat todennäköisesti hedelmällisemmän lähtökohdan työelämän kehittämistoimien suuntaamiselle.

Töiden ryhmittely niiden laadun mukaisesti näyttäisi joka tapauksessa olevan toimivan tuntuinen tapa nostaa työelämän laadun kysymyksiä julkiseen keskusteluun. Pelkästään jo tästä näkökulmasta ne voivat puolustaa paikkaansa myös jatkossa osana erilaisia työoloja koskevia kysely- ja haastattelututkimuksia.

Lähteet:

Alasoini, T., Lyly-Yrjänäinen, M., Ramsdell, E. & Heikkilä, A. (2014) Innovatiivisuus Suomen työpaikoilla: menestys versoo työelämää uudistamalla. Helsinki: Tekes, Katsaus 311/2014.

Eurofound (2015) Third European Company Survey – Overview Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Eurofound (2016) Sixth European Working Conditions Survey – Overview Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Mähönen, E. (2017) Työolobarometri – syksy 2016. Helsinki: Työ- ja elinkeinoministeriö, TEM raportteja 34/2017. http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80549/TEMrap_34_2017_verkkojulkaisu.pdf [viitattu 11.9.2017].

Talent Boost - kansainväliset osaajat yritysten kasvun ja kansainvälistymisen vauhdittamiseen

Tiina Hanhike¹

Toukokuussa 2016 julkistetussa hallituksen kotouttamisen toimentasuunnitelmassa korostetaan maahanmuuttajien koulutukseen ja työelämään siirtymisen nopeuttamista. Maahanmuuttajien työllistyminen vaikuttaa suomalaisen työelämän monimuotoistumiseen, laajentaa osaamispohjaa ja lisää kansainvälisyyttä. Työelämän ja koko yhteiskunnan monimuotoisuudella, syrjimättömyydellä ja maahanmuutolle myönteisellä asenneilmapiirillä on kriittinen merkitys Suomessa jo olevien maahanmuuttajien työllistymiselle sekä Suomen imagolle globaalissa kilpailussa osaavasta työvoimasta ja kansainvälisistä investoineista.

Suomessa on noin 240 000 ulkomaan kansalaista ja määrän arvioidaan kasvavan 330 000 henkilöön vuoteen 2020 mennessä. Suuri osa EU-maiden kansalaisista, amerikkalaisista sekä

intialaisista tulee ennalta sovittuun työpaikkaan. Muualta tulevat ovat etsimässä töitä, opiskelupaikkaa tai tulevat sukulaistensa perässä. Suomalaisissa korkeakouluissa opiskelee yli 20 000 kansainvälistä opiskelijaa, joista 2 800 opiskelijaa valmistuu joka vuosi. Moni heistä lähtee pois Suomesta vuoden kuluessa valmistumisesta, koska he eivät löydä työpaikkaa Suomesta.

Kuka on kansainvälinen osaaja?

Kansainvälisellä osaajalla viitataan korkeaa osaamista omaavaan maahanmuuttajaan tai suomalaiseen paluumuuttajaan, jolla on kansainvälistä kokemusta ja asiantuntemusta sekä verkostoja, jotka voivat tuoda lisäarvoa elinkeinoelämälle. Kansainvälisistä osaajista puhuttaessa olennaista ei ole se, mistä syystä henkilö

¹ Tiina Hanhike, VTM, erityisasiantuntija, Työ- ja elinkeinoministeriö

on saapunut Suomeen tai mikä on henkilön työmarkkinastatus vaan se, mitä lisäarvoa hänen osaamisensa voi tuoda yrityksille. Näin ollen kansainvälisiä osaajia voivat olla kansainväliset opiskelijat, tutkijat, puolisoina Suomeen muutaneet, työperusteiset maahanmuuttajat, humanitäärisistä syistä Suomeen tulleet tai suomalaiset paluumuuttajat.

Kasvua kansainvälisistä osaajista

Pääministeri Sipilän hallitus on käynnistänyt Talent Boost – Kasvua kansainvälisistä osaajista -toimenpideohjelman. Ohjelma laajentaa sitä edeltäneen työ- ja elinkeinoministeriön Kasvua kansainvälisistä osaajista -ohjelman valtioneuvoston yhteiseksi asiaksi. Ohjelman yleisenä tavoitteena on vahvistaa yritysten kasvua ja kansainvälistymistä yhteensovittamalla elinkeino-, innovaatio- työllisyys-, koulutus- ja maahanmuuttopolitiikka kasvua tukevaksi kokonaisuudeksi. Siinä tarkastellaan maahanmuuttoa nykyistä vahvemmin elinkeinopoliittisesta näkökulmasta ja nähdään se resurssina kilpailukyvyyn vahvistamiselle. Osaajien saatavuus on monissa eri selvityksissä identifioitu yhdeksi suurimmista yritysten kasvun ja kansainvälistymisen haasteista. Kansainvälisten osaajien nykyistä laajemmalla osallistumisella suomalaisen työelämään olisi merkittäviä kerrannaisvaikutuksia: työelämän monimuotoistumisen kautta innovaatio- ja osaamispohja laajenisi, ulkomaisten osaajien ja investointien saaminen helpottuisi ja yritysten ja oppilaitosten kansainvälistyminen lisääntyisi. Lisäksi jo maassa olevien kansainvälisten osaajien asiantuntemuksen ja verkostojen nykyistä tehokkaampi hyödyntäminen tukisi yritysten kasvua ja kansainvälistymistä. Osaavan työvoiman saatavuus on yrityksille yksi suurimmista syistä investoida tiettyyn maahan tai tietylle alueelle.

Yritysten kokemusten sekä kansainvälisten vertailujen perusteella kansainvälistä osaamista voidaan hyödyntää yrityksissä erityisesti myynnissä ja markkinoinnissa, tuotekehityksessä, kohdemarkkinaselvityksissä, asiakassuhteiden

syventämisessä ja partneriverkostojen rakentamisessa. Ruotsissa tehtyjen selvitysten mukaan jo yhden prosenttiyksikön lisäys yrityksen henkilöstön monimuotoisuuden tasossa johtaa keskimäärin yhdeksän prosentin kasvuun viennissä ja 12 prosentin kasvuun tuonnissa. Tietystä maasta kotoisin olevan osaajan palkkaaminen on johtanut 2,5 prosentin nousuun vientituloissa kyseiseen maahan.

Suomen innovaatiotoiminnan maa-arviointi (OECD 2017) nostaa esiin tarpeen lisätä innovaatiotoimintamme kansainvälisyyttä inhimillisen pääoman kautta. Korkeakoulujen kansainvälistymien haasteet linkittyvät tähän. Kansainvälisten osaajien houkuttelu, kiinnittäminen Suomeen sekä heidän asiantuntemuksensa ja verkostojensa hyödyntäminen on moniulotteinen kysymys, jota voidaan tarkastella toisiinsa linkittyvistä yksilön/osaajan tai yritysten ja organisaatioiden sekä yhteiskunnan näkökulmista. Näkökulmien runsaus tuo mukanaan myös tarpeen eri toimijoiden välisen yhteistyön tiivistämisestä ja koordinaatiosta. Alla olevaan taulukkoon on hahmoteltu kansainvälisiin osaajiin liittyviä näkökulmia yksilön, yritysten ja yhteiskunnan näkökulmista.

Kilpailua osaajista

Osaajista käydään globaalia kilpailua. Muiden muassa Pohjois-Amerikka, Australia, Singapore, Uusi-Seelanti, Aasian maat, Tanska, Saksa, Alankomaat ja Viro ovat käynnistäneet aktiivisia toimenpiteitä kansainvälisten osaajien houkuttelemiseksi maahan. Osaamisen ja investointien välillä vallitsee positiivinen suhde; osaaminen houkuttelee myös investointeja ja toisaalta kansainvälisten investointien mukana liikkuu kansainvälistä työvoimaa perheineen. Suomi ei ole maailmalla riittävän tunnettu kansainvälisen osaajarekrytoinnin näkökulmasta. Tähän haasteeseen pyritään vastaamaan Talent Boost -toimintaohjelman avulla.

Toimintaohjelman tavoitteet jakautuvat kolmeen kokonaisuuteen:

Yksilö/osaaja	Yritys/organisaatio	Yhteiskunta
Suomen tunnettuus ja houkuttelu- ja työntekijät	Osaajien saatavuus	Suomen houkuttelevuus osaajien näkökulmasta
Vastaanotto ja alkuvaiheen palvelut, asuminen, koulut, päivähoito	Osaajan maahantuloprosessien sujuvuus	Viranomaisprosessien kehittäminen, palveluiden saatavuus (esim. koulut)
Oman osaamisen ”myyminen” ja kehittäminen ja täydentäminen	Kansainvälisen osaamisen ja sen hyötyjen tunnistaminen, täsmäosaajien löytäminen	Ulkomailla hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen ja käyttöönotto
Sosiaaliset verkostot	Kv. osaajien asiantuntemuksen ja kulttuurituntemuksen hyödyntäminen	Elinvoimaisuuden vahvistuminen monimuotoisen osaamisen myötä
Pääsy ammatillisiin ekosysteemeihin	Yhteiskehittäminen kv. osaajien kanssa	Työmarkkinoiden avoimuuden ja kv. osaajien osallisuuden vahvistuminen
Työllistyminen	Kansainvälisten osaajien tavoittaminen Suomessa	Työllisyyden vahvistuminen uuden liiketoiminnan ja vahvistuneen innovaatiotoiminnan myötä
Uuden työn luominen yhteistyössä yritysten kanssa	Uuden liiketoiminnan syntyminen kansainvälisen osaamisen hyödyntämisen myötä	Kasvu ja kilpailukyky
Kiinnittyminen Suomeen	Työntekijöiden pysyvyys (puolison työllistyminen, perheen viihtyminen)	Aivovuodon väheneminen
Toimiminen Suomi-lähettiläänä kv. verkostoissa	Kansainvälisten osaajien kv. verkostojen hyödyntäminen	Suomen näkyvyys ja houkuttelevuus investointien, matkailijoiden ja osaajien kohdemaana

1. Suomi houkuttelee kansainvälisiä osaajia ja hyödyntää heidän verkostojaan investointien hankkimisessa.
2. Yritykset hyödyntävät kansainvälisten osaajien verkostojaa ja asiantuntemusta kasvussa ja kansainvälistymisessä.
3. Elinkeinoelämän ekosysteemit ja innovaatioalustat sekä työmarkkinat ovat kansainvälisille osaajille avoimia ja yrittäjyyteen kannustavia.

Ohjelman toimenpiteisiin kuuluvat mm. yrityspalveluiden kehittäminen, kohdennettu maakuvamarkkinointi sekä yritysten ja kansainvälisten osaajien yhteiskehittelyn vahvistaminen. Lisäksi elinkeinoelämän ekosysteemejä ja innovaatioalustoja sekä työmarkkinoita ja työelämää kehitetään kansainvälisille osaajille avoimiksi ja yrittäjyyteen kannustaviksi. Ohjelman toimikausi on 1.8.2017 – 31.3.2019 ja ohjausryhmän puheenjohtajana toimii kansliapäällikkö Jari Gustafsson työ- ja elinkeinoministeriöstä.

Kirjallisuus:**Helsingin seudun kauppakamari (2017)**

COME-hankkeen yrityskysely 01/2017.

Hutschenreiter, G. & Zuniga, P. & Weber,

J. & Arnold, E. & Serger, S. (2017) Suomen innovaatiopolitiikan OECD-arviointi. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu 25/2017. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/80038>

Hämäläinen, S. & Lindeman, L. (2017)

Talent Boost -hankkeen julkaisemattomat taustamuistiot. Työ- ja elinkeinoministeriö.

Owal Group Oy (2017) Uutta osaamista pk-yrityksiin. Osataanko ulkomaalaisia opiskelijoita hyödyntää pienissä ja keski-suurissa yrityksissä? Opetushallituksen julkaisu 19.1.2017. <http://uuttaosaamista.fi/#materials>

Strömbäck, J. (2015) I nationens intresse – en översikt av hur invandring bidrar till Sverige. Stockholm: Reforminstitutet.

Valtion kotouttamisohjelma vuosille

2016-2019 ja Valtion periaatepäätös valtion kotouttamisohjelmasta. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu 45/2016. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79075>

Uutta työ- ja yrittäjäystutkimuksen alalta

Maahanmuuttajat ja työvoimapolitiittisten toimenpiteiden vaikuttavuus (2017),

Simo Aho; Ari Mäkiäho

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja
26/2017

Maahanmuuttajat ja työvoimapolitiittisten toimenpiteiden vaikuttavuus -raportissa on tarkasteltu monipuolisilla ja edustavilla rekisteriaineistoilla työvoimapolitiittisten toimenpiteiden vaikuttavuutta sellaisilla maahanmuuttajilla, joille on tehty TE-toimistossa kotouttamissuunnitelma vuonna 2003 ja 2008. Kotoutumiskoulutuksen lisäksi muihin toimenpiteisiin tai pelkästään muihin toimenpiteisiin osallistuneet työllistyivät paremmin kuin ne maahanmuuttajat, jotka eivät olleet lainkaan osallistuneet toimenpiteisiin. Erityisesti näin tapahtui niiden pienten ryhmien kohdalla, jotka osallistuivat ammatilliseen työvoimakoulutukseen tai saivat palkkatukea. Tutkimuksesta nouseva suositus onkin, että näitä toimenpiteitä tulisi kohdentaa useammalle kotoutujalle ja nykyistä aikaisemmin.

Tutkimuksesta käy myös ilmi, että yleisellä työllisyystilanteella on maahanmuuttajien työllistymiselle ehkä keskeisempi merkitys kuin muulle työvoimalle. Tästä kertoo se, että hyvässä taloudellisessa tilanteessa kotoutumistoimenpiteiden jälkeinen työllistyminen oli selvästi yleisempää kuin finanssikriisin jälkeen jälkimmäisessä tarkastelujoukossa.

Nytt inom arbets- och entreprenörskapsforskning

Invandrare och arbetskraftspolitiska åtgärders effekter (2017), *Simo Aho; Ari Mäkiäho*

Arbets- och näringsministeriet publikationer 26/2017

I rapporten invandrare och arbetskraftspolitiska åtgärders effekter granskas genom mångsidigt och representativ registermaterial vilken verkan arbetskraftspolitiska åtgärder haft hos sådana invandrare för vilka det gjorts upp en integrationsplan på arbets- och näringsbyrån åren 2003 och 2008.

De invandrare som utöver integrationsutbildning deltagit i andra åtgärder eller som enbart

deltagit i andra åtgärder får sysselsättning bättre än de invandrare som inte alls deltagit i åtgärder.

Detta var fallet i synnerhet för de små grupper som deltog i yrkesinriktad arbetskraftsutbildning eller fick lönesubvention. Den rekommendation som undersökningen ger vid handen är att dessa åtgärder bör anvisas till fler personer som integrerar sig i ett tidigare skede än för närvarande.

Av undersökningen framgår också att det allmänna sysselsättningsläget kanske har en större betydelse för sysselsättningen av invandrare än för annan arbetskraft. Detta framgår av att sysselsättningen efter integrationsåtgärder var klart vanligare i ett gott ekonomiskt läge än efter finanskrisen i den senare granskningsgruppen.

English summaries

Continuities and conjunctures of Finnish Industrial Relations

Tapio Bergholm, Ph.D. (History), D.Soc. Sc., (Sociology), Docent, Senior Researcher

This article looks at the making of Finnish industrial relations after the Second World War.

Central question is “Which are national peculiarities of Finnish Industrial Relations?”

In Finland conflictual four-partite co-operation (consisting of state, farmer’s organisations, employers organisations and trade unions) in period 1945-1955 is more useful framework than tripartite co-operation introduced by International Labour Organisation (ILO). In tripartite framework farmers are not included. Cross-Class alliances in unemployment insurance and statutory earnings-related pension reforms 1960-1961 were essential in the making of the Finnish model into general political exchange.

The institutional procedures of Finnish industrial relations were gradually made through strategic and critical conjunctures into a double bond.

To conclude the Finnish peculiarities of these procedures: 1) after the Second World War state has had permanent interest, active involvement and strong influence into incomes distribution policies, especially into wage policy and 2) Finnish industrial relations parties got gradually stronger power to plan, to reform and even to administer incomes related social security.

This double bond was a framework, where the introduction of incomes policy was not a major turning point but an evolutionary step based on earlier policy concertation, general political exchange or cross-class alliances.

Recent developments are probably a major turning point, when private sector employers’ organization Confederation of Finnish Industries has terminated in February 2017 majority of general-purpose agreements with trade union central organizations.

Economic cycles, relational justice and the productiveness of HR management

Satu Ojala, Doctor of Social Sciences, postdoctoral researcher, University of Tampere - **Pasi Pyöriä**, Doctor of Social Sciences, senior lecturer, University of Tampere - **Katri-Maria Järvinen**, Master of Social Sciences, university teacher, University of Tampere - **Laura Peutere**, Master of Social Sciences, researcher, University of Tampere - **Liudmila Lipiäinen**, Master of Arts, statistician, University of Tampere - **Tiina Saari**, Doctor of Social Sciences, postdoctoral researcher, University of Tampere

This article is an effort to explore how fair management (relational justice) is associated with productive HR management practices in changing economic times. The analysis, deploying logistic regression, is based on Statistics Finland's Quality of Work Life Survey (QWLS) for 1997, 2003, 2008 and 2013. QWLS data are based on employee samples and face-to-face interviews, and they are representative of 15–64 year-old employees resident in Finland and working regularly at least 10 hours a week. According to the results, the balance between job demands and job control and perceptions of fair management are associated with lower than average intentions to change jobs, decreased risk of sickness absences as well as perceptions of strong job satisfaction and work capacity. Financial insecurity in the workplace is reflected in a weaker than average perceived work capacity, job satisfaction and commitment to the workplace. The balance between job demands and control may also influence the length of work careers. Employees who struggle with high job demands intend to retire before age 65.

Does the working day dream of social and health care leaders come true?

Anu Järvensivu, FT (PhD), Associate Professor, University of Tampere - **Nina Talola**, FM (M.Sc), Researcher, University of Tampere - **Anne Konu**, FT (PhD.), Associate Professor, University Lecturer, University of Tampere - **Juhani Linna**, FM (M.Sc), Researcher, University of Tampere - **Juho Hella**, FM (M.Sc), Researcher, University of Tampere - **Katariina Tiitinen**, FM (M.Sc), Researcher, University of Tampere - **Jaakko Hakulinen**, FT (PhD.), University researcher, University of Tampere - **Markku Turunen**, FT (PhD.), Professor, University of Tampere

This article analyzes the ideal working day of social and health care leaders. Features like work environment, timing, social relationships and the content of work are studied using a gamified digital research instrument. The instrument used is a serious game for leaders and their organizations designed to evaluate and develop leadership and to collect research data. The game has been played by 424 players, so far, and the part used in this study includes 26 tasks. In this article the ideal working day features are also compared to the picture of the Finnish working life future created in foresight studies.

Stalking experiences of municipal child welfare social workers

Marjo Oinonen, Licentiate of social sciences, social work, psychotherapist, registered nurse, service account manager, Family rehabilitation centre Lauste ry

Stalking has gained the attention of society in recent years. Many international studies on stalking have been conducted, yet there is very little national research and none of them focusing on social workers. This article presents findings from a narrative survey of the subjective experiences of social workers when working and been stalked by the client. Article make the

significances visible via written narratives, and thus increasing knowledge of this phenomenon in order to develop working life practices. The participants were seven female municipal child welfare social workers who have been stalked. The participants were aged from 36 to 45 years. Three of them had been working in child welfare for 0.5 to 3 years and four for 10 to 20 years when the stalking began. In six of the cases the stalking had lasted from 6 months to over 3 years, the seventh participant wrote the stalking had lasted for years and it was still ongoing. One social worker had been stalked twice.

Becoming stalked emerges as a random phenomenon that is connected to work-related tasks. The stalker is the client or some other person working with the family. The stalker can also use a third party for their motives. The acts of stalking are diverse and unpredictably developing in a process-like manner. The stalking transfers from the subject's working environment into their domestic environment thus causing the line of private and public to break. The loved ones of the victim of stalking become secondary victims. Stalking affects one's mental health and operating ability, it shapes the reality of one's life, restricts performance and narrows life in general. Social workers actively aim at working in order to solve the situation. The loved ones become a meaningful support and shelter for the victim. Developing the services requires recognizing and acknowledging the phenomenon. Stalking should not be seen as a private issue, instead the work-related phenomenon. Ministry of social affairs is responsible for health and safety in workplaces. The functionality of the help and co-operation of different services in a stalking case for professionals must be developed. Similarly the procedures of interfering with the stalking of professionals must be developed.

Characteristics of precarious work in a health and fitness industry

Tuija Koivunen, Dr. Soc. Sc., Postdoctoral researcher, University of Tampere

The article concentrates on the characteristics of precarious work in the new economy. More precisely, it maps out the characteristics of precarious work in a private sector of Finnish health and fitness industry. Empirically the focus is on yoga instructors' and group exercise instructors' work. The research material consists of interviews with yoga and group exercise instructors, media texts and autoethnographic observations.

The analysis indicates that many of the yoga and group exercise instructors work on poor terms of employment. They work part-time for several employers with insufficient wage. They travel between health and fitness firms' premises and are often expected to do a share of their work without compensation.

In Finnish health and fitness industry there is no operative collective agreement. Therefore, the terms of employment depend on the contract of employment made between the instructor and the employer. In addition, the Finnish labour legislation regulates the terms of employment in the private sector of health and fitness industry, but not all employers are familiar with the legislation.

Recent employment and entrepreneurship studies

Immigrants and the impacts of labour policy measures (2017), *Simo Aho; Ari Mäkiäho*

Publications of the Ministry of Economic Affairs and Employment 26/2017

In the report on immigrants and the impacts of labour policy measures diverse and representative data is used to examine the impacts of labour policy measures on immigrants with an integration plan prepared at the TE Office in 2003 or 2008.

Those who besides integration training had also participated in other measures or who had participated in other measures had found employment better than those who had not participated in any measures. This was the case especially for small groups who had participated in vocational labour market training or received pay subsidy. The recommendation arising from the study is that these measures should be targeted earlier and to larger numbers of immigrants than now.

The study also shows that the overall employment situation may have a greater impact on how immigrants find employment than in the case of other workforce. In a good economic situation finding employment after the integration measures was clearly easier than it was for the other workforce after an economic crisis.

Kuviodien luettelo	Sivu	List of charts	Page
1. Työvoima ja työvoimaosuudet 5*		1. Labour force and labour force participation rates 5*	
2. Työvoimaosuudet sukupuolen mukaan .. 5*		2. Labour force participation rates by sex... 5*	
3. Työlliset ja työllisyysasteet 6*		3. Employed persons and employment rates. 6*	
4. Työllisyysasteet sukupuolen mukaan 6*		4. Employment rates by sex..... 6*	
5. Työllisyysasteet ELY-keskuksittain7*		5. Employment rates by administrative district.....7*	
6. Työlliset toimialoittain 8*		6. Employed persons by industry..... 8*	
7. Työttömyysasteet työvoimatutkimuksen mukaan 9*		7. Unemployment rates by Labour Force Survey 9*	
8. Työttömät työvoimatutkimuksen sekä työnvälitystilaston mukaan. Kausipuhdistetut neljännesvuosiluvut..... 9*		8. Unemployed persons according to the Labour Force Survey and Employment Service Statistics. Seasonally adjusted quarterly figures.....9*	
9. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä kuukausittain 10*		9. Unemployed persons seeking work at the Employment Service. Original monthly figures..... 10*	
10. Työttömät työvoimatutkimuksen mukaan kuukausittain 10*		10. Unemployed persons according to the Labour Force Survey. Original monthly figures..... 10*	
11. Työttömät työnhakijat ja avoimet paikat työnvälityksessä kuukausittain ja kausitoimitettuina..... 11*		11. Unemployed persons seeking work and unfilled vacancies at the Employment Service, original monthly figures and seasonally adjusted figures..... 11*	
12. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä kuukausittain sukupuolen mukaan..... 11*		12. Unemployed persons seeking work at the Employment Service by sex, monthly figures 11*	
13. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä ikäryhmittäin, neljännesvuosittain.....12*		13. Unemployed jobseekers at the Employment Service by age, quarterly figures12*	
14. Työttömät työnhakijat työttömyyden keston mukaan, kesto viikkoina12*		14. Unemployed persons seeking jobs at the Employment Service by duration of unemployment (in weeks)12*	
15. Kuukauden uudet työnhakijat ja uudet työttömät työnvälityksessä neljännesvuosittain13*		15. New jobseekers and new unemployed during a month at the Employment Service, quarterly figures13*	
16. Avoimet työpaikat kuukauden aikana sekä näistä uudet avoimet työpaikat työnvälityksessä neljännesvuosittain13*		16. Vacancies during a month and of these new vacancies at the Employment Service, quarterly figures13*	
17. Palveluissa olevat14*		17. Participants in different services14*	
18. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-keskusten alueet.....15*		18. Administrative districts of Ministry of Economic Affairs and Employment15*	
19. Työttömyysasteet ELY-keskusalueittain vuonna 2016, työvoimatutkimuksen mukaan16*		19. Unemployment rates by administrative districts in the year 2016, according to the Labour Force Survey.....16*	

Taulukoiden luettelo**Sivu****List of tables****Page****VÄESTÖ JA TYÖVOIMA**

1. 15-74-vuotias väestö iän ja sukupuolen mukaan18*
2. 15-74-vuotias väestö työvoimaan kuulumisen mukaan19*
3. Työvoima iän ja sukupuolen mukaan20*
4. Työvoimaosuudet iän ja sukupuolen mukaan21*

TYÖLLISET

5. Työlliset toimialoitain, molemmat sukupuolet (supistettu luokitus) 22*
6. Työlliset toimialoitain, miehet (supistettu luokitus) 23*
7. Työlliset toimialoitain, naiset (supistettu luokitus) 24*
8. Työlliset toimialoitain 25*
9. Työlliset ammattiaseman mukaan 27*
10. Työlliset normaalin työajan mukaan 28*

TYÖTTÖMYYS

11. Työttömyys ja työttömyysasteet työvoimatutkimuksen mukaan 29*
12. Työttömyysasteet iän ja sukupuolen mukaan, työvoimatutkimuksen perusteella..30*
13. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä sukupuolen mukaan sekä lomautetut ja lyhennetyllä työviikolla olevat31*
14. Työttömät työnhakijat iän ja sukupuolen mukaan 32*
15. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä ammateittain 33*
16. Työttömät työnhakijat työttömyyden kestön mukaan 36*
17. Päättäneiden työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto iän ja sukupuolen mukaan 37*

POPULATION AND LABOUR FORCE

1. Population from 15 to 74 years by age and sex18*
2. Population from 15 to 74 years by activity19*
3. Labour force by age and sex20*
4. Labour force participation by age and sex21*

EMPLOYED PERSONS,,

5. Employed persons by industry, both sexes (condensed classification) 22*
6. Employed persons by industry, males (condensed classification) 23*
7. Employed persons by industry, females (condensed classification) 24*
8. Employed persons by industry 25*
9. Employed persons by industrial status .. 27*
10. Employed persons by normal hours of work 28*

UNEMPLOYMENT

11. Unemployment and unemployment rates according to the Labour Force Survey ... 29*
12. Unemployment rates by age and sex according to the Labour Force Survey ...30*
13. Unemployed jobseekers at the Employment Service by sex, and persons laid off and on reduced working week31*
14. Unemployed jobseekers at the Employment Service by age and sex..... 32*
15. Unemployed jobseekers at the Employment Service by occupation..... 33*
16. Unemployed jobseekers at the Employment Service by duration of unemployment..... 36*
17. Average duration of the completed spells of unemployment by age and sex..... 37*

TYÖNVÄLITYSTOIMINTA**Sivu**

18. Avoimet työpaikat työväilyksessä amma-
teittain 38*
19. Työväilytoiminta: työnhakijat 41*
20. Työväilytoiminta: avoimet työpaikat... 42*

TYÖVOIMAPOLITIikka

21. Palveluissa olevat 43*
22. Työvoimakoulutus 44*
23. Työttömien toimeentuloturva..... 45*

KANSAINVÄLISTÄ TILASTOA

24. Siirtolaisuus 46*
25. Työttömyysasteet eräissä OECD-maissa.. 47*

ALUEELLISET TAULUKOT

26. Työvoima ELY-keskusalueittain 48*
27. Työlliset ELY-keskusalueittain 49*
28. Työllisyysasteet ELY-keskusalueittain
työvoimatutkimuksen perusteella 50*
29. Avoimet työpaikat työväilyksessä
ELY-keskusalueittain 51*
30. Työttömyysasteet ELY-keskusalueittain
työvoimatutkimuksen perusteella 53*
31. Työttömät työnhakijat työväilyksessä
ELY-keskusalueittain 54*
32. Työttömyyden kesto keskimäärin
ELY-keskusalueittain 56*
33. Yli vuoden työttömänä olleiden osuus
kaikista työttömistä
ELY-keskusalueittain 57*

EMPLOYMENT SERVICE,**Page**

18. Vacancies at the Employment Service by
occupation..... 38*
19. Employment Service: jobseekers..... 41*
20. Employment Service: vacancies..... 42*

LABOUR MARKET POLICY

21. Participants in different services 43*
22. Labour market training..... 44*
23. Unemployment security 45*

INTERNATIONAL STATISTICS,,

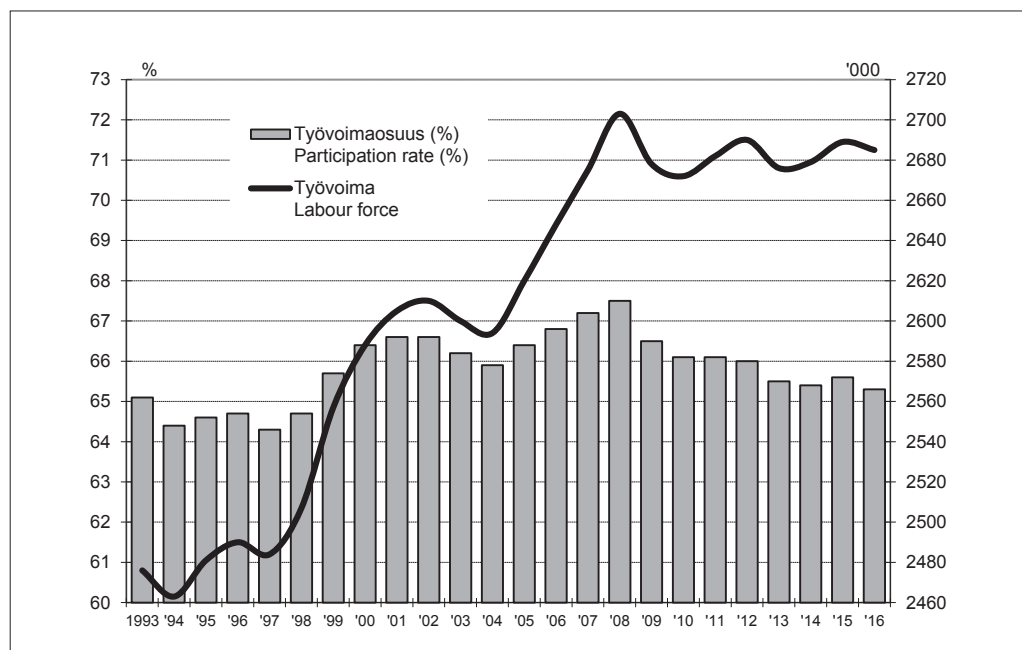
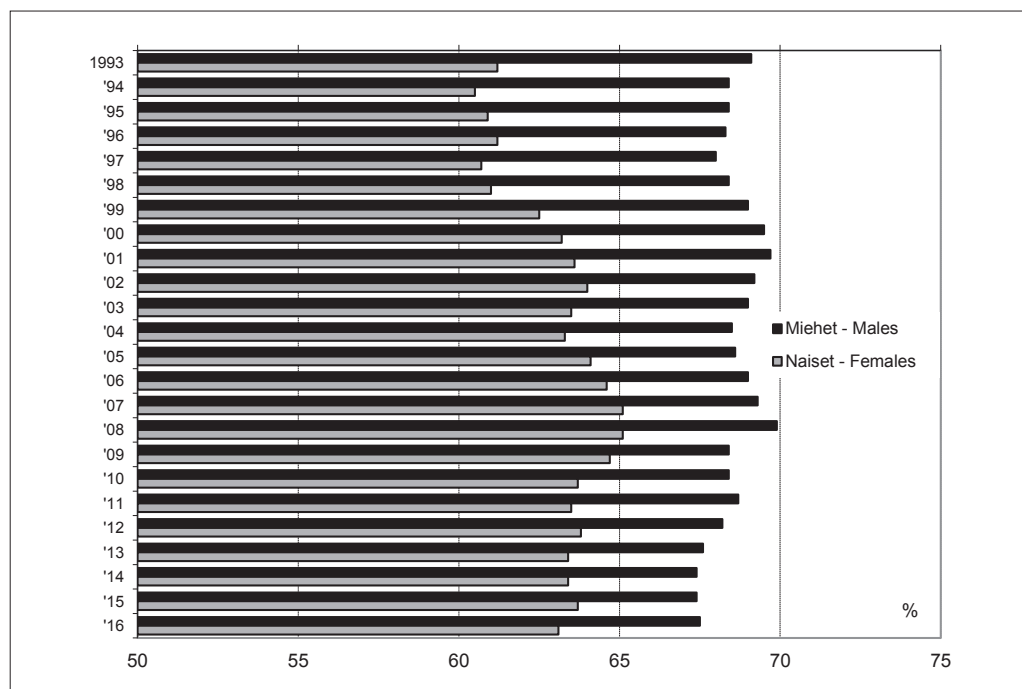
24. Migrations to and from Finland..... 46*
25. Unemployment rates in some OECD
countries..... 47*

TABLES BY DISTRICT

26. Labour force by administrative district .. 48*
27. Employed persons by administrative
district..... 49*
28. Employment rates by administrative
district according to the Labour Force
Survey 50*
29. Vacancies at the Employment Service by
administrative district..... 51*
30. Unemployment rates by administrative
district according to the Labour Force
Survey 53*
31. Unemployed jobseekers at the Emplo-
yment Service by administrative
district..... 54*
32. The average duration of unemployment
by administrative district 56*
33. Jobseekers unemployed over a year,
proportion of all unemployed, by
administrative district..... 57*

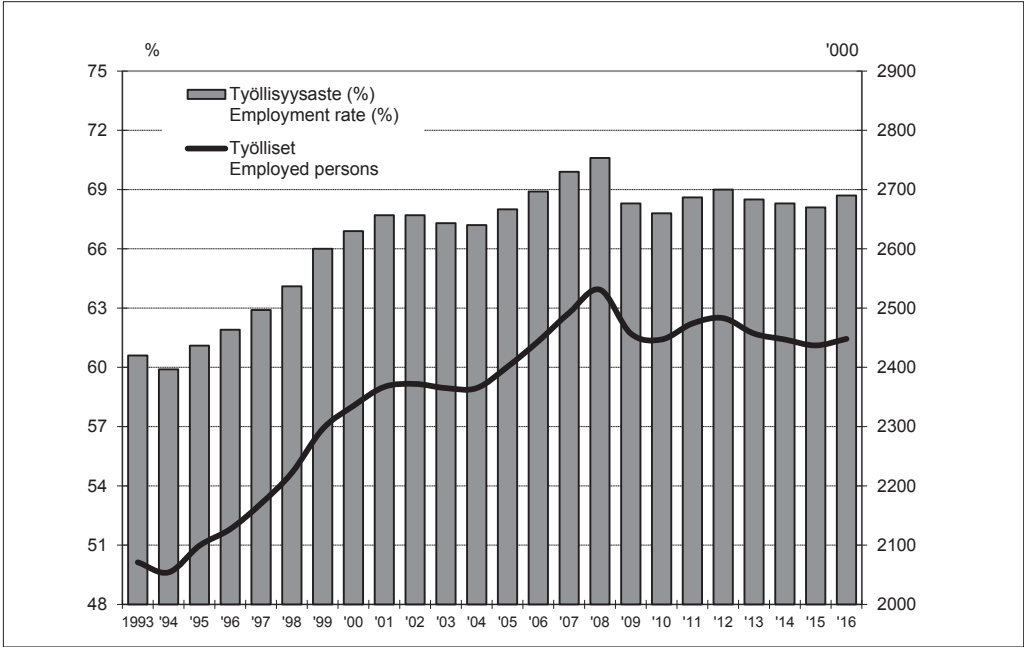
Kuviot

Figures

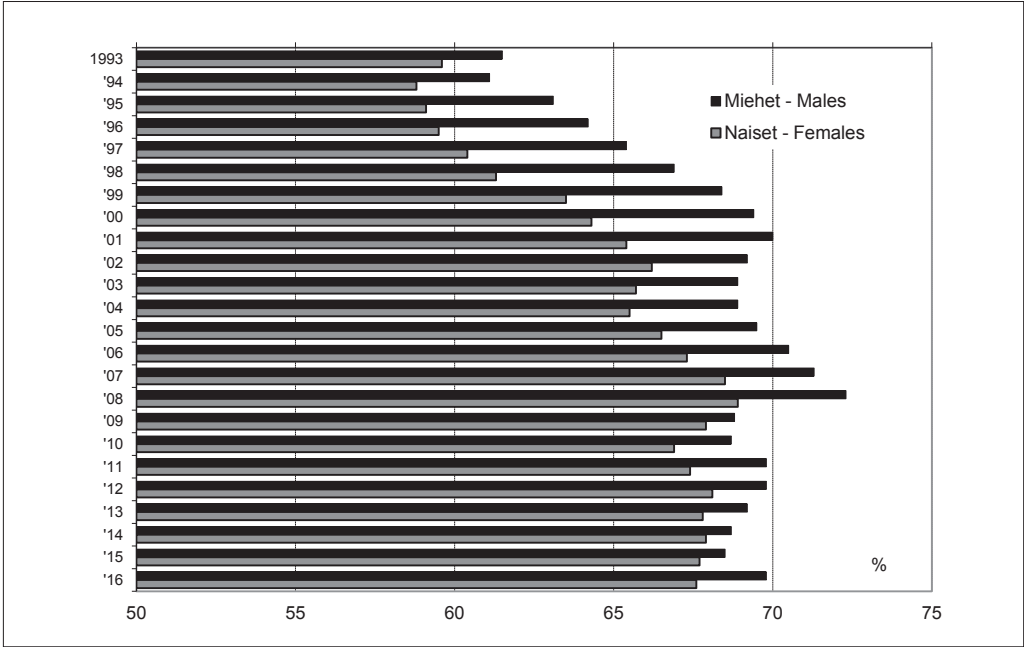
Kuvio 1. Työvoima ja työvoimaosuudet**Chart 1.** Labour force and labour force participation rates**Kuvio 2.** Työvoimaosuudet sukupuolen mukaan**Chart 2.** Labour force participation rates by sex

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

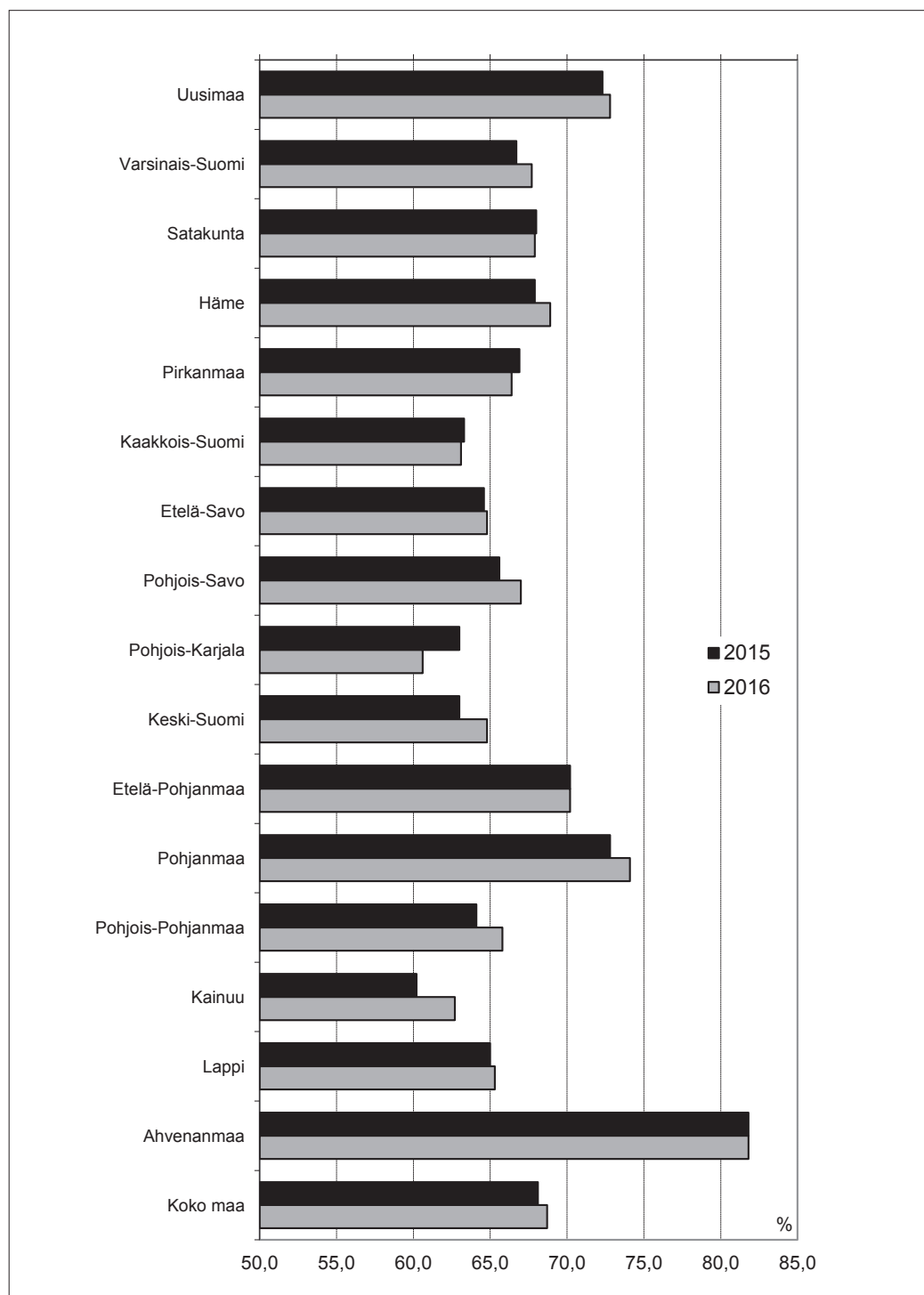
Kuvio 3. Työlliset ja työllisyysasteet
Chart 3. *Employed persons and employment rates*

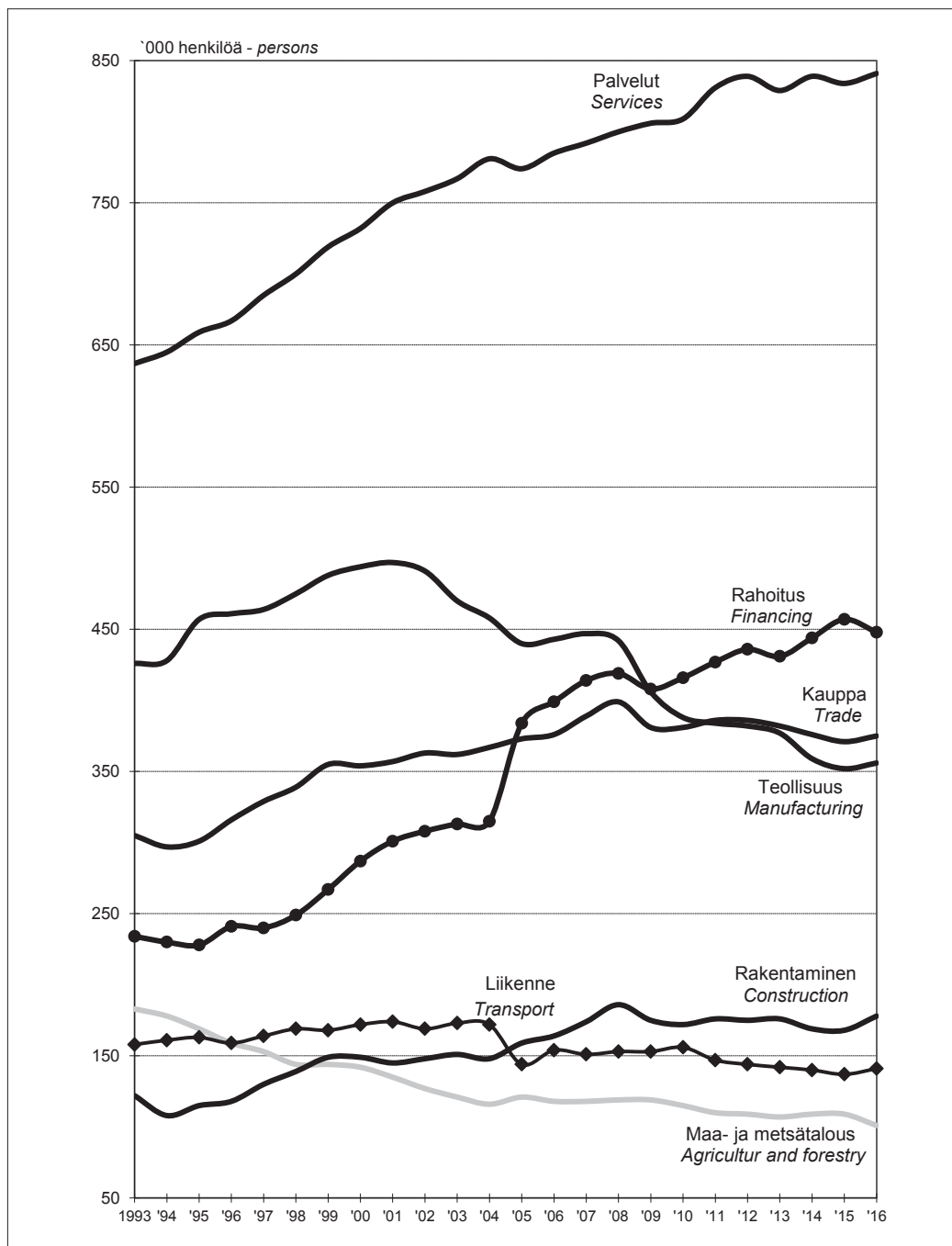
Kuvio 4. Työllisyysasteet sukupuolen mukaan
Chart 4. *Employment rates by sex*

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

Kuvio 5. Työllisyysasteet ELY-keskuksittain**Chart 5.** Employment rates by administrative district

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

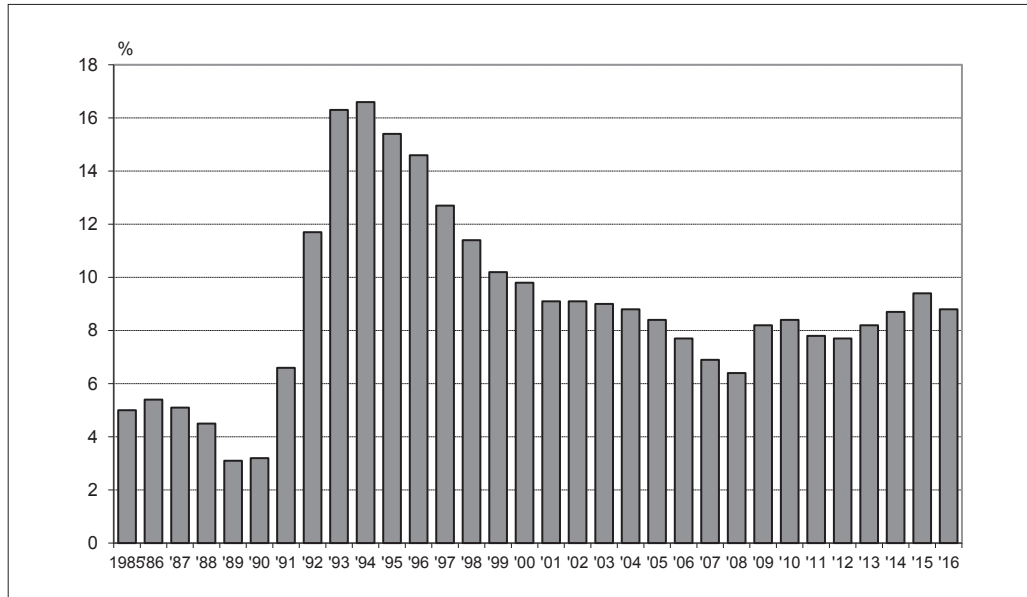
Kuvio 6. Työlliset toimialoittain**Chart 6.** Employed persons by industry

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

Vuodesta 2005 lähtien uuden TOL2008 toimialaluokituksen mukaan, joka aiheuttaa tasomuutoksen.
 From 2005 based on new TOL2008 industrial classification which cause break in series.

Kuvio 7. Työttömyysasteet työvoimatutkimuksen mukaan. Vuodesta 1989 alkaen ILO/EU-määritelmän mukaan

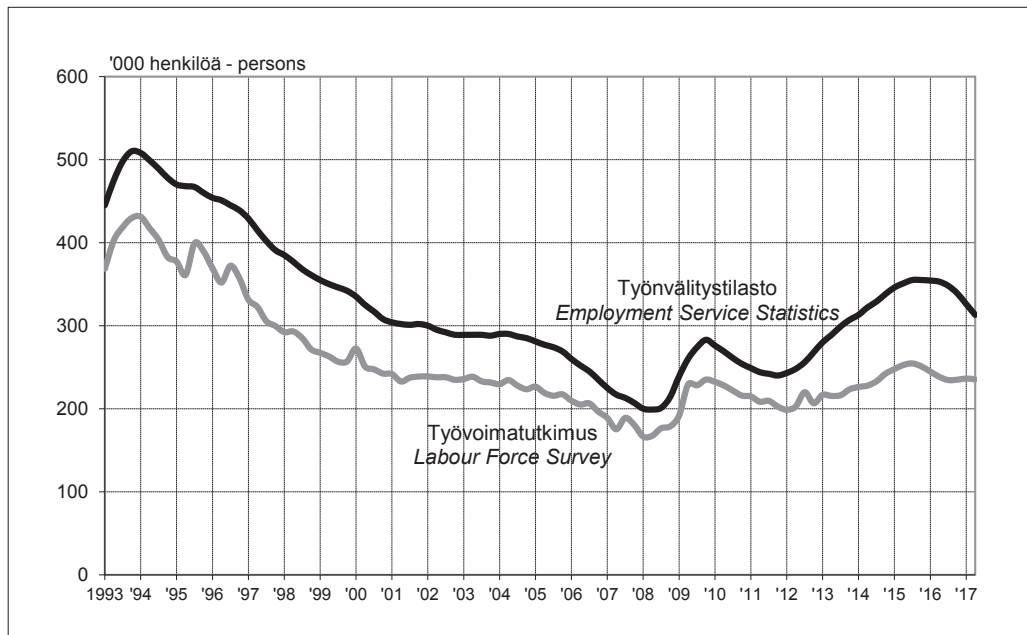
Chart 7. Unemployment rates by Labour Force Survey. From 1989, according to ILO/EU definition

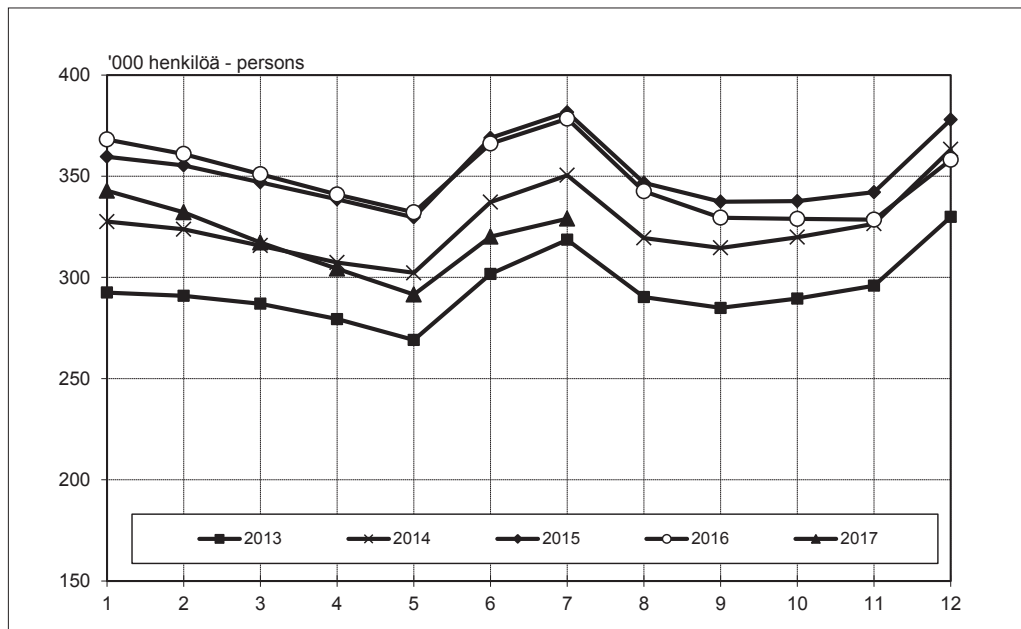

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

Kuvio 8. Työttömät työvoimatutkimuksen sekä työnvälitystilaston mukaan. Kausipuhdistetut neljännesvuosiluvut

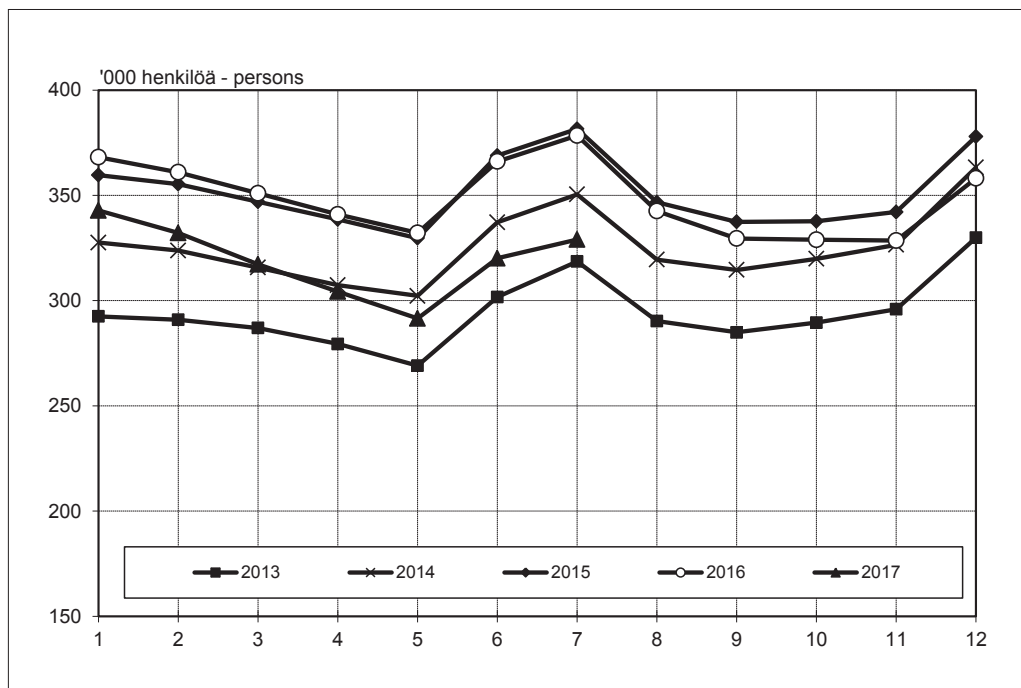
Chart 8. Unemployed persons according to the Labour Force Survey and according to the Employment Service Statistics. Seasonally adjusted quarterly figures

Kuvio 9. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä kuukausittain**Chart 9.** Unemployed persons seeking work at the Employment Service. Original monthly figures

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

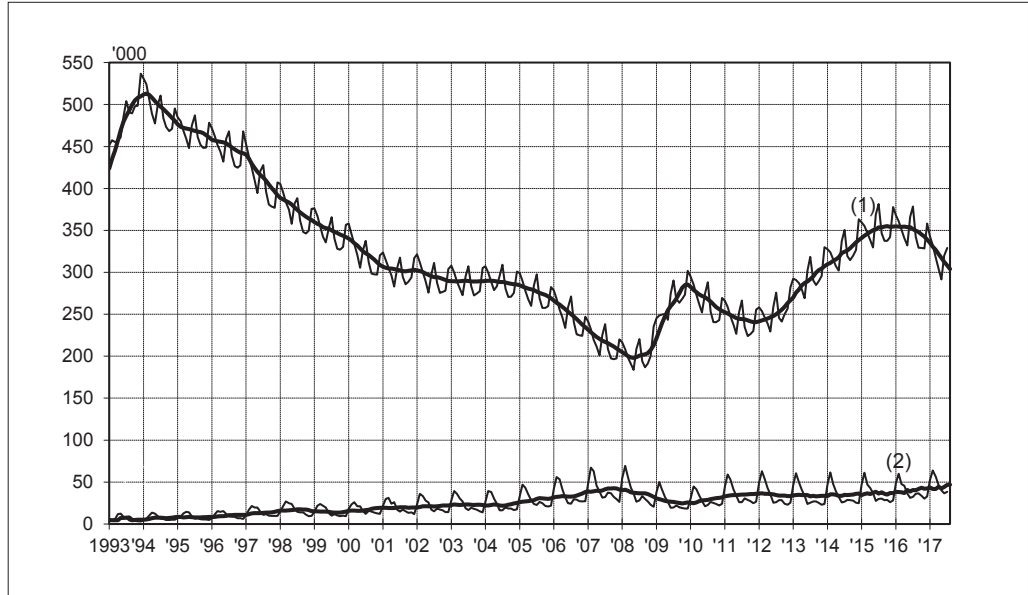
Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

Kuvio 10. Työttömät työvoimatutkimuksen mukaan kuukausittain**Chart 10.** Unemployed persons according to the Labour Force Survey. Original monthly figures

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

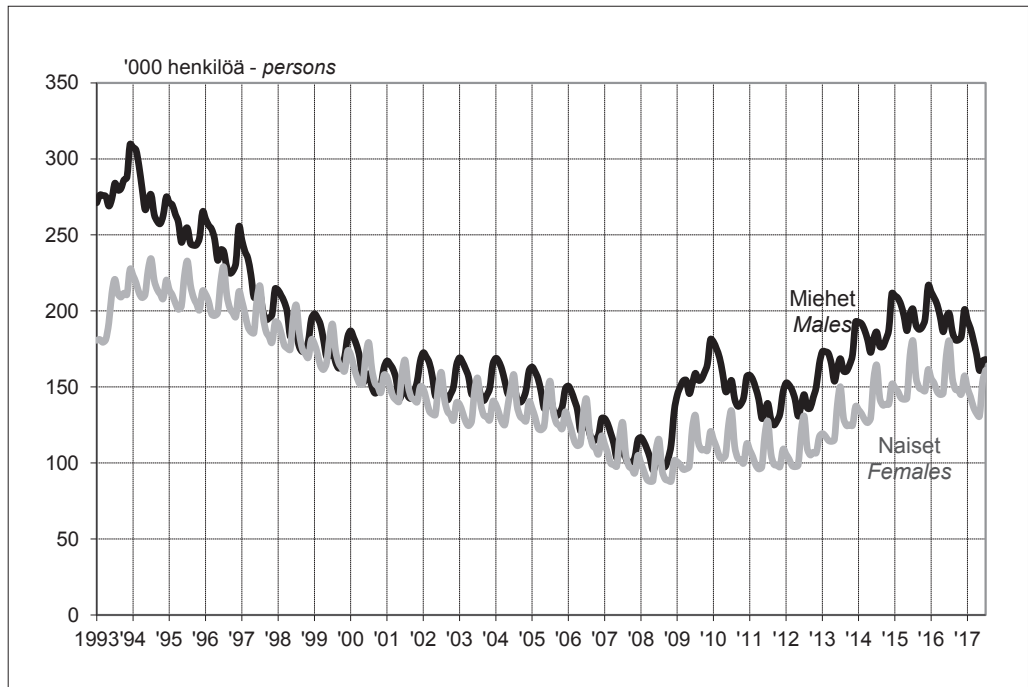
Kuvio 11. Työttömät työnhakijat (1) ja avoimet työpaikat (2) työnvälityksessä kuukausittain ja kausitasoitettuina

Chart 11. Unemployed persons seeking work (1) and unfilled vacancies (2) at the Employment Service, original monthly figures and seasonally adjusted figures

Kuvio 12. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä kuukausittain sukupuolen mukaan

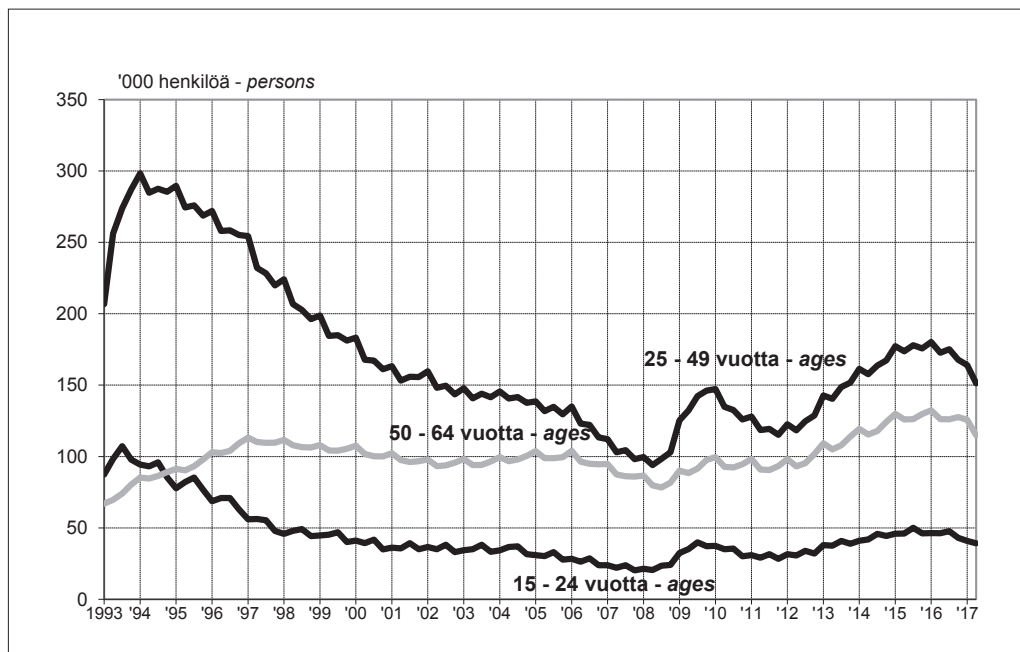
Chart 12. Unemployed persons seeking work at the Employment Service by sex, monthly figures

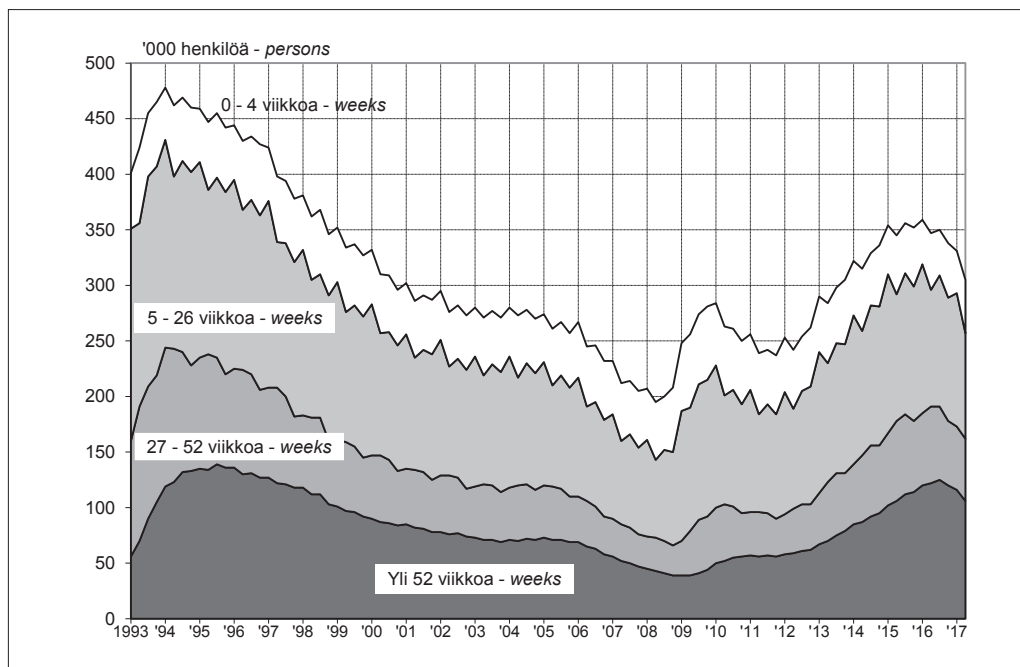
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

Kuvio 13. Työttömät työnhakijat työväilytyksessä ikäryhmittäin, neljännesvuosittain
Chart 13. Unemployed jobseekers at the Employment Service by age, quarterly figures

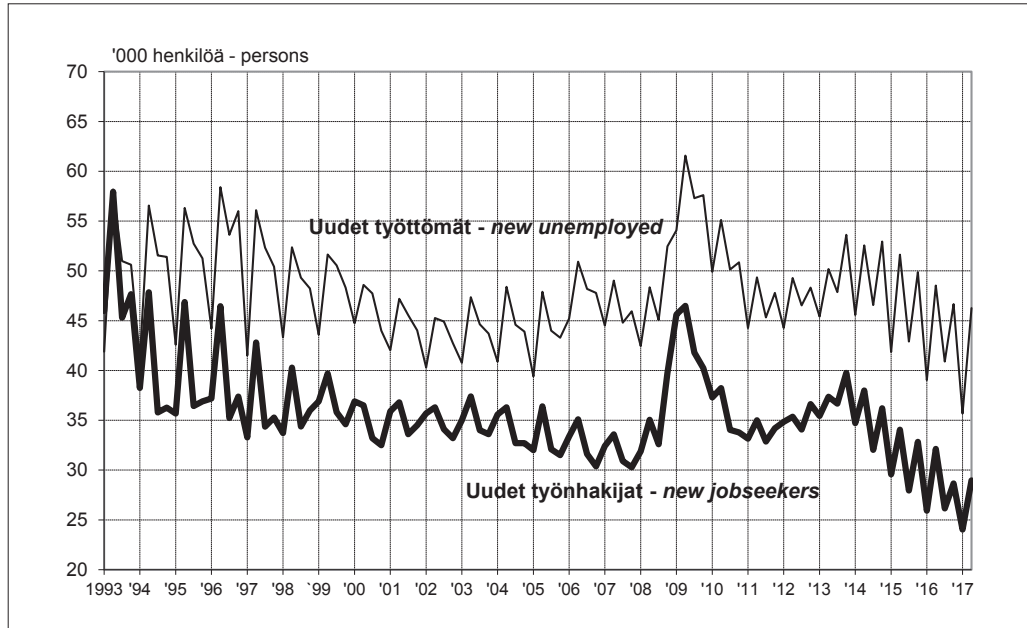
Kuvio 14. Työttömät työnhakijat työttömyyden keston mukaan, kesto viikkoina
Chart 14. Unemployed persons seeking jobs at the Employment Service by duration of unemployment, duration in weeks

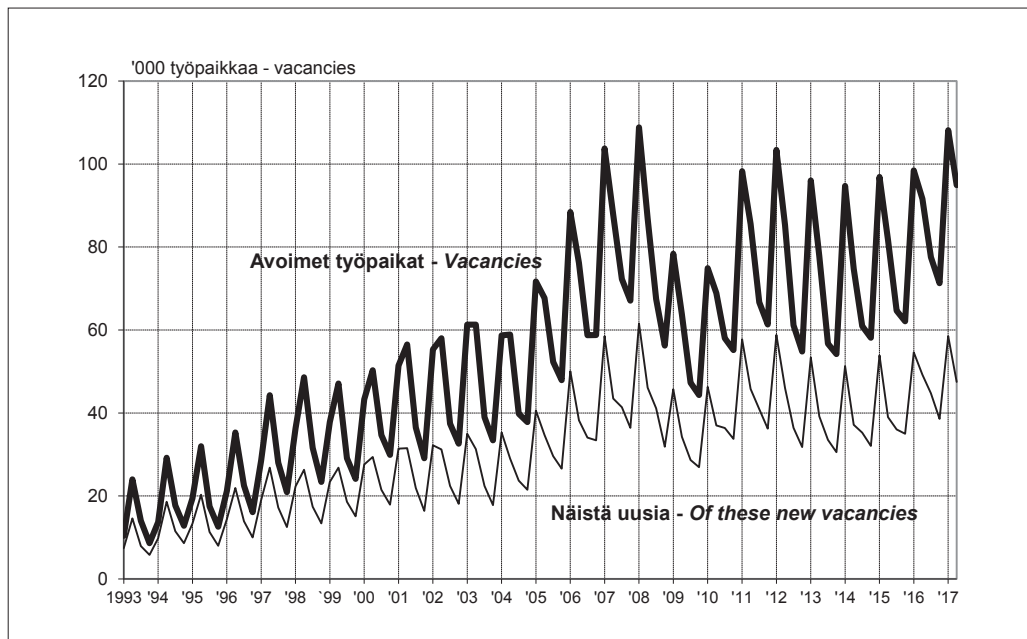
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työväilytystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

Kuvio 15. Kuukauden uudet työnhakijat ja uudet työttömät työnvälityksessä neljännesvuosittain
Chart 15. New jobseekers and new unemployed during a month at the Employment Service, quarterly figures

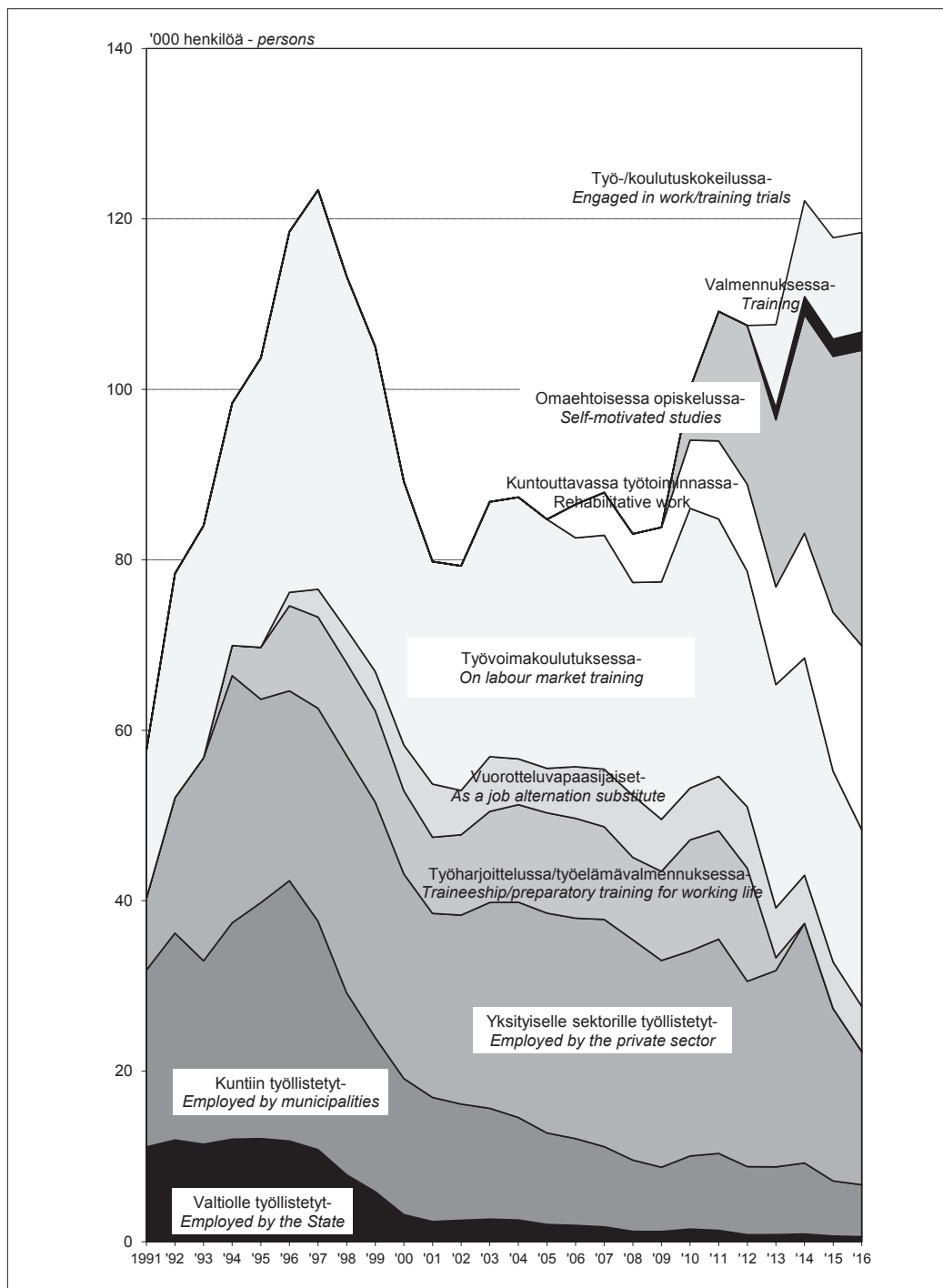

Kuvio 16. Avoimet työpaikat kuukauden aikana sekä näistä uudet avoimet työpaikat työnvälityksessä neljännesvuosittain
Chart 16. Vacancies during a month and of these new vacancies at the Employment Service, quarterly figures

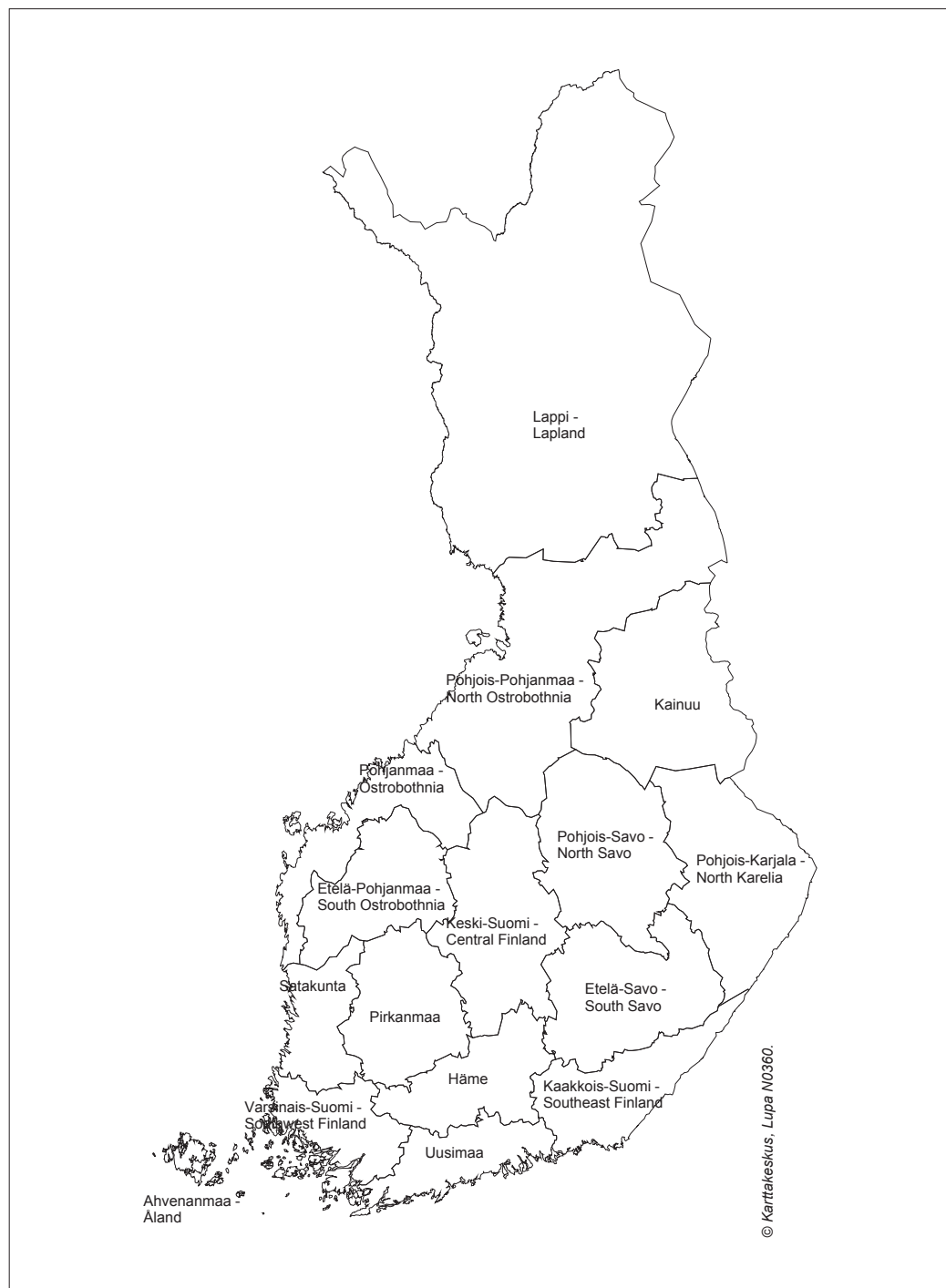
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

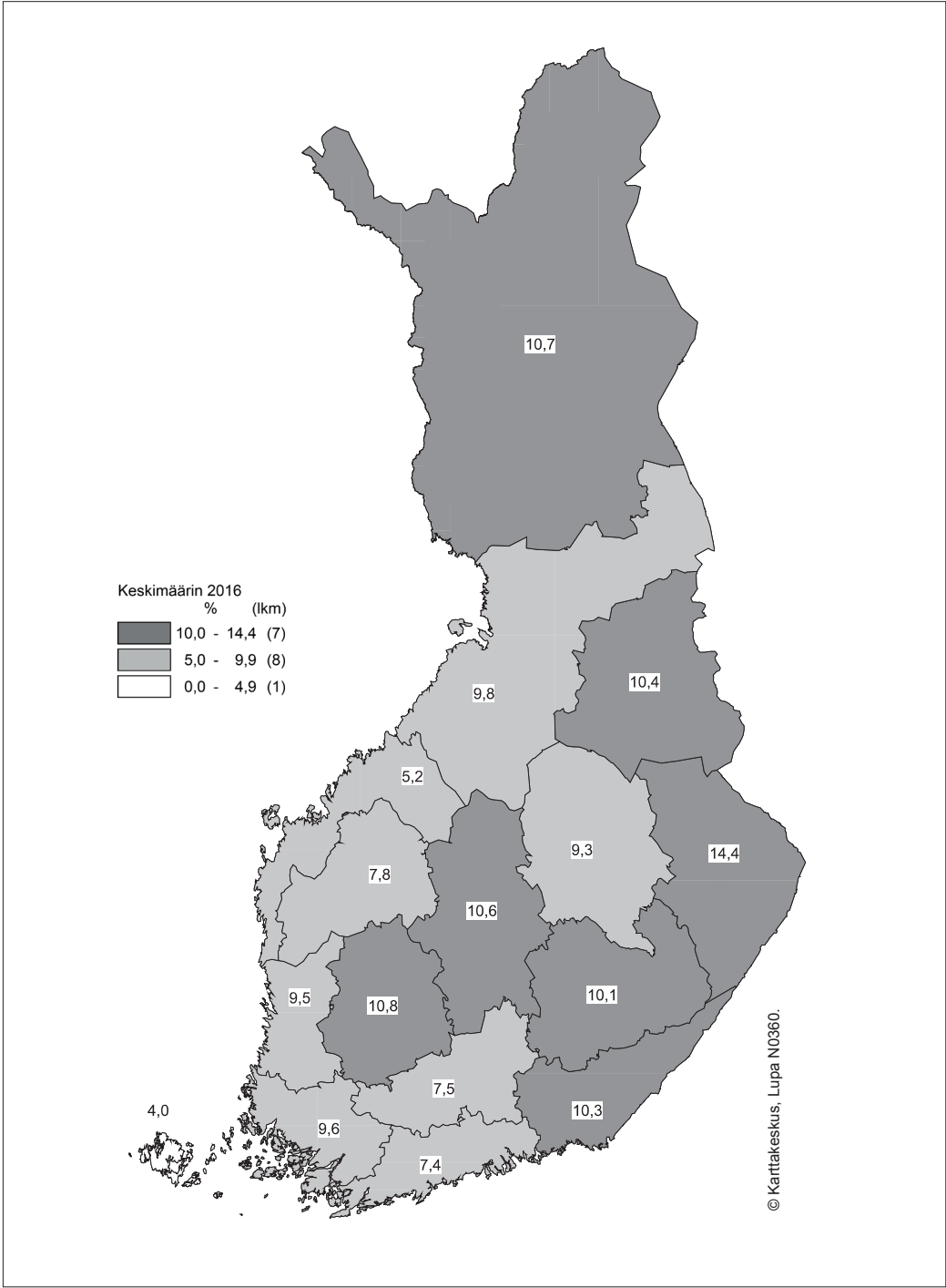
Kuvio 17. Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa olevat**Chart 17.** Number of persons participating services included in the activation rate

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

Kuvio 18. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten alueet**Chart 18.** Administrative districts of Ministry of Economic Affairs and Employment

Kuvio 19. Työttömyysasteet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalueittain vuonna 2016
Chart 19. Unemployment rates by administrative districts in the year 2016

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

Taulukot

Tables

1. 15- 74-VUOTIAS VÄESTÖ IÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN
POPULATION FROM 15 TO 74 YEARS BY AGE AND SEX

Vuosi ja neljännes	Ikä - Age											Yhteensä	
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-74		
Year and quarter	1 000 henkilöä - persons											Total	
Molemmat sukupuolet - Both sexes													
1998	329	322	314	372	380	394	417	387	280	246	437	3 878	
1999	331	327	305	364	381	389	408	412	283	255	435	3 890	
2000	332	328	305	353	380	385	402	432	288	261	436	3 901	
2001	331	326	309	341	378	380	399	425	317	265	437	3 909	
2002	326	326	315	329	375	378	396	418	343	272	439	3 918	
2003	322	329	324	315	371	378	390	410	377	269	442	3 926	
2004	318	332	329	307	383	380	385	401	401	272	447	3 935	
2005	319	333	331	307	353	379	381	395	421	276	452	3 948	
2006	323	333	331	312	342	377	377	392	414	305	456	3 963	
2007	328	330	332	319	331	375	375	390	407	330	464	3 981	
2008	333	326	337	329	318	372	376	384	400	362	468	4 004	
2009	334	324	342	336	311	364	378	380	391	386	478	4 025	
2010	334	326	345	339	312	355	378	376	386	405	488	4 043	
2011	330	330	346	339	317	345	377	373	384	399	520	4 059	
2012	325	336	343	342	325	334	375	371	381	393	550	4 075	
2013	317	341	340	348	335	321	371	373	377	386	578	4 087	
2014	310	342	339	353	342	315	365	375	372	378	604	4 095	
2015	304	341	341	356	345	316	365	375	370	373	626	4 102	
2016	300	337	344	357	346	321	345	374	367	372	647	4 109	
2014	I	313	341	340	351	340	315	368	375	374	381	595	4 092
	II	311	341	339	352	342	315	366	376	373	379	602	4 094
	III	309	342	339	353	343	314	364	375	372	377	608	4 096
	IV	308	342	339	355	344	314	361	376	371	376	613	4 099
2015	I	306	342	340	356	345	315	359	376	371	375	617	4 100
	II	304	341	340	356	345	315	356	376	370	374	622	4 099
	III	303	341	340	356	346	316	354	375	369	372	628	4 101
	IV	302	340	342	356	346	317	352	369	369	372	637	4 108
2016	I	301	339	343	357	346	319	349	375	368	372	643	4 110
	II	300	338	344	357	345	321	347	375	367	372	645	4 108
	III	299	337	345	357	346	322	344	374	366	371	648	4 108
	IV	299	335	346	357	346	324	342	373	366	372	649	4 109
2017	I	298	334	348	356	347	326	339	373	365	371	651	4 109
	II	297	333	350	355	347	327	337	372	365	371	656	4 111
Miehet - Male													
1998		167	166	162	188	194	200	215	192	138	118	1 927	
1999		169	168	158	183	192	200	211	204	141	120	1 935	
2000		171	166	157	179	194	195	207	214	141	127	1 942	
2001		170	166	162	170	196	189	202	214	144	121	1 948	
2002		167	167	163	166	195	187	198	213	166	136	1 954	
2004		163	170	170	156	184	193	190	206	201	131	2 022	
2005		165	169	173	154	180	192	190	200	210	135	2 052	
2006		168	168	173	156	172	194	189	198	208	148	2 081	
2007		172	164	173	161	169	190	192	202	206	159	2 113	
2008		173	164	175	167	165	186	190	192	201	176	2 115	
2009		169	168	176	172	158	185	191	189	193	185	2 014	
2010		167	171	179	172	155	184	191	188	192	198	2 024	
2011		167	170	182	170	162	176	190	187	191	195	2 032	
2012		164	174	176	176	167	171	189	186	186	195	2 041	
2013		159	178	177	177	168	167	189	185	182	193	2 047	
2014		155	178	176	179	171	165	186	187	184	186	2 052	
2015		154	175	174	183	179	160	177	191	182	184	2 056	
2016		149	177	176	184	180	162	174	189	180	184	2 061	
2014	I	155	180	177	177	169	167	184	190	183	189	280	2 050
	II	157	177	177	177	170	166	190	184	182	189	283	2 051
	III	157	176	178	178	172	165	185	196	184	187	287	2 052
	IV	153	180	172	184	174	162	184	187	186	182	290	2 054
2015	I	154	178	174	183	177	161	183	186	184	184	292	2 055
	II	156	175	173	184	180	158	177	192	179	187	295	2 055
	III	156	172	174	184	179	159	174	194	183	183	298	2 056
	IV	152	176	177	182	178	161	174	192	182	183	302	2 060
2016	I	150	178	173	186	183	157	178	187	180	184	305	2 061
	II	152	175	174	185	179	162	177	187	183	180	306	2 061
	III	149	177	176	185	176	166	170	192	178	185	307	2 061
	IV	147	180	180	182	182	162	172	188	178	185	308	2 063
2017	I	150	176	178	184	180	165	171	188	181	182	308	2 063
	II	150	174	185	179	181	165	172	185	181	181	311	2 064
Naiset - Female													
1998		161	156	151	184	186	194	202	195	143	129	2 491	
1999		162	160	147	180	189	198	208	142	135	145	2 495	
2000		161	161	148	174	186	190	194	218	147	134	2 444	
2001		161	160	147	171	182	191	197	211	163	134	2 444	
2002		160	159	152	163	180	190	198	205	177	136	2 444	
2003		159	159	158	153	180	188	196	200	189	139	2 444	
2004		156	162	160	151	179	187	195	196	201	141	2 451	
2005		154	165	159	153	173	187	190	195	211	142	2 477	
2006		155	166	157	156	171	183	188	195	206	157	2 481	
2007		156	166	159	158	162	185	183	198	201	171	2 511	
2008		160	162	162	162	153	186	187	192	198	187	2 521	
2009		165	157	166	164	153	179	187	190	195	198	2 571	
2010		167	155	166	167	157	171	187	188	194	207	2 622	
2011		163	159	164	169	155	169	187	185	193	204	2 777	
2012		160	162	167	166	158	164	186	185	195	197	2 922	
2013		158	162	164	171	167	154	183	188	194	193	3 007	
2014		155	163	163	174	171	150	179	189	188	192	3 119	
2015		149	166	166	173	167	156	178	185	188	189	3 291	
2016		150	160	169	172	166	159	171	185	187	188	3 339	
2014	I	158	161	162	174	172	149	184	186	191	191	315	2 042
	II	154	164	161	175	172	148	176	192	191	190	319	2 043
	III	152	166	162	175	171	149	179	189	187	194	320	2 044
	IV	155	162	167	171	170	152	177	189	185	194	323	2 045
2015	I	152	164	166	173	168	154	175	190	187	191	326	2 045
	II	148	166	167	171	165	157	180	184	191	187	328	2 044
	III	147	168	166	172	166	157	180	182	186	190	330	2 046
	IV	149	164	165	175	168	156	177	184	186	189	335	2 048
2016	I	151	161	169	171	162	162	172	187	188	187	339	2 049
	II	148	162	170	172	166	158	170	187	184	191	339	2 048
	III	150	159	169	172	169	156	174	189	187	187	347	2 049
	IV	152	156	166	175	164	161	170	185	188	187	341	2 046
2017	I	149	159	170	172	167	160	168	185	185	189	343	2 046
	II	147	159	165	177	167	162	165	187	184	190	345	2 046

2. 15 - 74-VUOTIAS VÄESTÖ TYÖVOIMAAN KUULUMISEN MUKAAN
POPULATION FROM 15 TO 74 YEARS BY ACTIVITY

Vuosi ja neljännes	15-74-vuotias väestö	Työvoima - Labour force			Työvoimaan kuulumattomat - Persons not in labour force		
Year and quarter	Population from 15 to 74 years	Yhteensä	Työlliset	Työttömät	Yhteensä	Koululaiset, opiskelijat	Kotitaloustyötä tekevät
		Total	Employed	Unemployed	Total	Students	Performing domestic work
1 000 henkilöä - persons							
1961	3 133	2 147	2 121	26	986	..	..
1962	3 187	2 160	2 132	28	1 027	..	..
1963	3 240	2 158	2 126	32	1 082	..	..
1964	3 291	2 186	2 153	33	1 105	..	..
1965 1	3 215	2 185	2 155	30	1 030	..	..
1966	3 249	2 192	2 159	33	1 057	..	..
1967	3 288	2 177	2 114	63	1 111	..	..
1968	3 324	2 158	2 073	85	1 166	..	..
1969	3 341	2 158	2 087	61	1 182	..	..
1970 1	3 349	2 263	2 217	46	1 086	..	..
1971	3 379	2 270	2 215	55	1 109	298	328
1972	3 422	2 277	2 215	62	1 145	310	310
1973	3 461	2 322	2 265	57	1 139	316	272
1974	3 495	2 370	2 326	44	1 125	329	231
1975	3 522	2 374	2 312	62	1 148	339	213
1976	3 542	2 370	2 278	92	1 172	303	225
1977	3 560	2 371	2 232	140	1 189	311	206
1978	3 579	2 372	2 200	172	1 207	319	207
1979	3 597	2 399	2 256	143	1 198	318	192
1980	3 616	2 442	2 328	114	1 174	310	181
1981	3 636	2 474	2 353	121	1 162	313	169
1982	3 659	2 512	2 377	135	1 147	324	149
1983	3 681	2 528	2 390	138	1 153	326	149
1984	3 697	2 546	2 413	133	1 152	319	141
1985	3 708	2 566	2 437	129	1 142	308	130
1986	3 716	2 569	2 431	138	1 148	304	119
1987	3 720	2 554	2 423	130	1 167	300	106
1988	3 720	2 546	2 431	116	1 174	298	104
1989 1	3 725	2 588	2 507	80	1 138	273	105
1990	3 737	2 586	2 504	82	1 151	282	107
1991	3 761	2 544	2 375	169	1 217	308	114
1992	3 784	2 499	2 206	292	1 285	349	117
1993	3 802	2 476	2 071	405	1 326	366	117
1994	3 825	2 463	2 054	408	1 362	384	117
1995	3 839	2 481	2 099	382	1 358	375	116
1996	3 850	2 490	2 127	363	1 360	383	113
1997	3 862	2 484	2 170	314	1 379	358	105
1998	3 878	2 507	2 222	285	1 370	354	109
1999	3 890	2 557	2 296	261	1 333	325	100
2000	3 901	2 588	2 335	253	1 312	316	97
2001	3 909	2 605	2 367	238	1 304	318	95
2002	3 918	2 610	2 372	237	1 308	324	84
2003	3 926	2 600	2 365	235	1 327	332	88
2004	3 935	2 594	2 365	229	1 342	334	96
2005	3 948	2 620	2 401	220	1 327	332	91
2006	3 963	2 648	2 444	204	1 315	325	93
2007	3 981	2 675	2 492	183	1 306	318	91
2008	4 004	2 703	2 531	172	1 301	..	..
2009	4 025	2 678	2 457	221	1 347	..	..
2010	4 043	2 672	2 447	224	1 372	..	..
2011	4 059	2 682	2 474	209	1 376	..	..
2012	4 075	2 690	2 483	207	1 385	..	..
2013	4 087	2 676	2 457	219	1 411	..	..
2014	4 095	2 679	2 447	232	1 416	..	..
2015	4 102	2 689	2 437	252	1 413	..	..
2016	4 109	2 685	2 448	237	1 424	..	..
2011 I	4 053	2 635	2 408	227	1 418	..	..
2011 II	4 057	2 761	2 517	244	1 296	..	..
2011 III	4 060	2 697	2 514	183	1 364	..	..
2011 IV	4 065	2 637	2 456	181	1 428	..	..
2012 I	4 070	2 644	2 432	211	1 426	..	..
2012 II	4 073	2 762	2 524	238	1 311	..	..
2012 III	4 076	2 721	2 529	193	1 354	..	..
2012 IV	4 080	2 633	2 448	185	1 447	..	..
2013 I	4 083	2 640	2 408	232	1 444	..	..
2013 II	4 085	2 758	2 506	252	1 327	..	..
2013 III	4 087	2 681	2 490	191	1 406	..	..
2013 IV	4 091	2 625	2 422	203	1 466	..	..
2014 I	4 092	2 632	2 394	238	1 460	..	..
2014 II	4 094	2 755	2 490	265	1 339	..	..
2014 III	4 096	2 690	2 487	203	1 406	..	..
2014 IV	4 099	2 640	2 418	223	1 459	..	..
2015 I	4 100	2 648	2 391	257	1 452	..	..
2015 II	4 099	2 757	2 463	295	1 342	..	..
2015 III	4 101	2 708	2 481	226	1 393	..	..
2015 IV	4 108	2 643	2 412	230	1 465	..	..
2016 I	4 110	2 651	2 396	255	1 459	..	..
2016 II	4 108	2 752	2 477	275	1 357	..	..
2016 III	4 108	2 697	2 493	204	1 410	..	..
2016 IV	4 109	2 639	2 427	212	1 470	..	..
2017 I	4 109	2 655	2 407	248	1 454	..	..
2017 II	4 111	2 769	2 494	275	1 342	..	..

1. Luvut eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa työvoimatutkimuksessa tapahtuneiden menetelmamuutosten ja aikasarjojen korjausten vuoksi. - Due to changes in method and corrections of timeseries in the labour force survey, the figures are not comparable with the figures for earlier years.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

4. TYÖVOIMAOSUUDET IÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN
LABOUR FORCE PARTICIPATION BY AGE AND SEX

Vuosi ja neljännes	Ikä - Age											
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	15-64	15-74
Year and quarter	1 000 henkilöä - persons											
Molemmat sukupuolet - Both sexes												
1998	28.2	63.9	81.2	86.2	90.0	90.5	89.2	84.5	60.5	20.9	72.4	64.7
1999	32.6	66.2	83.0	87.3	90.0	90.9	89.2	85.0	62.4	23.1	73.6	65.7
2000	33.3	68.2	82.9	87.0	89.8	91.1	90.0	85.6	66.2	24.7	74.2	66.4
2001	32.7	68.4	83.4	87.2	90.2	90.7	89.3	86.2	70.0	26.8	74.5	66.6
2002	32.4	67.5	85.0	87.6	89.9	90.3	89.1	85.7	71.6	27.5	74.5	66.6
2003	30.8	67.1	83.6	87.1	88.6	90.5	89.1	85.2	71.7	28.5	74.0	66.2
2004	29.9	65.5	82.9	86.9	88.2	90.8	89.8	85.0	71.4	30.5	73.8	65.9
2005	29.9	67.5	84.1	86.3	88.7	90.0	90.5	85.8	70.9	34.9	74.3	66.1
2006	30.7	68.7	82.1	84.0	88.5	91.0	90.6	87.5	73.0	38.9	74.7	66.8
2007	32.7	70.9	84.3	87.1	89.1	91.1	90.2	86.2	73.3	40.8	75.1	67.2
2008	32.6	71.2	84.7	87.5	90.1	90.8	90.6	87.4	75.0	42.8	75.5	67.5
2009	30.0	68.5	83.4	87.4	89.8	91.0	90.3	87.2	76.8	41.2	74.5	66.5
2010	28.7	67.8	82.8	85.3	88.4	90.8	90.1	87.3	78.1	43.1	74.1	66.1
2011	29.3	68.7	83.0	84.9	88.9	90.8	90.6	87.5	78.1	44.3	74.5	66.1
2012	30.8	68.7	82.1	84.0	88.5	90.5	91.4	87.0	79.3	45.7	74.8	66.0
2013	31.4	68.0	82.4	83.2	87.0	89.9	90.4	87.5	79.2	47.0	74.7	65.5
2014	31.5	67.8	81.0	83.4	87.3	89.8	90.4	87.7	79.9	47.8	75.0	65.4
2015	30.9	68.1	81.3	83.6	86.6	89.9	90.4	88.0	81.5	49.1	75.4	65.6
2016	31.6	67.7	81.2	82.4	86.6	89.7	89.7	88.4	82.0	51.0	75.5	65.3
2015 I	24.1	65.6	80.3	83.3	86.4	89.7	90.5	87.7	81.0	47.7	74.1	64.6
2015 II	46.1	74.6	82.6	84.4	87.1	88.9	90.3	87.7	81.5	48.4	77.4	67.3
2015 III	30.5	70.6	81.0	84.7	86.6	90.8	90.6	88.6	81.5	50.4	76.0	66.0
2015 IV	22.7	61.5	81.5	82.1	86.2	90.3	90.2	88.2	82.1	49.7	74.0	64.3
2016 I	25.5	63.6	80.9	82.0	87.2	90.1	90.1	88.3	81.7	49.9	74.5	64.5
2016 II	44.2	74.1	83.3	83.4	86.9	89.7	89.5	87.8	81.4	51.1	77.4	67.0
2016 III	32.3	70.8	80.7	83.1	86.6	89.4	89.1	88.6	82.6	51.6	76.0	65.7
2016 IV	24.4	62.4	79.8	81.4	85.8	89.5	90.0	88.9	82.4	51.5	74.2	64.2
2017 I	27.2	64.1	79.5	83.1	85.7	90.6	90.0	88.3	81.2	52.9	74.8	64.6
2017 II	43.6	75.7	83.9	82.7	86.4	88.4	90.9	89.7	82.6	53.6	78.1	67.4
Miehet - Male												
1998	26.5	67.1	88.0	92.5	94.0	92.1	90.0	84.0	61.5	24.2	75.1	68.4
1999	30.9	68.5	89.9	93.5	93.5	92.7	89.5	84.9	62.6	24.9	75.9	69.0
2000	30.3	71.0	89.5	94.0	93.6	92.1	90.1	85.7	65.8	28.1	76.4	69.5
2001	29.7	70.9	89.7	94.0	94.6	92.1	89.4	86.2	69.4	30.0	76.6	69.7
2002	28.2	69.9	89.6	93.7	93.0	92.3	89.4	85.5	71.4	30.5	76.2	69.2
2003	27.5	68.4	89.2	93.7	92.3	92.1	89.4	84.6	71.3	32.3	75.5	69.0
2004	27.2	66.7	90.0	92.8	93.2	92.3	89.7	83.6	70.4	32.8	75.5	68.5
2005	27.1	68.3	89.6	92.6	93.2	91.8	90.3	84.8	69.3	37.6	75.7	68.6
2006	28.1	70.2	89.3	92.9	92.9	92.4	90.0	84.8	71.2	41.5	76.2	69.0
2007	28.7	72.5	88.7	94.0	93.3	92.5	90.2	84.6	71.3	43.2	76.4	69.3
2008	28.8	72.5	89.9	94.4	94.0	92.7	90.7	86.2	74.1	45.1	77.0	69.9
2009	25.5	68.6	88.1	93.3	94.1	92.4	90.3	86.2	74.9	41.9	75.6	68.4
2010	24.6	68.6	88.1	93.0	92.5	92.4	90.3	87.1	76.2	44.4	75.7	68.4
2011	25.7	69.0	88.3	93.1	93.5	92.3	90.9	87.8	77.1	46.0	76.3	68.7
2012	25.8	69.5	86.8	91.7	93.6	91.7	92.1	86.6	76.7	47.2	76.2	68.2
2013	26.0	67.5	87.7	90.9	92.8	91.7	90.6	87.0	76.2	47.6	76.0	67.6
2014	27.6	67.2	85.6	90.4	92.5	91.3	89.9	87.5	77.0	47.0	76.0	67.4
2015	26.8	66.7	86.6	90.5	91.1	91.3	90.2	87.8	78.3	48.2	76.3	67.4
2016	27.1	66.5	86.1	89.9	91.1	91.3	90.6	89.2	80.5	50.1	76.9	67.5
2015 I	18.4	65.7	85.2	90.2	91.0	91.1	90.6	86.7	77.5	46.9	75.0	66.3
2015 II	43.0	74.7	89.4	91.0	91.3	90.7	89.6	86.8	78.1	46.9	78.4	69.2
2015 III	27.0	67.8	86.7	92.0	91.0	92.0	90.2	88.9	78.1	49.5	76.8	67.8
2015 IV	18.8	58.8	85.3	88.8	91.1	91.4	90.5	88.6	79.5	49.7	75.0	66.2
2016 I	20.0	63.4	85.8	89.6	90.9	92.3	90.7	89.0	78.7	48.1	75.6	66.3
2016 II	41.0	73.4	88.7	91.1	92.6	92.0	89.8	87.8	79.9	50.4	79.2	69.5
2016 III	27.2	67.7	85.5	90.1	90.4	90.5	90.6	89.4	81.9	51.7	77.2	67.7
2016 IV	20.1	61.6	84.4	88.9	90.6	90.3	91.6	90.8	81.4	50.2	75.8	66.7
2017 I	20.7	64.4	84.3	88.6	90.3	92.4	91.3	88.7	79.0	51.5	75.9	66.5
2017 II	40.1	74.5	86.7	89.5	90.8	90.4	92.1	90.4	82.4	53.0	79.5	69.7
Naiset - Female												
1998	29.8	60.5	74.0	79.8	85.8	88.8	88.4	84.9	59.5	17.9	69.7	61.0
1999	34.4	63.8	75.6	80.9	86.4	89.0	89.0	85.1	62.3	21.4	71.2	62.5
2000	36.5	65.3	76.0	79.8	85.8	89.9	89.9	85.5	66.6	21.5	72.0	63.2
2001	35.9	65.7	76.4	80.5	85.5	89.3	89.2	86.3	70.6	23.6	72.4	63.6
2002	36.7	65.0	79.9	81.3	86.4	88.4	88.9	85.9	71.8	24.5	72.8	64.0
2003	34.1	65.8	77.8	80.2	84.8	88.9	88.8	85.9	72.2	25.0	72.1	63.5
2004	32.8	64.2	75.4	80.8	83.1	89.1	89.9	86.4	72.4	28.5	72.0	63.3
2005	32.9	66.8	78.3	79.9	84.2	88.2	90.7	86.9	72.5	32.4	72.8	64.1
2006	33.6	67.3	77.5	80.2	84.0	89.6	90.6	87.4	74.8	36.4	73.3	64.6
2007	36.9	69.2	79.4	80.1	84.7	89.6	90.2	87.7	75.3	38.6	73.8	65.1
2008	36.7	69.9	79.2	80.3	86.0	88.9	90.5	88.5	75.9	40.6	73.9	65.1
2009	34.6	68.5	78.3	81.2	85.3	89.6	90.3	88.3	78.7	40.6	73.9	64.7
2010	32.9	66.9	77.1	77.5	84.4	89.1	89.9	87.5	79.9	41.9	72.5	63.7
2011	33.0	68.3	77.1	76.7	84.0	89.2	90.4	87.3	79.1	42.7	72.6	63.5
2012	35.9	67.9	77.2	75.8	83.1	89.3	90.8	87.4	81.8	44.3	73.4	63.8
2013	36.8	68.5	76.7	75.2	81.1	87.9	90.1	88.0	81.9	46.5	73.4	63.4
2014	35.5	68.5	75.9	76.2	82.0	88.2	90.9	87.9	82.8	48.6	73.9	63.4
2015	35.0	69.5	75.8	76.3	81.8	88.4	90.6	88.3	84.6	49.9	74.4	63.7
2016	36.0	69.1	76.0	74.5	81.7	88.1	88.7	87.5	83.4	52.0	74.1	63.1
2015 I	30.0	65.5	75.1	76.0	81.5	88.1	90.4	88.6	84.4	48.5	73.2	62.8
2015 II	49.5	74.5	75.5	77.4	82.6	87.0	90.9	88.6	84.6	50.0	76.3	65.3
2015 III	34.3	73.6	75.0	76.8	81.9	89.5	90.9	88.3	84.8	51.2	75.1	64.2
2015 IV	26.6	64.4	77.4	75.1	81.0	89.1	90.0	87.7	84.8	49.7	73.1	62.4
2016 I	31.1	63.8	75.9	73.7	83.1	88.1	89.5	87.5	84.6	51.6	73.4	62.7
2016 II	47.4	75.0	77.7	75.0	80.8	87.2	89.2	87.9	82.7	51.8	75.6	64.4
2016 III	37.4	74.3	75.7	75.5	82.5	88.3	87.7	87.8	83.2	51.5	74.7	63.6
2016 IV	28.5	63.3	74.8	73.6	80.5	88.6	88.3	86.9	83.2	52.9	72.5	61.8
2017 I	33.7	63.8	74.5	77.1	80.8	88.6	88.7	87.8	83.3	54.2	73.7	62.7
2017 II	47.1	77.0	80.7	75.8	81.6	86.3	89.7	89.1	82.8	54.1	76.6	65.0

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

5. TYÖLLISET TOIMIALOITTAIN, MOLEMMAT SUKUPUOLET (Supistettu luokitus)
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRY, BOTH SEXES (Condensed classifications)

Vuosi ja neljännes	Kaikki toimialat ¹	Alkutuotanto	Jalostus	Palveluelinkeinot
Year and quarter	All industries ¹	Primary industries	Secondary industries	Tertiary industries
	1 000 henkilöä - persons			
1966	2 159	623	725	811
1967	2 114	567	725	822
1968	2 073	552	705	836
1969	2 082	505	728	864
1970 ²	2 217	538	752	928
1971	2 215	508	765	942
1972	2 215	461	772	982
1973	2 265	432	793	1 041
1974	2 326	424	822	1 079
1975	2 312	391	812	1 104
1976	2 278	367	790	1 109
1977	2 232	336	775	1 113
1978	2 200	316	757	1 121
1979	2 256	309	779	1 159
1980	2 328	314	803	1 201
1981	2 353	305	821	1 221
1982	2 377	312	801	1 258
1983	2 390	302	789	1 295
1984	2 413	293	784	1 335
1985	2 437	279	776	1 378
1986	2 431	266	774	1 388
1987	2 423	251	753	1 417
1988	2 431	238	741	1 450
1989 ²	2 507	233	760	1 512
1990	2 504	222	757	1 522
1991	2 375	210	681	1 481
1992	2 206	197	603	1 403
1993	2 071	183	548	1 334
1994	2 054	178	536	1 333
1995	2 099	170	572	1 351
1996	2 127	159	579	1 383
1997	2 170	153	594	1 417
1998	2 222	144	613	1 457
1999	2 296	144	637	1 509
2000	2 335	144	642	1 544
2001	2 367	135	642	1 583
2002	2 372	127	639	1 599
2003	2 365	120	620	1 616
2004	2 365	116	606	1 635
2005	2 401	121	599	1 675
2006	2 444	118	607	1 714
2007	2 492	118	621	1 746
2008	2 531	119	628	1 771
2009	2 457	119	581	1 748
2010	2 447	115	560	1 762
2011	2 474	110	560	1 792
2012	2 483	109	557	1 805
2013	2 457	107	553	1 784
2014	2 447	109	528	1 798
2015	2 437	109	520	1 798
2016	2 448	101	534	1 804
2011 I	2 408	110	534	1 755
2011 II	2 517	112	567	1 827
2011 III	2 514	114	583	1 805
2011 IV	2 456	106	556	1 783
2012 I	2 432	104	543	1 775
2012 II	2 524	111	568	1 836
2012 III	2 529	116	568	1 833
2012 IV	2 448	106	550	1 781
2013 I	2 408	100	541	1 756
2013 II	2 506	115	565	1 817
2013 III	2 490	111	561	1 806
2013 IV	2 422	104	544	1 766
2014 I	2 394	105	519	1 759
2014 II	2 490	111	538	1 832
2014 III	2 487	115	536	1 823
2014 IV	2 418	106	518	1 786
2015 I	2 391	105	502	1 775
2015 II	2 463	118	520	1 813
2015 III	2 481	110	540	1 825
2015 IV	2 412	103	520	1 780
2016 I	2 396	97	507	1 784
2016 II	2 477	109	542	1 817
2016 III	2 493	106	543	1 834
2016 IV	2 427	91	544	1 786
2017 I	2 407	92	510	1 800
2017 II	2 494	101	545	1 846

1. Ryhmä "tuntematon" mukaanlukien. - Including the category "unknown".

2. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Vuodesta 2005 lähtien uuden toimialaluokituksen TOL2008 mukaan -
 From 2005 based on new industrial classification TOL2008

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

6. TYÖLLISET TOIMIALOITTAIN, MIEHET (Supistettu luokitus)
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRY, MALES (Condensed classifications)

Vuosi ja neljännes	Kaikki toimialat ¹	Alkutuotanto	Jalostus	Palveluelinkeinot
Year and quarter	All industries ¹	Primary industries	Secondary industries	Tertiary industries
1 000 henkilöä - persons				
1966	1 221	344	530	347
1967	1 193	310	535	348
1968	1 152	293	509	350
1969	1 173	279	532	362
1970 ²	1 236	307	514	415
1971	1 228	290	527	410
1972	1 217	261	531	427
1973	1 240	249	543	447
1974	1 266	244	562	461
1975	1 247	220	559	469
1976	1 220	215	535	459
1977	1 181	198	528	450
1978	1 164	188	519	453
1979	1 197	182	539	469
1980	1 240	186	555	492
1981	1 244	184	569	487
1982	1 248	193	556	494
1983	1 249	185	554	507
1984	1 262	179	552	528
1985	1 264	173	547	542
1986	1 263	169	546	547
1987	1 260	161	534	564
1988	1 264	153	532	578
1989 ²	1 311	153	553	604
1990	1 308	143	553	611
1991	1 224	134	497	591
1992	1 130	130	439	560
1993	1 063	123	401	536
1994	1 059	117	397	541
1995	1 096	112	430	551
1996	1 116	106	439	568
1997	1 143	103	451	584
1998	1 174	97	465	608
1999	1 206	98	481	623
2000	1 228	99	489	637
2001	1 240	93	487	657
2002	1 229	85	486	654
2003	1 227	83	478	662
2004	1 229	82	466	676
2005	1 243	86	468	687
2006	1 266	85	478	702
2007	1 290	86	492	708
2008	1 315	86	502	720
2009	1 255	84	461	703
2010	1 259	82	444	729
2011	1 278	81	450	742
2012	1 277	81	449	743
2013	1 261	80	445	732
2014	1 254	81	426	742
2015	1 249	82	417	744
2016	1 267	75	431	756
2011 I	1 243	80	424	732
II	1 306	82	460	759
III	1 297	82	472	737
IV	1 266	79	445	737
2012 I	1 246	74	440	726
II	1 300	81	455	761
III	1 302	86	457	754
IV	1 260	82	443	732
2013 I	1 224	75	431	713
II	1 288	84	455	745
III	1 291	83	457	746
IV	1 243	78	436	725
2014 I	1 222	80	416	718
II	1 275	81	434	755
III	1 275	84	435	748
IV	1 244	80	418	742
2015 I	1 219	81	404	731
II	1 262	87	424	746
III	1 276	82	430	761
IV	1 237	79	413	742
2016 I	1 227	75	407	743
II	1 288	83	439	761
III	1 291	77	439	770
IV	1 260	67	440	751
2017 I	1 236	71	414	748
II	1 294	73	440	778

1. Ryhmä "tuntematon" mukaanlukien. - Including the category "unknown".

2. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Vuodesta 2005 lähtien uuden toimialaluokituksen TOL2008 mukaan -
 From 2005 based on new industrial classification TOL2008

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

7. TYÖLLISET TOIMIALOITTAIN, NAISET (Supistettu luokitus)
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRY, FEMALES (Condensed classifications)

Vuosi ja neljännes	Kaikki toimialat ¹	Alkutuotanto	Jalostus	Palveluelinkeinot
Year and quarter	All industries ¹	Primary industries	Secondary industries	Tertiary industries
	1 000 henkilöä - persons			
1966	938	278	195	465
1967	921	257	190	474
1968	921	238	197	486
1969	924	225	198	501
1970 ²	980	230	238	513
1971	986	219	237	530
1972	997	200	242	556
1973	1 025	184	243	597
1974	1 059	180	261	617
1975	1 065	171	260	634
1976	1 059	152	253	649
1977	1 050	138	248	662
1978	1 035	128	237	668
1979	1 058	126	241	689
1980	1 088	127	249	708
1981	1 109	121	253	734
1982	1 129	119	245	762
1983	1 141	117	234	787
1984	1 152	114	230	806
1985	1 173	106	230	836
1986	1 167	97	228	841
1987	1 163	90	219	853
1988	1 166	84	209	871
1989 ²	1 196	80	208	907
1990	1 196	79	204	912
1991	1 151	76	184	890
1992	1 077	68	164	844
1993	1 008	60	147	798
1994	996	61	140	792
1995	1 003	57	142	801
1996	1 011	53	140	815
1997	1 028	50	142	833
1998	1 048	47	148	850
1999	1 090	46	156	886
2000	1 108	43	154	908
2001	1 127	42	155	926
2002	1 144	41	154	946
2003	1 138	38	142	954
2004	1 136	34	141	958
2005	1 158	34	132	988
2006	1 178	33	129	1 014
2007	1 202	32	128	1 039
2008	1 216	33	126	1 052
2009	1 202	35	119	1 044
2010	1 188	33	117	1 033
2011	1 196	29	110	1 051
2012	1 206	29	108	1 063
2013	1 195	27	108	1 056
2014	1 193	28	101	1 058
2015	1 188	27	103	1 054
2016	1 182	25	103	1 049
2011 I	1 165	30	110	1 020
II	1 211	30	107	1 068
III	1 217	32	111	1 068
IV	1 190	27	111	1 047
2012 I	1 186	30	102	1 048
II	1 225	30	113	1 073
III	1 227	30	111	1 080
IV	1 187	25	105	1 052
2013 I	1 184	25	110	1 042
II	1 219	31	110	1 071
III	1 200	28	104	1 063
IV	1 179	26	107	1 042
2014 I	1 172	25	104	1 039
II	1 214	30	104	1 077
III	1 212	32	101	1 073
IV	1 174	26	99	1 044
2015 I	1 172	24	99	1 044
II	1 200	30	96	1 067
III	1 205	28	110	1 063
IV	1 175	24	107	1 038
2016 I	1 169	22	100	1 043
II	1 189	26	104	1 057
III	1 202	30	104	1 063
IV	1 166	24	104	1 034
2017 I	1 171	21	96	1 051
II	1 200	28	104	1 067

1. Ryhmä "tuntematon" mukaanlukien. - Including the category "unknown".

2. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Vuodesta 2005 lähtien uuden toimialaluokituksen TOL2008 mukaan -
 From 2005 based on new industrial classification TOL2008

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

8. TYÖLLISET TOIMIALOITTAIN
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRY

EMPLOYED PERSONS IN INDUSTRY					Jatkuu -Continued
Vuosi ja neljännes	Kaikki toimialat	Maatalous	Metsätalous	Teollisuus	Talonrakennus
Year and quarter	Employed persons total	Agriculture	Forestry	Manufacturing	Construction of buildings
1 000 henkilöä - persons					
1966	2 159	526	96	526	127
1967	2 114	485	82	528	123
1968	2 073	449	82	522	112
1969	2 097	425	79	541	122
1970 1	2 217	451	91	552	143
1971	2 215	424	88	568	145
1972	2 215	389	74	579	140
1973	2 265	354	79	594	145
1974	2 326	353	73	622	145
1975	2 312	327	66	616	145
1976	2 278	306	61	602	130
1977	2 232	278	57	595	127
1978	2 200	261	55	579	125
1979	2 256	251	58	601	124
1980	2 328	251	63	627	128
1981	2 353	250	55	636	133
1982	2 377	255	57	618	133
1983	2 390	246	56	606	140
1984	2 413	242	52	601	143
1985	2 437	228	52	598	137
1986	2 431	218	47	589	142
1987	2 423	206	45	569	143
1988	2 431	197	41	553	145
1989 1	2 507	192	41	563	155
1990	2 504	183	39	556	161
1991	2 375	177	33	505	137
1992	2 206	166	31	456	111
1993	2 071	154	29	426	89
1994	2 054	153	25	428	80
1995	2 099	141	28	457	87
1996	2 127	133	26	461	88
1997	2 170	130	23	464	101
1998	2 222	120	24	475	107
1999	2 296	121	23	488	117
2000	2 335	118	24	494	122
2001	2 367	112	23	497	115
2002	2 372	106	21	491	117
2003	2 365	99	22	470	118
2004	2 365	93	23	458	115
2005	2 401	91	30	440	141
2006	2 444	90	28	443	146
2007	2 492	87	31	447	155
2008	2 531	88	31	442	165
2009	2 457	88	31	406	152
2010	2 447	84	31	388	152
2011	2 474	80	31	384	157
2012	2 483	78	31	382	155
2013	2 457	76	31	377	156
2014	2 447	76	33	359	150
2015	2 437	75	34	352	151
2016	2 448	71	30	356	163
2010 I	2 388	85	30	382	141
2010 II	2 485	83	33	401	151
2010 III	2 490	88	32	390	162
2010 IV	2 426	80	30	381	156
2011 I	2 408	80	30	371	146
2011 II	2 517	81	31	386	163
2011 III	2 514	81	33	399	163
2011 IV	2 456	75	30	380	156
2012 I	2 432	75	29	376	149
2012 II	2 524	79	32	393	155
2012 III	2 529	83	33	386	159
2012 IV	2 448	76	30	373	155
2013 I	2 408	70	30	373	151
2013 II	2 506	83	32	388	158
2013 III	2 490	76	35	378	162
2013 IV	2 422	73	31	369	153
2014 I	2 394	72	33	357	145
2014 II	2 490	80	31	367	149
2014 III	2 487	80	35	360	157
2014 IV	2 418	73	33	352	148
2015 I	2 391	72	33	344	141
2015 II	2 463	82	36	352	148
2015 III	2 481	77	33	365	158
2015 IV	2 412	70	33	348	157
2016 I	2 396	68	29	340	154
2016 II	2 477	76	33	361	164
2016 III	2 493	76	30	361	166
2016 IV	2 427	65	26	362	166
2017 I	2 407	64	28	337	156
2017 II	2 494	75	26	356	169

1. Katso alaviite taulukkoon 2. - *See note to table 2.*

Vuodesta 2005 lähtien uuden toimialaluokituksen TOL2008 mukaan -
From 2005 based on new industrial classification TOL2008

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - *Source: Statistics Finland, Labour Force Survey*

8. TYÖLLISET TOIMIALOITTAIN
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRY

Jatkoa -Continued

Vuosi ja neljännes	Maa- ja vesirakennus	Kauppa	Liikenne	Rahoitus- ja vakuutus	Palvelut
<i>Year and quarter</i>	<i>Other construction</i>	<i>Trade</i>	<i>Transport</i>	<i>Financing, insurance</i>	<i>Services</i>
1 000 henkilöä - persons					
1966	72	300	143	..	369
1967	74	303	140	..	378
1968	72	306	141	..	389
1969	67	305	146	..	412
1970 ¹	58	294 ²	165	84 ²	385
1971	53	298	160	84	400
1972	54	305	166	90	421
1973	54	326	167	99	449
1974	56	334	170	109	466
1975	58	329	177	118	480
1976	57	333	173	117	486
1977	54	320	170	117	506
1978	52	313	174	117	517
1979	53	318	179	120	542
1980	48	328	184	127	562
1981	51	326	184	130	581
1982	50	326	180	136	616
1983	43	337	177	135	646
1984	40	343	180	148	664
1985	41	355	186	156	681
1986	43	355	183	160	690
1987	41	348	182	177	710
1988	43	354	182	190	724
1989 ¹	42	388	178	262	684
1990	39	395	179	268	681
1991	39	364	175	263	679
1992	36	325	165	250	663
1993	33	305	158	234	637
1994	28	297	161	230	645
1995	28	301	163	228	659
1996	30	316	159	241	667
1997	29	329	164	240	685
1998	32	339	169	249	700
1999	32	355	168	267	719
2000	27	354	172	287	732
2001	30	357	174	301	750
2002	31	363	169	308	758
2003	33	362	173	313	767
2004	33	367	172	315	781
2005	18	373	144	384	774
2006	18	376	154	399	785
2007	19	389	151	414	792
2008	21	399	153	419	800
2009	23	381	153	408	806
2010	20	381	156	416	809
2011	19	386	147	427	832
2012	20	386	144	436	839
2013	20	382	142	431	830
2014	19	376	140	444	839
2015	17	371	137	457	834
2016	15	375	141	448	841
2010 I	20	365	156	402	796
2010 II	21	394	162	423	808
2010 III	21	392	156	426	813
2010 IV	17	375	151	408	817
2011 I	17	368	149	416	822
2011 II	18	401	151	433	843
2011 III	21	395	146	430	834
2011 IV	20	379	144	433	828
2012 I	18	362	145	433	834
2012 II	20	400	141	444	851
2012 III	23	401	150	442	840
2012 IV	22	382	140	429	830
2013 I	18	377	140	421	818
2013 II	19	405	143	437	832
2013 III	21	387	148	430	841
2013 IV	21	362	139	438	826
2014 I	17	363	135	433	828
2014 II	22	392	146	448	846
2014 III	21	393	140	446	844
2014 IV	18	357	140	447	842
2015 I	17	361	131	449	834
2015 II	20	383	136	463	832
2015 III	18	379	140	466	840
2015 IV	15	361	141	447	830
2016 I	13	359	143	449	833
2016 II	18	385	144	449	839
2016 III	16	396	139	446	853
2016 IV	16	363	137	446	840
2017 I	18	356	136	465	843
2017 II	20	377	138	475	856

1. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

2. Vuosina 1961 - 1969 "rahoitus- ja vakuutustoiminnan" luvut sisältyvät "kaupan" lukuun. -
In the years 1961 - 1969 the figures for "financing and insurance" include in the figures for "trade".

Vuodesta 2005 lähtien uuden toimialaluokituksen TOL2008 mukaan -
From 2005 based on new industrial classification TOL2008

9. TYÖLLISET AMMATTIASEMAN MUKAAN
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRIAL STATUS

Vuosi ja neljännes	Työlliset yhteensä	Palkansaajat - <i>Salary and wage earners</i>			Yrittäjät ja yrittäjä-perheenjäsenet
<i>Year and quarter</i>	<i>Employed total</i>	Yhteensä	Työntekijät	Toimihenkilöt	<i>Employers and unpaid family workers</i>
		<i>Total</i>	<i>Wage earners</i>	<i>Salaried employees</i>	
1 000 henkilöä - <i>persons</i>					
1966	2 159	1 524	896	628	635
1967	2 114	1 533	883	650	581
1968	2 073	1 529	888	641	544
1969	2 097	1 569	905	664	528
1970	2 126	1 626	930	696	500
1971	2 123	1 639	916	723	484
1972	2 118	1 672	906	766	446
1973	2 164	1 750	938	812	414
1974	2 229	1 826	967	859	403
1975	2 221	1 846	939	907	375
1976 ¹	2 278	1 819	947	856	437
1977	2 232	1 823	925	886	395
1978	2 200	1 812	921	880	374
1979	2 256	1 865	953	901	375
1980	2 328	1 930	991	928	379
1981	2 353	1 962	988	966	375
1982	2 377	1 990	968	1 014	377
1983	2 390	2 004	961	1 040	386
1984	2 413	2 035	960	1 073	378
1985	2 437	2 077	957	1 117	360
1986	2 431	2 071	941	1 127	359
1987	2 423	2 051	919	1 130	372
1988	2 431	2 062	912	1 148	368
1989 ¹	2 507	2 112	932	1 177	395
1990	2 504	2 116	914	1 199	388
1991	2 375	2 012	832	1 177	363
1992	2 206	1 862	738	1 120	344
1993	2 071	1 742	679	1 054	329
1994	2 054	1 722	671	1 041	332
1995	2 099	1 773	696	1 068	325
1996	2 127	1 803	692	1 098	324
1997	2 170	1 845	695	1 141	323
1998	2 222	1 905	727	1 170	317
1999	2 296	1 975	745	1 225	321
2000	2 335	2 016	749	1 264	319
2001	2 367	2 060	767	1 289	307
2002	2 372	2 068	758	1 307	304
2003	2 365	2 061	748	1 310	304
2004	2 365	2 064	733	1 328	301
2005	2 401	2 098	736	1 360	303
2006	2 444	2 129	746	1 382	314
2007	2 492	2 178	761	1 413	314
2008	2 531	2 207	764	1 437	324
2009	2 457	2 123	697	1 419	334
2010	2 447	2 120	682	1 431	328
2011	2 474	2 143	695	1 439	331
2012	2 483	2 146	697	1 442	337
2013	2 457	2 127	678	1 443	330
2014	2 447	2 105	654	1 445	343
2015	2 437	2 090	649	1 437	346
2016	2 448	2 105	650	1 450	344
2011 I	2 408	2 079	656	1 414	329
2011 II	2 517	2 187	713	1 463	330
2011 III	2 514	2 184	735	1 439	330
2011 IV	2 456	2 122	676	1 438	334
2012 I	2 432	2 095	656	1 430	338
2012 II	2 524	2 185	728	1 450	339
2012 III	2 529	2 186	727	1 453	342
2012 IV	2 448	2 119	678	1 434	329
2013 I	2 408	2 085	647	1 433	323
2013 II	2 506	2 174	707	1 461	332
2013 III	2 490	2 153	700	1 445	337
2013 IV	2 422	2 094	656	1 433	329
2014 I	2 394	2 058	620	1 432	336
2014 II	2 490	2 149	680	1 465	340
2014 III	2 487	2 139	683	1 450	348
2014 IV	2 418	2 072	634	1 432	346
2015 I	2 391	2 043	617	1 421	348
2015 II	2 463	2 113	664	1 444	350
2015 III	2 481	2 135	682	1 449	347
2015 IV	2 412	2 071	634	1 433	341
2016 I	2 396	2 053	614	1 436	343
2016 II	2 477	2 128	679	1 445	349
2016 III	2 493	2 143	672	1 465	350
2016 IV	2 427	2 094	635	1 455	333
2017 I	2 407	2 082	622	1 456	325
2017 II	2 494	2 161	670	1 490	332

1. Katso alaviite taulukkoon 2. - *See note to table 2.*

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - *Source: Statistics Finland, Labour Force Survey*

10. TYÖLLISET NORMAALIN TYÖAJAN MUKAAN
EMPLOYED PERSONS BY NORMAL HOURS OF WORK

Vuosi ja neljännes	Työlliset - Employed					Osa-aikaisten osuus työllisistä
	Yhteensä	Tuntia viikossa - Hours per week				
Year and quarter	Total	1 - 29	30 - 40	41 -	Tuntematon Unknown	Proportion of part-time employed
1 000 henkilöä - persons						
1981	2 353	173	1 852	316	12	7.4
1982	2 377	181	1 859	322	15	7.6
1983	2 390	197	1 847	321	24	8.2
1984	2 413	201	1 874	312	26	8.3
1985	2 437	201	1 896	310	30	8.2
1986	2 431	195	1 895	308	32	8.0
1987	2 423	194	1 882	315	32	8.0
1988	2 431	177	1 907	319	28	7.3
1989 I	2 507	192	1 956	328	32	9.8
1990	2 504	186	1 959	328	32	9.5
1991	2 375	185	1 856	298	36	10.1
1992	2 206	176	1 711	285	34	10.5
1993	2 071	181	1 583	271	36	11.4
1994	2 054	180	1 556	280	39	11.5
1995	2 099	176	1 586	283	54	11.7
1996	2 127	174	1 603	298	52	11.5
1997	2 170	203	1 612	339	16	11.0
1998	2 222	213	1 639	358	12	11.4
1999	2 296	226	1 682	371	17	12.1
2000	2 335	240	1 701	372	22	12.3
2001	2 367	246	1 735	364	23	12.2
2002	2 372	260	1 736	358	19	12.7
2003	2 365	266	1 730	352	17	13.0
2004	2 365	266	1 739	344	16	13.5
2005	2 401	269	1 768	346	18	13.7
2006	2 444	278	1 800	345	20	14.0
2007	2 492	288	1 840	345	18	14.1
2008	2 531	290	1 855	372	13	13.4
2009	2 457	299	1 796	349	12	14.0
2010	2 447	304	1 778	351	14	14.6
2011	2 474	313	1 790	356	14	14.9
2012	2 483	321	1 791	358	13	15.1
2013	2 457	319	1 781	345	13	15.1
2014	2 447	324	1 763	346	15	15.4
2015	2 437	325	1 743	353	16	15.5
2016	2 448	341	1 735	356	17	16.3
2006 I	2 381	283	1 743	336	19	14.4
2006 II	2 461	270	1 808	363	20	13.6
2006 III	2 494	259	1 864	352	19	13.2
2006 IV	2 438	301	1 786	328	24	15.0
2007 I	2 415	304	1 769	324	18	14.7
2007 II	2 524	274	1 873	358	19	13.6
2007 III	2 542	264	1 903	356	18	13.0
2007 IV	2 485	311	1 816	340	19	15.1
2008 I	2 474	311	1 790	358	15	14.2
2008 II	2 574	278	1 906	378	13	12.9
2008 III	2 566	260	1 911	383	12	12.0
2008 IV	2 509	309	1 818	370	13	14.2
2009 I	2 448	314	1 775	347	12	14.6
2009 II	2 497	284	1 837	363	12	13.3
2009 III	2 476	280	1 841	344	10	13.1
2009 IV	2 408	321	1 731	343	12	14.9
2010 I	2 388	318	1 721	334	16	15.2
2010 II	2 485	300	1 811	359	14	14.4
2010 III	2 490	277	1 836	360	15	13.7
2010 IV	2 426	319	1 742	351	13	15.2
2011 I	2 408	331	1 713	346	16	15.8
2011 II	2 517	311	1 822	368	15	14.5
2011 III	2 514	282	1 857	360	14	13.8
2011 IV	2 456	326	1 766	351	13	15.6
2012 I	2 432	326	1 740	352	14	15.4
2012 II	2 524	315	1 828	366	13	14.9
2012 III	2 529	302	1 847	364	12	14.4
2012 IV	2 448	338	1 751	347	12	15.6
2013 I	2 408	332	1 721	341	13	15.7
2013 II	2 506	305	1 836	351	12	14.4
2013 III	2 490	297	1 835	346	12	14.1
2013 IV	2 422	338	1 732	338	14	16.1
2014 I	2 394	332	1 741	345	16	16.2
2014 II	2 490	316	1 806	355	13	14.9
2014 III	2 487	303	1 814	357	14	14.4
2014 IV	2 418	342	1 716	344	15	16.3
2015 I	2 391	335	1 701	338	18	16.1
2015 II	2 463	320	1 772	353	17	15.3
2015 III	2 481	302	1 797	368	15	14.4
2015 IV	2 412	343	1 703	353	14	16.3
2016 I	2 396	349	1 690	338	18	16.6
2016 II	2 477	336	1 761	363	16	16.1
2016 III	2 493	327	1 778	372	17	15.6
2016 IV	2 427	351	1 710	348	18	16.9
2017 I	2 407	360	1 677	350	19	17.1
2017 II	2 494	334	1 790	349	21	16.4

1. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

11. TYÖTTÖMYYS JA TYÖTTÖMYYSASTEET TYÖVOIMATUTKIMUKSEN MUKAAN
UNEMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT RATES ACCORDING TO THE LABOUR FORCE SURVEY

Vuosi ja neljännes	Työttömät - <i>Unemployed persons</i>			Työttömyysasteet - <i>Unemployment rates</i>		
	Mol. sukupuoli	Miehet	Naiset	Mol. sukupuoli	Miehet	Naiset
	<i>Both sexes</i>	<i>Male</i>	<i>Female</i>	<i>Both sexes</i>	<i>Male</i>	<i>Female</i>
<i>Year and quarter</i>	1 000 henkilöä - <i>persons</i>			Prosenttia - <i>Per cent</i>		
1961	26	18	8	1,2	1,5	0,8
1962	28	20	7	1,3	1,7	0,8
1963	32	24	8	1,5	2,0	0,8
1964	33	27	7	1,5	2,2	0,6
1965 ¹	30	20	10	1,4	1,6	1,0
1966	33	22	11	1,5	1,8	1,2
1967	33	22	11	2,9	4,2	1,2
1968	85	70	15	3,9	5,7	1,6
1969	61	46	15	2,8	3,8	1,6
1970 ¹	46	35	11	2,0	2,7	1,1
1971	55	38	17	2,4	3,0	1,6
1972	62	42	20	2,7	3,3	1,9
1973	57	32	25	2,4	2,5	2,3
1974	44	21	23	1,8	1,6	2,1
1975	62	35	27	2,6	2,7	2,4
1976	92	60	32	3,9	4,7	2,9
1977	140	88	52	5,9	6,9	4,7
1978	172	106	66	7,3	8,4	6,0
1979	143	82	61	6,0	6,4	5,4
1980	114	61	53	4,7	4,7	4,7
1981	121	67	54	4,9	5,1	4,6
1982	135	73	62	5,4	5,5	5,2
1983	138	76	62	5,5	5,7	5,2
1984	133	72	61	5,2	5,4	5,0
1985	129	73	56	5,0	5,5	4,6
1986	138	82	56	5,4	6,1	4,6
1987	130	78	53	5,1	5,8	4,3
1988	116	68	48	4,5	5,1	4,0
1989 ¹	80	43	38	3,1	3,2	3,1
1990	82	49	33	3,2	3,6	2,7
1991	169	106	63	6,6	8,0	5,2
1992	292	178	114	11,7	13,6	9,6
1993	405	235	170	16,3	18,1	14,4
1994	408	235	174	16,6	18,2	14,9
1995	382	204	178	15,4	15,7	15,1
1996	363	186	176	14,6	14,3	14,8
1997	314	160	154	12,7	12,3	13,0
1998	285	143	142	11,4	10,9	12,0
1999	261	130	131	10,2	9,8	10,7
2000	253	122	131	9,8	9,1	10,6
2001	238	117	121	9,1	8,6	9,7
2002	237	123	114	9,1	9,1	9,1
2003	235	124	111	9,0	9,2	8,9
2004	229	118	111	8,8	8,7	8,9
2005	220	111	109	8,4	8,2	8,6
2006	204	101	103	7,7	7,4	8,1
2007	183	90	93	6,9	6,5	7,2
2008	172	85	87	6,4	6,1	6,7
2009	221	122	99	8,9	8,9	7,8
2010	224	126	98	8,4	9,1	7,6
2011	209	117	91	7,8	8,4	7,1
2012	207	115	92	7,7	7,3	7,1
2013	219	122	97	8,2	8,8	7,5
2014	232	129	103	8,7	9,3	8,0
2015	252	137	115	9,4	9,9	8,8
2016	237	126	111	8,8	9,0	8,6
2010 I	244	143	101	9,3	10,5	8,0
2010 II	263	146	116	9,6	10,3	8,8
2010 III	195	106	89	7,3	7,6	6,9
2010 IV	195	109	86	7,4	8,0	6,8
2011 I	227	127	100	8,6	9,3	7,9
2011 II	244	136	108	8,8	9,4	8,2
2011 III	183	101	83	6,8	7,2	6,4
2011 IV	181	106	75	6,9	7,7	5,9
2012 I	211	120	91	8,0	8,8	7,1
2012 II	238	134	104	8,6	9,4	7,8
2012 III	193	101	91	7,1	7,2	6,9
2012 IV	185	105	80	7,0	7,7	6,3
2013 I	232	131	101	8,8	9,7	7,8
2013 II	252	144	108	9,1	10,1	8,1
2013 III	191	104	87	7,1	7,4	6,8
2013 IV	203	110	93	7,7	8,1	7,3
2014 I	238	133	105	9,0	9,8	8,2
2014 II	265	146	119	9,6	10,3	8,9
2014 III	203	110	93	7,5	7,9	7,1
2014 IV	223	126	96	8,4	9,2	7,6
2015 I	257	144	113	9,7	10,5	8,8
2015 II	295	159	136	10,7	11,2	10,2
2015 III	226	118	108	8,4	8,5	8,2
2015 IV	230	126	104	8,7	9,3	8,1
2016 I	255	140	115	9,6	10,2	9,0
2016 II	275	145	131	10,0	10,1	9,9
2016 III	204	104	100	7,6	7,4	7,7
2016 IV	212	115	98	8,0	8,4	7,7
2017 I	248	136	112	9,3	9,9	8,7
2017 II	275	145	130	9,9	10,1	9,8

1. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

12. TYÖTÖTTÖMYYSASTEET IÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN, TYÖVOIMATUTKIMUKSEN PERUSTEELLA
UNEMPLOYMENT RATES BY AGE AND SEX, ACCORDING TO THE LABOUR FORCE SURVEY

Vuosi ja neljännes		Ikä - Age										Keskimaärin	
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	15-24	
Year and quarter		Prosenttia - Per cent										Weighted mean	
Molemmat sukupuolet - Both sexes													
1998		32.2	19.6	12.5	9.8	8.5	9.3	8.5	8.8	15.4	6.3	23.5	11.4
1999		31.5	18.4	11.2	8.8	7.9	8.1	7.4	7.7	11.5	6.1	21.5	10.2
2000		30.5	16.8	10.7	8.8	7.0	7.7	7.2	7.4	10.4	5.4	21.4	9.8
2001		28.3	15.6	9.4	8.6	6.4	7.1	6.7	7.0	10.2	5.8	19.8	9.1
2002		31.9	15.8	10.2	7.6	6.2	6.7	6.7	7.2	9.1	5.1	21.0	9.1
2003		31.7	17.5	9.7	7.6	6.6	6.5	6.7	6.8	8.5	4.4	21.8	9.1
2004		30.4	16.5	9.6	7.2	6.9	6.7	7.2	6.8	8.0	4.5	20.7	8.8
2005		29.5	16.1	8.6	6.6	6.2	6.9	6.2	6.6	7.8	4.2	20.1	8.4
2006		27.6	14.9	7.7	6.1	5.3	5.5	6.2	6.1	7.7	4.4	18.7	7.7
2007		25.7	12.3	7.0	5.0	4.9	5.0	4.7	5.3	7.3	4.2	16.5	6.4
2008		26.7	11.7	6.7	4.0	4.4	4.0	4.0	6.3	6.3	4.6	16.1	6.4
2009		31.6	17.0	9.7	6.7	5.6	5.7	6.0	6.1	7.0	4.7	21.5	8.2
2010		31.6	17.0	9.2	6.3	6.5	6.0	6.4	6.6	7.2	5.3	21.4	8.4
2011		29.6	16.0	8.9	6.2	5.4	5.6	5.1	6.1	6.9	5.6	20.1	7.7
2012		29.4	14.4	8.9	6.2	5.0	5.5	5.5	6.8	6.8	6.4	19.0	7.8
2013		29.6	15.8	9.5	6.4	6.3	5.8	5.6	6.2	7.2	6.5	19.9	8.2
2014		29.4	16.8	10.1	7.3	5.9	7.0	6.0	6.8	7.2	7.3	20.5	8.7
2015		30.9	19.0	11.3	7.5	7.0	6.7	6.8	7.2	8.2	7.7	22.4	9.4
2016		30.4	15.9	10.4	6.9	7.0	6.5	6.2	7.7	7.7	7.2	20.1	8.8
2016	I	34.9	18.9	12.3	7.2	6.5	7.6	7.0	9.0	8.4	7.2	23.1	9.6
	II	41.7	18.1	11.0	7.9	6.8	6.2	6.4	7.2	8.2	6.4	26.3	10.0
	III	18.6	12.4	9.7	6.1	7.2	5.7	5.4	7.0	6.9	6.6	14.2	7.6
	IV	21.1	14.2	8.7	6.6	7.3	6.3	6.0	7.6	7.5	8.5	15.9	8.0
2017	I	34.5	19.2	9.4	8.0	6.8	7.0	7.5	7.9	8.1	7.4	23.4	9.3
	II	41.7	20.0	11.2	7.3	6.2	5.4	6.9	5.8	8.0	8.5	27.4	9.9
Miehet - Male													
1998		31.1	19.4	11.3	8.3	7.7	9.5	8.3	8.8	15.9	6.2	22.8	10.9
1999		30.4	16.4	9.7	7.7	6.7	7.8	8.2	7.9	12.6	6.5	20.8	9.8
2000		30.7	16.9	9.3	7.1	5.5	7.1	7.3	7.3	10.8	5.0	21.1	9.1
2001		29.1	15.5	7.6	7.5	5.3	6.8	7.0	7.2	10.6	5.5	19.6	8.6
2002		32.6	16.6	9.7	6.9	6.2	7.2	7.3	7.4	9.6	5.6	21.2	9.1
2003		31.6	18.2	9.8	7.4	6.5	6.8	7.3	7.6	9.0	3.7	21.9	9.2
2004		31.8	18.2	9.5	6.5	6.0	6.4	7.0	6.8	8.3	4.7	22.0	9.2
2005		28.5	17.6	8.0	6.1	5.8	6.6	6.2	6.0	8.4	3.6	20.6	8.2
2006		28.9	15.1	7.0	5.1	4.2	4.9	6.4	6.2	7.7	4.9	19.0	7.4
2007		27.4	11.9	6.7	4.4	3.3	4.8	4.8	5.6	8.1	4.1	16.4	6.5
2008		28.7	12.3	6.4	4.1	3.6	3.6	3.8	4.7	6.9	3.6	17.1	6.1
2009		36.2	19.9	10.1	6.8	6.2	6.8	7.1	7.2	7.5	6.1	24.1	9.1
2010		34.7	19.9	9.9	6.5	6.5	6.3	7.1	7.8	8.3	5.8	23.8	9.1
2011		30.9	18.4	9.4	6.2	5.9	6.0	5.4	7.1	8.5	5.9	21.8	8.4
2012		31.0	16.1	9.7	5.8	4.8	6.2	5.8	7.4	8.5	7.5	19.9	8.3
2013		33.4	19.3	9.7	6.2	6.1	5.9	6.1	7.4	8.2	8.0	22.9	9.1
2014		31.1	19.8	10.9	7.0	6.0	7.9	6.5	7.8	8.9	7.4	22.8	9.3
2015		34.6	22.1	11.2	7.3	6.4	7.5	7.5	7.6	9.6	8.4	25.4	9.9
2016		31.7	18.4	10.8	6.3	6.5	6.5	6.8	8.1	8.7	7.4	21.8	9.0
2016	I	39.0	22.4	13.0	6.5	5.3	8.2	8.6	10.3	9.5	8.4	25.9	10.2
	II	40.5	20.6	11.6	6.6	6.7	6.0	7.7	7.1	9.6	6.0	27.1	10.1
	III	19.3	14.0	9.4	5.5	6.2	5.5	4.8	7.1	7.4	7.5	15.3	7.4
	IV	22.7	16.4	9.2	6.5	7.8	6.3	6.0	8.0	8.3	7.7	17.7	8.4
2017	I	39.3	19.6	10.6	8.9	6.9	8.1	7.5	9.2	9.6	7.5	23.9	9.9
	II	39.2	22.7	11.9	6.7	5.4	5.1	7.6	6.7	9.2	9.3	27.9	10.1
Naiset - Female													
1998		33.2	19.9	14.1	11.6	9.3	9.1	8.8	8.7	14.8	6.3	24.3	12.0
1999		32.5	16.4	13.2	9.7	9.2	8.6	7.4	7.5	10.5	6.3	22.1	10.7
2000		30.3	16.8	12.5	10.9	8.7	8.4	7.1	7.5	10.1	5.8	21.6	10.6
2001		27.7	15.7	11.6	10.0	7.6	7.7	6.3	6.8	9.8	6.0	20.0	9.7
2002		31.4	14.9	10.8	8.5	6.2	6.3	6.1	7.0	8.6	4.6	20.9	9.1
2003		31.2	16.6	10.0	7.9	6.7	6.3	6.1	5.9	8.1	5.3	21.6	8.9
2004		29.1	14.6	9.7	8.1	7.9	7.0	7.5	5.8	7.8	4.4	19.4	8.5
2005		30.4	14.5	9.4	7.1	6.4	7.1	6.2	7.2	7.1	4.9	19.5	8.1
2006		26.4	14.7	8.7	7.2	6.4	6.1	6.0	6.0	7.7	3.8	18.4	8.1
2007		24.2	12.7	7.4	6.4	6.8	5.2	4.7	5.0	6.6	4.3	16.6	7.2
2008		24.8	11.1	7.0	6.0	5.7	5.2	4.3	5.0	5.7	3.7	15.8	6.7
2009		28.2	14.1	9.3	6.6	5.0	5.6	5.6	5.2	6.5	3.4	20.0	7.6
2010		29.3	13.6	8.3	6.0	6.5	5.8	5.8	5.5	6.1	4.8	19.0	7.6
2011		28.6	13.4	8.2	6.2	4.8	5.1	4.8	5.1	5.4	5.3	18.4	7.1
2012		28.2	12.7	8.0	6.8	5.3	4.8	5.3	4.1	5.3	4.8	18.0	7.1
2013		26.9	11.9	9.2	6.6	6.5	5.6	5.2	5.1	6.4	4.9	17.1	7.5
2014		28.0	13.6	9.3	7.5	6.4	6.0	6.2	5.7	7.7	7.3	18.4	8.0
2015		28.0	15.9	11.6	7.8	7.6	5.9	6.2	6.8	7.0	7.0	19.7	8.6
2016		29.5	13.2	9.9	7.8	7.5	6.4	5.6	7.3	6.9	6.9	18.6	8.8
2016	I	32.2	15.0	11.4	8.0	8.1	7.0	5.3	7.7	7.4	6.1	20.4	9.0
	II	42.8	15.4	10.3	9.6	7.0	6.5	5.1	7.3	6.8	6.7	25.4	9.9
	III	18.1	10.7	10.0	6.8	8.3	5.8	6.0	6.8	6.5	5.7	13.1	7.7
	IV	19.9	11.7	7.9	6.8	6.6	6.4	6.1	7.2	6.8	9.1	14.2	7.7
2017	I	31.5	18.7	8.0	7.0	6.6	5.8	7.4	6.5	6.7	7.4	22.9	8.7
	II	43.8	17.3	10.5	7.9	7.2	5.7	6.1	5.0	6.8	7.8	26.9	9.8

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

13. TYÖTÖMMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ SUKUPUOLEN MUKAAN SEKÄ LOMAUTETUT JA LYHENNETYLLÄ TYÖVIIKOLLA OLEVAT
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY SEX, AND PERSONS LAID OFF
AND ON REDUCED WORKING WEEK

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Työttömät työnhakijat - Unemployed jobseekers					Lomautetut Laid off	Lyhennetyllä työviikolla On reduced working week
	Yhteensä	Miehet	Naiset	Alle 25-vuotiaat	Yli vuoden työttömänä		
	Total	Male	Female	Under 25 years old	Unemployed over a year		
Henkilöä - Persons							
1971	44 100	27 000	17 100	..	..	4 300	2 000
1972	59 500	36 800	22 700	..	..	4 700	2 100
1973	50 200	28 700	21 500	..	..	19 900	1 800
1974	40 100	20 500	19 800	..	..	4 300	2 100
1975	50 900	29 500	21 400	..	..	7 500	6 900
1976	80 200	51 400	28 800	..	..	10 800	8 900
1977	132 500	82 700	49 900	..	..	19 900	21 600
1978	175 200	106 800	68 400	..	..	17 000	24 700
1979	150 300	87 200	63 200	..	..	9 500	8 000
1980	109 500	58 300	51 200	..	..	6 600	5 000
1981	115 400	61 200	54 200	35 700	11 500	11 400	10 200
1982	138 100	75 000	63 100	40 900	14 000	15 600	14 200
1983	143 900	80 000	63 900	40 800	17 100	14 900	10 600
1984	135 300	76 100	59 200	37 600	15 500	11 400	7 800
1985	141 400	79 600	61 800	36 700	13 200	11 900	6 500
1986	150 700	87 100	63 600	36 900	14 800	14 800	5 300
1987	140 500	81 100	59 400	33 800	16 700	10 000	3 800
1988	127 600	71 100	56 500	28 600	12 100	8 300	3 400
1989	103 400	54 800	48 700	22 100	6 400	6 700	2 700
1990	103 200	59 500	43 700	21 800	3 000	9 700	2 400
1991	213 200	134 600	78 600	45 800	5 300	32 300	5 900
1992	263 100	161 500	101 600	77 800	29 200	43 600	11 600
1993	482 200	280 700	201 400	97 700	86 000	45 900	14 400
1994	494 200	276 900	217 300	92 200	133 600	26 800	12 900
1995	466 000	254 900	211 100	80 500	140 200	15 100	9 200
1996	448 000	241 400	206 600	68 600	134 900	13 900	8 000
1997	409 000	214 900	194 000	53 900	124 600	10 700	6 300
1998	372 400	190 200	182 200	46 900	112 600	10 000	4 900
1999	348 100	177 200	170 900	44 300	98 000	11 100	4 100
2000	321 100	161 600	159 500	39 300	89 000	9 500	3 200
2001	302 200	153 400	148 700	36 600	82 700	10 400	2 700
2002	294 000	154 500	139 500	35 800	77 700	12 700	2 400
2003	288 800	153 500	135 400	35 200	72 400	14 200	2 300
2004	288 400	152 200	136 200	34 800	73 000	13 200	2 100
2005	275 300	144 100	131 200	30 500	72 400	10 600	1 700
2006	247 900	128 800	119 100	26 800 ¹	64 400	8 000	1 300
2007	215 800	111 000	104 800	22 500	51 700	6 600	1 100
2008	202 900	107 400	95 500	22 400	43 100	9 000	1 100
2009	264 800	156 200	108 600	36 200	41 300	31 000	3 800
2010	264 800	154 300	110 500	34 600	54 000	21 300	3 700
2011	243 900	138 800	105 100	30 000	57 200	14 200	2 000
2012	253 200	144 800	108 400	32 100	61 200	15 200	2 300
2013 ²	294 100	168 200	126 000	38 800	73 700	21 400	4 600
2014	325 700	185 500	140 100	43 300	90 500	26 000	8 000
2015	351 900	198 700	153 100	47 100	109 300	26 800	9 300
2016	348 800	194 500	154 300	45 900	123 700	23 300	10 500
2010 I	284 500	174 700	109 900	37 500	50 200	32 800	4 700
2010 II	263 000	151 900	111 100	35 100	52 800	19 600	4 000
2010 III	260 700	144 600	116 200	35 200	56 300	14 700	3 000
2010 IV	251 000	146 100	104 900	30 200	56 900	18 000	2 900
2011 I	257 500	153 800	103 700	31 000	58 000	21 200	2 500
2011 II	238 900	135 000	104 000	29 200	56 900	12 500	2 000
2011 III	241 800	130 900	110 900	31 600	57 400	9 700	1 600
2011 IV	237 300	135 500	101 700	28 400	56 400	13 600	2 000
2012 I	252 700	150 500	102 200	31 600	58 500	19 500	2 400
2012 II	242 500	136 800	105 800	30 700	60 400	12 400	2 100
2012 III	254 400	139 100	115 200	33 900	61 800	10 700	2 000
2012 IV	263 000	152 700	110 300	32 100	63 900	18 100	2 800
2013 I	290 100	172 800	117 300	38 000	67 700	25 200	3 400
2013 II	283 400	160 600	122 800	37 600	70 700	17 400	3 500
2013 III ²	297 900	163 200	134 800	40 900	76 100	17 200	4 400
2013 IV	305 100	176 100	129 000	38 900	80 200	25 900	7 300
2014 I	322 300	190 500	131 900	41 100	86 000	31 000	8 400
2014 II	315 600	178 500	137 100	41 900	88 200	22 900	7 600
2014 III	328 100	179 800	148 400	45 800	92 300	20 600	7 000
2014 IV	336 500	193 500	143 100	44 400	95 500	29 400	8 800
2015 I	354 000	207 500	146 500	45 900	102 400	33 900	9 500
2015 II	345 700	194 000	151 700	46 100	106 600	24 800	8 900
2015 III	355 200	193 200	162 000	50 100	113 000	21 100	8 600
2015 IV	352 600	200 200	152 400	46 200	115 200	27 400	10 300
2016 I	360 000	208 400	151 600	46 400	121 800	29 900	10 900
2016 II	346 400	192 600	153 800	46 300	124 300	21 700	10 700
2016 III	350 100	188 600	151 500	47 800	126 800	18 700	10 100
2016 IV	338 500	188 300	150 200	43 100	122 100	22 800	10 300
2017 I	330 800	187 600	143 200	40 900	117 100	22 400	10 200
2017 II	305 300	166 500	138 800	39 200	107 200	13 900	9 200

1. Vuoteen 2005 asti lomautetut poisluken. - Until 2005 excluding laid off.

2. Sisältää kaikki 1.7.2013 alkaen toteutetut kokoaikaiset lomautukset, siihen asti vain henkilökohtaisesti lomautetut.
 Includes all fully laid off starting from 1 July 2013, up to that date only those individually laid off.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

14. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT IÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN
UNEEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY AGE AND SEX

Vuosi ja neljännes		Ikä - Age										Yhteensä
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	
Year and quarter		Henkilöä - persons										Total
Molemmat sukupuolet - Both sexes												
1998		11 100	35 800	37 700	41 400	41 100	42 400	44 800	40 500	57 200	10 400	362 500
1999		10 900	33 400	33 100	37 200	37 700	38 400	40 900	40 300	53 900	11 300	337 100
2000		10 000	29 300	29 100	33 200	34 700	35 300	37 500	40 000	50 300	12 200	311 700
2001		9 700	26 900	26 600	29 600	32 400	32 900	35 500	38 000	47 300	12 900	291 800
2002		9 200	26 600	26 200	27 400	31 300	31 500	33 800	36 300	46 500	12 300	281 300
2003		8 600	26 600	26 200	25 300	29 800	30 400	31 900	34 100	49 200	12 300	274 600
2004		8 200	26 700	26 700	24 400	29 200	30 300	30 800	32 900	52 500	13 200	275 200
2005		6 700	23 800	24 900	22 900	27 100	29 200	29 500	31 600	55 500	13 200	264 700
2006	1	5 800	21 000	22 800	21 400	24 500	27 300	27 500	29 700	52 600	15 200	247 900
2007		5 200	17 400	19 500	18 300	20 000	23 200	23 500	25 800	46 100	16 700	215 800
2008		5 300	17 000	19 100	17 800	17 800	21 600	22 400	24 300	39 300	18 000	202 900
2009		8 400	27 800	29 000	25 500	23 700	28 600	29 600	30 800	40 000	21 100	264 800
2010		8 000	26 600	28 600	25 600	23 500	27 900	29 600	30 600	39 000	25 200	264 800
2011		7 000	23 000	25 400	23 000	21 100	24 200	26 700	27 600	36 400	29 300	243 900
2012		7 200	24 900	26 200	24 400	22 100	23 800	27 100	28 000	35 700	33 400	253 200
2013	2	8 500	30 400	31 000	29 900	26 900	26 900	31 300	32 400	38 600	38 000	294 100
2014		9 500	33 800	34 100	34 300	30 800	29 000	34 300	36 100	40 600	42 500	325 700
2015		9 800	37 300	37 600	38 000	33 600	31 000	35 900	38 900	42 700	46 200	351 900
2016		9 400	36 400	37 400	37 700	33 700	30 700	34 400	38 600	41 800	47 500	348 800
2016	I	7 700	38 700	39 000	38 800	34 400	31 500	36 400	40 400	43 900	48 100	360 000
	II	9 400	36 900	37 200	37 700	33 600	30 300	33 900	37 800	41 000	47 400	346 400
	III	11 300	36 500	37 700	38 200	34 200	31 000	34 000	37 700	40 800	47 500	350 100
	IV	9 400	33 700	35 600	36 200	32 600	30 000	33 400	38 300	41 500	47 000	338 500
2017	I	7 100	33 800	35 300	35 400	31 700	29 200	32 400	37 800	41 300	45 800	330 800
	II	8 300	30 900	32 300	32 600	29 700	27 200	29 400	33 900	37 700	42 500	305 300
Miehet - Male												
1998		5 700	19 000	19 100	20 700	20 500	21 900	23 700	20 500	27 100	4 600	182 800
1999		5 700	17 500	16 500	18 300	18 800	19 600	21 400	20 400	25 500	4 900	168 600
2000		5 000	15 200	14 300	16 100	17 000	17 800	19 500	20 100	24 000	5 400	154 400
2001		4 900	14 100	13 200	14 400	15 000	16 600	18 500	19 300	22 600	5 900	145 600
2002		4 700	14 800	13 700	13 800	15 900	16 400	18 000	19 100	22 500	5 600	144 300
2003		4 400	15 000	13 800	12 800	15 200	15 800	17 000	18 100	24 100	5 700	142 000
2004		4 100	14 800	14 100	12 100	14 600	15 700	16 300	17 300	25 900	6 400	141 500
2005		3 400	13 200	13 200	11 300	13 500	15 100	15 600	16 600	27 200	6 300	135 600
2006	1	2 900	11 800	12 300	10 800	12 500	14 300	14 800	15 900	26 200	7 300	128 800
2007		2 600	9 700	10 300	9 200	10 000	12 000	12 500	13 700	23 000	8 100	111 000
2008		2 900	10 000	10 400	9 200	9 200	11 400	12 200	13 100	20 100	8 800	107 400
2009		5 000	18 600	17 900	14 900	13 600	16 600	17 700	18 200	22 200	11 300	156 200
2010		4 500	17 100	17 400	14 800	13 300	15 900	17 500	18 000	21 800	13 900	154 300
2011		3 900	14 300	14 900	12 900	11 700	13 600	15 400	16 100	20 300	15 600	138 800
2012		4 000	15 700	15 500	13 700	12 400	13 500	15 800	16 400	20 000	17 500	144 800
2013	2	4 800	19 300	18 300	16 800	15 000	15 100	18 100	19 000	21 700	20 000	168 200
2014		5 300	21 100	19 900	19 200	17 000	16 200	19 700	21 200	23 100	22 500	185 500
2015		5 500	23 100	21 700	21 000	18 300	17 000	20 400	22 600	24 300	24 400	198 700
2016		5 200	22 200	21 300	20 600	18 000	16 700	19 300	22 100	23 500	25 100	194 500
2016	I	4 100	24 700	23 100	22 200	19 300	17 900	21 200	24 000	25 500	25 700	208 400
	II	5 200	22 500	21 000	20 400	17 800	16 400	19 000	21 700	23 100	25 000	192 600
	III	6 000	21 400	20 600	19 900	17 400	16 100	18 400	21 000	22 300	24 800	188 600
	IV	5 400	20 400	20 300	19 700	17 500	16 200	18 600	21 800	23 100	24 700	188 300
2017	I	3 700	21 100	20 600	19 800	17 400	16 100	18 500	22 000	23 700	24 300	187 600
	II	4 600	18 300	18 000	17 300	15 500	14 300	16 100	19 000	21 000	22 100	166 500
Naiset - Female												
1998		5 400	16 800	18 600	20 700	20 600	20 600	21 100	19 900	30 100	5 800	179 700
1999		5 300	15 900	16 600	18 900	18 900	18 900	19 500	19 800	28 400	6 300	168 500
2000		5 000	14 200	14 900	17 100	17 600	17 500	18 000	19 900	26 300	6 700	157 200
2001		4 800	12 800	13 400	15 200	16 400	16 200	17 100	18 600	24 600	7 000	146 200
2002		4 400	11 800	12 500	13 700	15 400	15 200	15 800	17 300	24 000	6 700	137 000
2003		4 300	11 700	12 400	12 500	14 700	14 500	14 800	16 000	25 100	6 600	132 600
2004		4 200	11 900	12 600	12 300	14 600	14 600	14 500	15 500	26 600	6 800	133 700
2005		3 300	10 600	11 800	11 600	13 600	14 100	13 900	15 000	28 200	6 800	129 100
2006	1	2 900	9 200	10 500	10 600	12 000	13 000	12 600	13 800	26 400	7 900	119 100
2007		2 600	7 700	9 200	9 100	10 000	11 200	11 000	12 100	23 100	8 600	104 800
2008		2 400	7 000	8 700	8 700	8 700	10 200	10 200	11 100	19 300	9 200	95 500
2009		3 400	9 200	11 100	10 600	10 100	12 000	11 900	12 600	17 800	9 800	108 600
2010		3 600	9 400	11 200	10 800	10 200	12 000	12 100	12 600	17 100	11 400	110 500
2011		3 200	8 700	10 400	10 000	9 400	10 600	11 200	11 500	16 100	13 700	105 100
2012		3 100	9 200	10 700	10 700	9 700	10 400	11 200	11 600	15 700	15 900	108 400
2013	2	3 700	11 100	12 700	13 100	11 900	11 800	13 200	13 300	16 900	18 000	126 000
2014		4 200	12 700	14 200	15 100	13 800	12 800	14 600	14 900	17 500	20 000	140 100
2015		4 400	14 200	15 900	17 000	15 400	14 000	15 500	16 200	18 400	21 700	153 100
2016		4 300	14 200	16 100	17 200	15 700	14 000	15 100	16 400	18 300	22 400	154 300
2016	I	3 600	13 900	15 900	16 600	15 100	13 600	15 200	16 400	18 400	22 300	151 600
	II	4 200	14 400	16 300	17 300	15 900	13 900	15 000	16 100	17 900	22 400	153 800
	III	5 300	15 200	17 200	18 300	16 800	14 800	15 600	16 700	18 500	22 700	161 500
	IV	4 000	13 300	15 300	16 500	15 100	13 800	14 700	16 500	18 300	22 300	150 200
2017	I	3 400	12 800	14 700	15 600	14 400	13 100	13 900	15 800	17 600	21 600	143 200
	II	3 700	12 600	14 300	15 200	14 300	13 000	13 300	14 900	16 700	20 400	138 800

1. Vuodesta 2006 lähtien henkilökohtaisesti lomautetut mukaanlukien. - From 2006 including individually laid off.

2. Katso alaviite taulukkoon 13. - See note to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

Jatkuu - Continued

Vuosi ja neljännes	Ammatti - Occupation				
	Johtajat	Erityisasiantuntijat	Asiantuntijat	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	Palvelu- ja myyntityöntekijät
Year and quarter	Managers	Professionals	Technicians and associate professionals	Clerical support workers	Service and sales workers
Henkilöä - persons					
2006	2 900	25 700	23 000	20 200	39 800
2007	2 600	23 500	20 000	17 300	35 000
2008	2 300	22 700	18 400	15 100	31 500
2009	2 700	29 500	23 600	17 000	36 100
2010	2 800	30 900	24 100	17 000	37 300
2011	2 600	28 600	22 000	15 900	35 900
2012	2 700	30 600	22 700	16 100	37 200
2013 ¹	3 100	37 500	27 100	18 000	44 200
2014	3 600	43 000	30 900	19 400	51 200
2015	4 100	47 400	34 000	21 000	57 900
2016	4 100	48 200	34 100	20 900	60 200
2009 I	2 400	24 300	21 200	15 800	32 400
2009 II	2 600	29 700	22 700	16 400	34 600
2009 III	2 800	33 500	25 000	17 800	39 100
2009 IV	2 800	30 700	25 200	17 800	38 100
2010 I	2 800	30 300	25 100	17 600	36 900
2010 II	2 800	32 300	24 100	17 000	37 200
2010 III	2 800	33 300	24 300	17 200	38 900
2010 IV	2 600	27 900	22 800	16 100	36 200
2011 I	2 600	27 600	22 600	16 000	35 500
2011 II	2 500	29 300	21 600	15 700	35 200
2011 III	2 600	30 800	22 400	16 300	37 700
2011 IV	2 500	26 600	21 400	15 600	35 200
2012 I	2 600	27 500	22 100	15 700	35 000
2012 II	2 600	30 400	21 700	15 600	36 100
2012 III	2 800	33 300	23 400	16 500	39 300
2012 IV	2 900	31 200	23 600	16 500	38 300
2013 I	3 000	33 500	25 700	17 500	40 500
2013 II	3 100	37 100	25 900	17 500	42 700
2013 III	3 300	40 800	28 000	18 500	47 400
2013 IV	3 300	38 400	28 700	18 600	46 200
2014 I	3 300	39 800	29 800	18 900	47 700
2014 II	3 400	43 000	29 900	18 900	49 600
2014 III	3 700	46 200	31 600	19 800	54 200
2014 IV	3 800	43 200	32 200	20 000	53 400
2015 I	4 000	44 700	33 600	20 900	54 600
2015 II	4 100	47 800	33 300	20 800	56 900
2015 III	4 200	50 800	34 700	21 300	61 300
2015 IV	4 100	46 400	34 400	21 100	58 800
2016 I	4 100	46 600	34 800	21 100	58 400
2016 II	4 100	48 700	33 600	20 800	59 700
2016 III	4 200	51 400	34 500	21 200	63 100
2016 IV	4 100	46 100	33 600	20 400	59 600
2017 I	3 900	43 700	32 400	19 900	56 500
2017 II	3 600	43 700	29 700	18 800	55 100

1. Katso alaviite taulukkoon 13. - See note to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

15. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
UNEEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION

Jatkuu - *Continued*

Vuosi ja neljännes	Ammatti - <i>Occupation</i>				
	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	Josta talonrakennukseen liittyvä työ	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	Muut työntekijät
<i>Year and quarter</i>	Skilled agricultural, forestry and fishery workers	<i>Craft and related trades workers</i>	Of which occupations related to construction of buildings	Plant and machine operators and assemblers	Elementary occupations
Henkilöä - <i>persons</i>					
2006	7 800	43 600	16 700	22 400	28 700
2007	6 700	36 400	14 200	19 000	24 500
2008	6 200	36 000	14 900	17 400	22 300
2009	6 900	59 700	22 800	25 300	25 900
2010	6 700	57 600	21 100	23 800	25 300
2011	6 400	49 800	19 200	21 400	23 600
2012	6 500	51 500	20 600	22 300	23 900
2013	7 200	60 600	23 800	25 100	26 300
2014	7 600	66 400	26 200	27 000	27 900
2015	8 000	69 800	27 500	28 400	29 100
2016	7 800	65 800	25 400	26 900	28 200
2006 I	10 000	51 300	21 200	25 400	31 900
II	6 900	42 400	15 900	22 300	28 200
III	6 200	39 800	13 900	20 900	27 400
IV	8 000	40 700	15 700	21 100	27 200
2007 I	8 900	42 200	17 600	21 500	27 100
II	5 600	34 900	13 300	18 500	23 800
III	5 200	33 400	11 900	17 900	23 300
IV	7 100	35 100	14 100	18 100	23 700
2008 I	8 000	37 900	16 400	18 600	23 900
II	5 100	31 800	12 600	16 300	21 200
III	4 700	32 400	12 400	16 000	21 100
IV	6 900	41 600	18 000	18 800	22 900
2009 I	8 500	57 400	24 800	24 200	26 100
II	5 700	56 600	21 700	24 800	25 000
III	5 500	58 800	20 400	25 000	25 400
IV	7 700	66 100	24 300	27 200	27 200
2010 I	8 900	68 300	26 600	27 300	27 800
II	5 600	55 900	20 000	23 300	24 800
III	5 200	51 800	17 600	22 000	24 100
IV	7 200	54 300	20 300	22 800	24 700
2011 I	8 400	58 200	23 700	23 700	25 600
II	5 300	48 000	18 300	20 600	22 800
III	4 900	45 100	16 100	19 800	22 500
IV	6 900	48 100	18 900	21 400	23 400
2012 I	8 100	55 400	23 500	23 200	24 900
II	5 400	47 300	18 900	20 800	22 800
III	5 200	47 400	17 700	21 200	23 100
IV	7 400	55 700	22 200	23 800	24 800
2013 I	8 800	64 700	26 900	26 300	27 000
II	6 000	57 000	22 300	23 900	25 400
III	5 800	56 700	20 900	23 700	25 700
IV	8 000	64 100	25 100	26 400	27 100
2014 I	9 200	70 500	29 300	28 400	28 900
II	6 400	62 900	24 500	25 900	27 000
III	6 200	62 100	23 200	25 400	27 100
IV	8 500	70 000	27 600	28 500	28 700
2015 I	9 700	75 700	31 500	30 500	30 400
II	6 900	67 100	26 400	27 700	28 500
III	6 700	65 600	24 500	26 600	28 300
IV	8 700	70 800	27 500	29 000	29 300
2016 I	9 800	74 300	30 200	29 600	30 100
II	6 800	64 600	24 700	26 600	27 700
III	6 400	61 300	22 300	25 200	27 300
IV	8 400	62 900	24 100	26 100	27 600
2017 I	9 300	63 000	25 400	25 800	27 600
II	6 100	52 500	19 900	22 200	24 300

15. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
UNEMPLOYED JOBBEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION

Jatkoa - *Continued*

Vuosi ja neljännes	Ammatti - <i>Occupation</i>		Yhteensä	Lomautetut
	Sotilaat	Ammatteihin luokittelemattomat ryhmät		
<i>Year and quarter</i>	<i>Armed forces occupations</i>	<i>Work not classifiable by occupation</i>	<i>Total</i>	<i>Laid off</i>
Henkilöä - <i>persons</i>				
2006	60	33 800	247 900	8 000
2007	60	30 900	215 800	6 600
2008	50	31 000	202 900	9 000
2009	70	38 100	264 800	31 000
2010	60	39 200	264 800	21 300
2011	60	37 700	243 900	14 200
2012	60	39 600	253 200	15 200
2013 ¹	80	45 000	294 100	21 400
2014	110	48 500	325 700	26 000
2015	140	52 000	351 900	26 800
2016	140	52 400	348 800	23 300
2006 I	60	35 100	267 500	7 300
2006 II	60	34 300	246 000	5 700
2006 III	60	35 100	245 900	7 000
2006 IV	50	30 800	232 100	12 000
2007 I	60	31 400	231 000	9 500
2007 II	50	30 900	212 600	5 300
2007 III	60	32 300	214 700	4 800
2007 IV	60	28 900	204 700	6 700
2008 I	60	30 500	207 700	9 300
2008 II	50	30 400	194 400	5 700
2008 III	50	32 400	200 500	6 200
2008 IV	50	30 600	209 000	14 800
2009 I	60	35 400	247 900	30 800
2009 II	70	37 800	256 200	30 400
2009 III	80	41 000	274 000	28 500
2009 IV	70	38 200	281 100	34 300
2010 I	60	39 500	284 500	32 800
2010 II	60	39 900	263 000	19 600
2010 III	70	40 900	260 700	14 700
2010 IV	70	36 400	251 000	18 000
2011 I	60	37 200	257 500	21 200
2011 II	60	37 900	238 900	12 500
2011 III	60	39 600	241 800	9 700
2011 IV	60	36 000	237 300	13 600
2012 I	60	38 100	252 700	19 500
2012 II	50	39 700	242 500	12 400
2012 III	60	42 100	254 400	10 700
2012 IV	60	38 800	263 000	18 100
2013 I	70	43 000	290 100	25 200
2013 II	80	44 900	283 400	17 400
2013 III ¹	80	48 000	297 900	17 200
2013 IV	80	44 200	305 100	25 900
2014 I	90	45 700	322 300	31 000
2014 II	90	48 400	315 600	22 900
2014 III	120	51 700	328 100	20 600
2014 IV	120	48 200	336 500	29 400
2015 I	160	49 800	354 000	33 900
2015 II	140	52 700	345 700	24 800
2015 III	150	55 600	355 200	21 100
2015 IV	130	49 900	352 600	27 400
2016 I	140	51 000	360 000	29 900
2016 II	140	53 700	346 400	21 700
2016 III	150	55 400	350 100	18 700
2016 IV	120	49 600	338 500	22 800
2017 I	150	48 500	330 800	22 400
2017 II	130	49 100	305 300	13 900

16. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖTTÖMYYDEN KESTON MUKAAN
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE
BY DURATION OF UNEMPLOYMENT

Vuosi ja neljännes	Työttömyyden kesto, viikkoa - Duration of unemployment, weeks						Yhteensä Total	Keskimäärin Average
	0 - 4	5 - 12	13 - 26	27 - 52	53 - 104	Yli 104		
Year and quarter	Henkilöä - Persons						Viikkoa Weeks	
1981	28 000	27 100	22 500	15 000	7 200	4 300	104 000	24
1982	30 600	30 100	27 500	18 200	9 700	4 400	122 400	25
1983	31 000	31 200	27 400	22 300	11 400	5 700	129 000	27
1984	29 900	29 800	27 400	21 300	9 900	5 700	123 900	27
1985	30 900	32 200	30 000	23 400	8 800	4 400	129 500	25
1986	29 600	33 400	31 400	26 800	10 900	3 900	136 000	25
1987	28 800	31 900	29 200	22 900	11 700	5 000	130 500	26
1988	29 700	31 100	26 400	20 000	7 800	4 300	119 300	24
1989	27 200	26 500	21 600	15 000	4 400	2 000	96 700	20
1990	29 300	28 000	20 500	12 500	2 300	710	93 500	15
1991	44 900	52 800	47 800	30 400	4 400	540	180 900	16
1992	54 900	70 700	88 300	79 400	24 900	1 300	319 500	22
1993	58 200	77 000	106 100	114 700	70 100	10 100	436 300	30
1994	56 700	73 500	98 400	112 000	94 100	32 700	467 500	39
1995	56 200	71 600	91 000	96 200	82 200	53 600	450 900	45
1996	58 100	71 100	86 000	87 800	72 000	59 000	434 100	48
1997	55 000	67 300	76 700	77 300	65 000	57 000	398 300	51
1998	53 600	62 900	70 900	64 200	56 200	54 700	362 500	52
1999	54 000	61 600	66 400	58 700	45 800	50 600	337 100	52
2000	50 700	56 000	62 500	55 700	43 300	43 500	311 700	51
2001	48 900	54 100	57 400	50 100	42 100	39 200	291 800	51
2002	47 400	52 600	55 700	49 200	39 900	36 400	281 300	50
2003	48 300	52 900	55 100	47 300	37 700	33 300	274 600	47
2004	49 400	51 000	56 000	47 900	39 000	31 800	275 200	46
2005	<u>47 600</u>	<u>49 400</u>	<u>51 200</u>	<u>45 500</u>	<u>39 500</u>	<u>31 400</u>	<u>264 700</u>	<u>47</u>
2006 ¹	52 100	47 600	45 700	38 700	35 000	28 800	247 900	45
2007	49 800	43 300	39 700	31 800	26 400	24 800	215 800	43
2008	51 000	43 200	37 600	28 900	22 600	19 600	202 900	40
2009	64 000	61 000	57 100	41 800	25 300	15 500	264 800	32
2010	57 500	54 500	53 100	46 500	36 900	16 300	264 800	36
2011	51 800	50 300	47 300	37 900	33 600	23 000	243 900	40
2012	<u>51 200</u>	<u>51 100</u>	<u>50 800</u>	<u>39 900</u>	<u>31 400</u>	<u>28 700</u>	<u>253 200</u>	<u>43</u>
2013 ²	52 800	56 700	60 000	51 700	40 200	32 800	294 100	45
2014	51 700	57 600	66 700	59 900	49 900	39 800	325 700	48
2015	49 000	56 700	69 600	68 300	60 100	48 300	351 900	52
2016	45 400	52 200	64 800	64 600	64 900	56 800	348 800	57
2006 I	50 300	52 600	54 300	41 400	38 500	30 300	267 500	45
2006 II	51 300	41 300	44 100	41 400	35 800	29 100	246 000	46
2006 III	50 600	49 900	44 200	38 400	34 500	28 500	245 900	45
2006 IV	53 300	46 600	40 200	33 600	31 200	27 200	232 100	44
2007 I	47 700	47 600	46 600	33 600	28 700	26 800	231 000	43
2007 II	52 200	37 300	37 900	33 200	26 800	25 300	212 600	44
2007 III	48 300	45 700	38 600	31 800	25 900	24 300	214 700	43
2007 IV	50 900	42 500	35 800	28 500	24 200	22 700	204 700	42
2008 I	46 000	45 100	42 300	28 900	23 800	21 600	207 700	41
2008 II	51 800	35 500	34 500	29 700	22 600	20 200	194 400	42
2008 III	47 800	44 800	37 100	29 400	22 400	19 000	200 500	40
2008 IV	58 300	47 300	36 400	27 500	21 800	17 700	209 000	37
2009 I	60 800	64 300	52 800	30 700	22 600	16 800	247 900	33
2009 II	66 100	54 200	57 100	39 900	23 200	15 700	256 200	33
2009 III	63 400	62 100	59 600	48 300	25 600	15 000	274 000	32
2009 IV	65 900	63 600	59 000	48 500	29 600	14 600	281 100	32
2010 I	56 200	63 100	65 400	50 300	34 800	14 700	284 500	33
2010 II	61 800	47 000	51 300	50 900	36 500	15 400	263 000	36
2010 III	54 700	55 200	49 800	45 600	38 700	16 800	260 700	37
2010 IV	57 300	52 600	45 900	39 000	37 600	18 500	251 000	38
2011 I	50 300	55 800	54 700	39 300	36 600	20 800	257 500	38
2011 II	54 700	43 300	44 900	39 800	34 200	22 000	238 900	41
2011 III	48 900	52 100	46 100	37 900	32 900	24 000	241 800	41
2011 IV	53 200	50 100	43 600	34 500	30 500	25 400	237 300	41
2012 I	48 900	54 400	55 400	36 100	30 400	27 500	252 700	42
2012 II	53 200	42 600	47 400	40 000	30 700	28 700	242 500	45
2012 III	49 400	52 500	49 600	42 200	31 900	28 800	254 400	43
2012 IV	53 400	55 100	50 900	41 300	32 700	29 600	263 000	43
2013 I	49 600	63 200	64 300	46 100	36 100	30 900	290 100	42
2013 II	<u>53 800</u>	<u>48 100</u>	<u>58 800</u>	<u>52 600</u>	<u>38 400</u>	<u>31 700</u>	<u>283 400</u>	<u>45</u>
2013 III ²	50 100	57 200	59 400	55 800	42 000	33 400	297 900	45
2013 IV	57 600	58 200	57 500	52 400	44 300	35 000	305 100	45
2014 I	49 000	63 100	70 900	54 100	48 100	37 200	322 300	46
2014 II	55 500	48 700	63 600	60 400	48 900	38 500	315 900	48
2014 III	46 900	58 700	67 000	64 000	50 800	40 800	328 100	49
2014 IV	55 300	60 000	65 300	61 200	51 900	42 700	336 500	49
2015 I	44 300	65 100	77 700	65 400	55 800	45 700	354 000	50
2015 II	53 400	47 100	67 300	72 200	58 500	47 100	345 700	52
2015 III	44 800	58 500	68 200	71 800	62 500	49 400	355 200	53
2015 IV	53 300	56 100	65 200	63 700	63 500	50 800	352 600	53
2016 I	40 000	57 200	77 200	65 500	66 000	54 200	360 000	55
2016 II	51 000	43 200	61 600	69 100	65 300	56 200	346 400	57
2016 III	41 500	56 900	61 200	65 900	66 000	58 700	350 100	58
2016 IV	49 300	51 700	59 300	57 800	62 200	58 300	338 500	58
2017 I	38 300	55 300	64 400	56 900	58 200	57 800	330 800	58
2017 II	48 200	42 200	52 800	55 600	52 300	54 100	305 300	59

1. Vuodesta 2006 lähtien henkilökohtaisesti lomautetut mukaanlukien. - From 2006 including individually laid off.

2. Katso alaviite taulukkoon 13. - See note to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

17. PÄÄTTYNEIDEN TYÖTTÖMYYSJAKSOJEN KESKIMÄÄRÄINEN KESTO IÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN
AVERAGE DURATION OF THE COMPLETED SPELLS OF UNEMPLOYMENT BY AGE AND SEX

Vuosi	Ikä - Age										Yhteensä	
Year	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64		
Viikkoa - Weeks												Total
Molemmat sukupuolet - Both sexes												
1991	8	10	12	13	14	14	15	17	20	43	13	
1992	11	16	18	18	19	19	20	21	22	45	18	
1993	15	18	20	21	22	22	23	25	28	53	21	
1994	16	21	24	26	26	27	28	31	34	65	25	
1995	13	19	22	25	26	27	28	31	38	92	25	
1996	11	17	20	24	25	26	28	30	43	109	24	
1997	8	14	17	21	22	24	26	28	46	119	22	
1998	9	12	16	19	20	22	23	25	43	128	21	
1999	7	11	14	17	18	20	21	23	39	131	19	
2000	7	10	13	16	17	18	19	21	34	125	18	
2001	7	9	12	15	16	16	17	18	28	130	18	
2002	7	10	12	15	16	16	18	18	24	112	17	
2003	6	9	12	14	15	15	17	17	22	104	16	
2004	6	9	12	14	15	15	16	17	21	82	16	
2005	6	8	12	14	15	16	16	17	24	85	16	
2006 ¹	5	7	11	13	15	15	16	17	20	66	15	
2007	5	7	10	11	13	13	14	15	19	62	14	
2008	5	6	9	10	11	12	13	14	17	60	13	
2009	6	8	10	11	12	12	12	12	14	55	13	
2010	6	9	12	13	14	15	15	15	16	34	14	
2011	5	8	11	13	14	15	15	16	17	35	14	
2012	7	9	12	14	15	16	16	17	18	44	15	
2013	6	9	13	15	15	16	17	17	19	49	16	
2014	7	11	15	18	18	19	21	21	23	56	19	
2015	9	13	17	21	22	22	23	24	28	61	22	
2016	9	15	19	23	24	25	27	28	31	73	25	
Miehet - Male												
1991	9	11	13	14	15	16	17	19	22	41	14	
1992	12	17	20	20	21	22	23	24	26	44	20	
1993	16	20	23	23	25	25	27	29	34	52	24	
1994	16	24	28	28	30	31	32	35	40	67	28	
1995	14	21	27	29	31	32	34	37	44	97	28	
1996	12	19	25	29	30	33	34	36	50	113	28	
1997	9	16	22	26	28	30	32	36	52	122	27	
1998	8	14	21	24	26	29	31	34	49	129	26	
1999	8	13	19	22	25	28	30	31	46	130	25	
2000	8	12	18	21	23	25	27	30	41	126	24	
2001	8	11	17	20	22	24	26	28	36	129	23	
2002	8	11	17	20	22	24	26	27	33	114	22	
2003	7	11	15	19	21	23	25	27	32	110	22	
2004	7	11	15	19	21	22	24	26	30	90	21	
2005	7	10	15	19	21	22	23	25	37	95	21	
2006 ¹	6	8	14	17	20	21	23	24	28	72	19	
2007	5	7	12	14	16	18	20	21	27	70	18	
2008	5	7	10	13	14	16	17	19	24	69	16	
2009	7	9	11	12	13	14	14	15	18	58	14	
2010	7	10	14	16	17	18	19	19	21	39	16	
2011	5	8	13	16	18	19	19	21	23	45	16	
2012	7	10	14	16	18	19	20	22	23	55	18	
2013	7	10	14	16	17	19	20	20	23	57	18	
2014	8	12	16	19	20	21	23	24	26	61	20	
2015	9	14	19	22	23	24	25	27	30	64	23	
2016	10	15	21	25	26	27	29	31	34	77	27	
Naiset - Female												
1991	7	9	11	12	12	11	12	14	18	44	11	
1992	10	13	16	16	17	17	17	18	19	46	16	
1993	14	16	17	18	19	18	20	21	24	54	18	
1994	15	18	20	23	23	24	25	27	29	64	22	
1995	13	16	18	22	23	23	24	27	33	89	22	
1996	10	14	16	20	21	21	23	25	37	106	20	
1997	7	12	14	17	17	18	20	23	40	116	18	
1998	7	10	12	15	16	17	17	19	37	128	17	
1999	7	9	11	14	14	15	16	17	34	132	16	
2000	7	9	10	13	13	13	14	16	29	124	15	
2001	6	8	10	12	12	12	13	13	23	131	14	
2002	6	8	10	11	12	12	13	13	19	111	14	
2003	6	7	9	11	12	11	12	12	17	100	13	
2004	5	7	9	11	11	11	12	12	15	76	12	
2005	5	7	9	11	11	12	11	12	16	77	13	
2006 ¹	5	6	9	10	11	12	12	12	15	61	12	
2007	4	6	8	9	10	10	10	11	14	56	11	
2008	4	5	8	9	9	10	10	10	13	54	11	
2009	5	6	9	9	10	10	10	10	11	52	11	
2010	5	7	10	11	11	12	12	11	12	29	11	
2011	5	6	9	11	11	12	12	12	13	27	11	
2012	6	8	10	12	12	13	13	13	14	35	13	
2013	6	8	11	13	13	13	13	14	15	41	13	
2014	7	10	13	16	16	17	18	18	20	50	17	
2015	8	12	15	19	20	20	21	21	25	58	21	
2016	9	13	17	21	22	22	24	25	28	69	23	

1. Vuodesta 2006 lähtien henkilökohtaisesti lomautetut mukaanlukien. - From 2006 including individually laid off.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

18. AVOIMET TYÖPAIKAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
VACANCIES AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION

Jatkuu - *Continued*

Vuosi ja neljännes	Ammatti - <i>Occupation</i>				
	Johtajat	Erityisasiantuntijat	Asiantuntijat	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	Palvelu- ja myyntityöntekijät
<i>Year and quarter</i>	<i>Managers</i>	<i>Professionals</i>	<i>Technicians and associate professionals</i>	<i>Clerical support workers</i>	<i>Service and sales workers</i>
Henkilöä - <i>persons</i>					
2006	180	3 100	5 400	1 000	8 500
2007	210	3 800	6 200	1 400	10 000
2008	210	3 900	6 600	1 300	9 800
2009	170	3 000	6 800	790	7 600
2010	200	3 600	6 700	1 200	7 900
2011	230	4 200	7 200	1 600	9 800
2012	190	4 200	7 200	1 700	10 500
2013	190	3 800	7 100	1 400	10 200
2014	190	3 700	7 200	1 300	10 100
2015	200	4 100	6 700	1 500	11 200
2016	210	4 600	6 700	1 600	11 300
2006 I	200	3 400	7 600	1 600	11 800
2006 II	180	3 100	5 100	870	8 000
2006 III	160	2 700	4 400	840	7 300
2006 IV	180	3 100	4 600	830	7 000
2007 I	230	4 800	8 900	1 400	14 300
2007 II	210	3 900	5 700	1 000	9 200
2007 III	200	3 300	5 300	1 800	8 900
2007 IV	190	3 200	4 900	1 500	7 800
2008 I	260	4 800	8 700	2 100	14 900
2008 II	210	4 200	6 100	1 200	9 000
2008 III	190	3 400	6 000	1 200	8 600
2008 IV	170	3 300	5 600	880	6 900
2009 I	200	3 800	9 100	1 200	11 800
2009 II	170	3 200	6 900	550	7 300
2009 III	150	2 500	6 300	610	5 900
2009 IV	160	2 500	4 900	770	5 600
2010 I	210	4 000	8 100	1 300	11 000
2010 II	200	3 800	7 000	810	7 300
2010 III	190	3 200	6 500	1 100	6 700
2010 IV	190	3 300	5 000	1 400	6 600
2011 I	260	5 100	9 600	2 200	14 700
2011 II	260	4 700	7 300	1 200	9 000
2011 III	210	3 500	6 300	1 400	8 100
2011 IV	190	3 500	5 800	1 800	7 600
2012 I	240	5 600	9 900	2 400	16 500
2012 II	200	4 400	7 400	1 200	10 200
2012 III	170	3 400	5 900	1 600	8 300
2012 IV	160	3 400	5 800	1 500	6 800
2013 I	230	5 400	10 600	2 400	15 500
2013 II	190	4 000	6 900	1 000	9 400
2013 III	180	2 800	5 500	990	8 400
2013 IV	180	2 900	5 500	1 200	7 600
2014 I	240	4 900	10 700	1 900	14 900
2014 II	200	3 900	7 100	960	8 300
2014 III	180	3 000	5 200	1 100	9 200
2014 IV	160	3 200	5 900	1 200	8 200
2015 I	220	4 900	9 200	2 300	15 700
2015 II	200	4 100	6 900	1 300	11 000
2015 III	180	3 400	5 700	1 300	9 400
2015 IV	180	3 800	5 000	1 200	8 500
2016 I	240	5 500	8 500	2 200	16 000
2016 II	210	4 700	6 500	1 600	10 700
2016 III	200	4 100	6 600	1 400	9 600
2016 IV	180	4 100	5 200	1 200	8 800
2017 I	230	5 900	8 300	1 900	15 600
2017 II	200	5 200	5 800	1 100	10 900

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

18. AVOIMET TYÖPAIKAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
VACANCIES AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION

Jatkuu - *Continued*

Vuosi ja neljännes	Ammatti - <i>Occupation</i>				
	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	Josta talonrakennukseen liittyvä työ	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	Muut työntekijät
<i>Year and quarter</i>	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	<i>Craft and related trades workers</i>	<i>Of which occupations related to construction of buildings</i>	<i>Plant and machine operators and assemblers</i>	<i>Elementary occupations</i>
<i>Avoimia työpaikkoja - Vacancies</i>					
2006	1 800	4 500	2 000	3 500	5 700
2007	1 900	5 300	2 000	4 900	6 500
2008	1 800	3 600	1 100	3 900	5 800
2009	1 300	1 400	560	1 500	3 900
2010	1 200	1 900	880	1 800	3 800
2011	1 100	2 700	1 100	2 500	4 900
2012	1 100	2 700	1 000	2 100	5 200
2013	1 000	2 700	1 300	2 000	4 700
2014	1 100	2 900	1 300	2 600	5 100
2015	940	3 400	1 700	2 600	5 300
2016	830	4 800	2 700	3 000	5 900
2006 I	4 400	4 800	2 400	5 900	9 700
2006 II	2 200	4 600	2 200	2 700	5 200
2006 III	390	4 500	1 800	2 700	4 200
2006 IV	340	4 000	1 500	2 700	3 700
2007 I	4 400	5 900	1 900	8 600	10 500
2007 II	2 400	5 600	2 500	4 100	6 300
2007 III	500	5 700	2 300	4 100	5 300
2007 IV	330	4 200	1 400	3 000	4 100
2008 I	4 400	5 300	1 300	7 800	11 100
2008 II	1 900	3 900	1 600	3 200	5 400
2008 III	520	3 500	1 100	2 700	4 000
2008 IV	250	1 600	420	1 800	2 800
2009 I	3 300	1 800	480	2 900	8 000
2009 II	1 300	1 400	730	1 200	3 200
2009 III	180	1 400	630	860	2 300
2009 IV	240	1 000	390	900	2 100
2010 I	3 300	1 800	850	2 400	6 200
2010 II	1 200	1 900	940	1 600	3 300
2010 III	200	2 300	1 000	1 400	2 800
2010 IV	280	1 600	710	1 600	2 800
2011 I	3 000	2 600	780	4 900	9 200
2011 II	960	3 000	1 400	2 200	4 300
2011 III	260	3 200	1 300	1 800	3 200
2011 IV	330	2 100	820	1 200	3 100
2012 I	3 100	3 300	950	4 000	9 800
2012 II	790	3 000	1 300	2 000	5 000
2012 III	280	2 700	1 100	1 300	3 300
2012 IV	130	1 800	740	1 300	2 900
2013 I	2 900	2 900	1 100	3 400	8 200
2013 II	840	2 900	1 700	1 900	4 800
2013 III	250	3 000	1 400	1 500	3 200
2013 IV	160	2 000	860	1 300	2 700
2014 I	2 600	3 100	1 200	5 000	8 600
2014 II	1 300	3 300	1 500	1 900	5 000
2014 III	230	3 100	1 400	1 700	3 800
2014 IV	160	2 100	1 000	1 600	3 100
2015 I	2 800	3 300	1 400	5 100	7 800
2015 II	520	3 800	2 100	2 200	5 300
2015 III	180	3 700	2 000	1 500	3 900
2015 IV	260	2 600	1 300	1 600	4 100
2016 I	2 100	4 200	1 900	4 400	8 500
2016 II	510	5 200	3 300	2 400	5 600
2016 III	260	5 500	3 100	2 400	4 800
2016 IV	490	4 300	2 300	2 700	5 000
2017 I	2 600	6 300	3 100	6 000	10 400
2017 II	490	6 400	3 700	3 500	7 100

18. AVOIMET TYÖPAIKAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
VACANCIES AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION

Jatkoa - <i>Continued</i>			
Ammatti - <i>Occupation</i>			
Vuosi ja neljännes	Sotilaat	Ammatteihin luokittelemattomat ryhmät	Yhteensä
<i>Year and quarter</i>	<i>Armed forces occupations</i>	<i>Work not classifiable by occupation</i>	<i>Total</i>
Avoimia työpaikkoja - <i>Vacancies</i>			
2006	230	340	34 400
2007	10	330	40 700
2008	20	300	37 200
2009	10	500	28 900
2010	10	430	28 600
2011	10	560	35 100
2012	10	520	35 400
2013	10	500	33 700
2014	10	450	34 600
2015	10	340	36 100
2016	10	260	39 200
2006 I	340	540	50 300
II	170	260	32 500
III	170	300	27 700
IV	230	260	27 000
2007 I	10	510	59 300
II	10	310	38 700
III	10	280	35 300
IV	10	200	29 400
2008 I	10	310	59 600
II	10	320	35 400
III	20	290	30 400
IV	30	290	23 500
2009 I	10	710	42 800
II	10	520	25 800
III	10	370	20 500
IV	0	390	18 600
2010 I	10	460	38 700
II	10	470	27 600
III	10	370	24 700
IV	0	420	23 300
2011 I	0	580	52 000
II	10	610	33 600
III	10	520	28 400
IV	10	520	26 200
2012 I	10	550	55 400
II	10	490	34 500
III	0	580	27 700
IV	0	460	24 200
2013 I	0	440	52 000
II	10	520	32 600
III	10	510	26 300
IV	0	540	24 000
2014 I	0	550	52 200
II	10	490	32 400
III	10	380	27 900
IV	10	360	25 900
2015 I	10	400	51 700
II	10	370	35 700
III	10	310	29 600
IV	10	280	27 600
2016 I	10	290	51 900
II	10	280	37 700
III	10	240	35 000
IV	10	240	32 100
2017 I	10	220	57 500
II	0	220	41 000

19. TYÖNVÄLITYSTOIMINTA: TYÖNHAKIJAT
EMPLOYMENT SERVICE: JOBSEEKERS

Vuosi ja neljännes	Työnhakijat kuukauden aikana	Näistä työttömiä ¹	Uudet työnhakijat kuukauden aikana	Näistä työttömiä ¹	Päättyneet työnhaut
Year and quarter	Jobseekers during a month	Of these unemployed ¹	New jobseekers during a month	Of these unemployed ¹	Ended jobseekings
Henkilöä - Persons					
1981	205 200	128 800	40 900	27 400	31 600
1982	234 300	147 500	42 800	29 200	36 200
1983	251 100	154 000	38 400	26 500	36 300
1984	260 300	150 300	38 300	26 500	36 800
1985	273 400	155 100	38 400	26 900	37 000
1986	292 500	160 500	36 200	25 400	36 000
1987	298 600	156 300	35 000	25 000	36 600
1988	287 000	146 100	34 200	23 700	37 500
1989	260 300	122 100	33 500	21 800	36 100
1990	259 600	116 800	38 000	22 500	36 500
1991	396 300	208 400	52 400	25 800	38 300
1992	572 100	351 300	53 300	25 400	41 200
1993	714 000	470 800	49 200	23 400	41 800
1994	755 400	509 400	39 500	21 600	42 000
1995	729 200	513 700	39 000	21 400	42 100
1996	724 400	479 400	39 100	21 100	43 000
1997	691 700	444 300	36 400	19 700	47 400
1998	642 800	404 800	36 100	20 400	42 500
1999	618 800	377 700	36 700	20 100	42 200
2000	584 100	352 700	34 800	19 100	43 300
2001	556 000	329 700	35 200	19 100	41 600
2002	553 200	319 200	34 800	18 400	40 400
2003	552 400	311 500	35 000	18 100	40 700
2004	553 200	312 400	34 300	17 900	40 500
2005	534 200	<u>301 900</u>	33 000	<u>17 600</u>	42 400
2006	510 300	292 700	32 600	19 600	43 600
2007	472 300	258 300	31 800	19 100	43 700
2008	446 500	242 500	34 800	21 300	42 500
2009	521 800	310 700	43 500	16 600	46 800
2010	535 800	311 400	35 800	22 300	47 600
2011	500 600	284 300	33 800	22 100	45 400
2012	<u>495 700</u>	<u>292 800</u>	<u>35 200</u>	<u>23 200</u>	<u>43 100</u>
2013 ²	532 700	333 600	37 300	25 100	40 100
2014	596 300	365 500	35 200	19 600	32 800
2015	649 300	391 400	31 100	16 800	29 700
2016	672 500	386 200	28 200	15 300	29 900
2005 I	549 000	312 900	32 000	16 000	38 600
2005 II	545 900	298 700	36 400	18 100	43 500
2005 III	531 700	309 000	32 100	18 900	53 300
2005 IV	510 300	<u>286 900</u>	31 500	<u>17 300</u>	34 500
2006 I	528 300	315 100	33 400	19 800	41 800
2006 II	521 900	291 200	35 100	19 300	45 700
2006 III	506 600	296 300	31 600	20 200	51 600
2006 IV	484 400	268 100	30 400	19 000	35 200
2007 I	492 300	278 900	32 400	19 000	42 200
2007 II	482 400	255 200	33 600	18 800	44 800
2007 III	468 400	262 700	30 900	19 700	51 900
2007 IV	446 000	236 400	30 300	19 000	36 000
2008 I	454 100	252 200	31 900	19 400	42 300
2008 II	448 100	235 000	35 000	19 900	44 300
2008 III	441 100	243 400	32 600	21 200	48 900
2008 IV	442 600	239 400	39 800	25 000	34 400
2009 I	494 000	294 000	45 600	27 900	42 800
2009 II	523 400	303 000	46 500	26 900	48 500
2009 III	534 400	325 900	41 800	26 500	55 100
2009 IV	535 600	320 100	40 200	25 200	40 800
2010 I	552 000	334 800	37 300	23 000	47 300
2010 II	544 700	310 800	38 200	22 100	49 900
2010 III	533 400	314 400	34 000	22 200	54 800
2010 IV	513 200	285 400	33 800	21 800	38 200
2011 I	520 700	301 800	33 200	21 700	45 400
2011 II	506 900	280 900	35 000	21 700	48 200
2011 III	494 000	286 600	32 900	22 100	51 800
2011 IV	481 100	268 000	34 200	22 800	36 200
2012 I	500 300	294 500	34 800	23 300	44 100
2012 II	493 300	283 100	35 400	22 200	45 400
2012 III	493 700	301 500	34 100	22 600	48 000
2012 IV	495 700	291 900	36 600	24 600	34 800
2013 I	521 900	328 700	35 400	24 800	40 500
2013 II	<u>523 000</u>	<u>323 700</u>	<u>37 400</u>	<u>24 800</u>	<u>42 000</u>
2013 III ²	536 900	344 500	36 700	24 600	45 600
2013 IV	548 900	337 600	39 800	26 100	32 400
2014 I	578 900	367 300	34 700	21 500	36 400
2014 II	588 400	355 900	38 000	19 400	33 100
2014 III	603 600	372 400	32 000	18 000	37 200
2014 IV	614 400	366 600	36 200	19 500	24 600
2015 I	644 200	398 500	29 600	16 400	30 400
2015 II	643 300	385 100	34 100	17 800	28 800
2015 III	654 600	399 200	28 000	15 500	34 600
2015 IV	655 000	382 900	32 800	17 500	25 000
2016 I	672 600	400 300	25 900	14 400	29 900
2016 II	671 600	383 400	32 100	16 600	28 900
2016 III	678 000	392 100	26 200	14 600	34 800
2016 IV	667 800	368 800	28 700	15 800	26 100
2017 I	670 900	372 800	24 000	14 000	33 100
2017 II	652 800	344 800	29 000	15 700	33 600

1. Vuodesta 2006 lähtien henkilökohtaisesti lomautetut mukaan lukien. - From 2006 including individually laid off.

2. Katso alaviite taulukkoon 13. - See note to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työväilytilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

20. TYÖNVALITYSTOIMINTA: AVOIMET TYÖPAIKAT
EMPLOYMENT SERVICE: VACANCIES

Vuosi ja neljännes	Avoimet työpaikat kuukauden aikana	Näistä uusia	Täyttyneet työpaikat	Näistä TE-toimiston hakijalla	Avoinnäön kesto keskimäärin
Year and quarter	Vacancies during a month	Of these new vacancies	Vacancies filled during a month	Of these filled with job-seekers at the Employment service	Average duration of vacancy
Työpaikkaa - Vacancies				Päivää - Days	
1981	30 900	17 200	17 100	11 400	21
1982	27 600	16 400	16 200	11 100	19
1983	28 400	16 900	16 400	11 300	18
1984	28 700	16 900	16 500	11 400	18
1985	28 900	16 700	16 600	11 600	20
1986	26 000	14 100	13 700	9 000	23
1987	28 300	16 200	15 500	10 100	21
1988	37 200	22 500	19 100	10 900	20
1989	56 000	27 500	23 900	11 800	27
1990	51 000	24 400	22 500	10 500	30
1991	27 800	15 000	14 200	7 400	22
1992	16 500	10 000	9 500	5 400	16
1993	14 200	8 900	8 300	4 600	17
1994	18 300	12 100	11 100	6 300	16
1995	20 400	13 200	12 400	7 000	16
1996	23 800	15 000	14 100	8 300	17
1997	30 400	18 900	17 700	9 900	18
1998	35 000	19 900	18 900	10 300	21
1999	34 500	20 900	20 800	10 800	19
2000	39 500	24 100	23 200	11 900	20
2001	43 400	25 300	24 600	12 300	21
2002	46 800	28 000	25 200	12 100	22
2003	48 800	26 600	25 900	12 100	24
2004	48 800	27 400	26 300	11 200	24
2005	59 900	32 900	31 300	12 600	24
2006	70 500	38 900	17 400 ¹	13 200 ¹	25
2007	82 700	44 900	22 600	17 300	25
2008	79 800	45 200	20 900	16 000	24
2009	58 400	33 900	13 200	9 900	23
2010	64 200	38 400	12 200	8 600	21
2011	78 000	45 200	12 000	7 900	22
2012	76 200	42 900	10 900	7 000	24
2013	71 200	39 200	8 300	4 300	24
2014	72 100	38 900	8 900	6 000	26
2015	76 300	41 000	11 000	6 100	29
2016	84 700	46 800	9 600	4 600	26
2004 I	58 700	35 300	26 600	11 400	23
2004 II	58 900	29 000	35 700	15 500	26
2004 III	39 800	23 700	21 900	10 000	23
2004 IV	37 800	21 500	21 000	8 100	22
2005 I	71 700	40 600	31 400	11 700	23
2005 II	67 700	34 700	39 500	16 100	26
2005 III	52 300	29 600	27 800	11 500	23
2005 IV	47 900	26 600	26 500	10 900	24
2006 I	88 500	50 100	17 900 ¹	13 900 ¹	25
2006 II	76 100	38 200	21 800	16 800	27
2006 III	58 800	34 100	14 900	11 300	24
2006 IV	58 800	33 400	14 900	11 000	22
2007 I	103 800	58 500	23 600	18 700	24
2007 II	87 700	43 500	27 300	20 700	29
2007 III	72 300	41 400	20 300	15 500	25
2007 IV	67 100	36 400	19 000	14 400	24
2008 I	108 800	61 500	24 500	19 500	24
2008 II	86 800	46 100	26 200	20 800	26
2008 III	67 500	41 100	18 300	13 600	21
2008 IV	56 200	31 900	14 500	10 200	21
2009 I	78 400	45 700	15 300	11 700	24
2009 II	63 700	34 200	17 400	13 600	23
2009 III	47 300	28 700	11 600	8 600	21
2009 IV	44 300	26 900	8 600	5 700	22
2010 I	74 900	46 300	12 100	8 500	21
2010 II	68 900	37 000	15 300	11 500	23
2010 III	58 000	36 400	11 800	8 200	20
2010 IV	55 200	33 800	9 500	6 500	19
2011 I	98 300	57 800	11 600	8 200	22
2011 II	85 500	45 800	15 500	10 800	25
2011 III	66 700	40 900	11 200	7 200	21
2011 IV	61 300	36 200	9 800	5 600	20
2012 I	103 400	58 800	12 100	7 500	23
2012 II	85 300	44 500	14 500	9 700	26
2012 III	61 100	36 400	9 500	6 100	23
2012 IV	54 800	31 800	7 400	4 600	21
2013 I	96 000	53 300	9 300	5 200	24
2013 II	77 800	39 200	10 300	5 600	27
2013 III	56 700	33 500	7 400	3 700	23
2013 IV	54 200	30 600	6 100	2 700	22
2014 I	94 700	51 300	8 100	4 700	25
2014 II	74 800	37 100	9 600	6 300	30
2014 III	60 900	35 200	9 400	6 100	24
2014 IV	58 100	32 100	8 800	6 800	23
2015 I	96 900	53 900	11 500	7 100	26
2015 II	81 700	39 000	14 000	8 000	32
2015 III	64 700	36 000	9 700	4 900	27
2015 IV	62 100	35 000	8 600	4 400	32
2016 I	98 500	54 600	9 700	5 000	26
2016 II	91 600	49 200	11 300	5 200	27
2016 III	77 500	44 700	9 500	4 200	25
2016 IV	71 300	38 600	7 800	3 600	26
2017 I	108 200	58 500	9 100	5 000	29
2017 II	94 900	47 500	9 900	5 900	28

¹ Vuodesta 2006 alkaen ehdokkaita riittävästi ja hakuaika päättynyt muutossyitä ei lasketa mukaan täyttyneisiin työpaikkoihin.

² As of the start of 2006 two reasons for change, 'sufficient numbers of candidates' and 'application period ended', will no longer be included in the figures for filled vacancies.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

21. AKTIVOINTIASEEN LASKETTAVISSA PALVELUSSA
PERSONS COVERED BY SERVICES INCLUDED IN THE ACTIVATION RATE

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Työllistetyt - Number of employed people					Start-up rahat grants	Muidet työllistetyt Other employed people	Työllistetyt Yhteensä Number of employed people Total	Työvoima- koulutus Labour market training	Valmennus Training	Työ-/ koulutus- kokoulu Work/ training trials	Työharjoittelu- työelämä- valmennus As a job alternation substitute	Kuntouttava työtoiminta Rehabilitative work	Osa-aikainen opiskelu Self-motivated studies	Palveluissa Yhteensä Participating services Total
	Kunnallinen palkkatuki Municipalities' wage subsidy	Yksityis- sektorin palkkatuki Private wage subsidy	Valtiolle työllistetyt Employed by the State	Start-up rahat grants	Muidet työllistetyt Other employed people										
1981	15 900	13 900	6 900	-	1 500	38 500	-	-	-	-	-	-	-	-	27 400
1982	15 900	13 900	6 900	-	1 500	37 400	-	-	-	-	-	-	-	-	26 900
1983	17 800	11 000	6 900	-	2 100	37 400	-	-	-	-	-	-	-	-	42 400
1984	19 400	9 500	6 700	-	3 100	36 900	-	-	-	-	-	-	-	-	54 300
1985	18 100	7 300	6 000	1 200	3 400	36 200	-	-	-	-	-	-	-	-	52 200
1986	17 800	3 600	6 300	1 800	2 200	31 700	-	-	-	-	-	-	-	-	47 100
1987	19 900	6 400	6 000	2 900	1 600	36 800	-	-	-	-	-	-	-	-	52 400
1988	19 900	6 400	6 000	2 900	1 600	36 800	-	-	-	-	-	-	-	-	52 400
1989	18 800	5 700	7 400	2 000	610	34 500	-	-	-	-	-	-	-	-	50 100
1990	16 400	4 500	7 900	1 500	280	30 500	-	-	-	-	-	-	-	-	47 300
1991	20 800	4 500	11 100	1 600	440	40 300	-	-	-	-	-	-	-	-	57 600
1992	21 500	12 600	11 400	2 100	500	52 800	-	-	-	-	-	-	-	-	65 600
1993	21 500	12 600	11 400	2 100	500	52 800	-	-	-	-	-	-	-	-	65 600
1994	25 400	19 600	12 000	4 900	8 100	66 400	-	-	-	-	-	-	-	-	84 000
1995	27 700	22 700	12 100	3 500	4 800	63 600	-	-	-	-	-	-	-	-	103 700
1996	30 500	12 900	11 800	2 800	6 500	64 600	-	-	-	-	-	-	-	-	118 500
1997	29 800	14 300	10 800	2 700	8 000	62 600	-	-	-	-	-	-	-	-	123 400
1998	26 800	14 300	10 800	2 700	8 000	62 600	-	-	-	-	-	-	-	-	123 400
1999	18 100	18 800	5 900	2 200	6 800	51 600	-	-	-	-	-	-	-	-	105 000
2000	16 000	17 800	3 200	1 900	4 500	43 100	-	-	-	-	-	-	-	-	88 200
2001	14 600	16 200	2 400	1 700	3 600	38 500	-	-	-	-	-	-	-	-	79 800
2002	13 600	17 000	2 500	1 800	3 300	38 300	-	-	-	-	-	-	-	-	79 300
2003	13 600	17 000	2 500	1 800	3 300	38 300	-	-	-	-	-	-	-	-	79 300
2004	12 000	18 200	2 500	2 800	3 400	39 900	-	-	-	-	-	-	-	-	87 300
2005	10 700	18 600	2 000	3 800	3 200	38 500	-	-	-	-	-	-	-	-	84 800
2006	10 200	18 500	1 900	4 200	3 200	38 000	-	-	-	-	-	-	-	-	86 500
2007	9 400	19 500	1 700	4 500	2 700	37 800	-	-	-	-	-	-	-	-	87 900
2008	9 400	18 700	1 200	4 800	2 500	35 400	-	-	-	-	-	-	-	-	83 900
2009	8 600	17 800	1 500	5 400	2 800	34 100	-	-	-	-	-	-	-	-	82 300
2010	8 600	17 800	1 500	5 400	2 800	34 100	-	-	-	-	-	-	-	-	100 100
2011	9 000	18 700	1 300	5 800	780	35 500	-	-	-	-	-	-	-	-	109 100
2012	8 000	18 600	810	4 300	520	30 500	-	-	-	-	-	-	-	-	107 500
2013	8 000	18 600	830	4 300	90	31 800	-	-	-	-	-	-	-	-	107 600
2014	8 000	18 600	830	4 300	90	31 800	-	-	-	-	-	-	-	-	107 600
2015	6 500	18 200	860	4 000	-	27 400	-	-	-	-	-	-	-	-	117 800
2016	6 100	12 000	580	3 600	-	22 300	-	-	-	-	-	-	-	-	118 400
2012 I	8 400	16 700	890	4 900	760	31 700	-	-	-	-	-	-	-	-	111 500
2012 II	7 500	17 000	820	4 100	500	29 900	-	-	-	-	-	-	-	-	109 400
2012 III	7 500	17 000	820	4 100	500	29 900	-	-	-	-	-	-	-	-	109 400
2012 IV	7 600	16 300	640	3 900	310	28 700	-	-	-	-	-	-	-	-	108 700
2013 I	7 500	15 700	510	3 900	180	27 700	-	-	-	-	-	-	-	-	103 400
2013 II	8 000	18 200	790	4 200	110	31 300	-	-	-	-	-	-	-	-	106 100
2013 III	7 800	20 000	970	4 500	20	33 300	-	-	-	-	-	-	-	-	102 700
2013 IV	8 500	20 700	1 000	4 700	50	34 900	-	-	-	-	-	-	-	-	116 100
2014 I	8 700	20 600	880	4 900	5	35 300	-	-	-	-	-	-	-	-	122 200
2014 II	8 100	24 600	1 040	5 200	1 800	38 800	-	-	-	-	-	-	-	-	122 200
2014 III	8 100	24 600	970	5 200	1 800	38 800	-	-	-	-	-	-	-	-	122 200
2014 IV	7 500	22 500	740	5 100	-	36 100	-	-	-	-	-	-	-	-	114 400
2015 I	7 300	20 000	560	5 000	-	32 800	-	-	-	-	-	-	-	-	125 500
2015 II	7 500	18 700	730	4 700	-	31 600	-	-	-	-	-	-	-	-	120 200
2015 III	7 500	18 700	730	4 700	-	31 600	-	-	-	-	-	-	-	-	120 200
2015 IV	5 100	14 200	610	2 800	-	19 900	-	-	-	-	-	-	-	-	116 500
2016 I	5 600	12 400	510	3 700	-	19 200	-	-	-	-	-	-	-	-	119 200
2016 II	6 400	12 900	640	3 800	-	23 700	-	-	-	-	-	-	-	-	118 200
2016 III	6 000	12 300	550	4 000	-	22 800	-	-	-	-	-	-	-	-	113 100
2017 I	6 800	12 900	460	4 200	-	21 900	-	-	-	-	-	-	-	-	124 800
2017 II	6 800	12 900	460	4 200	-	21 900	-	-	-	-	-	-	-	-	124 800

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työvoimastatistia - Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

22. TYÖVOIMAKOULUTUKSEEN HAKEMUKSIA, KURSSIN ALOITTANEET, SUORITTANEET TAI KESKEYTTÄNEET KUUKAUDEN AIKANA KESKIMÄÄRIN SEKÄ TYÖVOIMAKOULUTUKSESSA OLEVAT KUUKAUDEN LOPUSSA
APPLICATIONS FOR LABOUR MARKET TRAINING AND MONTHLY AVERAGE OF PERSONS WHO STARTED, COMPLETED OR DROPPED-OUT TRAINING AND PERSONS ATTENDING LABOUR MARKET TRAINING AT THE END OF THE MONTH

Vuosi ja neljännes	Koulutukseen hakemuksia	Koulutuksen aloittaneet	Koulutuksen suorittaneet	Koulutuksen keskeyttäneet	Työvoimakoulutuksessa olevat
Year and quarter	Applications for Labour market training	Started training	Completed training	Dropped-out training	On Labour market training
Henkilöä - Persons					
1981	5 400	2 900	2 200	480	14 800
1982	6 000	3 200	2 400	480	16 900
1983	6 000	3 200	2 500	510	18 100
1984	5 000	2 800	2 200	420	17 400
1985	4 800	2 600	1 900	390	16 000
1986	4 700	2 500	2 000	370	15 400
1987	4 800	2 600	2 100	410	15 900
1988	3 700	2 500	2 100	360	15 600
1989	3 800	2 500	2 000	350	15 600
1990	4 300	2 800	2 100	340	16 800
1991	8 000	4 000	3 000	350	17 300
1992	11 600	5 700	4 100	370	26 300
1993	12 100	5 300	4 900	350	27 200
1994	14 300	6 900	5 600	570	28 400
1995	16 100	7 300	5 300	590	33 900
1996	18 200	8 400	7 000	760	42 300
1997	20 500	9 300	8 100	870	46 800
1998	18 100	7 500	6 600	760	41 400
1999	17 600	7 300	6 000	850	38 100
2000	17 000	6 400	5 500	820	30 900
2001	14 100	5 600	4 600	760	26 100
2002	14 300	6 000	4 300	720	26 300
2003	13 600	5 900	4 900	780	29 900
2004	14 900	6 100	5 000	850	30 700
2005	14 400	5 800	5 000	780	29 200
2006	15 400	6 500	5 000	980	26 900
2007	14 600	6 500	5 200	1 100	27 500
2008	13 700	5 900	4 700	1 000	25 000
2009	16 700	6 700	4 900	880	27 900
2010	17 600	7 000	5 300	1 100	32 800
2011	15 400	6 200	5 200	980	30 200
2012	14 000	5 700	4 300	880	27 600
2013	11 500	4 400	3 300	690	26 200
2014	12 600	4 500	3 400	710	25 500
2015	10 900	3 700	3 000	600	22 400
2016	9 900	4 000	3 100	610	20 700
2008 I	19 100	8 000	4 400	1 100	28 200
2008 II	8 000	4 000	6 300	1 100	24 100
2008 III	13 900	6 100	2 800	850	20 800
2008 IV	13 600	5 400	5 200	1 000	26 800
2009 I	18 800	7 900	3 900	970	27 700
2009 II	10 000	4 500	6 100	890	26 500
2009 III	17 700	7 000	3 000	710	24 400
2009 IV	20 200	7 300	6 700	970	32 800
2010 I	24 300	9 200	4 600	1 100	33 700
2010 II	11 500	5 100	6 800	1 200	32 700
2010 III	17 500	7 300	3 400	990	29 000
2010 IV	17 000	6 500	6 600	1 200	35 900
2011 I	20 300	8 500	4 800	1 100	34 300
2011 II	10 000	4 200	6 800	1 100	30 700
2011 III	15 500	6 200	3 200	830	25 100
2011 IV	16 000	5 900	5 900	930	30 700
2012 I	18 200	7 600	4 100	980	29 300
2012 II	8 400	3 800	5 400	860	27 300
2012 III	14 100	5 700	2 500	760	24 300
2012 IV	15 200	5 500	5 100	900	29 600
2013 I	13 700	5 400	3 200	770	27 200
2013 II	8 000	3 200	3 900	760	26 000
2013 III	13 000	4 800	2 200	620	23 900
2013 IV	11 400	4 000	3 800	630	27 600
2014 I	15 400	6 100	2 700	810	27 400
2014 II	9 000	3 300	4 400	710	26 500
2014 III	12 400	4 400	2 400	690	22 700
2014 IV	13 600	4 200	4 100	630	25 400
2015 I	13 600	4 800	2 700	670	24 800
2015 II	7 500	2 800	3 900	560	22 600
2015 III	10 300	3 700	2 000	590	19 900
2015 IV	12 100	3 500	3 500	570	22 200
2016 I	10 600	4 200	2 400	570	21 500
2016 II	7 800	3 100	3 800	530	20 200
2016 III	10 100	4 300	2 200	680	18 800
2016 IV	11 200	4 500	4 000	650	22 400
2017 I	13 000	5 600	3 000	800	21 900
2017 II	8 100	3 700	4 500	710	19 000

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

23. TYÖTTÖMIEN TOIMEENTULOTURVA
UNEMPLOYMENT SECURITY

Vuosi ja neljännes	Työttömät työnhakijat	Työttömät kassan jäsenet	Työttömyysperuspäivärahan saajat	Työmarkkina-tuen saajat	Työttömyyseläkkeellä olevat
Year and quarter	Unemployed jobseekers	Unemployed members of insurance funds	Recipients of basic unemployment allowance	Recipients of labour market support	Recipients of unemployment pension
Henkilöä - Persons					
1971	44 100	23 700	1 700	-	300
1972	59 500	28 100	9 500	-	500
1973	50 200	24 500	7 600	-	1 000
1974	40 100	20 600	4 500	-	1 300
1975	50 900	27 800	5 900	-	1 300
1976	80 200	41 000	16 900	-	1 600
1977	132 500	59 300	37 300	-	1 900
1978	175 200	71 500	61 200	-	3 800
1979	150 300	54 900	56 600	-	6 700
1980	109 500	37 400	42 400	-	13 200 ³
1981	115 400	49 600 ²	44 200	-	16 800
1982	138 100	61 600	53 000	-	21 600
1983	143 900	64 700	55 500	-	30 000
1984	135 300	60 100	51 400	-	41 000
1985	141 400	64 000	71 000 ⁴	-	50 200
1986	150 700	70 800	73 600	-	61 400
1987	140 500	42 500	72 800	-	68 800
1988	127 600	56 900	59 600	-	68 700
1989	103 400	46 900	39 200	-	65 200
1990	103 200	47 500	35 500	-	59 300
1991	213 200	109 500	87 700	-	52 000
1992	363 100	194 400	150 500	-	46 500
1993	482 200	268 200	195 900	-	45 500
1994	494 200	264 000	165 300	53 300	44 800
1995	466 000	238 700	76 400	142 700	39 800
1996	448 000	237 100	28 700	178 300	37 900
1997	409 000	208 500	25 500	173 300	41 100
1998	372 400	169 900	19 200	180 500	44 900
1999	348 100	150 000	16 700	175 900	48 000
2000	321 100	135 700	15 900	159 600	50 900
2001	302 200	122 400	15 800	153 500	52 700
2002	294 000	118 200	17 200	150 600	54 700
2003	288 800	121 600	19 100	144 400	53 000
2004	288 400	124 800	20 600	141 900	50 700
2005	275 300	122 100	19 800	134 200	47 600
2006	247 900	109 000	18 000	121 600	46 300
2007	215 800	91 700	15 600	105 200	46 100
2008	202 900	80 400	15 800	94 100	48 200
2009	264 800	114 200	25 600	103 000	49 800
2010	264 800	117 000	28 500	109 800	47 500
2011	243 900	107 000	25 000	115 200	37 700
2012	253 200	108 200	25 700	124 600	27 500
2013	294 100 ⁵	128 600 ⁵	29 000	145 000	16 300
2014	325 700	145 100	34 400	163 600	8 600
2015	351 900	156 700	39 200	187 800	1 700
2016	348 800	150 300	38 600	198 000	0
2012 I	252 700	112 200	26 800	123 600	31 800
2012 II	242 500	100 600	24 200	121 600	28 800
2012 III	254 400	103 400	24 500	123 800	26 000
2012 IV	263 000	116 800	27 300	129 400	23 300
2013 I	290 100	130 300	30 700	140 100	20 600
2013 II	283 400	121 300	27 800	141 400	17 800
2013 III	297 900 ⁵	125 700 ⁵	27 600	146 000	14 800
2013 IV	305 100	137 200	29 800	152 500	12 100
2014 I	322 300	147 700	34 200	160 900	9 600
2014 II	315 600	138 200	32 500	161 100	8 800
2014 III	328 100	140 800	33 600	163 900	8 500
2014 IV	336 500	153 500	37 500	168 600	7 700
2015 I	354 000	164 100	40 400	184 900	6 600
2015 II	345 700	151 600	37 700	185 200	80
2015 III	355 200	151 800	37 800	188 800	40
2015 IV	352 600	159 200	40 800	192 400	0
2016 I	360 000	163 000	42 200	196 500	0
2016 II	346 400	147 200	38 100	196 000	0
2016 III	350 100	145 000	36 700	198 100	0
2016 IV	338 500	146 100	37 400	201 200	0
2017 I	330 800	141 500	37 600	204 800	0
2017 II	305 300	121 600	..	..	0

1. Kansaneläkelaitoksen tilaston mukaan. - According to the statistics of the Social Insurance Institution.

2. Vuoteen 1980 asti työttömyyskassatodistuksen saajat. - Up to 1980 recipients of certificates for unemployment insurance funds.

3. Vuoteen 1979 asti Kansaneläkelaitoksen tilaston mukaan. - Up to 1979 according to the statistics of the Social Insurance Institution.

4. Vuoteen 1984 asti työttömyyskorvauksen saajat. Vuodesta 1985 alkaen Kansaneläkelaitoksen tilaston mukaan. Since 1985 according to the statistics of the Social Insurance Institution.

5. Katso alaviite 2 taulukkoon 13. - See note 2 to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

24. SIIRTOLAISUUS
MIGRATIONS TO AND FROM FINLAND

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Maahan muuttaneet <i>Immigrants</i>		Maasta muuttaneet <i>Emigrants</i>		Nettomaahanmuutto
	Yhteensä <i>Total</i>	Pohjoismaista <i>From Nordic countries</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Pohjoismaihin <i>To Nordic countries</i>	<i>Net immigration</i>
Henkilöä - <i>Persons</i>					
1981	15 800	13 000	10 000	7 500	5 700
1982	14 700	11 800	7 400	5 200	7 300
1983	13 600	10 200	6 800	4 600	6 800
1984	11 700	8 500	7 500	5 100	4 200
1985	10 500	7 500	7 700	5 400	2 700
1986	9 900	6 800	8 300	5 900	1 700
1987	9 100	5 800	8 500	5 900	670
1988	9 700	6 000	8 400	6 000	1 300
1989	11 200	6 500	7 400	5 100	3 800
1990	13 600	6 600	6 500	4 500	7 100
1991	19 000	5 200	6 000	3 800	13 000
1992	14 600	3 700	6 100	3 500	8 500
1993	14 800	3 300	6 400	3 400	8 400
1994	11 600	3 400	8 700	4 100	2 900
1995	12 200	3 900	9 000	4 000	3 300
1996	13 300	4 300	10 600	4 000	2 700
1997	13 600	4 000	9 900	4 600	3 700
1998	14 200	4 500	10 800	5 200	3 400
1999	14 700	4 600	12 000	5 500	2 800
2000	16 900	4 700	14 300	5 500	2 600
2001	19 000	5 000	13 200	5 300	5 800
2002	18 100	4 700	12 900	5 200	5 200
2003	17 800	4 900	12 100	4 800	5 800
2004	20 300	5 000	13 700	4 200	6 700
2005	21 400	5 100	12 400	4 300	9 000
2006	22 500	4 500	12 100	4 100	10 300
2007	26 000	4 400	12 400	4 100	13 600
2008	29 100	4 900	13 700	4 200	15 500
2009	26 700	4 500	12 200	3 800	14 500
2010	25 600	3 900	11 900	3 800	13 700
2011	29 500	4 400	12 700	3 800	16 800
2012	31 300	3 700	13 800	3 700	17 400
2013	31 900	3 500	13 900	3 800	18 000
2014	31 500	3 600	15 500	4 200	16 000
2015	28 700	3 400	16 300	4 400	12 400
2016	34 900	3 700	18 100	4 600	16 800
2004 I	4 300	1 100	3 200	920	1 000
2004 II	5 200	1 300	3 000	780	2 200
2004 III	6 500	1 600	4 600	1 700	1 900
2004 IV	4 400	1 000	2 900	760	1 500
2005 I	4 300	960	2 800	940	1 500
2005 II	5 500	1 500	2 500	780	3 000
2005 III	6 800	1 600	4 300	1 800	2 500
2005 IV	4 700	1 100	2 700	780	2 000
2006 I	4 800	1 000	2 700	910	2 200
2006 II	5 400	1 300	2 400	740	3 000
2006 III	7 100	1 400	4 200	1 700	2 900
2006 IV	5 100	890	2 800	790	2 300
2007 I	5 300	950	2 800	820	2 400
2007 II	6 100	1 200	2 700	820	3 300
2007 III	8 500	1 400	4 200	1 600	4 300
2007 IV	6 200	900	2 600	860	3 500
2008 I	6 600	1 100	2 900	990	3 600
2008 II	7 100	1 400	2 800	700	4 200
2008 III	9 400	1 500	5 100	1 700	4 300
2008 IV	6 100	900	2 800	810	3 300
2009 I	6 300	1 200	2 900	850	3 400
2009 II	6 300	1 200	2 700	780	3 500
2009 III	8 400	1 300	3 900	1 500	4 400
2009 IV	5 800	810	2 600	710	3 100
2010 I	5 300	770	2 600	880	2 700
2010 II	5 900	1 000	2 400	690	3 500
2010 III	8 500	1 300	4 200	1 500	4 300
2010 IV	5 900	860	2 700	720	3 200
2011 I	6 200	1 000	2 800	890	3 400
2011 II	6 700	1 100	2 700	660	4 000
2011 III	9 800	1 400	4 300	1 600	5 400
2011 IV	6 800	830	2 800	700	4 000
2012 I	6 400	780	3 000	810	3 300
2012 II	7 100	970	3 100	620	4 000
2012 III	10 300	1 200	4 800	1 800	5 600
2012 IV	7 400	760	2 900	680	4 500
2013 I	7 200	770	3 200	900	4 000
2013 II	7 200	990	2 900	630	4 400
2013 III	10 200	1 100	4 800	1 600	5 300
2013 IV	7 300	710	3 000	670	4 300
2014 I	6 900	770	3 300	920	3 600
2014 II	7 300	1 000	3 400	710	3 800
2014 III	10 400	1 100	5 000	1 900	5 300
2014 IV	6 900	770	3 700	730	3 200
2015 I	6 100	680	3 500	980	2 600
2015 II	6 500	880	3 900	720	2 600
2015 III	9 500	1 200	5 100	1 900	4 400
2015 IV	6 700	700	3 800	730	2 800
2016 I	6 200	780	3 600	1 000	2 600
2016 II	8 000	1 000	4 300	710	3 800
2016 III	11 600	1 100	5 500	2 100	6 100
2016 IV	9 000	780	4 700	810	4 300
2017* I	6 900	750	3 500	860	3 500
2017* II	5 800	940	3 000	580	2 900

* Ennakkotieto - *Preliminary data*

Lähde : Tilastokeskus, Väestötilasto - *Source: Statistics Finland, Population statistics*

25. TYÖTTÖMYYSASTEET ERÄISSÄ OECD-MAISSA
UNEMPLOYMENT RATES IN SOME OECD COUNTRIES

Vuosi ja neljännes	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Itävalta	Ranska
	Finland	Sweden	Norway	Denmark	Austria	France
Year and quarter	Prosenttia - Per cent					
1991	6,6	2,9	5,5	10,5	5,8	9,4
1992	11,7	5,3	5,9	11,2	6,0	10,3
1993	16,3	8,2	6,0	12,3	6,8	11,7
1994	16,6	8,0	5,4	12,1	6,5	12,3
1995	15,2	7,7	4,9	10,2	6,6	11,6
1996	14,4	8,0	4,8	8,7	7,0	12,3
1997	12,4	8,0	4,1	7,8	7,1	12,5
1998	11,4	6,5	3,2	6,5	7,2	11,6
1999	10,2	5,6	3,2	5,6	6,7	10,8
2000	9,8	4,7	3,5	5,3	5,8	9,5
2001	9,1	4,0	3,6	5,1	6,1	8,7
2002	9,1	4,0	3,9	5,1	6,9	9,1
2003	9,0	4,9	4,5	5,5 ¹	4,3 ¹	9,9 ¹
2004	8,8	5,5	4,5	5,7	5,0	8,9
2005	8,3	7,3	4,5	4,8	5,2	9,3
2006	7,7	7,1	3,4	3,9	4,7	9,3
2007	6,9	6,1	2,6	3,8	4,4	8,4
2008	6,4	6,2	2,5	3,4	3,8	7,8
2009	8,2	8,3	3,1	6,0	4,8	9,5
2010	8,4	8,4	3,5	7,5	4,4	9,8
2011	7,8	7,8	3,3	7,6	4,1	9,6
2012	7,7	8,0	3,2	7,5	4,4	9,8
2013	8,2	8,0	3,5	7,0	5,4	10,3
2014	8,7	7,9	3,5	6,5	5,6	10,3
2015	9,4	7,4	4,4	6,2	5,7	10,4
2016	8,8	7,0	4,7	6,2	6,0	10,1
2013 I	8,1	8,1	3,6	7,2	4,9	10,8
2013 II	8,1	8,0	3,4	7,0	4,7	10,8
2013 III	8,1	7,9	3,5	7,0	5,0	10,3
2013 IV	8,3	8,0	3,5	6,9	5,0	10,2
2014 I	8,4	8,1	3,5	6,8	5,0	10,1
2014 II	8,6	8,0	3,3	6,4	5,7	10,1
2014 III	8,8	7,8	3,6	6,5	5,6	10,4
2014 IV	9,0	7,8	3,8	6,3	5,7	10,5
2015 I	9,2	7,7	4,1	6,2	5,6	10,4
2015 II	9,3	7,6	4,3	6,2	5,9	10,4
2015 III	9,4	7,2	4,5	6,2	5,7	10,5
2015 IV	9,4	7,1	4,6	6,1	5,9	10,2
2016 I	9,1	7,1	4,7	5,9	6,0	10,2
2016 II	8,9	6,8	4,7	6,1	6,1	9,9
2016 III	8,7	7,0	4,9	6,4	6,1	10,0
2016 IV	8,8	6,9	4,6	6,3	5,8	10,0
2017 I	8,8	6,7	4,3	6,0	5,7	9,6
2017 II	8,8	6,6	4,4	5,7	5,3	9,6
Vuosi ja neljännes	Saksa	Iso-Britannia	USA	Kanada	Japani	Australia
	Germany	United Kingdom	USA	Canada	Japan	Australia
Year and quarter	Prosenttia - Per cent					
1991	7,3	8,0	6,7	10,4	2,1	9,6
1992	7,7	9,7	7,4	11,3	2,2	10,8
1993	8,9	10,3	6,8	11,3	2,5	10,8
1994	9,6	9,3	6,1	10,4	2,9	9,7
1995	9,4	8,0	5,6	9,6	3,1	8,5
1996	10,4	7,3	5,4	9,7	3,4	8,5
1997	11,5	5,3	4,9	9,2	3,4	8,3
1998	11,1	4,5	4,5	9,3	4,1	7,7
1999	10,5	4,2	4,2	7,6	4,7	7,0
2000	9,6	3,6	4,0	6,8	4,7	6,3
2001	9,4	5,1 ¹	4,7	7,2	5,0	6,8
2002	9,8	5,2	5,8	7,7	5,4	6,4
2003	10,5	5,0	6,0	7,6	5,3	6,1
2004	10,6	4,8	5,5	7,2	4,7	5,5
2005	10,6 ¹	4,8	5,1	6,8	4,4	5,0
2006	9,8	5,4	4,6	6,3	4,1	4,8
2007	8,4	5,3	4,6	6,0	3,9	4,4
2008	7,3	5,6	5,8	6,1	4,0	4,2
2009	7,7	7,6	9,3	8,3	5,1	5,6
2010	7,1	7,8	9,6	8,0	5,1	5,2
2011	6,0	8,0	9,0	7,5	4,6	5,1
2012	5,5	7,9	8,1	7,2	4,4	5,2
2013	5,2	7,6	7,4	7,1	4,0	5,7
2014	5,0	6,2	6,2	6,9	3,6	6,1
2015	4,6	5,3	5,3	6,9	3,4	6,1
2016	4,1	4,8	4,9	7,0	3,1	5,7
2013 I	5,4	7,8	7,7	7,1	4,2	5,5
2013 II	5,3	7,7	7,6	7,1	4,0	5,6
2013 III	5,3	7,5	7,2	7,1	4,0	5,7
2013 IV	5,2	7,1	7,0	7,0	3,9	5,8
2014 I	5,1	6,7	6,6	7,0	3,6	5,9
2014 II	5,0	6,3	6,2	7,0	3,6	6,0
2014 III	5,0	5,9	6,1	7,0	3,6	6,1
2014 IV	4,9	5,9	5,7	6,7	3,5	6,2
2015 I	4,8	5,5	5,6	6,7	3,5	6,2
2015 II	4,7	5,5	5,4	6,8	3,4	6,0
2015 III	4,6	5,3	5,2	7,0	3,4	6,2
2015 IV	4,5	5,0	5,0	7,0	3,3	5,8
2016 I	4,3	5,0	4,9	7,2	3,2	5,8
2016 II	4,2	4,9	4,9	6,9	3,2	5,7
2016 III	4,1	4,7	4,9	7,0	3,0	5,7
2016 IV	4,0	4,7	4,7	6,9	3,1	5,7
2017 I	3,9	4,5	4,7	6,7	2,9	5,8
2017 II	3,9	..	4,4	6,5	2,9	5,6

Vuodesta 2005 lähtien kaikkien maiden tiedot ovat kausitasoitettuja lukuja työvoimatutkimuksesta. - From 2005 all figures are seasonally adjusted figures from Labour force survey.

1. Lähde muuttunut rekisteröidystä työttömyydestä työvoimatutkimukseen. - Source changed from registered unemployment to Labour Force Survey.

Lähde: OECD - Source: OECD

26. TYÖVOIMA ELINKEINO-, LIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
LABOUR FORCE BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Koko maa Whole country	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district																			Lapin maa
		Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi		Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lapin maa					
							Suomi	Suomi													
1 000 henkilöä - persons																					
1991	I	2 544	690	227	123	184	218	163	86	124	83	123	123	96	120	164	44	98			
1992	II	2 499	685	225	117	180	212	160	85	121	81	122	122	95	115	165	41	96			
1993	I	2 476	678	223	119	180	213	159	81	118	79	121	121	95	113	162	42	96			
1994	II	2 463	678	223	118	172	216	157	80	117	78	120	120	94	112	164	42	93			
1995	III	2 481	693	224	118	172	216	157	80	117	78	120	120	94	112	164	42	93			
1996	I	2 480	704	223	117	173	214	156	79	116	78	122	122	94	115	166	42	91			
1997	II	2 487	710	229	116	175	218	155	78	112	77	119	119	92	114	166	42	91			
1998	III	2 507	725	234	116	173	218	153	75	112	77	119	119	92	115	168	41	89			
1999	I	2 557	752	238	115	179	224	153	76	115	77	120	120	90	118	172	40	90			
2000	II	2 588	772	241	115	180	227	152	77	116	77	120	120	90	118	173	40	90			
2001	I	2 605	784	241	114	181	227	152	75	115	78	126	126	90	119	176	40	89			
2002	II	2 610	790	244	112	179	229	152	74	114	78	124	124	90	119	178	39	88			
2003	III	2 610	790	244	112	179	229	152	74	114	78	124	124	90	119	178	39	88			
2004	I	2 604	788	244	110	178	234	151	73	115	76	125	125	90	117	179	38	86			
2005	II	2 620	798	246	110	178	234	151	73	116	77	125	125	90	119	181	39	84			
2006	III	2 648	810	251	109	178	234	150	74	116	78	128	128	92	120	182	38	85			
2007	I	2 675	824	252	110	183	242	150	72	116	77	130	130	93	122	182	38	85			
2008	II	2 703	840	255	112	183	243	151	71	115	76	129	129	93	124	188	38	85			
2009	III	2 678	837	251	109	179	245	149	69	115	74	131	131	92	122	185	37	84			
2010	IV	2 672	836	232	108	182	244	146	69	117	77	128	128	92	120	186	36	84			
2011	I	2 682	843	233	106	180	247	148	69	116	78	129	129	93	120	186	36	84			
2012	II	2 690	852	235	107	182	248	143	70	116	75	127	127	93	122	186	36	83			
2013	III	2 676	853	232	106	176	245	140	71	117	75	125	125	92	121	189	35	83			
2014	IV	2 676	853	232	106	176	245	140	71	117	75	125	125	92	121	189	35	83			
2015	I	2 669	869	228	104	178	246	139	67	115	75	126	126	93	123	189	35	82			
2016	II	2 685	872	231	103	176	245	137	66	116	74	128	128	91	122	190	32	85			
2017	III	2 635	828	229	104	176	241	146	66	113	77	124	124	92	117	185	37	84			
2018	IV	2 761	860	238	111	187	252	153	71	119	79	135	135	97	124	194	36	90			
2019	I	2 697	842	233	109	180	252	150	70	116	79	133	133	92	121	184	37	84			
2020	II	2 637	839	229	101	177	244	144	70	115	75	125	125	91	118	181	36	76			
2021	III	2 644	845	230	108	180	246	139	68	111	72	124	124	94	118	179	35	79			
2022	IV	2 762	869	242	108	187	257	145	71	118	77	134	134	96	125	191	37	89			
2023	I	2 732	852	236	109	186	250	146	72	117	76	132	132	92	124	191	37	85			
2024	II	2 633	840	228	106	176	237	141	69	116	75	122	122	91	119	182	35	81			
2025	III	2 640	844	235	106	173	240	136	70	114	74	123	123	91	119	185	32	82			
2026	IV	2 758	875	242	108	181	252	145	71	120	76	129	129	96	124	193	37	86			
2027	I	2 681	849	231	105	176	248	142	71	120	76	125	125	92	121	188	36	84			
2028	II	2 625	844	223	105	173	240	138	69	117	71	123	123	89	120	186	34	79			
2029	III	2 632	847	226	103	170	242	139	66	114	75	125	125	92	120	183	34	79			
2030	IV	2 755	880	235	106	183	251	145	70	123	75	133	133	97	124	193	34	82			
2031	I	2 690	859	228	104	178	247	139	69	119	77	129	129	94	121	192	36	82			
2032	II	2 640	851	225	100	174	242	138	68	115	75	127	127	93	116	183	34	82			
2033	III	2 648	860	226	105	172	243	137	67	113	74	124	124	93	119	182	33	85			
2034	IV	2 757	887	235	106	183	254	142	68	118	76	129	129	95	127	194	37	89			
2035	I	2 708	869	228	103	182	250	140	68	116	76	130	130	94	126	186	36	88			
2036	II	2 643	861	224	102	175	238	139	65	114	75	123	123	90	120	182	34	84			
2037	III	2 651	863	227	104	174	241	134	66	116	76	126	126	89	120	182	34	85			
2038	IV	2 752	890	233	104	182	249	141	72	118	77	129	129	94	125	199	34	87			
2039	I	2 697	871	231	104	177	249	139	65	116	74	130	130	92	124	192	30	84			
2040	II	2 639	864	231	101	172	241	133	62	114	71	125	125	88	121	187	32	82			
2041	III	2 655	864	230	99	175	245	131	65	114	72	127	127	88	118	193	35	83			
2042	IV	2 769	892	240	102	186	256	139	70	118	76	132	132	94	126	203	34	83			

1. Vuoden 2009 asti Ahvenanmaa kuului Varsinais-Suomen alueeseen, mutta vuodesta 2010 lähtien se tilastoidaan erikseen.
Until 2009 Ahvenanmaa included into Varsinais-Suomi, but from 2010 it will be presented separately.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

27. TYÖLLISET ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
EMPLOYED PERSONS BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Koko maa Whole country	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district															Ahvenan- maa
		Uusimaa	Varsinais- Suomi	Sata- kunta	Häme	Pirkan- maa	Kaakkois- Suomi	Etela- Savo	Pohj- Savo	Pohj- Karjala	Keski- Suomi	Et- Poh- jannmaa	Pohjan- maa	P- Poh- jannmaa	Kainuu	Lapli	
		1 000 henkilöä - persons															
1991	2 375	680	216	113	171	202	151	79	115	75	112	89	112	150	40	90	
1992	2 308	623	203	107	156	184	141	74	106	62	105	84	104	142	34	80	
1993	2 048	585	187	97	144	174	132	67	96	62	95	78	97	128	32	74	
1994	2 054	584	190	99	142	177	129	66	95	63	96	79	97	130	33	74	
1995	2 099	609	194	98	144	180	132	66	96	63	97	80	97	136	33	73	
1996	2 127	625	197	99	145	178	133	67	96	65	99	80	101	140	32	72	
1997	2 170	643	205	101	149	188	132	66	94	63	99	79	105	140	32	73	
1998	2 222	670	212	101	152	193	133	65	96	65	101	81	105	143	34	71	
1999	2 336	724	219	101	159	204	133	66	101	65	103	81	107	153	34	75	
2000	2 335	723	223	102	161	204	135	66	102	65	106	81	107	153	33	74	
2001	2 367	741	222	102	163	206	138	65	100	66	111	82	110	155	33	74	
2002	2 372	744	226	102	163	207	136	66	101	66	110	82	111	155	32	74	
2003	2 365	737	220	99	163	210	136	66	103	64	109	83	109	159	31	75	
2004	2 401	750	230	100	162	214	137	65	104	67	110	84	111	163	32	72	
2005	2 444	767	235	101	164	216	136	65	105	70	115	86	112	164	32	74	
2006	2 492	782	237	103	169	227	138	66	107	67	119	88	116	170	32	74	
2007	2 531	800	241	105	172	226	141	65	106	67	118	88	118	172	34	77	
2008	2 457	784	233	101	164	220	135	62	102	65	116	85	114	167	34	74	
2009	2 447	783	213	98	165	220	131	64	105	68	116	84	112	166	33	74	
2010	2 474	793	214	100	166	223	133	64	104	68	117	86	113	170	33	75	
2011	2 483	798	217	99	169	225	133	63	106	68	115	87	115	168	32	75	
2012	2 457	796	212	98	162	222	128	63	108	65	112	85	114	170	31	74	
2013	2 447	796	207	96	161	222	126	62	108	68	115	86	113	170	29	74	
2014	2 437	800	205	95	162	220	124	60	104	67	112	85	115	167	30	76	
2015	2 448	808	209	93	163	219	123	60	105	64	114	84	116	172	29	76	
2016	2 408	779	209	97	160	216	128	62	101	67	110	84	108	165	33	74	
I	2 517	807	219	103	171	225	135	65	105	69	122	88	116	173	35	75	
II	2 514	793	216	103	168	224	132	65	104	67	115	85	112	169	33	70	
III	2 456	794	212	96	164	224	132	65	104	67	115	85	112	169	33	70	
2012	I	2 432	794	213	99	162	128	62	103	62	112	87	109	159	32	71	
II	2 529	802	223	99	174	226	138	66	107	68	118	87	118	176	33	78	
III	2 448	791	212	100	167	217	131	62	107	67	111	85	115	166	29	73	
IV	2 448	791	212	100	167	217	131	62	107	67	111	85	115	166	29	73	
2013	I	2 408	790	97	158	216	124	62	104	63	109	84	112	166	28	72	
II	2 506	810	218	98	167	226	128	64	109	68	115	88	115	174	33	76	
III	2 490	796	213	98	164	226	132	66	111	68	115	85	115	173	33	78	
IV	2 422	788	206	98	161	218	127	61	108	64	110	83	115	167	30	71	
2014	I	2 394	786	95	156	218	122	58	105	64	111	82	110	165	29	72	
II	2 490	810	218	97	165	226	130	64	111	67	115	88	116	174	29	72	
III	2 487	801	208	98	166	225	126	64	109	72	118	89	115	175	30	76	
IV	2 418	789	202	93	159	220	125	62	106	67	116	86	115	167	28	74	
2015	I	2 391	788	93	156	216	121	61	101	65	113	83	110	161	28	75	
II	2 463	805	209	93	165	225	124	62	103	65	111	87	118	171	31	77	
III	2 481	805	208	96	167	228	127	61	105	71	114	87	119	169	30	78	
IV	2 412	800	201	95	160	212	122	58	106	68	110	83	113	166	29	75	
2016	I	2 396	794	202	93	161	121	59	105	65	112	80	112	162	29	74	
II	2 477	813	210	93	168	221	123	64	106	66	114	85	117	176	30	76	
III	2 493	818	213	94	164	225	127	60	106	64	117	86	119	177	29	77	
IV	2 427	806	209	93	159	217	122	55	104	60	112	83	116	171	28	75	
2017	I	2 407	794	209	91	161	115	56	106	63	111	82	112	172	30	73	
II	2 494	817	214	91	167	228	124	61	106	67	119	87	114	184	28	73	

1. Katso alaviite taulukkoon 26. - See note to table 26.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

28. TYÖLLISYSSASTEET ELINKENO-, LIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN TYÖVOIMATUTKIMUKSEN PERUSTEELLA
EMPLOYMENT RATES BY ADMINISTRATIVE DISTRICT ACCORDING TO THE LABOUR FORCE SURVEY

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Koko maa Whole country	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskussalue - Administrative district															Lapli	Ahvenanmaa
		Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohj.-Savo	Pohj.-Karjala	Kesk-Suomi	Et.-Pohjanmaa	Pohjanmaa	P.-Pohjanmaa	Kainuu			
		Prosenttia - Percent																
1991	70,0	75,8	72,0	67,0	70,1	69,6	66,6	66,7	66,9	64,2	66,0	68,3	70,5	66,1	62,0	65,8		
1992	64,7	70,8	66,9	61,4	63,9	62,9	62,3	63,1	61,8	58,6	61,7	64,2	64,9	61,6	54,6	58,8		
1993	64,7	70,8	66,9	61,4	63,9	62,9	62,3	63,1	61,8	58,6	61,7	64,2	64,9	61,6	54,6	58,8		
1994	59,9	64,9	63,0	59,0	59,7	60,2	57,8	57,3	55,3	53,4	56,4	59,0	61,4	59,7	52,8	54,4		
1995	61,1	66,9	64,1	58,7	60,6	60,3	59,5	57,7	56,3	54,0	57,0	60,6	61,2	57,8	53,2	53,9		
1996	61,9	64,8	64,8	60,2	60,8	60,4	60,2	57,7	56,4	55,2	57,7	61,3	63,3	59,4	51,9	53,4		
1997	62,9	67,8	67,8	61,2	62,3	63,2	61,0	58,1	56,6	56,8	58,8	63,2	65,8	60,1	55,1	53,6		
1998	64,1	70,8	67,8	62,8	63,1	64,8	61,0	58,1	56,6	56,8	58,8	63,2	65,8	60,1	55,1	53,6		
1999	66,9	73,4	69,3	63,2	66,0	67,0	61,5	59,3	60,0	56,9	59,6	64,0	66,1	62,1	56,4	57,0		
2000	66,9	74,3	70,2	64,6	66,5	67,5	62,6	60,6	61,3	57,2	61,0	64,0	67,0	63,3	54,6	57,2		
2001	67,7	75,3	70,0	64,7	67,5	68,0	64,2	60,1	59,8	58,6	62,8	64,8	69,1	63,7	56,5	57,8		
2002	67,7	74,9	70,6	65,2	67,7	67,8	63,6	61,1	60,4	58,6	62,2	65,1	69,5	63,4	56,1	58,2		
2003	67,3	73,5	70,0	65,9	69,1	66,1	64,0	63,0	61,6	57,4	62,5	65,8	68,3	64,5	55,3	57,9		
2004	67,2	73,2	68,3	64,6	67,6	67,9	64,1	63,1	62,1	57,4	61,2	66,1	68,9	64,2	54,3	56,9		
2005	68,0	73,9	71,1	66,2	66,9	68,1	66,0	63,0	63,3	60,0	61,5	66,8	69,8	65,1	56,9	58,1		
2006	68,9	74,7	72,6	66,8	67,6	68,2	64,7	62,7	63,8	62,6	64,5	68,4	70,6	65,2	58,0	59,9		
2007	69,9	75,3	72,7	68,9	69,0	71,1	65,9	64,3	62,5	60,3	66,1	69,6	72,4	67,2	59,3	59,9		
2008	70,6	76,0	73,4	70,7	69,5	69,9	67,2	64,8	64,7	60,9	65,6	70,0	73,6	67,7	61,9	62,3		
2009	69,3	73,9	70,7	67,9	66,6	67,5	64,8	62,3	62,2	58,9	64,2	67,5	70,7	65,0	62,2	60,5		
2010	67,8	73,2	68,3	66,2	66,7	67,3	62,9	63,8	63,7	61,6	63,9	66,8	69,9	64,1	61,8	60,7	78,0	
2011	68,6	73,9	68,5	67,8	66,9	68,1	64,6	65,2	63,6	62,1	64,6	68,5	70,4	65,4	63,5	61,9	78,5	
2012	69,0	73,7	69,7	67,8	68,7	68,5	65,9	65,2	65,4	60,9	63,9	68,3	72,0	64,9	61,3	62,1	90,7	
2013	68,3	73,0	68,2	67,2	66,8	67,9	63,9	63,2	63,7	60,9	62,9	68,3	72,6	65,8	60,8	62,4	87,7	
2014	68,1	72,3	66,7	66,0	67,9	66,9	63,3	64,6	65,6	63,0	63,0	67,2	71,8	64,1	60,2	65,0	81,8	
2016	68,7	72,8	67,7	67,9	68,9	66,4	63,1	64,8	67,0	60,6	64,8	70,2	74,1	65,8	62,7	65,3	81,8	
2011 I	66,8	72,8	67,0	65,7	64,2	66,0	61,8	63,2	61,9	60,8	60,7	66,3	66,9	63,6	62,9	60,7	76,7	
2011 II	69,7	75,2	69,8	69,6	69,2	68,5	64,7	65,7	63,7	62,9	66,6	69,5	71,3	66,2	61,6	64,7	79,8	
2011 III	69,8	73,8	69,4	70,4	68,2	69,5	67,3	65,6	65,0	63,6	67,7	70,0	72,7	66,8	65,9	64,4	79,0	
2011 IV	68,2	73,7	67,9	65,6	66,2	68,2	64,7	66,3	63,8	61,3	63,6	68,3	70,5	66,7	63,7	57,7	78,6	
2012 I	67,5	73,6	68,2	67,3	65,7	68,8	63,1	63,3	63,4	57,4	61,6	68,3	68,0	61,2	61,4	58,7	81,3	
2012 II	70,0	74,4	70,8	68,0	69,6	70,4	66,2	65,7	65,4	62,2	66,8	70,2	73,5	66,1	63,1	64,5	81,4	
2012 III	70,3	74,0	71,4	68,0	71,0	68,7	68,8	67,7	66,2	62,4	65,5	70,4	74,0	68,1	63,8	64,5	90,4	
2012 IV	68,1	72,9	68,5	66,0	68,4	68,0	65,6	64,1	66,4	61,6	61,5	68,2	72,4	64,2	64,2	60,7	79,8	
2013 I	67,0	72,7	67,3	67,1	64,4	65,8	62,4	63,5	64,1	58,5	60,6	68,3	70,2	64,1	55,2	59,9	76,5	
2013 II	68,9	74,5	70,3	68,6	69,9	69,9	63,8	67,2	67,8	61,2	64,2	72,0	73,3	67,1	62,7	63,8	80,2	
2013 III	69,5	72,9	68,7	68,4	67,3	68,9	65,8	68,7	69,1	63,7	64,4	69,7	72,4	67,3	65,6	65,9	90,3	
2013 IV	67,8	72,1	66,7	66,0	66,6	66,4	63,8	63,7	67,5	60,2	61,9	67,3	72,4	64,3	59,8	60,5	77,8	
2014 I	66,9	71,9	66,7	66,3	64,5	66,3	61,1	61,2	65,3	60,3	62,6	67,9	69,7	63,5	56,9	61,0	79,4	
2014 II	69,6	74,0	68,3	68,0	68,4	69,0	65,7	67,0	69,6	63,0	64,8	72,1	73,7	66,9	63,2	64,2	82,9	
2014 III	67,4	71,6	67,4	68,8	68,5	68,5	64,1	67,5	68,1	67,1	65,9	70,0	68,7	67,2	60,7	64,8	82,1	
2014 IV	67,4	71,6	65,5	65,4	66,1	66,8	63,5	64,9	66,0	63,0	65,5	70,4	68,2	63,5	57,2	61,6	81,6	
2015 I	66,7	71,2	66,1	67,7	65,0	65,4	61,9	64,7	63,8	60,7	63,2	67,6	69,2	61,7	56,6	63,9	82,2	
2015 II	69,5	72,8	67,6	69,9	69,8	69,5	65,0	66,2	66,2	66,9	64,6	71,9	75,8	65,1	61,8	62,5	82,5	
2015 III	67,4	72,2	65,0	66,7	67,4	64,4	62,9	62,2	67,1	62,9	61,3	68,1	71,6	63,6	59,6	64,0	79,8	
2015 IV	67,4	72,2	65,0	66,7	67,4	64,4	62,9	62,2	67,1	62,9	61,3	68,1	71,6	63,6	59,6	64,0	79,8	
2016 I	67,1	71,7	65,6	67,8	67,6	64,5	60,8	63,4	66,7	61,3	63,9	67,0	71,2	61,6	62,6	64,2	82,9	
2016 II	69,5	73,6	68,2	67,6	67,0	67,0	62,7	68,6	67,4	61,9	64,6	71,2	74,6	67,7	64,9	65,4	83,0	
2016 III	70,1	73,7	69,5	66,4	69,5	68,4	65,7	66,2	67,5	61,2	66,5	72,3	76,6	68,2	62,4	66,4	82,7	
2016 IV	68,1	72,2	67,7	66,0	67,7	65,7	63,4	61,0	66,4	58,2	64,3	70,5	73,5	65,6	60,9	65,0	78,5	
2017 I	67,7	71,2	67,9	66,6	68,8	65,9	60,5	61,4	68,0	60,4	63,4	68,2	71,6	65,7	64,4	63,7	81,8	
2017 II	70,2	73,1	69,3	66,8	70,9	68,9	60,5	61,4	67,8	60,4	63,1	73,6	73,4	70,6	62,0	64,2	83,3	

1. Katso alaviite taulukkoon 26. - See note to table 26.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

29. AVOIMET TYÖPAIKAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
VACANCIES AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Jatkuu - *Continued*

Vuosi ja neljännes	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - <i>Administrative district</i>								
	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala
<i>Year and quarter</i>	<i>Avoimia työpaikkoja - Vacancies</i>								
1991	3 100	1 100	560	1 000	910	730	590	1 900	510
1992	1 300	550	350	530	460	330	250	1 200	240
1993	1 100	490	190	400	470	240	130	1 500	160
1994	1 300	730	410	470	720	370	160	990	360
1995	1 700	770	440	570	710	520	200	810	390
1996	2 200	910	570	800	740	610	320	1 000	370
1997	3 500	1 300	950	1 000	1 100	750	540	1 100	360
1998	5 400	1 400	920	1 300	1 300	980	500	1 100	450
1999	3 900	1 400	770	1 100	1 100	890	480	970	430
2000	5 200	1 800	760	1 200	1 300	950	450	960	490
2001	5 800	2 000	890	1 300	1 700	1 100	550	1 300	580
2002	6 700	2 200	1 300	1 400	1 800	1 300	590	1 100	560
2003	7 100	2 900	1 100	1 500	1 900	1 500	680	1 200	530
2004	7 100	2 500	1 200	1 400	1 900	1 400	580	1 100	660
2005	9 300	3 100	1 700	1 900	2 400	1 700	720	1 200	680
2006 ²	10 700	3 000	1 700	2 000	2 600	2 000	700	1 400	900
2007	13 100	3 400	1 700	2 700	3 100	2 100	940	1 700	910
2008	11 300	2 900	1 500	2 400	2 800	1 800	910	1 500	760
2009	7 100	1 800	1 200	1 900	1 900	1 400	740	1 200	550
2010	7 800	1 800 ¹	1 100	2 000	2 000	1 300	840	1 200	610
2011	10 700	2 400	1 300	2 300	2 700	1 700	1 000	1 500	740
2012	10 900	2 300	1 300	2 200	2 800	1 800	880	1 500	760
2013	10 900	2 300	1 200	1 900	2 700	1 700	860	1 400	780
2014	11 100	2 500	1 100	1 800	2 600	1 500	900	1 300	760
2015	12 000	2 400	1 200	2 000	2 800	1 600	910	1 500	690
2016	13 400	2 800	1 400	2 100	3 500	1 500	1 000	1 600	840
2008 I	16 000	4 700	2 800	4 300	4 400	3 300	1 800	2 200	1 300
2008 II	10 900	2 800	1 400	2 200	2 800	1 700	960	1 700	820
2008 III	10 400	2 400	1 000	1 800	2 300	1 300	490	1 200	500
2008 IV	7 900	1 600	800	1 400	1 700	900	350	740	400
2009 I	10 300	3 300	2 100	3 200	2 900	2 400	1 400	1 800	900
2009 II	6 500	1 700	1 200	1 800	1 700	1 400	630	1 300	620
2009 III	6 200	1 300	760	1 200	1 600	850	450	840	370
2009 IV	5 400	1 200	640	1 300	1 500	800	420	800	350
2010 I	9 500	2 600 ¹	1 600	3 000	2 700	1 700	1 600	1 500	940
2010 II	6 600	1 700	1 000	2 000	1 800	1 500	820	1 400	550
2010 III	7 300	1 600	820	1 500	1 900	1 200	540	1 100	560
2010 IV	7 900	1 500	760	1 500	1 700	940	440	910	380
2011 I	13 500	3 600	2 300	3 600	3 800	2 500	2 000	2 200	1 200
2011 II	10 100	2 300	1 400	2 500	2 800	1 600	920	1 500	740
2011 III	9 700	2 000	890	1 900	2 400	1 400	620	1 200	540
2011 IV	9 400	1 600	770	1 400	2 000	1 200	460	1 100	500
2012 I	15 100	4 100	2 600	3 600	4 500	2 700	1 900	2 300	1 300
2012 II	10 300	2 200	1 400	2 100	2 800	1 900	750	1 600	740
2012 III	9 700	1 700	770	1 800	2 300	1 400	470	1 200	520
2012 IV	8 600	1 400	670	1 300	1 800	1 200	430	1 100	450
2013 I	15 100	4 000	2 200	3 400	4 200	2 600	1 600	2 100	1 200
2013 II	10 500	2 300	1 100	1 800	2 600	1 900	780	1 300	800
2013 III	9 000	1 600	780	1 500	2 100	1 300	550	1 200	570
2013 IV	8 900	1 300	640	1 100	1 800	1 100	480	1 100	570
2014 I	15 600	3 900	1 900	2 900	3 600	2 200	1 500	1 700	990
2014 II	9 800	2 500	890	1 600	2 800	1 600	840	1 300	880
2014 III	10 000	1 900	820	1 500	2 300	1 200	590	1 100	620
2014 IV	9 000	1 800	710	1 200	1 800	1 100	630	1 000	560
2015 I	15 800	3 600	2 100	3 000	3 600	2 400	1 700	1 800	870
2015 II	11 400	2 400	1 100	2 300	3 000	1 800	790	1 500	760
2015 III	10 700	1 900	830	1 400	2 500	1 300	630	1 400	620
2015 IV	10 000	1 800	1 000	1 500	2 200	1 100	540	1 300	490
2016 I	16 000	3 700	2 100	2 900	4 300	2 400	1 300	2 000	1 500
2016 II	13 500	2 700	1 200	2 000	3 300	1 300	1 200	1 600	760
2016 III	13 100	2 400	1 000	1 800	3 400	1 200	780	1 600	550
2016 IV	11 100	2 400	1 100	1 600	3 000	1 100	790	1 300	590
2017 I	15 700	5 100	2 500	3 300	6 300	2 300	1 800	2 100	1 100
2017 II	12 500	3 700	1 500	2 400	4 500	1 400	910	1 800	830

1. Katso alaviite taulukkoon 26. - *See note to table 26.*2. Vuoteen 2005 toimistopohjainen, vuodesta 2006 kuntapohjainen
Until 2005 office-based, from 2006 municipality-based

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

29. AVOIMET TYÖPAIKAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
VACANCIES AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Jatkoa - Continued

Vuosi ja neljännes	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district								Koko maa - Whole country
	Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa	Ulkomaat	
Year and quarter	Avoimia työpaikkoja - Vacancies								
1991	510	390	540	830	190	490			13 400
1992	240	200	490	440	140	270			7 100
1993	180	200	280	380	130	170			5 900
1994	210	230	470	590	150	220			7 400
1995	320	280	560	690	130	250			8 300
1996	360	320	650	770	140	300			10 100
1997	500	380	720	900	170	440			13 700
1998	480	490	880	890	260	530			16 800
1999	520	430	800	990	190	630			14 600
2000	610	430	840	1 200	300	580			17 100
2001	770	500	1 000	1 100	300	650			19 600
2002	800	500	1 000	1 200	340	650			21 600
2003	760	680	1 000	1 200	320	740			23 300
2004	740	780	1 100	1 200	350	1 100			23 500
2005	930	890	1 200	1 300	430	1 100			29 100
2006 ²	970	1 200	1 500	1 500	350	1 200		2 100	34 400
2007	1 400	1 400	1 800	1 800	460	1 600		2 000	40 700
2008	1 400	1 100	1 800	1 900	400	1 700		2 800	37 200
2009	920	910	1 400	1 700	340	1 200		2 800	26 900
2010	1 200	1 000	1 600	1 800	340	1 400	170 ¹	2 400	28 600
2011	1 100	1 300	1 800	2 200	360	1 300	220	2 400	35 100
2012	1 100	1 300	1 600	2 100	380	1 200	210	2 900	35 400
2013	1 000	1 300	1 600	2 000	350	1 100	210	2 400	33 700
2014	1 000	1 400	1 600	2 100	340	1 300	200	3 100	34 600
2015	1 200	1 400	1 500	2 300	430	1 500	240	2 400	36 100
2016	1 400	1 400	1 400	2 400	470	1 600	250	2 200	39 200
2008 I	2 100	2 300	3 900	3 000	610	3 000		3 300	59 600
II	1 400	1 000	1 600	1 800	400	1 200		2 600	35 400
III	1 200	600	1 000	1 600	320	1 600		2 800	30 400
IV	830	620	970	1 200	260	940		2 700	23 500
2009 I	1 200	1 800	3 100	2 600	440	1 600		4 000	42 800
II	870	1 000	1 800	1 800	320	1 300		3 000	25 800
III	860	400	670	1 300	300	1 000		2 600	20 500
IV	740	700	760	1 100	320	840		1 600	18 600
2010 I	1 500	1 900	3 000	2 400	400	2 100	250 ¹	2 000	38 700
II	1 400	960	1 200	2 000	380	1 200	170	2 900	27 600
III	1 000	530	1 000	1 500	310	1 100	160	2 600	24 700
IV	860	670	920	1 300	270	1 100	100	2 000	23 300
2011 I	1 400	2 300	3 500	3 500	460	1 900	310	3 900	52 000
II	1 100	1 100	1 700	2 000	400	1 200	260	2 000	33 600
III	1 000	770	950	1 600	310	1 100	160	2 000	28 400
IV	860	1 100	1 100	1 500	260	960	150	1 800	26 200
2012 I	1 500	2 300	2 900	3 000	530	1 800	330	5 000	55 400
II	1 100	1 200	1 600	2 400	390	1 200	230	2 500	34 500
III	900	670	870	1 700	340	1 100	140	2 100	27 700
IV	700	1 000	870	1 400	240	770	140	2 100	24 200
2013 I	1 300	2 400	3 300	2 900	350	1 600	370	3 300	52 000
II	1 000	1 100	1 400	2 100	430	940	220	2 300	32 600
III	950	800	850	1 500	350	1 100	140	2 100	26 300
IV	720	960	850	1 400	270	760	110	1 800	24 000
2014 I	1 300	2 400	2 900	3 100	380	1 900	350	5 300	52 200
II	1 100	1 300	1 600	2 100	370	1 100	200	2 600	32 400
III	940	640	940	1 700	330	1 200	130	1 800	27 900
IV	680	1 100	860	1 500	280	920	120	2 700	25 900
2015 I	1 300	2 500	2 800	3 500	400	2 000	340	3 800	51 700
II	1 300	1 000	1 500	2 400	500	1 300	240	2 500	35 700
III	1 000	720	890	1 700	440	1 500	190	1 700	29 600
IV	950	1 200	820	1 600	380	1 100	190	1 600	27 600
2016 I	1 700	2 500	2 600	3 200	670	1 900	400	2 900	51 900
II	1 400	1 000	1 200	2 400	500	1 400	280	2 100	37 700
III	1 200	750	910	2 000	360	1 800	160	2 100	35 000
IV	1 200	1 300	910	2 000	350	1 400	160	2 000	32 100
2017 I	1 800	2 600	3 200	3 500	490	2 300	390	2 900	57 500
II	1 400	1 200	1 300	3 100	410	1 700	240	2 100	41 000

30. TYÖTTÖMYYSSASTEET ELINKINO-, LIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN TYÖVOIMATUTKIMUKSEN PERUSTEELLA
UNEMPLOYMENT RATES BY ADMINISTRATIVE DISTRICT ACCORDING TO THE LABOUR FORCE SURVEY

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Koko maa Whole country	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district															
		Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Keskisuomi	Etä-Pohjanmaa	Pohjanmaa	P.-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa
		Prosenttia - Per cent															
1991	6,6	4,2	4,8	7,8	6,9	7,4	7,7	7,8	7,5	9,5	9,1	7,6	6,6	8,4	10,4	9,0	
1992	11,7	9,0	10,0	13,9	13,1	13,4	12,1	12,7	12,2	14,6	11,4	10,2	13,5	17,1	19,9	17,6	
1993	16,3	13,2	14,8	17,8	18,5	18,0	16,8	17,8	18,4	20,6	17,6	16,6	14,2	18,5	20,3	21,4	
1994	16,6	13,9	15,0	17,4	18,4	17,2	17,7	17,1	17,6	20,0	19,7	16,8	14,2	18,5	20,7	22,0	
1995	15,4	12,0	13,5	17,0	16,6	16,6	15,7	16,5	17,9	20,0	19,0	15,1	13,8	17,1	22,4	21,2	
1996	14,6	11,2	11,6	15,7	16,4	16,5	15,0	15,9	17,5	17,5	18,9	14,8	12,3	15,8	22,6	21,1	
1997	12,7	9,5	10,4	13,4	13,4	12,9	12,4	13,8	15,6	17,4	16,2	14,6	8,4	15,5	23,5	20,4	
1998	11,4	7,6	9,4	12,6	12,3	13,3	13,3	13,3	14,7	15,1	15,2	11,5	8,7	16,0	18,1	19,8	
1999	10,8	6,3	8,1	10,3	10,4	10,2	11,4	13,8	15,1	15,1	13,5	11,4	9,4	15,1	19,4	17,3	
2000	9,8	6,3	7,6	10,3	10,4	10,4	11,4	13,8	15,1	15,1	12,0	10,4	9,0	11,7	19,4	17,3	
2001	9,1	5,5	8,0	10,3	9,9	9,3	9,4	12,5	13,1	14,8	11,7	9,1	7,7	12,0	17,7	16,3	
2002	9,0	6,2	8,1	9,1	8,6	10,1	9,9	10,3	10,7	15,1	11,5	7,9	6,1	11,5	17,0	16,2	
2003	8,8	6,5	8,0	10,0	8,7	8,8	9,2	10,8	10,7	14,5	12,1	7,7	6,7	10,5	17,5	12,9	
2004	8,8	6,5	8,0	10,0	8,7	8,8	9,2	10,8	10,7	14,5	12,1	7,7	6,7	10,5	17,5	12,9	
2005	8,4	6,1	6,7	9,0	8,7	8,9	9,1	10,1	10,0	13,1	11,8	6,5	6,7	10,3	16,6	14,0	
2006	7,7	5,4	6,3	7,3	8,0	7,9	9,2	11,5	9,8	10,4	10,3	7,3	6,4	9,8	17,1	12,4	
2007	6,9	5,0	6,0	6,6	6,5	6,2	7,7	9,7	9,8	12,5	8,9	6,1	5,4	8,2	15,7	10,9	
2008	6,4	4,8	5,5	6,0	6,0	7,0	7,2	7,9	7,8	10,7	8,1	5,4	5,1	8,3	11,2	9,9	
2009	8,2	6,2	7,3	7,5	8,0	9,0	9,1	9,6	10,8	13,0	11,2	7,9	6,1	10,0	9,3	11,6	
2010	8,4	6,4	8,1	8,8	9,0	9,7	10,6	7,9	10,0	12,5	9,9	8,2	6,7	10,2	9,0	11,3	3,1
2011	7,8	5,8	7,9	6,1	7,8	9,6	10,2	7,7	10,3	12,3	9,6	7,4	6,1	8,7	8,3	10,2	2,7
2012	7,7	6,3	7,7	7,4	7,5	9,2	7,3	9,1	8,2	11,7	9,1	7,0	5,7	9,6	11,4	10,4	1,7
2013	8,2	6,7	8,9	7,7	7,5	9,4	7,8	10,8	8,1	12,5	10,0	7,6	5,3	9,9	11,5	10,2	3,9
2014	9,4	8,0	10,2	9,1	8,9	10,2	11,1	8,6	9,7	10,7	11,5	8,9	6,6	10,3	14,9	11,8	4,7
2015	8,4	8,0	10,2	9,1	8,9	10,2	11,1	8,6	9,7	10,7	11,5	8,9	6,6	10,3	14,9	11,8	4,7
2016	8,8	7,4	9,6	9,5	7,5	10,8	10,3	10,1	9,3	14,4	10,6	7,8	5,2	9,8	10,4	10,7	4,0
2017	8,6	6,0	8,7	7,3	9,3	10,1	12,6	6,8	10,3	12,9	11,0	8,8	8,3	10,5	9,5	12,0	1,6
2018	8,8	6,2	7,9	7,5	8,3	10,7	11,8	9,2	12,4	13,4	10,9	9,6	7,8	11,4	9,4	12,4	2,5
2019	6,8	5,8	7,4	4,9	6,4	8,2	8,1	6,9	9,1	11,7	8,4	4,8	3,9	5,8	7,4	7,1	3,3
2020	6,9	5,4	7,6	4,7	7,4	8,5	7,7	9,4	9,4	11,0	8,9	6,2	4,4	7,0	7,1	9,0	3,4
2021	8,0	6,1	7,6	8,1	9,7	8,4	8,2	9,1	7,1	13,7	9,7	7,8	7,3	11,3	9,9	10,7	1,6
2022	9,6	7,3	9,0	7,2	8,7	10,0	7,7	9,9	10,1	11,9	9,5	7,6	6,6	10,6	10,4	12,4	1,0
2023	7,1	5,9	7,2	5,6	5,5	8,7	6,4	8,4	7,7	11,0	9,8	6,9	3,6	8,9	10,6	18,3	2,7
2024	7,7	6,7	7,3	6,7	7,0	9,3	7,7	10,9	7,8	10,3	10,4	6,9	4,2	9,9	11,3	10,0	2,8
2025	9,1	7,5	7,7	6,6	7,5	9,4	7,6	12,3	7,9	16,8	10,7	9,2	7,1	11,8	12,8	12,1	5,9
2026	7,7	6,7	7,3	6,7	7,0	9,3	7,7	10,9	7,8	10,3	10,4	6,9	4,2	9,9	11,3	10,0	2,8
2027	9,0	7,3	8,9	8,2	8,4	10,9	12,0	12,5	8,0	13,7	11,2	10,2	8,4	10,1	16,9	9,1	3,6
2028	9,6	8,0	10,7	8,1	9,7	10,0	9,3	9,9	10,1	14,7	12,9	8,8	6,6	12,0	17,9	14,4	5,5
2029	7,5	6,8	8,6	6,1	7,2	8,7	8,8	7,3	8,2	6,3	9,0	5,1	5,0	9,2	15,0	7,3	3,2
2030	8,4	7,3	10,0	7,8	8,8	9,3	9,8	9,6	8,1	10,3	8,3	7,6	5,9	9,2	17,9	9,0	4,0
2031	9,7	8,3	10,3	9,9	9,6	11,4	12,3	8,9	10,1	12,3	9,3	10,9	7,4	11,2	15,3	11,3	4,2
2032	10,7	9,2	11,1	12,3	9,7	12,4	12,3	9,7	12,4	13,9	13,9	9,6	7,6	11,7	14,6	13,5	4,9
2033	8,4	7,4	8,9	6,9	7,9	8,9	11,6	10,4	9,2	7,2	12,1	7,4	5,4	9,3	14,9	11,3	4,4
2034	8,7	7,2	10,3	7,0	8,7	10,9	11,1	10,4	7,0	9,3	10,6	8,5	6,1	8,9	15,0	11,1	5,4
2035	9,6	8,0	10,8	10,1	7,1	12,0	11,8	9,9	9,5	14,8	10,6	10,1	6,3	11,2	12,6	12,6	3,1
2036	10,0	8,7	9,9	10,6	8,1	11,4	12,5	11,8	10,4	14,4	11,9	9,6	6,1	11,8	10,7	12,8	4,4
2037	7,6	6,0	8,4	9,7	7,1	9,8	8,6	7,9	8,9	13,5	10,0	6,1	3,9	7,5	12,7	8,8	4,7
2038	8,0	6,8	9,5	7,7	7,5	9,9	8,3	10,7	8,5	15,1	10,0	5,3	4,1	8,6	12,4	18,4	3,9
2039	9,3	8,2	9,2	7,4	8,0	11,6	11,8	14,0	7,1	12,4	12,4	7,7	4,9	10,8	15,2	11,6	2,1
2040	9,9	8,4	10,8	11,4	10,0	11,2	10,8	12,9	10,2	12,2	10,3	7,6	9,5	10,3	16,4	12,0	2,2

1. Katso alaviite taulukoon 26. - See note to table 26.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

31. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Jatkuu - Continued

Vuosi ja neljännes	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district								
	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala
Year and quarter	Henkilöä - Persons								
1991	36 000	16 700	12 700	15 600	21 800	15 900	8 500	12 000	9 300
1992	77 100	28 400	20 100	27 600	34 700	25 200	13 400	19 000	14 100
1993	108 900	40 200	24 900	37 700	44 600	32 600	17 600	24 700	17 600
1994	114 100	40 200	25 500	38 700	44 300	33 400	18 500	25 200	18 800
1995	108 400	36 200	23 700	35 700	41 100	31 500	17 500	24 600	18 700
1996	101 900	33 700	22 900	34 700	40 200	30 300	16 800	23 800	18 800
1997	89 900	30 500	21 300	31 600	37 000	28 900	15 500	22 000	17 900
1998	77 200	28 500	19 400	28 800	34 000	26 600	14 200	20 500	16 900
1999	67 400	27 300	19 400	26 800	31 700	25 800	13 400	19 400	15 700
2000	59 400	25 300	18 200	24 500	30 000	24 200	12 600	18 400	14 800
2001	55 800	23 000	16 900	22 900	28 200	22 200	11 900	17 600	14 100
2002	57 200	21 700	16 100	22 100	27 100	21 500	10 700	16 100	13 500
2003	59 900	22 800	15 600	21 600	27 900	20 700	9 900	15 300	13 100
2004	62 000	23 000	15 900	21 400	27 600	20 400	9 800	15 000	12 900
2005	60 000	20 800	14 400	20 600	26 100	19 700	9 400	14 400	12 300
2006 ²	54 700	18 200	12 400	19 100	22 800	17 600	8 500	13 100	11 400
2007	46 400	15 800	10 600	16 300	20 000	15 700	7 400	11 700	10 500
2008	41 800	14 800	9 800	15 300	19 700	15 000	6 900	11 000	10 200
2009	57 300	20 800	11 700	20 800	27 900	18 500	8 200	14 100	11 900
2010	60 500	22 600 ¹	11 600	20 900	28 300	18 100	8 100	13 400	10 700
2011	55 700	21 400	10 900	18 700	25 200	17 300	7 400	12 200	9 900
2012	57 800	22 300	10 900	18 900	25 800	17 900	7 800	12 400	10 700
2013 ³	70 800	26 100	12 100	21 700	31 300	19 300	8 400	13 700	11 600
2014	82 900	28 400	13 100	23 800	34 600	21 100	9 000	14 400	11 600
2015	93 800	30 100	14 300	25 200	36 900	22 400	9 800	15 800	12 400
2016	95 800	29 700	14 300	23 900	37 500	22 200	9 400	15 200	12 600
2003 I	59 300	23 100	16 300	22 200	28 500	21 900	10 800	16 500	13 800
2003 II	59 000	22 100	15 100	21 000	27 200	20 000	9 600	14 900	13 800
2003 III	61 800	23 100	15 300	21 700	27 900	20 100	9 500	14 700	12 800
2003 IV	59 500	22 800	15 600	21 400	27 800	20 800	9 900	15 200	12 800
2004 I	62 400	24 100	16 800	22 400	28 600	21 300	10 300	16 000	13 400
2004 II	61 800	22 700	15 600	21 000	27 500	19 900	9 500	14 900	12 900
2004 III	63 500	23 000	15 500	21 300	27 600	20 100	9 400	14 600	12 700
2004 IV	60 400	22 300	15 700	20 900	26 800	20 500	9 800	14 600	12 800
2005 I	61 400	22 500	15 600	21 700	27 000	20 900	10 300	15 200	13 100
2005 II	59 600	20 700	13 900	20 300	25 600	19 300	9 100	13 900	12 100
2005 III	61 500	20 800	14 000	20 400	25 700	19 100	9 500	14 300	12 200
2005 IV	57 300	19 100	14 000	20 100	25 300	19 300	9 300	14 100	11 800
2006 ² I	57 400	19 300	13 600	20 600	24 400	19 100	9 600	14 400	12 300
2006 ² II	55 000	18 100	12 300	19 000	22 800	17 100	8 200	12 800	11 300
2006 ² III	55 800	18 500	12 100	18 900	22 900	17 300	8 100	12 700	11 400
2006 ² IV	50 800	17 000	11 700	17 800	21 200	17 100	8 000	12 300	10 600
2007 I	49 300	16 900	11 600	17 600	20 900	17 200	8 300	12 700	10 900
2007 II	46 800	15 700	10 200	16 100	19 500	15 200	7 200	11 300	10 300
2007 III	47 300	16 000	10 400	16 400	19 600	15 200	7 000	11 500	10 500
2007 IV	42 300	14 800	10 200	15 400	19 300	15 200	7 200	11 200	10 300
2008 I	41 900	15 000	10 100	15 700	19 600	15 900	7 300	11 700	10 600
2008 II	40 900	14 200	9 100	14 500	18 600	14 300	6 400	9 800	9 800
2008 III	42 600	14 900	9 500	15 000	19 700	14 300	6 500	10 500	10 000
2008 IV	41 600	15 200	9 800	16 100	20 800	15 400	7 200	11 600	10 500
2009 I	49 700	18 600	11 300	19 600	25 200	17 800	8 200	14 100	12 000
2009 II	55 300	19 600	11 200	20 000	26 700	17 700	7 800	13 600	12 000
2009 III	61 900	22 000	11 800	21 300	29 500	18 800	8 100	14 100	12 000
2009 IV	62 100	23 200	12 400	22 400	30 200	19 700	8 700	14 600	11 500
2010 I	62 600	23 700 ¹	12 500	22 400	30 400	19 600	9 000	15 100	11 500
2010 II	60 700	22 200	11 200	20 600	28 300	17 600	7 800	13 300	10 600
2010 III	61 900	22 500	11 200	20 500	28 100	17 400	7 600	12 800	10 500
2010 IV	56 800	21 900	11 200	20 000	26 600	17 900	7 800	12 600	9 900
2011 I	56 900	22 600	11 700	20 300	26 700	18 400	8 200	13 400	10 400
2011 II	55 400	20 900	10 600	18 300	25 000	16 700	7 100	11 800	9 600
2011 III	57 100	21 600	10 700	18 200	25 000	16 600	7 100	11 800	9 800
2011 IV	53 600	20 600	10 600	17 900	24 100	17 400	7 400	11 800	9 900
2012 I	55 700	21 400	11 200	19 300	25 300	18 500	8 200	12 900	11 000
2012 II	56 100	20 900	10 100	18 000	24 300	17 200	7 500	11 800	10 500
2012 III	60 100	23 100	10 800	18 700	26 200	17 400	7 500	12 000	10 700
2012 IV	59 500	23 700	11 600	19 600	27 400	18 500	8 000	12 800	10 800
2013 I	66 000	26 000	12 500	21 700	30 400	19 800	8 800	14 200	11 900
2013 II	68 500	25 400	11 500	20 700	30 000	18 400	8 100	13 000	11 300
2013 III ³	74 600	26 500	11 900	21 700	31 900	18 900	8 200	13 400	11 500
2013 IV	74 100	26 600	12 400	22 500	33 100	20 000	8 700	14 000	11 500
2014 I	79 000	27 800	13 100	23 900	34 400	21 300	9 200	14 700	12 000
2014 II	81 000	27 400	12 600	22 900	33 500	20 500	8 600	13 800	11 300
2014 III	86 400	29 200	13 100	23 700	34 700	20 600	8 800	14 100	11 500
2014 IV	85 400	29 400	13 800	24 700	35 700	22 000	9 300	15 200	11 800
2015 I	90 700	30 200	14 700	26 000	37 300	22 800	10 000	16 300	12 600
2015 II	92 900	29 300	13 800	24 800	36 900	21 700	9 500	15 400	12 400
2015 III	97 900	30 600	14 100	25 000	37 000	22 000	9 800	15 700	12 400
2015 IV	93 800	30 100	14 400	25 100	37 300	23 100	10 000	15 900	12 300
2016 I	96 400	30 500	14 800	25 300	38 200	23 500	10 100	16 300	12 900
2016 II	96 000	29 500	13 800	23 500	37 200	21 800	9 300	15 100	12 600
2016 III	98 900	30 200	13 900	23 500	38 000	21 400	9 200	14 700	12 500
2016 IV	91 800	28 800	14 800	23 300	36 600	22 200	9 100	14 600	12 300
2017 I	89 600	27 700	13 600	23 400	33 700	22 200	9 300	14 800	12 700
2017 II	85 700	25 400	11 900	21 700	29 400	19 800	8 200	13 600	12 200

1. Katso alaviite taulukkoon 26. - See note to table 26.

2. Katso alaviite taulukkoon 29. - See note to table 29.

3. Katso alaviite 2 taulukkoon 13. - See note 2 to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

31. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKUJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Jatkoa - Continued

Vuosi ja neljännes	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district								
	Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa	Ulkomaat	Koko maa - Whole country
Year and quarter	Henkilöä - Persons								
1991	12 600	8 500	9 300	16 100	5 900	12 400			213 200
1992	20 100	13 300	15 000	25 100	9 100	19 900			363 100
1993	26 800	18 000	19 700	34 000	10 900	24 000			482 200
1994	28 100	18 100	19 900	34 600	10 500	24 500			494 200
1995	26 400	16 800	18 200	32 800	10 500	24 000			466 000
1996	25 100	15 600	17 400	31 900	10 800	24 000			448 000
1997	23 600	13 600	15 700	29 000	10 100	22 400			409 000
1998	22 300	11 800	14 400	27 600	9 200	21 300			372 400
1999	21 300	11 300	13 800	26 100	8 700	20 000			348 100
2000	19 600	10 300	12 700	23 800	8 600	18 700			321 100
2001	18 900	9 900	11 600	23 300	8 400	17 700			302 200
2002	18 100	9 300	10 700	23 200	8 000	16 200			294 000
2003	17 800	8 900	10 400	22 600	7 400	15 000			288 800
2004	17 500	8 500	10 200	22 400	7 100	14 600			288 400
2005	17 100	8 100	9 700	21 600	6 900	14 300			275 300
2006 ²	15 700	7 100	8 300	19 700	6 200	13 000		20	247 900
2007	14 300	6 200	6 800	17 500	5 400	11 100		20	215 800
2008	13 600	6 000	6 300	17 300	4 900	10 400		30	202 900
2009	16 400	8 700	8 700	22 100	5 500	12 200		60	264 800
2010	16 200	7 900 ¹	8 500	21 100	5 000	11 500	430	50	264 800
2011	15 400	6 800	7 500	19 800	4 500	10 700	400	40	243 900
2012	16 400	7 200	7 700	21 100	4 600	11 100	460	60	253 200
2013 ³	18 700	8 100	8 800	24 800	5 400	12 700	510	90	294 100
2014	20 900	8 800	9 800	26 700	6 000	13 600	580	120	325 700
2015	22 000	9 600	10 600	28 400	5 900	13 900	560	150	351 900
2016	21 100	9 200	11 200	27 400	5 100	13 300	540	160	348 800
2004 I	18 000	9 200	10 600	23 200	7 400	14 900			298 500
2004 II	17 500	8 300	10 200	22 300	7 000	14 800			285 900
2004 III	17 400	8 100	10 300	22 100	6 800	14 300			286 800
2004 IV	17 100	8 400	9 800	21 900	7 000	14 400			282 400
2005 I	17 600	8 800	10 100	22 600	7 300	15 000			289 000
2005 II	16 800	7 800	9 400	21 200	6 700	14 500			271 000
2005 III	17 100	7 900	9 800	21 500	6 700	14 000			274 700
2005 IV	16 800	7 900	9 400	21 400	6 800	13 900			266 600
2006 ² I	16 800	8 100	9 100	21 800	6 900	14 200		20	267 500
2006 II	15 500	6 800	8 100	19 600	6 200	13 200		20	246 000
2006 III	15 600	6 900	8 200	19 300	6 000	12 500		20	245 900
2006 IV	15 000	6 800	7 600	18 400	5 900	12 000		20	232 100
2007 I	15 100	6 700	7 400	18 500	6 000	11 900		20	231 000
2007 II	14 000	5 800	6 800	17 300	5 400	11 200		20	212 600
2007 III	14 300	6 000	6 900	17 300	5 100	10 800		20	214 700
2007 IV	13 800	6 200	6 200	16 800	5 000	10 600		20	204 700
2008 I	14 100	6 300	6 300	17 300	5 200	10 800		30	207 700
2008 II	13 200	5 900	5 900	16 800	4 800	10 300		30	194 400
2008 III	13 400	5 700	6 300	17 200	4 600	10 100		30	200 500
2008 IV	13 800	6 700	6 700	17 900	5 200	10 400		40	209 000
2009 I	15 800	8 500	8 100	21 200	5 900	11 900		50	247 900
2009 II	16 100	8 100	8 300	21 900	5 600	12 400		60	256 200
2009 III	16 700	8 600	9 200	22 500	5 200	12 200		60	274 000
2009 IV	16 900	9 500	9 400	22 700	5 400	12 300		70	281 100
2010 I	17 400	9 300	9 500	23 000	5 500	12 400	470 ¹	70	284 500
2010 II	15 900	7 700	8 700	21 100	5 000	11 800	430	50	263 000
2010 III	15 900	7 300	8 300	20 400	4 800	11 000	400	40	260 700
2010 IV	15 500	7 300	7 700	19 800	4 700	10 800	420	40	251 000
2011 I	16 100	7 700	7 900	20 700	5 000	11 100	430	40	257 500
2011 II	15 000	6 300	7 200	19 400	4 400	10 700	370	40	238 900
2011 III	15 200	6 500	7 400	19 600	4 300	10 500	400	40	241 800
2011 IV	15 400	6 900	7 300	19 300	4 400	10 400	410	40	237 300
2012 I	16 500	7 600	7 800	21 000	4 700	11 100	460	50	252 700
2012 II	15 800	6 600	7 400	20 300	4 400	11 200	400	60	242 500
2012 III	16 300	6 800	7 800	21 100	4 400	10 800	450	60	254 400
2012 IV	17 100	7 600	7 700	22 100	4 700	11 300	510	70	263 000
2013 I	18 700	8 500	8 800	24 500	5 400	12 200	570	80	290 100
2013 II	17 900	7 400	8 500	24 300	5 100	12 600	440	80	283 400
2013 III ³	18 600	8 000	9 100	25 000	5 300	12 800	480	80	297 900
2013 IV	19 700	8 600	9 000	25 300	5 900	13 200	540	100	305 100
2014 I	21 300	9 200	9 500	26 500	6 200	13 600	590	120	322 300
2014 II	20 500	8 000	9 300	26 000	5 800	13 700	570	110	315 600
2014 III	20 700	8 400	10 000	26 800	5 800	13 600	570	120	328 100
2014 IV	21 200	9 600	10 300	27 700	6 200	13 600	610	130	336 500
2015 I	22 600	10 200	10 800	28 900	6 200	13 900	600	150	354 000
2015 II	21 900	8 900	10 300	28 000	5 900	14 100	530	150	345 700
2015 III	22 100	9 300	10 800	28 500	5 700	13 900	530	150	355 200
2015 IV	21 600	10 000	10 700	28 000	5 800	13 700	580	160	352 600
2016 I	22 000	10 100	11 400	28 500	5 700	13 700	570	170	360 000
2016 II	21 100	8 900	11 000	26 800	5 300	13 800	520	160	346 400
2016 III	21 100	8 900	11 600	27 400	4 800	13 300	530	160	350 100
2016 IV	20 400	9 000	10 900	26 700	4 700	12 600	530	160	338 500
2017 I	19 700	8 800	10 800	26 700	4 700	12 400	590	150	330 800
2017 II	17 600	7 400	9 800	25 200	4 400	12 200	540	140	305 300

32. TYÖTÖMYYDEN KESTO KESKIMÄÄRIN ELINKENO-, LIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
THE AVERAGE DURATION OF UNEMPLOYMENT BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Koko maa Whole country	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskussalue - Administrative district													Lapin maa Lapland	Ahvenanmaa Åland	Ulkomaat Foreign
		Uusimaa Uusimaa	Varsinais-Suomi Varsinais-Suomi	Satakunta Satakunta	Häme Häme	Pirkanmaa Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo Etelä-Savo	Pohjois-Savo Pohjois-Savo	Karjala Karjala	Keskisuomi Keskisuomi	Etelä-Pohjanmaa Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa Pohjanmaa	P.-Pohjanmaa P.-Pohjanmaa			
Viikko - Weeks																	
1991	16	13	17	19	16	17	17	17	15	15	19	15	17	14	13	13	
1992	22	24	23	26	23	23	23	22	21	20	24	21	22	20	19	20	
1993	30	33	31	32	32	31	31	30	28	24	22	21	22	20	20	21	
1994	39	44	40	40	40	40	40	38	34	30	42	37	39	34	27	32	
1995	45	51	45	46	51	48	47	45	38	36	50	41	49	39	29	39	
1996	48	54	47	48	55	49	50	48	43	41	53	41	48	42	32	36	
1997	51	57	48	50	52	52	52	49	46	45	57	38	52	44	36	41	
1998	52	59	51	51	65	53	53	50	45	48	59	37	54	46	36	43	
1999	52	58	52	51	65	51	51	50	43	50	59	36	52	44	37	44	
2000	51	56	53	52	64	51	52	50	41	50	59	35	52	44	37	44	
2001	51	55	50	53	64	51	54	52	42	49	58	35	51	44	38	44	
2002	50	53	47	52	63	51	51	52	41	49	56	34	50	43	37	44	
2003	47	50	45	50	60	49	49	47	39	47	52	33	46	42	35	38	
2004	46	50	44	48	59	48	48	44	38	47	52	33	45	41	34	35	
2005	47	51	45	49	57	49	50	43	37	48	51	33	45	41	34	35	
2006 ^{2,3}	45	49	44	48	51	48	46	42	35	46	48	33	45	39	35	35	
2007	43	47	41	49	49	47	45	43	35	43	47	32	43	36	34	32	79
2008	40	42	37	47	46	44	42	40	34	40	45	31	38	34	31	29	87
2009	32	32	29	37	37	35	34	35	30	35	38	26	28	30	26	25	50
2010	36	35	34 ¹	38	41	40	37	37	34	35	42	31	31	33	27	28	62
2011	40	39	40	42	47	46	45	41	39	38	47	33	36	36	30	32	72
2012	43	42	43	47	48	49	45	43	44	42	51	34	39	38	34	36	66
2013 ⁴	48	46	46	48	54	48	46	45	45	47	52	35	42	43	35	39	53
2014	48	48	42	48	54	48	46	45	46	47	46	37	44	40	40	46	53
2015	52	55	50	53	56	53	51	50	49	47	61	37	44	47	43	46	50
2016	57	64	55	51	61	58	55	54	55	52	66	39	46	51	47	49	52
2017	38	39	38	40	44	44	39	38	36	37	44	31	34	35	28	30	69
2018	41	41	39	40	42	46	42	42	40	39	48	35	37	36	30	31	76
2019	41	41	40	42	47	47	42	42	41	39	48	34	37	36	31	31	76
2020	41	40	43	43	47	47	42	42	41	39	48	32	37	36	31	33	75
2021	42	41	40	43	47	47	42	41	39	48	34	37	36	31	33	33	
2022	45	43	41	45	50	49	46	45	46	44	53	37	40	40	36	36	66
2023	43	41	42	46	49	49	46	45	46	43	51	35	39	39	34	37	69
2024	43	41	45	47	51	51	44	43	44	43	50	32	39	38	33	36	64
2025	42	41	41	45	46	51	44	42	43	42	49	32	39	38	33	37	51
2026	45	42	43	48	49	55	48	46	47	45	52	36	41	40	36	38	53
2027	45	42	43	49	49	55	47	47	46	46	53	34	41	41	36	40	58
2028	45	45	42	48	49	56	45	46	45	45	52	33	41	40	35	40	49
2029	46	46	43	48	49	56	46	46	45	45	52	33	41	41	37	42	48
2030	48	48	46	51	53	55	50	48	49	46	59	37	42	43	40	44	45
2031	49	50	50	52	52	52	48	47	47	45	58	35	43	44	41	46	55
2032	50	52	48	51	53	52	50	48	47	45	58	35	43	45	41	46	51
2033	52	55	51	54	56	52	51	50	50	48	61	39	45	47	43	45	48
2034	53	56	53	57	57	53	53	51	50	48	61	38	44	48	44	47	53
2035	53	59	51	52	57	52	53	52	49	45	61	36	44	48	44	47	53
2036	55	61	53	51	58	55	52	53	50	49	63	37	44	50	45	49	44
2037	58	64	55	52	62	59	57	55	57	53	68	40	46	51	50	50	56
2038	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2039	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2040	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2041	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2042	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2043	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2044	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2045	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2046	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2047	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2048	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2049	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2050	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2051	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2052	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2053	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2054	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2055	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2056	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2057	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2058	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2059	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2060	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2061	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2062	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2063	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2064	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2065	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2066	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2067	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2068	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2069	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2070	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2071	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2072	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2073	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2074	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	51	45	50	56
2075	58	65	56	52	62	59	55	53	57	51	68	38	48	5			

33. YLI VUODEN TYÖTTÖMÄNÄ OLLLEIDEN TYÖHAKKIJOIDEN OSUUS KAIKISTA TYÖTTÖMISTÄ, ELINKKEINO-, LIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
JOBSEEKERS UNEMPLOYED OVER A YEAR, PROPORTION OF ALL UNEMPLOYED, BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskussalue - Administrative district														Ulkomaat Foreign			
	Koko maa Whole country	Uusimaa Uusimaa	Varsinais-Suomi Varsinais-Suomi	Satakunta Satakunta	Häme Häme	Pirkanmaa Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo Etelä-Savo	Pohjois-Savo Pohjois-Savo	Karjala Karjala	Keskisuomi Keskisuomi	Etä-Pohjanmaa Etä-Pohjanmaa	Pohjanmaa Pohjanmaa	P.-Pohjanmaa P.-Pohjanmaa		Kainuu Kainuu	Lappi Lappi	Ahvenanmaa Åland
	Prosenttia - Per cent																	
1991 I	2	10	3	5	3	3	3	3	2	2	4	2	3	2	1	1	1	
1992 I	18	19	18	10	20	19	18	17	14	11	19	16	17	14	4	12	4	
1993 I	13	27	27	28	32	27	28	26	21	17	30	26	27	22	14	16	11	
1994 I	30	35	29	32	35	30	32	30	24	24	34	28	29	25	16	20	20	
1995 I	30	35	28	31	35	31	30	30	27	26	33	25	29	26	20	23	23	
1996 I	30	35	28	31	37	31	30	29	27	28	33	21	30	26	23	27	27	
1997 I	30	35	29	31	37	31	30	29	26	28	33	20	30	26	22	26	26	
1998 I	28	31	28	29	33	27	28	26	22	26	31	19	26	23	20	25	25	
2000 I	28	31	28	29	33	27	28	26	22	26	31	19	26	23	20	25	25	
2001 I	27	30	26	28	34	29	28	27	23	26	30	18	26	23	22	24	24	
2002 I	26	26	26	28	34	29	28	26	23	26	28	18	26	23	22	20	20	
2003 I	25	28	23	26	30	26	27	23	20	25	27	17	23	22	20	20	20	
2004 I	25	29	23	26	31	27	27	23	21	26	27	18	23	22	19	18	18	
2005 I	26	30	26	28	30	28	28	23	21	27	27	18	24	23	20	19	19	
2006 ² I	26	29	25	28	28	28	28	24	21	26	28	19	25	22	21	21	21	—
2007 I	26	29	22	28	27	26	26	24	20	23	26	18	23	19	20	18	20	29
2008 I	21	23	19	25	24	23	24	21	19	21	24	16	19	18	17	15	15	28
2009 I	16	15	14	18	18	17	17	16	15	17	19	12	12	15	13	12	12	18
2010 I	20	20	20	20	23	24	21	20	21	19	23	17	16	19	15	15	15	20
2011 I	23	23	24	24	27	27	26	24	24	22	27	17	20	20	17	18	11	11
2012 I	24	24	24	27	26	27	26	24	26	24	28	17	21	21	19	20	10	19
2013 ³ I	25	24	23	27	32	32	26	25	26	27	28	17	21	22	20	22	11	14
2014 I	28	29	26	30	32	32	27	26	27	26	31	18	22	24	23	27	11	19
2015 I	31	36	30	33	31	31	31	29	27	28	34	19	24	26	27	27	13	26
2016 I	35	41	34	31	37	37	34	33	32	32	39	21	27	31	30	30	14	33
2011 II	23	23	23	22	26	27	23	21	22	20	25	16	19	20	15	17	12	21
2012 II	24	24	23	25	28	26	25	23	24	22	26	18	20	21	17	18	13	21
2013 II	24	23	24	25	27	25	25	23	25	23	28	17	21	21	18	18	11	20
2014 II	23	23	23	26	26	26	26	26	26	26	27	17	21	21	18	19	10	14
2015 II	25	24	25	29	27	28	27	25	27	24	28	19	21	22	19	20	10	21
2016 II	24	24	23	27	26	26	26	24	26	26	27	17	21	22	20	21	11	20
2017 II	24	24	22	24	29	29	29	23	24	25	26	16	20	21	18	20	9	16
2018 II	23	23	21	25	24	29	25	23	24	25	26	16	18	21	18	21	9	16
2019 II	25	23	23	27	27	33	27	25	26	27	28	18	21	23	21	22	12	16
2020 II	26	26	24	27	27	33	27	26	26	27	29	18	21	23	21	22	12	11
2021 II	26	26	25	27	28	34	26	26	26	27	28	17	22	23	21	23	10	13
2022 II	27	28	25	27	29	34	25	25	26	27	29	16	22	23	21	25	10	15
2023 II	28	29	26	28	30	33	27	27	27	27	31	19	23	24	23	26	10	18
2024 II	28	29	26	28	31	32	28	26	28	26	32	19	23	25	25	28	12	23
2025 II	28	31	29	28	31	29	28	26	26	25	33	17	22	25	25	28	12	23
2026 II	29	33	28	31	31	29	29	26	26	25	33	17	22	26	25	27	12	23
2027 II	31	35	31	30	33	30	31	29	28	27	34	20	24	26	26	26	14	25
2028 II	35	39	31	31	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2029 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2030 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2031 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2032 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2033 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2034 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2035 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2036 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2037 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2038 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2039 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2040 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2041 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2042 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2043 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2044 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2045 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2046 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2047 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2048 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2049 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25
2050 II	35	39	31	34	34	33	31	30	28	29	36	19	25	27	28	26	12	25

1. Katso alaviite taulukkoon 26. - See note to table 26.

2. Katso alaviite taulukkoon 29. - See note to table 29.

3. Katso alaviite 2 taulukkoon 13. - See note 2 to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto. - Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

Taulukoiden selityksiä

Käytetyt symbolit:

0,0 Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä

. Tieto on epälooginen esitettäväksi

.. Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

- Ei yhtään havaintoa

* Ennakkotieto

1. Yleistä

Taulukoiden luvut ovat useimmissa tapauksissa alkuperäisen tilaston kuukausiluvuista laskettuja neljännesvuosi- ja vuosikeski-arvoja. Työ- ja elinkeinoministeriön laatimien tilastojen alkuperäiset kuukausiluvut julkaistaan Työllisyyskatsauksessa, joka ilmestyy kuukausittain.

Pyöristysten vuoksi taulukoissa esiintyvien prosenttilukujen summan ei tarvitse aina olla = 100.

2. Tilastokeskuksen työvoima-tutkimuksen käsitteet

Työikäiseen väestöön luetaan maassa asuva 15-74-vuotias väestö.

Työvoima on työllisten ja työttömien summa.

Työlliseksi luokitellaan henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä jonkin verran (vähintään tunnin) palkkaa tai luontais-etua vastaan tai voittoa saadakseen tai oli työpaikastaan tilapäisesti poissa. Työllinen voi olla palkansaaja, yrittäjä tai perheenjäsenen yrityksessä palkatta avustava.

Työttömäksi luokitellaan henkilö, joka on tutkimusviikolla työtä vailla, on etsinyt työtä aktiivisesti viimeisen neljän viikon aikana ja voisi vastaanottaa työtä kahden viikon kuluessa tai odottaa sovitun työn alkamista kahden viikon kuluessa. Myös opiskelija, työpaikastaan toistaiseksi lomautettu ja työttömyyseläkkeellä oleva voi olla työtön, mikäli edellä mainitut aktiivisen työnhaun ja työn vastaanottamisen kriteerit täyttyvät.

Työvoimaosuus on työvoimaan kuuluvien prosenttiosuus työikäisestä väestöstä.

Työllisyysaste on työllisten osuus 15-64-vuotiaasta väestöstä.

Työttömyysaste on työttömien prosentti-osuus työvoimasta.

3. TIETOJEN LÄHTEET JA LUONNE

Taulukot 1-12, 26-28, 30: Työvoimatutkimus, laatija Tilastokeskus. Työvoimatutkimus perustuu 15-74-vuotiaasta väestöstä poimittuun otokseen. Otokoko on neljännesvuoden 36 000 henkilöä. Otoks on jaettu kolmeen 12 000 henkilön kuukausi-otokseen. Tiedot kerätään kuukausittain pääasiassa puhelimitse haastattelemalla. Vuoden 2000 alussa tietojen keräämisessä siirryttiin jatkuvaan tutkimus-viikkoon. Aikaisemmin kuukausitiedot kerättiin yhdeltä viikolta, joka oli kuukauden 15. päivän sisältävä viikko. Otoksesta saatavat tiedot suurennetaan vastaamaan perusjoukkoa eli 15-74-vuotiaasta väestöstä.

Työvoimatutkimuksen tuloksiin liittyy otoksen satunnaisvaihtelusta johtuva virhe. Lukuihin voi sisältyä muitakin virheitä, mm. kados-ta johtuvia. Mitä yksityiskohtaisempi tietojen luokitus on, sitä epävarmemmat tiedot ovat.

Taulukot 13-16, 18, 29, 31-33: Työnvälitystilaston tilannekatsaus, laatija työ- ja elinkeinoministeriö. Työttömien työn-hakijoiden ja avoimien työpaikkojen tilasto kerätään työnvälitystoiminnan yhteydessä: vuoteen 1980 asti kunkin kuukauden puolivälissä sekä vuodesta 1981 alkaen kuukauden viimeisen työpäivän mukaan.

Avoimella työpaikalla tarkoitetaan työnvälitykselle ilmoitettua työpaikkaa, joka laskentapäivänä on ollut avoinna työ- ja elinkeinotoimistossa. Kaikkia avoimia työpaikkoja ei ilmoiteta työnvälitykselle. Arviolta noin 40-50 % niistä tulee työnvälityksen tietoon.

Työttömäksi työnhakijaksi luetaan ne laskentapäivänä työnhakijoina olevat, jotka eivät ole työsuhteessa eivätkä työllisty päätoimisesti yritystoiminnassa tai omassa työssään ja joka ei

ole päätoiminen opiskelija. Työnhakijoina olevat kokoaikaisesti lomautetut lasketaan mukaan työttömien työnhakijoiden kokonaismäärään.

Vuodesta 1980 alkaen työttömyyseläkkeen saajia ei ole laskettu mukaan työttömiin työnhakijoihin. Tarkemmin työnvälitystilasto peittää ne työttömät, jotka ovat työttömyys-turvan piirissä. Muista työttömistä osa saattaa jättää ilmoittautumatta työnvälitykseen.

Taulukko 17: Päättäneiden työttömyys-jaksojen keskimääräinen kesto. Saadaan työnvälitystilaston vuositilastosta, laatija työ- ja elinkeinoministeriö. Taulukon luvut kuvaavat koko vuoden aikana päättäneiden työttömyysjaksojen keskimääräistä kestoja, jossa on mukana paljon lyhytaikaisia työttömyysjaksoja. Käsite eroaa kuukauden lopussa työttömänä olleiden päättymättömien työttömyysjaksojen kestosta (taulukot 16 ja 32), joka on keskimäärin pidempi, koska siinä painottuvat pidempiaikaiset työttömyysjaksot.

Taulukot 19 ja 20: Työnvälitystoiminta. Saadaan työnvälitystilaston kuukausikerto-mustauluista, jotka kuvaavat toimintaa koko kuukauden ajalta.

Taulukko 21: Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa olevat, tilaston laatija työ- ja elinkeinoministeriö. Taulukon luvut kuvaavat palveluissa olevia keskimäärin kuukauden lopussa. Eri palveluiden sisällöt saattavat vuosittain muuttua.

Taulukko 22: Työvoimakoulutuksen tiedot saadaan työvoimakoulutuksen kuukausi-tilastosta, laatija työ- ja elinkeinoministeriö. Taulukon luvut kuvaavat keskiarvoja kuukauden aikana, paitsi viimeisen sarakkeen tieto työvoimakoulutuksessa olevat, joka kuvaa koulutuksessa olevien määrää keskimäärin kuukauden lopussa olevana laskentapäivänä.

Taulukko 23: Työttömyysturva. Työttömyyden aikaisen toimeentulon turvaamiseksi on kaksi eri järjestelmää: Kelan hoitama perusturva (peruspäiväraha ja työmarkkina-tuki) ja vakuutusmuotoinen ansioturva. Ansio-sidonnaista päivärahaa saa lain vaatimukset täyttävä työtön kassan jäsen. Jos työtön ei ole oikeutettu

ansioturvaan, hän voi saada valtion maksamaa perusturvaa. Saadakseen työttö-myyspäivärahaa työttömän tulee olla työn-hakijana työ- ja elinkeinotoimistossa. Työmarkkinatuki on tarveharkintainen, mutta sen maksamiselle ei ole enimmäisaikaa.

Perus- ja ansiopäivärahaa maksetaan kerral-laan enintään 500 työttömyyspäivältä. Vuosina 1950-1954 syntyneelle, joka on täyttänyt 59 vuotta tai vuonna 1955 tai sen jälkeen syntyneelle, joka on täyttänyt 60 vuotta ennen enimmäisajan umpeutumista ja on ollut työssä vähintään 5 vuotta edellisen 20 vuoden aikana, maksetaan päivärahaa kunnes hän täyttää 65 vuotta.

Yli 60-vuotias ennen vuotta 1950 syntynyt, laissa tarkemmin määritelty pitkään työttö-myysturvaa saanut työtön työnhakija on oikeutettu työttömyyseläkkeeseen. Työttömyys-eläkkeen saamisaikana tulee saajan olla työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa.

Taulukko 24: Muuttoliiketilasto. Lähde: Tilastokeskus, väestötilasto.

Taulukko 25: Työttömyysasteet eri maissa. Lähde: OECD, Main Economic Indicators.

4. LUOKITUKSET

Ammattiluokitus. Työ- ja elinkeinoministeriön työvälistilastossa käytetään ammattitehtäin laadittavissa tilastoissa luokitusta, joka perustuu taitotasopohjaiseen ISCO-luokitukseen (International Standard Classification of Occupations). Ammattiluokitus, Työ- ja elinkeinoministeriö, 2014.

Toimialaluokitus. Toimialaluokituksessa Suomessa käytetään kansainvälisesti sovitua luokitusta (Nomenclature Générale des Activités Economiques dans les Communautés Européennes, NACE). Vuodesta 2005 lähtien Toimialaluokitus TOL 2008, Tilastokeskus.

Vuoteen 2009 asti Ahvenanmaa kuului Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinokeskukseen alueeseen. Vuoden 2010 alusta lähtien Ahvenanmaa tilastoidaan erikseen alue-hallintouudistuksen vuoksi.

Työvälistilaston alueelliset tiedot esitetään vuodesta 2006 lähtien kuntapohjaisina entisen toimistopohjaisuuden sijasta. Kuntapohjaisissa tiedoissa alueen tiedot lasketaan siihen kuuluvien kuntien summaksi. Kunnan tiedot perustuvat esim. työnhakijana olevan henkilön asuin-kuntaan ja työnantajan ilmoittaman työpaikan sijaintikuntaan. Aikaisemmin käytetyt toimistopohjaiset tiedot perustuvat henkilön ja työnantajan asiointitoimistoon.

Explanatory notes

Symbols used:

0,0 Magnitude less than half of unit employed

. Category not applicable

.. Data not available or too uncertain for presentation, or subject to secrecy

- Magnitude nil

* Preliminary data

1. General

Most of the figures in the tables are quarterly and annual averages computed from monthly data of original series. The Ministry of Economic Affairs and Employment's original monthly figures appear in Employment Bulletin. The sum percentage in a table does not always equal 100 because the figures are rounded.

2. Definitions of the labour force survey of statistics finland

Working-age population, all persons aged 15 to 74 resident in Finland.

Labour force, the sum of employed and unemployed persons.

Employed persons, all persons who during the survey week did some work (for at least an hour) for a pay or fringe benefit or to gain profit or were temporarily absent from work. The employed may be employee, self-employed person or unpaid family worker.

Unemployed persons, all persons who for the whole survey week were without work, had been seeking a job actively in the past four weeks for pay or profit, and could accept a job within two weeks or have arranged to start a work within two weeks but not yet begun it. A student, a temporarily laid-off person and a unemployment pensioner are also considered unemployed if person meets the above mentioned job seeking and job acceptance criteria.

Labour force participation rate, the ratio of all persons in the labour force to the total population of working age.

Employment rate, the ratio of the employed to the population aged 15 to 64.

Unemployment rate, the ratio of the unemployed to all persons in the labour force.

3. SOURCES AND NATURE OF THE STATISTICS

Tables 1-12, 26-28, 30: Labour Force Survey compiled by Statistics Finland, basing on a sample of the population aged 15 to 74. The sample numbers 36,000 per quarter and is divided into three monthly samples of 12,000. Data are gathered mainly by telephone interviews. Since January 2000, data have been collected for every week of the month, whereas previously they were only collected for the week containing 15th day of the month. The figures obtained are increased to correspond to the base group (the population aged 15 to 74).

The results of the Labour Force Survey are subject to an error due to the randomness of the samples. The figures sometimes contain other errors due to non-response, etc. The more detailed a classification is, the greater is the risk of error.

Tables 13-16, 18, 29, 31-33. Employment Service Statistics of the Ministry of Economic Affairs and Employment. Statistics on vacancies and unemployed jobseekers were compiled at the middle of each month upto 1980, and have been compiled at the end of each month (last working day) since 1981.

Vacancies refer to vacancies reported to Employment and Economic Development Offices, which had not yet been filled on the reference dates. It is estimated that only 40 % to 50 % of all vacancies in Finland are notified to employment services.

Unemployed jobseekers comprises all job-seekers who does not have an employment relationship, does not work full-time as an entrepreneur or self-employed worker and is not a full-time student. Jobseekers are also considered unemployed if they are fully laid off.

Since 1980 unemployment pensioners have been counted as jobseekers, but not as unemployed persons. The Employment Service Statistics relate to persons receiving unemployment compensation, for which they have to register with unemployment services. Some unemployed persons not receiving such benefits do not register with employment services.

Table 17. Average duration of completed spells of unemployment. Taken from the annual Employment Service Statistics of the Ministry of Economic Affairs and Employment. The figures in the table denote average durations of completed spells for the entire year. This differs from duration of unemployment up to the reference date in tables 16 and 32, which is longer. That is because the figures in tables 16 and 32 seldom include short spells (which are contained in the average duration of completed spells), so they are weighted by long spells.

Tables 19 and 20. Employment services proper. Taken from tables in the Employment Service Statistics, which depict activity during entire months.

Table 21. Number of persons participating services included in the activation rate, compiled by the Ministry of Economic Affairs and Employment. Average figures at the end of each month. The types of services vary in time.

Table 22. Data on labour market training, taken from monthly labour market training statistics, compiled by the Ministry of Economic Affairs and Employment. The figures in the table denote averages for whole months, except for the last column, on labour market training, which gives average numbers of trainees on course on the reference date at the end of the months.

Table 23. Unemployment security. State compensations (basic unemployment allowance and labour market support) are the basic modes of security and earnings-related unemployment allowance is a form of unemployment insurance that is limited to members of an unemployment fund. Unemployed persons not entitled to them can obtain state compensation. For both types of benefit the applicant must be registered at an Employment and Economic Development Office. Labour market support is means-tested but it has not a maximum payment period.

A basic and an earnings-related unemployment allowance can be paid for a maximum period of 500 working days. Persons born in 1950-1954 and are over 59 or born 1955 or thereafter and are over 60 before maximum period has accrued and has been in employment at least 5 years during past 20 years can be paid an allowance until they are 65.

A long-term unemployed person born prior year 1950 and over 60 years old can receive an unemployment pension under terms laid down by law. While in receipt of such a pension, person must remain a jobseeker at an Employment and Economic Development Office.

Table 24. Statistics on migration. Source: Statistics Finland, Population Statistics.

Table 25. Unemployment rates in some countries. Source: OECD, Main Economic Indicators.

4. CLASSIFICATIONS

Occupational classification. The classification used in Ministry of Economic Affairs and Employment's Employment Service Statistics is based on the International Standard Classification of Occupations (ISCO). Occupational Classification, Ministry of Economic Affairs and Employment, 2014.

Industrial classification. NACE (Nomenclature Générale des Activités Economiques dans les Communautés Européennes) is used in Finland. From 2005 Standard Industrial Classification TOL 2008, Statistics Finland.

Until 2009 Ahvenanmaa (Åland) included into Varsinais-Suomi administrative district. From 2010 Ahvenanmaa (Åland) will be presented separately based on the revision of the administrative districts.

From 2006, regional data of Employment Service Statistics will be presented for each local authority rather than for each office, as used to be the case. In the data for the local authorities, information for the region in question will be jointly assembled for all municipalities included within the region. Data for a local authority will be based, for example, on the jobseeker's municipality of residence and the municipality in which the workplace is located as notified by the employer. The previously used data, which is office-based, rely on data supplied by the person's and employer's customer service agency.

Työpoliittinen aikakauskirja

Työpoliittisen Aikakauskirjan tarkoituksena on edistää työpolitiikkaan liittyvää tutkimukseen ja asiantuntijuuteen perustuvaa keskustelua sekä tukea työ- ja elinkeinoministeriön strategiatyötä.

Ohjeita kirjoittajille

Työpoliittinen aikakauskirja julkaisee kirjoituksia kolmessa osastossa: artikkeleita, katsauksia ja keskustelua sekä uutta työ- ja yrittäjyystutkimuksen alalta.

Artikkeleita-osastossa julkaistaan tieteellisen artikkelin tyyppisiä, aiemmin julkaisemattomia esityksiä. Lähdeviitteet on mainittava. Alaviitteitä olisi kuitenkin vältettävä, viitteiden tulisi olla tekstissä. Artikkeleista tulisi toimittaa 1/2 liuskan pituinen englanninkielinen tiivistelmä. Lisäksi kirjoittajia pyydetään toimitamaan ammatti- ja koulutusnimikkeensä, sekä suomeksi että englanniksi. Työnantaja on myös mainittava. Ellei työnantajaa ole, ilmoita kotipaikkakuntasi.

Katsauksia ja keskusteluja-osastossa julkaitaan muita työpolitiikkaan liittyviä artikkeleita sekä kirjallisuusarvioita. Lähdeviitteiden käyttöä ei edellytetä.

Uutta työ- ja yrittäjyystutkimuksen alalta-osastossa julkaistaan tutkimusten tiivistelmiä.

Artikkeleiden ohjepituus on enintään 15 liuskaa 11/2 rivivälillä sekä katsauksia ja keskustelua-kirjoitusten 6 liuskaa.

Lähteet toimitetaan seuraavien esimerkkien mukaisesti:

Andreassen, T., Drange, I., Thune, T. ja Monkerud L. (2007) På vej mot integrert velferdsforvaltning? AFI-rapport 4. Oslo: Arbeidsforskningsinstituttet.

Valtakari Mikko, Hannele Syrjä ja Pertti Kiuru (2008). Julkisen työvoimapalvelun palvelurakenteen uudistamisen vaikuttavuus. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja. Työ ja yrittäjyys. 19/2008. Helsinki.

Schmid, G. (2002b), Transitional Labour Markets and the European Social Model: Towards a New Employment Pact, teoksessa: G. Schmid ja B. Gazier (toim.): The Dynamics of Full Employment. Social Integration through Transitional Labour Markets, Cheltenham, UK: Edward Elgar, 393–435.

Artikkelit on toimitettava sähköpostitse (heikki.raisanen@tem.fi tai sirpa.kukkala@tem.fi). Excel- ja Word-kaaviot on toimitettava erillisinä alkuperäistiedostoina. **Kaavioissa ei saa käyttää värejä.**

Kirjoittajan tulee ilmoittaa myös yhteystietonsa (nimi, osoite, puhelin, e-mail). Toimitus voi pyytää asiantuntijalausuntoja julkaistavaksi tarjotuista artikkeleista. Toimitus pidättää itsellään oikeuden lyhentää ja muokata artikkeleita julkaisua varten. Julkaistuista kirjoituksista maksetaan palkkio ministeriön ulkopuolisille kirjoittajille.

Vuoden 2017 viimeisen numeron 4/2017 aineistopäivä on 6.11.2017.

Suomi Finland **100**

Painettu
ISSN 0787-510X
ISBN 978-952-327-275-0
Verkkojulkaisu
ISSN 1797-5085
ISBN 978-952-327-276-7

Paino: Lönnberg Print & Promo, Helsinki 2017

